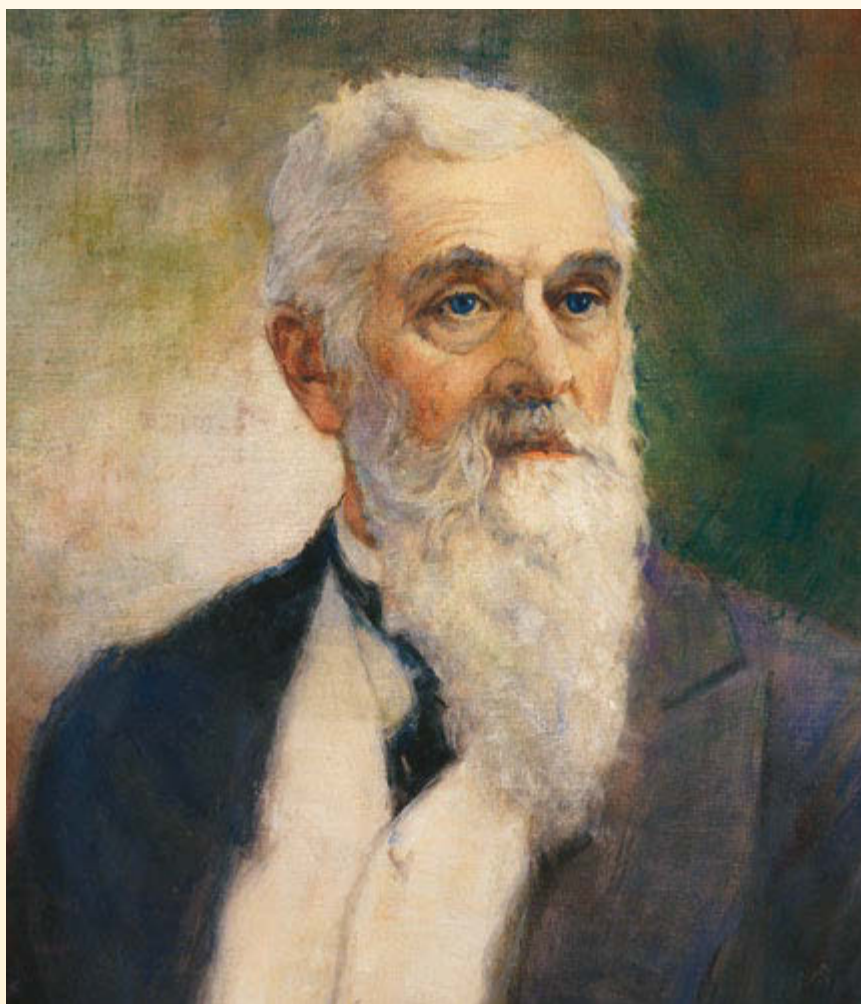

УЧЕННЯ ПРЕЗИДЕНТІВ ЦЕРКВИ

ЛОРЕНЦО СНОУ

УЧЕННЯ ПРЕЗИДЕНТІВ ЦЕРКВИ
ЛОРЕНЦО СНОУ

Видано
Церквою Ісуса Христа Святих Останніх Днів
Солт-Лейк-Сіті, штат Юта

Книги серії *Учення Президентів Церкви*

Учення Президентів Церкви: Джозеф Сміт (каталожний номер 36481 192)

Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young (35554)

Учення Президентів Церкви: Джон Тейлор (35969 192)

Учення Президентів Церкви: Уілфорд Вудрафф (36315 192)

Учення Президентів Церкви: Лоренцо Сноу (36787 192)

Учення Президентів Церкви: Джозеф Ф. Сміт (35744 192)

Учення Президентів Церкви: Гебер Дж. Грант (35970 192)

Учення Президентів Церкви: Джордж Альберт Сміт (36786 192)

Учення Президентів Церкви: Девід О. Мак-Кей (36492 192)

Учення Президентів Церкви: Гарольд Б. Лі (35892 192)

Учення Президентів Церкви: Спенсер В. Кімбол (36500 192)

Щоб отримати ці книги, відвідайте свій місцевий розподільчий центр або зайдіть на сайт store.lds.org. Ці книги також доступні в електронному форматі на сайті LDS.org.

Будемо вдячні за зауваження і пропозиції щодо цієї книги. Будь ласка, надсилайте їх на адресу: Curriculum Development, 50 East North Temple Street, Room 2404, Salt Lake City, UT 84150-0024 USA.

Електронна адреса: cur-development@ldschurch.org

Будь ласка, вкажіть своє ім'я та прізвище, адресу, приход і кіл. Не забудьте зазначити назву книги. Викладіть ваші зауваження й пропозиції щодо сильних її місць і того, що в ній можна поліпшити.

© 2012 by Intellectual Reserve, Inc.

Усі права застережено

Printed in the United States of America

Текст англійською мовою затверджено: 8/02

Затверджено на переклад: 8/02

Назва оригіналу: *Teachings of Presidents of the Church: Lorenzo Snow*

Ukrainian

36787 192

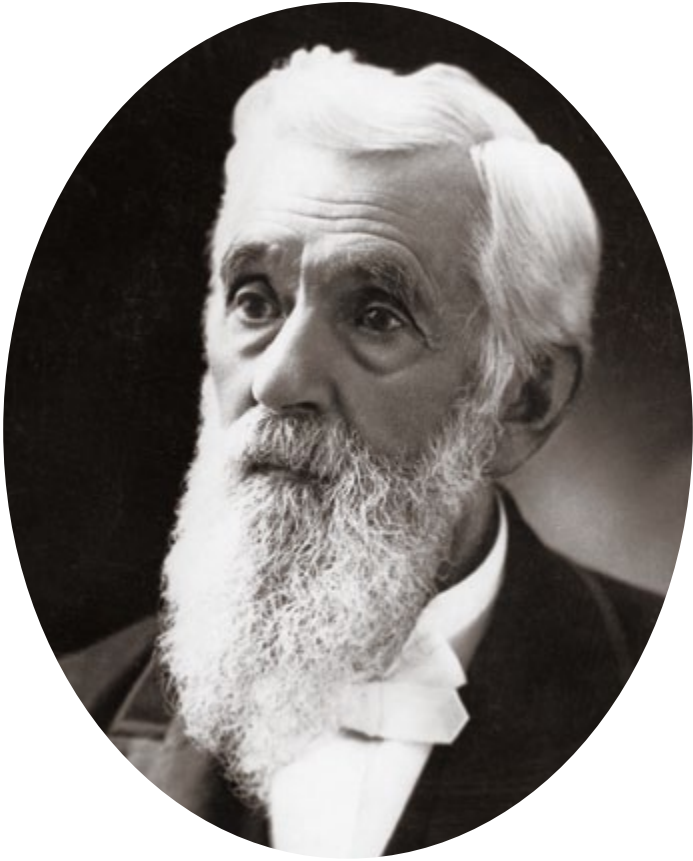

Зміст

Вступ	vii
Короткий хронологічний виклад подій його життя	xi
Життя і священнослужіння Лоренцо Сноу	1
1 Навчання через віру	39
2 Хрищення і дар Святого Духа	49
3 Навернення триває все життя: Постійне осягання принципів істини	61
4 Зміцнення силою Святого Духа	73
5 Чудова доля вірних	85
6 Ставати досконалими перед Господом: “День у день ставати потрошку кращими”	97
7 Вірність у часи випробувань: “З тіней—у чудове сонячне світло”	111
8 “Випробуй, Боже, мене,—і пізнай моє серце”	123
9 Священні сімейні стосунки	133
10 “Приходьте у храм”	143
11 “Не шукаю-бо волі Своєї, але волі Отця, що послав Мене”	153
12 Десятина, закон для нашого захисту й розвитку	163
13 Товариство допомоги: Справжнє милосердя і чиста релігія	175
14 “Можливе все Богові”	183
15 Віддане, енергійне служіння в Божому царстві	193
16 “Щоб ми могли стати єдиними”	205
17 Священство—“для спасіння Людської Сім’ї”	215
18 Церковні провідники і безкорисливе служіння	227
19 Місіонерська робота: “Знайти шлях до кожного людського серця”	235
20 Царство Боже рухається вперед	247
21 Ми маємо любити Бога більше, ніж ми любимо світ	259
22 Чинити добро іншим	269

ЗМІСТ

23 Пророк Джозеф Сміт	277
24 Роздуми про місію Ісуса Христа	287
Перелік ілюстрацій	297
Алфавітний покажчик	299

Lorenzo Snow,

Вступ

Перше Президентство і Кворум Дванадцятьох Апостолів започаткували серію *Учення Президентів Церкви*, щоб допомогти вам поглибити розуміння відновленої евангелії і наблизитися до Господа через учення пророків останніх днів. По мірі того, як Церква видаватиме нові книги цієї серії, ви будете збирати для свого дому бібліотечку евангельських книг. Книги цієї серії призначені як для особистого вивчення, так і для навчання в неділю. Вони також можуть бути корисними у вашій підготовці до інших уроків чи виступів, а також для знаходження відповідей на запитання, що стосуються доктрини Церкви.

До цієї книги включено вчення Президента Лоренцо Сноу, який служив Президентом Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів з 13 вересня 1898 до 10 жовтня 1901 року.

Самостійне вивчення

Досліджуючи вчення Президента Лоренцо Сноу, з молитвою шукайте натхнення від Святого Духа. Запитання, розміщені в кінці кожного розділу, допоможуть вам зрозуміти вчення Президента Сноу і застосовувати їх у своєму житті. Вивчаючи ці вчення, ви можете подумати, як можна навчати їх членів своєї сім'ї та друзів. Це зміцнить ваше розуміння прочитаного.

Навчання за цією книгою

Ця книга призначена для використання вдома і в церкві. Навчати за цією книгою вам можуть допомогти наведені далі пропозиції.

Готуйтеся до навчання

Готуючись до навчання, прагніть проводу Святого Духа. З молитвою вивчіть призначений розділ, аби переконатися,

що ви розумієте вчення Президента Сноу. Ви будете навчати з більшою щирістю й силою, якщо його слова вплинули особисто на вас (див. УЗ 11:21).

Якщо ви проводите урок для носіїв Мелхиседекового священства чи Товариства допомоги, ви не повинні відкладати вбік цю книгу або готуватися до уроку за іншими матеріалами. З молитвою виберіть з розділу ті вчення, які, як ви відчуваєте, будуть найбільш корисними для тих, кого ви навчаєте. Деякі розділи містять більше матеріалу, ніж ви зможете обговорити під час уроку.

Заохочуйте учнів вивчати розділ вдома до уроку і брати цю книгу з собою до церкви. Якщо вони робитимуть це, то будуть більш готовими брати участь в уроці й наставляти одне одного.

Огляд розділу

Роблячи огляд розділу і проводячи урок, намагайтеся створити атмосферу, в якій би Дух міг торкнутися серця й розуму людей, яких ви навчаєте. Щоб розпочати урок, допоможіть тим, кого ви навчаєте, зосередитися на вченнях, уміщених в розділі. Поміркуйте над вказаними далі ідеями:

- Прочитайте й обговоріть підрозділ “З життя Лоренцо Сноу”, що на початку розділу.
- Розгляньте ілюстрацію або обговоріть уривок з Писань, наведений в цьому розділі.
- Проспівайте разом відповідний гімн.
- Стисло поділіться особистим досвідом, що стосується теми.

Проведіть обговорення вчень Президента Сноу.

Навчаючи з цієї книги, запрошуйте інших ділитися їхніми думками, ставте запитання і навчайте одне одного. Беручи активну участь в уроці, вони будуть більш підготовлені до пізнання й отримання особистого одкровення. Краще дати пройти змістовному обговоренню, ніж намагатися розглянути всі вчення. Щоб заохотити до обговорення, ставте запитання, вміщені у кінці кожного розділу. Посилання, що вказані у кожному розділі,

стосуються тих запитань. Ви можете також придумати власні запитання, особливо важливі для тих, кого ви навчаєте.

Наведені далі пропозиції можуть підказати вам додаткові ідеї:

- Попросіть присутніх поділитися тим, що вони дізналися під час особистого вивчення розділу. Було б корисним зв'язатися упродовж тижня з кількома учнями і попросити їх прийти підготовленими, щоб поділитися тим, що вони дізналися.
- Призначте тих, хто буде читати вибрані запитання, вміщені в кінці розділу (чи то індивідуально, чи в маленьких групах). Попросіть їх знайти в розділі вчення, що стосуються цих запитань. Потім запросіть їх поділитися думками та ідеями з рештою групи.
- Прочитайте разом вибрані висловлювання Президента Сноу, наведені в цьому розділі. Попросіть присутніх навести приклади із Писань та їхнього власного досвіду, які б ілюстрували те, чого навчав Президент Сноу.
- Попросіть учнів вибрати якийсь один з підрозділів і прочитати його про себе. Запропонуйте їм зібратися в групи по двоє-трое з тих, хто вибрав той самий підрозділ, й обговорити вивчене.

*Заохочуйте, щоб учні ділилися думками
й застосовували вчення в житті*

Учення Президента Сноу будуть найбільш значущими для тих, хто ділиться ними з іншими людьми і застосовує їх у своєму житті. Поміркуйте над наведеними далі ідеями:

- Запитуйте учнів, як вони можуть застосовувати вчення Президента Сноу у виконанні своїх обов'язків батьків або домашніх вчителів чи візитних вчительок.
- Заохочуйте учнів розповідати щось про вчення Президента Сноу членам своєї сім'ї та друзям.
- Запрошуйте учнів застосовувати вивчене і розказувати про свій досвід на початку наступного уроку.

Завершення обговорення

Стисло підсумуйте урок або просіть це зробити одного чи двох з присутніх. Свідчіть про вчення, які ви обговорювали. Ви також можете запросити інших присутніх поділитися їхнім свідченням.

Інформація про джерела, цитовані в цій книзі

Уміщені в цій книзі вчення Президента Лоренцо Сноу є прямими цитатами з його проповідей, виданих трудів, листів і щоденників. У всіх цитатах з його листів та щоденників було дотримано сучасної пунктуації, правопису, вживання великої літери та розбиття на абзаци. У цитатах з його виданих трудів залишено пунктуацію, правопис, вживання великої літери та розбиття на абзаци такими, як вони були в оригіналі, за винятком випадків, коли необхідно було внести редакторські чи типографські виправлення для легшого читання тексту. Тому ви можете помітити в тексті деяку непослідовність. Наприклад, слово *євангелія* в одних цитатах пишеться з маленької літери, а в інших—з великої.

Крім того, Президент Сміт часто вживав такі слова, як *люди*, *чоловік* або *людство* стосовно всіх людей, як чоловіків, так і жінок. Він часто вживав займенники *він*, *його* та *ним* стосовно обох статей. Це було нормою для мови його доби. Незважаючи на різницю між тодішніми та сучасними мовними правилами, вчення Президента Сміта стосуються як жінок, так і чоловіків.

Короткий хронологічний виклад подій його життя

Наведені далі у хронологічному порядку біографічні дані подають історичне тло для вчень Президента Лоренцо Сноу, викладених у цій книзі.

- 1814р., 3 квітня Народився в Мантуе, Огайо, в сім'ї Розетти Леонори Петтібоун Сноу та Олівера Сноу.
- 1832 р. Чує проповідь пророка Джозефа Сміта в Гайрамі, Огайо.
- 1835 р. Залишає дім, щоб навчатися в Оберлінському коледжі, що в Оберліні, Огайо. По дорозі зустрічає старішину Девіда У. Петтена, з Кворуму Дванадцятьох Апостолів.
- 1836 р. Залишає Оберлінський коледж та переїздить до Кертленда, Огайо, щоб вивчати давньоєврейську мову. Приймає відновлену євангелію; у червні був охрищений і конфірмований. Пізніше висвячений на старішину. У грудні отримує патріарше благословення від Джозефа Сміта старшого.
- 1837 р. Проповідує євангелію в Огайо.
- 1838 р., жовтень—
1840 р., травень Служить на ще одній місії, проповідуючи євангелію в Огайо, Міссурі, Кентуккі й Іллінойсі та працюючи шкільним учителем впродовж зими 1839–1840 рр.

- 1840 р., травень Залишає Наву, Іллінойс, щоб служити на місії в Англії. Під керівництвом Кворуму Дванадцятьох Апостолів головує над Церквою в Лондоні, Англія, та навколишній території. Видає брошуру, що називається *The Only Way to Be Saved* [Єдиний шлях до спасіння].
- 1843 р., 12 квітня Прибуває з 250-ма наверненими свя-тими останніх днів до Наву, Іллінойс.
- Кінець 1843 р.—
початок 1844 р. Навчає у школі в Лаймі, Іллінойс.
- 1844 р. Очолює в Огайо президентську виборчу кампанію Джозефа Сміта як кандидата в президенти Сполучених Штатів. Повертається до Наву, дізнавшись про мученицьку смерть Джо-зефа і Гайрума Смітів, яка сталася 27 червня.
- 1845 р., січень Призначений президентом Бригадом Янгом їздити по штату Огайо і збирати внески для будівництва храму Наву.
- 1845 р. Вступає у множинний шлюб, який тоді практикувався в Церкві, з Шарлоттою Сквайерс і Мері Еделайн Годдард.
- 1846 р., лютий Разом зі своєю сім'єю та іншими святими останніх днів залишає Наву після отримання ендаументів та проведення запечатування у храмі Наву.
- з 1846 р. до 1848 р. Живе зі своєю сім'єю у поселенні, що називається Гора Пісха, що у штаті Айова. Певний час головує у цьому поселенні. На весні 1848 р. керує групою святих, що вирушила у Солт-Лейк-Сіті.

- 1849 р., 12 лютого Висвячений в апостоли в Солт-Лейк-Сіті.
- 1849 р. Збирає внески для Постійного еміграційного фонду.
- з 1849 р. до 1852 р. Служить на місії в Італії. Також служить в Англії, де відповідає за видання Книги Мормона італійською, а також у Швейцарії та на Мальті. Публікує брошуру під назвою *The Voice of Joseph* [Голос Джозефа].
- 1852 р. Його вибрано у законодавчий орган штату Юта.
- 1853 р. Покликається Президентом Бригамом Янгом головувати в поселенні святих останніх днів в окрузі Бокс-Елдер, що у північній частині Юти. Називає головне місто округи Бригам-Сіті. Упродовж багатьох років служить провідником у Церкві і у громаді.
- 1864 р., березень—травень З групою, якою керував старійшина Езра Т. Бенсон, з Кворуму дванадцятьох, служить короткотривалу місію на Гавайських островах.
- 1872 р., жовтень—
1873 р., липень З групою, якою керує президент Джордж А. Сміт, перший радник у Першому Президентстві, відвідує країни Європи та Близького Сходу, у тому числі й Святу Землю. Ця подорож була здійснена на прохання Президента Бригама Янга.
- 1882 р. Конгрес Сполучених Штатів видає Указ Едмундса, згідно з яким множинний шлюб вважається тяжким злочином, а полігамістам забороняється голосувати, обіймати громадські посади чи бути присяжними в суді.

- 1885 р.,
серпень—жовтень Служить місію серед американських індіців у північно-західній частині Сполучених Штатів і у штаті Вайомінг.
- 1886 р., 12 березня—
1887 р., 8 лютого Ув'язнений за практикування множинного шлюбу.
- 1887 р. Конгрес Сполучених Штатів видає Указ Едмундса-Таккера, ще один антиполігамний закон, який дозволяв федеральному уряду конфіскувати багато нерухомого майна Церкви. Указ набув статусу закону 3 березня 1887 р.
- 1888 р., 21—23 травня Читає молитву освячення на сесіях освячення храму Ментай, Юта. Президент Уілфорд Вудрафф освятив цей храм 17 травня.
- 1889 р., 7 квітня Його підтримано бути президентом Кворуму Дванадцятьох Апостолів.
- 1893 р., 19 травня—
1898 р., вересень Служить першим президентом Солт-Лейкського храму.
- 1898 р., 2 вересня Стає старшим апостолом і головуючим провідником Церкви після смерті Президента Уілфорда Вудраффа. Бачить божественне явлення в Солт-Лейкському храмі, під час якого Господь настановляє його здійснити реорганізацію Першого Президентства.
- 1898 р., 13 вересня Підтриманий Кворумом Дванадцятьох Апостолів бути Президентом Церкви. Починає служити як Президент.
- 1898 р., 9 жовтня Підтриманий як Президент Церкви на генеральній конференції.

- 1898 р., 10 жовтня Його висвячено як Президента Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів.
- 1899 р., травень Подорожує до Сент-Джорджа, Юта, де отримує одкровення стосовно проповідування святим закону десятини. Починає ділитися своїм посланням у Сент-Джорджі і докладає зусиль, щоб це послання стало відомим по всій Церкві.
- 1901 р., 1 січня Публікує проголошення “Greeting to the World” [Привітання світові] як вітання з приходом ХХ-го століття.
- 1901 р., 10 жовтня Помирає у Солт-Лейк-Сіті, Юта, у віці 87 років.

Життя і священнослужіння Лоренцо Сноу

Одного дня 1835 р. 21-річний Лоренцо Сноу сів на коня і поїхав з батьківського дому; він поїхав навчатися в Оберлінський коледж, що в Оберліні, Огайо. Він не знав, що під час тієї короткої подорожі станеться подія, яка змінить курс його життя.

Їдучи верхи дорогою свого рідного міста Мантуя, Огайо, він зустрів чоловіка, який також їхав верхи. Цей чоловік, на ім'я Девід У. Петтен, нещодавно був висвячений в апостоли Господа Ісуса Христа. Він повертався до святих останніх днів у Кертленді, Огайо, після служіння на місії. Ці двоє чоловіків проїхали разом приблизно 30 миль (50 кілометрів). Пізніше Лоренцо Сноу розповідав:

“Наша бесіда перейшла на релігію й філософію; я, будучи тоді молодим і доволі освіченим, спочатку поставився до його поглядів несерйозно, особливо тому, що вони не завжди були граматично правильно висловлені; але оскільки він продовжував говорити у своїй переконливій і смиренній манері, щоб відкрити моему розуму план спасіння, я, здавалося, був не здатний відкинути знання про те, що він був людиною від Бога і що його свідчення було істинним”¹.

Лоренцо Сноу, коли він зустрів старійшину Петтена, не був членом Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів, але йому були відомі деякі вчення Церкви. Треба сказати, що пророк Джозеф Сміт відвідував дім сім'ї Сноу і мати Лоренцо та його сестри, Леонора і Елайза, були охрищені й конфірмовані в члени Церкви. Однак у той час Лоренцо був, як він казав, “зайнятий іншим”, і все це “пройшло повз [його] увагу абсолютно непоміченим”². Ситуація почала змінюватися після розмови зі старійшиною Петтеном. Згадуючи про ту випадкову зустріч, він

Батько Лоренцо Сноу, Олівер Сноу

сказав: “Це був переломний пункт в моєму житті”³. Він описав, що відчував під час тієї бесіди:

“Я відчув, наче щось вколало мене в серце. І він, очевидно, помітив це, бо майже вже наостанок він, принісши своє свідчення, сказав, щоб я, перш, ніж лягти спати, звернувся до Господа і сам спитав у Нього. Я це зробив, і ось таким був результат: від дня, коли я зустрів цього великого апостола, усі мої прагнення ставали незмірно більшими й вищими”.

“Абсолютна щирість старійшини Петтена, його переконливість та духовна сила”⁴ мали довготривалий вплив на молодого чоловіка, який і сам одного дня стане служити апостолом. І та спокійна розмова повела до інших подій, які підготували Лоренцо Сноу стати Президентом Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів, Божими вустами на землі.

Зростання в сім’ї, де панували віра і старанна праця

Дві міцні сім’ї, багаті на віру й релігійні традиції, об’єдналися разом, коли 6 травня 1800 р. Олівер Сноу одружився з Розеттою Леонорою Петтібоун. Молодий і молода були нащадками ранніх європейських поселенців у Сполучених Штатах—англійських пілігримів, які перетнули в 1600-х роках Атлантичний океан, втікаючи від релігійного переслідування. Олівер і Розетта провели кілька перших років свого подружнього життя в штаті Массачусетс, де народилися їхні доньки Леонора Абігейл та Елайза Роксі. Потім вони переїхали до Мантуї, Огайо, на той час це було одне з найзахідніших поселень у Сполучених Штатах. Вони стали одинадцятю сім’єю, що переїхала в ту місцевість. У Мантуї в сім’ї народилося ще дві доньки—Аманда Персі і Мелісса. Лоренцо, п’ята дитина і перший син, народився в Мантуї 3 квітня 1814 р. Пізніше в сім’ї йому народилося двоє його молодших братів—Люшес Август і Семьюель Пірс⁵.

За традиціями своїх сімей, Олівер і Розетта навчали своїх дітей тому, що важливо мати віру, старанно працювати і здобувати освіту. Розповідями про те, які труднощі їм довелося знести, щоб мати свою домівку, вони навчали своїх дітей не занепадати духом і цінувати Божі благословення, які вони мають

у своєму житті. Елайза написала: “Ми справді можемо сказати про наших батьків, що вони були абсолютно чесними і були гідними довіри в усіх своїх стосунках з людьми і в усіх своїх життєвих справах; вони дбайливо навчали своїх дітей, щоб ми полюбили працю, були ощадливими і неухильно дотримувалися моральності”⁶. Лоренцо висловлював вдячність батькам за те, що вони завжди навчали його “турботливо й ніжно”⁷.

Коли Лоренцо підріс, він старанно займався фізичною і розумовою працею. Його батько часто відлучався з дому, займаючись “громадськими справами”. Лоренцо, у відсутність Олівера, як старший син, залишався на господарстві на фермі—до цього обов’язку він ставився серйозно й успішно його виконував. Коли Лоренцо не працював, то він, як правило, читав. “З книгою,—казала Елайза,—він не розлучався ніколи”⁸.

Згадуючи, як розвивалася особистість Лоренцо, Елайза зауважила: “З самого малечку [він] виявляв енергію і вміння приймати правильні рішення, що визначало його розвиток у подальшому житті”⁹.

Подолання юнацьких амбіцій

Олівер і Розетта Сноу заохочували до справжнього дослідження релігії. Вони дозволяли своїм дітям дізнаватися про різні церкви, відкриваючи свій дім для “порядних і розумних людей всіх деномінацій”. Однак навіть у такій обстановці Лоренцо “мало приділяв уваги, а то й зовсім її не приділяв, релігії як такій, принаймні недостатньо, щоб вирішити, якій конкретно секті віддати перевагу”¹⁰. Його мрією було стати військовим командиром, і ця його мрія заступала все інше в його житті, і “не тому, що він любив воювати,—написав історик Орсон Ф. Уїтні,—а тому, що він був зачарований романтикою військової професії”¹¹. Проте він швидко змінив це прагнення на інше. Він залишив дім і зареєструвався для навчання в Оберлінському коледжі, що знаходився недалеко, щоб здобути “академічну освіту”¹².

Під час навчання в Оберліні у нього виник новий інтерес до релігії. Усе ще перебуваючи під враженням від бесіди зі старійшиною Петтеном, він не лише розмірковував над вченнями

відновленої євангелії, але й розповідав про них іншим людям в Оберліні—навіть тим, хто вчився на священика. У листі до своєї сестри Елайзи, яка приєдналася до святих у Кертленді, він написав: “Серед священиків і тих, хто має намір вивчитись на них, я досяг неабиякого успіху, і знаєш в чому?—у захисті мормонізму. Щоправда, у мене не багато навернених, та я й сам не навернувся, але мої старання не пройшли дарма, бо деякі з них майже визнали, що знайшли певну [мудрість] у твоїх вченнях. Усунути велику упередженість проти мормонізму у поглядах орберлінських студентів—ой яка нелегка справа”.

У цьому ж самому листі Лоренцо відповідає на запрошення, отримане від Елайзи. Вона організувала все для того, щоб він переїхав до неї в Кертленд і вивчав давньоєврейську мову в класі, який відвідували пророк Джозеф Сміт і кілька членів Кворуму Дванадцятьох Апостолів. Він написав: “Мені так приємно дізнатися, що ти маєш в Кертленді стільки радості; проте в мене

Лоренцо Сноу був охрищений і конфірмований у Кертленді, Огайо, у червні 1836 р., через два місяці після освячення Кертлендського храму, який показано на фотографії.

на даний момент немає охоти переїхати звідси туди до вас; та все ж, якщо можливість навчатися там залишатиметься та сама, я думаю, що вже майже схилиюсь до ідеї переїхати. Бо, що казати, це було б мені дуже цікаво та, можливо, й досить корисно почути проповідування тих вчень, які я так довго старався захищати й підтримувати тут, в Оберліні”.

Хоч Лоренцо й був вражений ученнями Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів, він не наважувався приєднатися до Церкви. Однак він був зацікавлений нею. У своєму листі до Елайзи він поставив кілька запитань стосовно Церкви. За його словами, від студентів в Оберліні, які готувалися стати священиками, вимагалось “присвятити сім, а то й більше років напруженому навчанню, і тільки тоді їм буде дозволено говорити язичникам, що є Бог на Небесах; так само й адвокату слід набути певної кваліфікації, і тільки тоді йому буде дозволено виступати з промовами”. “Тоді як,—пише він своїй сестрі,—ваші люди, я так розумію, у проповідуванні ваших вчень більше покладаються на божественну допомогу, а не на те, що вивчається в коледжі”. Він хотів зрозуміти, як працює Дух, і запитав, чи може Святий Дух бути даний людям “у цю епоху існування світу”. Якщо ж люди можуть отримати Святого Духа, то він запитував, чи “завжди Бог дає Його через іншу людину?”¹³. Іншими словами, він хотів знати, чи необхідним є повноваження священства для отримання Святого Духа.

Лоренцо цінував дружні стосунки й освіту, набуті в Оберлінському коледжі, але його дедалі більше не задовольняло, як там відбувається релігійне навчання. Урешті-решт він залишив коледж і прийняв запрошення своєї сестри вивчати давньоєврейську мову в Кертленді. Він казав, що відвідував уроки давньоєврейської мови тільки для того, щоб підготуватися до навчання в коледжі на сході Сполучених Штатів¹⁴. Але Елайза помітила, що відбувалося не лише вивчення давньоєврейської мови, але і “його розум та серце сповнювалися живою вірою вічної Євангелії”¹⁵. Невдовзі він знайшов відповіді на питання, які ставив в Оберлінському коледжі, і в червні 1836 р. був охрищений старійшиною Джоном Бойнтоном, одним з перших членів Кворуму Дванадцятьох Апостолів у цьому розподілі. Також

він був конфірмований в члени Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів.

Десь так через два тижні хтось із друзів запитав його: “Брате Сноу, а ви отримали після свого хрищення Святого Духа?” Він пригадував: “Після того запитання я майже оціпенів. Виходило, що я, хоч і отримав усе, що мені, можливо, було потрібно, усе ж не отримав того, що сподівався отримати”. А це означало, що хоч він і був конфірмований, він не отримав якогось особливого прояву Святого Духа. “Я відчув невдоволення,—казав він,—не тим, що зробив, а самим собою. З цим почуттям я пішов увечері в одне місце, яке облюбував собі, щоб там молитися Господу”. Він став на коліна і негайно ж отримав відповідь на свої молитви. “Це ніколи не зітреться з моєї пам’яті, поки я буду її мати,—заявляв він пізніше.—... Я отримав повне знання про те, що є Бог, що Ісус, Який помер на Голгофі, був Його Сином, і що Джозеф Сміт отримав повноваження, яке, як він заявляв, він має. Задоволення від того одкровення і його велич неможливо передати словами! Я повернувся до свого найманого помешкання. Тепер я міг свідчити цілому світу про те, що знав, і знав напевно: Євангелія Божого Сина була відновлена і Джозеф був пророком Божим, уповноваженим говорити від Його імені”¹⁶.

Зміцнений цим, Лоренцо став готуватися до служіння на місії. За словами його сестри Елайзи, його навернення змінило його наміри і “відкрило перед ним новий світ”. Вона зауважила: “Замість того, щоб здобувати земну військову славу, він тепер ступ[ив] на поле битви на боці небесного війська”¹⁷.

Подолання труднощів на місії повного дня

Лоренцо Сноу розпочав своє місіонерське служіння навесні 1837 р. в штаті Огайо. Його рішення служити місіонером повного дня, як і рішення приєднатися до Церкви, вимагало від нього зміни власних поглядів і планів. Він написав у щоденнику: “У 1837 р. [я] цілком відмовився від усіх любих моему серцю ідей”¹⁸. Він залишив свої плани здобути “класичну освіту” в коледжі на сході Сполучених Штатів¹⁹. Він також погодився подорожувати без торби чи “мідяків у своєму чересі”, іншими

Старійшина Лоренцо Сноу

словами, вирушити на місію без грошей, покладаючись на доброту інших у забезпеченні себе харчами й дахом над головою. А це зробити для нього було особливо важко, оскільки він завжди, ще з юності, відчував, що для нього важливо платити самому за себе з тих грошей, які він допомагав заробляти своєму батьку на сімейній фермі. Він сказав: “У мене не було звички розраховувати, що хтось дасть мені їжу чи дах над головою. Куди б я не вирушав, мій батько мав звичай переконатися, чи в мене достатньо грошей на мої витрати. І ось тепер я мав вирушати в дорогу і просити у когось щось поїсти і десь прихилити свою голову; це було для мене дуже важко і так відрізнялося від того, до чого я звик”²⁰. Він “вирішив зробити це”, але тільки тому, що отримав “ствердну відповідь, що Бог вимагав цього”²¹.

Дехто з дядьків, тіток, двоюрідних братів і сестер та друзів відвідали перші збори, які він проводив як місіонер. Згадуючи, як вперше проповідував, він сказав: “Я був досить сором’язливим, і ... мені було так важко встати і почати проповідувати своїм родичам та сусідам, що зійшлися. Пам’ятаю, я молився майже весь день до вечора, в який мав виступати. Я молився аж до знесилення й просив Господа дати мені що казати. Потім вже моя тітонька сказала мені, що вона надзвичайно розхвилювалася, побачивши, що я встаю промовляти, але я відкрив свої вуста і те, про що я говорив, я ніколи не знав, однак моя тітонька сказала, що я гарно виступав майже три чверті години”²². З вдячністю він пригадував: “Я вірив і відчував запевнення, що Дух натхнення підказуватиме мені і дасть мені “промову”. Я прагнув цього, молячись і постячись,—і я упокорився перед Господом, звертаючись до Нього у могутній молитві, щоб Він вділив мені сили і натхнення святого Священства; і коли я, ставши перед тією аудиторією, ще не знаючи жодного слова, яке б міг сказати, відкрив вуста, щоб говорити, відразу ж Святий Дух зійшов на мене, наповнюючи мій розум світлом та думками, які треба було передати, а також дав належні слова, щоб ті думки висловити”²³. На час, коли він залишав ту місцевість, він охрестив і конфірмавав дядька, тітку, декого з двоюрідних братів і сестер і кількох друзів²⁴.

Поділившись євангелією зі своєю родиною та друзями, старійшина Сноу продовжував місіонерську роботу в інших містах та містечках, прослуживши там майже один рік. Він повідомляв: “Перебуваючи на місії, я побував у різних частинах штату Огайо, і в цей період охрестив багатьох людей, які залишилися вірними істині”²⁵.

Лоренцо Сноу не пробув довго вдома після повернення з першої місії, як відчув бажання знову проповідувати євангелію. “Дух мого місіонерського служіння настільки сильно впливав на мої думки,—казав він,—що я знову захотів повернутися до тієї роботи”²⁶. Цього разу він проповідував відновлену євангелію в штатах Міссурі, Кентуккі та Іллінойс і знову в Огайо.

Знаходилися люди, які вороже ставилися до старійшини Сноу та послання, яким він ділився. Наприклад, він розповідав про

випадок, що стався в Кентуккі, коли група людей зібралася в чиємусь домі послухати його проповідь. Після проповіді він дізнався, що, як тільки він вийде з будинку, дехто з присутніх збирається напасти на нього. Він пригадував, що “в тисняві натовпу людей” у тому домі один з чоловіків “випадково торкнувся однієї з нижніх кишень мого сюртука, що викликало в нього несподіваний страх”. Відчувши в кишені старійшини Сноу щось тверде, він негайно попередив своїх спільників, що місіонер озброєний пістолем. Пізніше старійшина Сноу написав: “І цього було достатньо—потенційні розбійники облишили свої лихі наміри”. З певною веселістю старійшина Сноу додав: “Уявний пістоль, який у них викликав страх, а для мене став захистом, був Біблією кишенькового формату; вона була безцінним подарунком мені від дорогого моему серцю Патріарха, Батька Джозефа Сміта [ст.]”²⁷.

Інші ж люди радо вітали старійшину Сноу і сприймали послання, яким він ділився. В одному з поселень штату Міссурі він навчав п'ятьох людей, які потім були охрищені серед зими. Старійшині Сноу разом з іншими довелося прорубати в річці ополонку, щоб він зміг виконати цей обряд. Незважаючи на холоднечу, дехто з навернених, “виходячи з води, плескав у долоні і вигукував слова вдячності Богу”²⁸.

Перші дві місії старійшини Сноу тривали в період з весни 1837 р. по травень 1840 р. В уривках з його листів описано цей час, проведений у служінні Господу: “Залишок зими [1838—1839 рр.] я провів у подорожах та проповідуванні, ... з різним успіхом і різним ставленням людей до нього: часом мене сприймали якнайввічливіше і слухали з величезною цікавістю, а часом—брутально й зухвало знущалися; однак в жодному випадку до мене не ставилися гірше, ніж до Ісуса, Якого я закликав наслідувати”²⁹. “Коли я тепер озираюся на пережите, ... то не перестаю вражатися й дивуватися”³⁰. “Господь був зі мною, і я був надзвичайно благословенний у виконанні своєї важкої роботи”³¹.

Місія в Англії

На початку травня 1840 р. Лоренцо Сноу приєднався до святих в Наву, Іллінойс, проте довго там не затримався. Його

було покликано перетнути Атлантичний океан і служити місію в Англії, і того ж самого місяця він поїхав з Наву. Перед своїм від'їздом він вибрав час, щоб відвідати сім'ї декого з дев'яти апостолів, які на той час вже служили в Англії.

Коли він прийшов у сім'ю Бригама Янга, то побачив, що стіни їхньої дерев'яної хатини зяли щілинами, в які “вривався вітер і бурі”. Сестра Янг була зморена, бо тільки повернулася після марних пошуків їхньої корови. Незважаючи на свої важкі умови, вона сказала старійшині Сноу: “Ви бачите, в якій я ситуації, але нічого не кажіть йому [моєму чоловіку], щоб він хоча б про мене не тривожився і не переживав—я бажаю, щоб він залишався на ниві, де трудиться, аж поки його не буде почесно звільнено”. Зворушений “просто-таки вбивчою бідністю й нуждою” сестри Янг, старійшина Сноу захотів допомогти їй: “У мене було зовсім мало грошей, їх було навіть не достатньо, щоб проїхати хоча б десяту частину відстані до місця служіння, не було й жодної перспективи отримати решту потрібних мені грошей—і це увечері перед самим моїм від'їздом. Я витяг з кишені частину свого дріб'язку і простягнув їй, ... та вона відмовилася взяти ці гроші; поки я настійливо тицяв їх їй, а вона продовжувала відмовлятися, монети—яка з необережності, яка випадково—розкотилися по підлозі і попадали в щілини між незбитими дошками на підлозі, тим самим завершивши наше сперечання. Прощаючись з нею, я сказав, що тепер на дозвіллі вона може дістати їх”³².

З Іллінойсу старійшина Сноу поїхав до Нью-Йорка, де сів на корабель, щоб перетнути Атлантичний океан. За 42 два дні плавання корабель тричі потрапляв у шалені шторми. Старійшина Сноу, оточений наляканими, ридаючими пасажирами, залишався спокійним, вірячи, що Бог захистить його. Коли корабель причалив у Ліверпулі, Англія, серце старійшини Сноу було “сповнене найвищою вдячності Тому, Хто зберігає і підтримує тих, кого Він покликає й посилає як посланників спасіння до народів землі”³³.

Після того як старійшина Сноу прослужив місіонером в Англії приблизно чотири місяці, на нього було покладено додаткову відповідальність. Його було призначено служити президентом Лондонської конференції, це покликання схоже на покликання президента округу сьогодні. Він продовжував проповідувати

евангелію, а також наглядав за роботою провідників священства, наприклад, президентів філій, на тій території. Під час служіння на цій провідній посаді він часто звітував старійшині Парлі П. Пратту, члену Кворуму дванадцятьох, і президенту місії. Він писав про багатьох людей, яких “цікавив шлях спасіння”, про кімнату, “заповнену щерть” на недільних зборах і про “задоволення, що приходить від хрищення [навернених] до кошари нашого Господа і Спасителя Ісуса Христа”. Сповнений ентузіазму й оптимізму стосовно цієї роботи, він казав: “Нехай і оточений різноманітною свавільною злочестивістю, Сіон все ж починає енергійно рухатися вперед, і я вірю: ще трохи—і він стане сяючим світлом у цьому місті”³⁴.

Лондонська конференція під керівництвом старійшини Сноу помітно зростала. Старійшина Сноу радів такому успіху, але також мав і труднощі, виконуючи свої обов’язки провідника. У листі до старійшини Гебера Ч. Кімбола, з Кворуму Дванадцятьох Апостолів, він стверджував, що ці труднощі змусили його “взяти курс в керівництві, відмінний від того, якого він раніше завжди дотримувався”³⁵. Він сказав старійшині Кімболу: “Ви і старійшина [Уілфорд] Вудрафф казали, що це буде школа для набуття досвіду, так воно і є. ... Відтоді як я прибув сюди, серед святих постійно стається щось нове. Не встигне пройти одне, як вже з’являється інше”. Він поділився істиною, яку швидко засвоїв, виконуючи свої нові обов’язки: “Я б не справився з труднощами, [якби] так багато мені не допомагав Бог”³⁶. Ті ж почуття він висловив і в листі до старійшини Джорджа А. Сміта, з Кворуму дванадцятьох: “Те мале, що вдалося мені виконати, виконав не я сам, а Бог. Стараючись звеличувати своє покликання вчителя в Ізраїлі, я з власного досвіду навчився одному: сам по собі я не знаю нічого і не можу зробити нічого; я також ясно побачив, що жодному святому не процвітати, якщо він не прислухається до настанов і поради, які даються тими, хто поставлений головувати в Церкві. Я впевнений: якщо я дотримуюся законів Господа Бога, Він буде підтримувати й допомагати мені у моєму покликанні. ... Поки я ходитиму перед Ним у смиренні, Він даватиме мені силу, щоб радити в праведності й мати дух одкровення”³⁷.

Крім проповідування євангелії і служіння президентом Лондонської конференції, старійшина Сноу, щоб допомогти місіонерам пояснювати відновлену євангелію, написав релігійний трактат, або брошуру. Цей трактат під назвою *The Only Way to Be Saved* (Єдиний шлях до спасіння) був з часом перекладений кількома мовами і використовувався впродовж всієї другої половини ХІХ-го століття.

Старійшина Сноу служив в Англії до січня 1843 р. Перед від'їздом він виконав одне доручення, отримане від Президента Бригама Янга. На полях однієї сторінки у своєму щоденнику він написав лише кілька слів про це завдання: “На прохання През. Б. Янга передав два примірники Книги Мормона Королеві Вікторії і Принцу Альберту”³⁸.

Залишаючи Англію, старійшина Сноу очолив спільноту британських святих останніх днів, що переселялися в Наву. Він написав у своєму щоденнику: “Я відповідав за групу, що складалася з двох з половиною сотень людей, багато хто з них були моїми близькими друзями, які навернулися завдяки моему навчанню. Ситуація, в якій я перебував тепер, перетинаючи Атлантичний океан в оточенні друзів, різоче відрізнялася від тієї, коли я два з половиною роки тому був самотнім у такій подорожі”³⁹. Пережите старійшиною Сноу на кораблі *Swanton* показало його як керівника, а також його віру в Бога. Наведену далі розповідь взято з його щоденника:

“Я зібрав [святих] разом і за спільною згодою організував їх в групи і підгрупи, призначивши підходящих провідників для кожної, і встановив правила, за якими мала керуватися вся наша спільнота. Я з'ясував, що серед нас було кілька первосвящеників і приблизно тридцять старійшин, і, знаючи природне нетерпляче бажання багатьох старійшин робити щось, навіть нехай і незначне, аби хоч трохи вирізнятися серед інших, а також знаючи, що якщо їм не вдасться щось зробити в один спосіб, вони будуть намагатися добитися свого в інший, я прийшов до висновку: краще буде, якщо я сам визначу, як їм це робити; а тому я дав усім, кому тільки міг, те чи інше завдання і зробив їх відповідальними за їх виконання. Упродовж тижня вся спільнота

Багато раннях святих емігрували з Європи, щоб приєднатися до святих у Сполучених Штатах Америки.

збиралася щовечора [на] молитви. Двічі на тиждень у нас були проповіді; у неділю ми проводили збори і приймали причастя.

Наш капітан, з яким я хотів зав'язати дружні стосунки, поведився відсторонено й замкнуто. ... Мені легко було здогадатися, що він був упереджено налаштований проти нас. Ми були в морі вже приблизно два тижні, за які не трапилося нічого дуже важливого, а лише те, що звичайно трапляється на морі, коли сталася ось така подія.

Зі стюардом капітана, молодим Германом, стався нещасний випадок, який загрожував його життю. Цей молодий чоловік, людина дуже моральна, розсудлива і надійна, побував з капітаном вже в кількох плаваннях; він завоював велику прихильність і самого капітана, і офіцерів та команди; святі також ставилися до нього дуже приязно. Тому ймовірність його смерті ... надзвичайно засмутила всіх на кораблі і всім було дуже важко на серці.

У нього з рота йшла кров, і ця кровотеча супроводжувалася страшними судомами і конвульсіями. Зрештою, коли спроби врятувати його різними ліками виявилися марними, всі надії на те, що він виживе, зникли. Капітан попросив моряків, щоб вони, перш ніж йти спати, по одному зайшли в каюту Германа попроситися з ним; це й було зроблено—без найменшого сподівання побачити його живим наступного ранку. Коли вони виходили з каюти, то багато в кого очі були мокрими від сліз.

Сестра Мартін [одна зі святих останніх днів, що перебували на кораблі], сидючи біля стюарда, висловила йому своє бажання покликати мене і щоб я благословив його на зцілення, і тоді він, можливо, зміг би одужати. Він з готовністю на це погодився. Я саме спав у своїй койці, коли за мною прийшли; було приблизно дванадцять годин ночі. Я негайно встав і пішов до каюти, [а] по дорозі зустрів першого помічника капітана, який тільки-но вийшов від помираючого. Пройшовши повз мене, він тут же зустрівся з братом Стейнсом і сказав йому, що містер Сноу збирається покласти руки на стюарда. “Але,—сказав він (сумним голосом),—нічого вже не допоможе; для бідолахи вже настав кінець”. “О,—сказав старійшина Стейнс,—Господь може зцілити його через рукопокладання”. ... —“Ви так думаєте?”—спитав моряк у простоті свого серця.

Проходячи далі, я у дверях каюти зіштовхнувся з капітаном, і з усього видно було, що він плакав. “Я радий, що ви прийшли, містере Сноу,—сказав він,—хоч це вже й не допоможе, бо скоро стюарда вже не стане”. Я увійшов у каюту й сів на [Германове] ліжко. Він ледь дихав і вже здавався небіжчиком. Голосно говорити він не міг, але дав знати, що хоче, [аби] я благословив його. Як стало відомо, у Гамбурзі, Німеччина, він мав дружину і двох дітей і був для них єдиним годувальником. Здавалося, він дуже хвилювався про них.

Я поклав руки на його голову, і як тільки закінчив промовляти молитву благословення, він сів у ліжку і, склавши долоні, вигукнув хвалу Господу за своє зцілення; дуже швидко після цього він встав з ліжка [і], вийшовши з каюти, став ходити по палубі.

Наступного ранку всі здивувалися, побачивши стюарда живим-здоровим, і були вражені, побачивши, що він може, як

На кораблі Swanton важко поранений чоловік був цілений відразу після того, як старійшина Лоренцо Сноу благословив його.

звичайно, виконувати свої обов'язки. Моряки, усі разом і кожний окремо, вбачали в цьому чудо; святі знали, що так воно і є, і раділи та прославляли Господа; капітан твердо повірив, що це чудо, і відчував глибоку вдячність—відтоді й надалі між ним і нами встановилися дуже сердечні стосунки. Він у різний спосіб виявляв до нас прихильність і допомагав в усьому, у чому тільки міг; він постійно турбувався про наші потреби й бажання; відвідував усі наші збори, купував і читав наші книги. Його помічники робили те саме, і коли я залишав їх у Новому Орлеані [Луїзіана], вони пообіцяли мені, що охрестяться. Через рік я отримав листа від старшого помічника, який повідомляв, що вони ... виконали своє обіцяння. Капітан також заявив про свій намір прийняти евангелію трошки пізніше і потім жити зі святими. Стюард був охрищений, коли ми прибули в Новий Орлеан; на прощання він подарував мені Біблію, яка й зараз зі мною”⁴⁰.

Старійшина Сноу написав: “Коли ми сходили з борту *Swanton*, дехто з моряків плакав. Дійсно, у всіх нас були дуже урочисті почуття”⁴¹. З Нового Орлеана старійшина Сноу та його супутники-святі, сівши на пором, попливли вгору по ріці Міссісіпі. У Наву вони прибули 12 квітня 1843 р.

Подальша відданість Господній роботі

Лоренцо Сноу, відслуживши місіонером повного дня більшість із семи років, побачив для себе можливість тимчасово змінити служіння. Узимку 1843—1844 рр. опікуни місцевої школи запропонували йому працювати вчителем. Він прийняв цю пропозицію, навіть знаючи, що багато хто з учнів “пишалися тим, що ображали вчителів і в школах все трошили”. Він вирішив, що шлях до завоювання поваги учнів—це виявлення поваги до них. Його сестра Елайза згадувала: “Він звертався до тих хлопців, ніби вони були найшанованішими джентльменами. ... Особливо він багато працював над тим, щоб давати їм відчуття своєї зацікавленості в їхньому успіху і своє бажання “допомагати їм продовжувати навчання. ... Ось так, завдяки доброті й переконувальності, вони полагіднішали—і їхнє довір’я було завойоване; завдяки терпеливій і тривалій роботі, безсовісні бешкетники перетворилися на учнів, що заслуговували поваги; і ще задовго до закінчення чверті, з несподіваним успіхом, вони привчилися до старанного навчання”⁴².

У 1844 р. він отримав нове завдання від Церкви. Його було призначено поїхати в Огайо й очолити передвиборчу кампанію Джозефа Сміта, який балотувався кандидатом у президенти Сполучених Штатів. Пророк був розчарований тим, як уряд Сполучених Штатів ставився до святих останніх днів, і він написав тодішнім кандидатам у президенти, щоб вони визначили своє ставлення до Церкви. Невдоволений їхніми відповідями, він вирішив, що буде балотуватися кандидатом у президенти.

Кворум дванадцятьох призначив Лоренцо Сноу та інших “створити політичну, розгалужену по всьому штату Огайо, організацію, яка підтримувала б Джозефа Сміта як кандидата у президенти”⁴³. Займаючись цим, вони роз’яснювали людям, як саме

порушувалися конституційні права святих. Лоренцо казав, що він переживав “дуже цікавий час”⁴⁴. Дехто несамовито виступав проти кандидатури Пророка, інші ж відчували, що Джозеф Сміт зміг би повести країну до успіху й процвітання.

“У розпал виявлення цих протилежних поглядів,—згадував Лоренцо Сноу,—мої успіхи несподівано завершилися, бо прийшло підтвержене повідомлення про вбивство Пророка і його брата, Гайрума”⁴⁵. У Наву він повернувся “з важким серцем”⁴⁶.

Навіть у цей трагічний час святі старанно трудилися, будуючи Боже царство. Як зазначив пізніше Лоренцо, “Під керівництвом Всемогутнього царство просувалося вперед”⁴⁷. Вони продовжували проповідувати євангелію і зміцнювати одне одного та працювали разом над завершенням будівництва храму у своєму місті.

Лоренцо Сноу, приєднавшись до святих у Наву, вирішив, що одружуватися він ніколи не буде, а присвятить своє життя проповідуванню євангелії. Його сестра Елайза Сноу пізніше зауважила: “Присвятити свій час, свої таланти, усього себе служінню—це все, чого він хотів”. Він відчував, що сімейне життя могло б якоюсь мірою “зменшити його корисність” в Господній роботі⁴⁸.

Погляди Лоренцо на шлюб і сім’ю почали змінюватися у 1843 р. після розмови на самоті з пророком Джозефом Смітом на берегах ріки Міссісіпі. Пророк свідчив про одкровення, яке він отримав стосовно множинного шлюбу. Він сказав Лоренцо: “Господь відкриє вам шлях, щоб отримати закон Целестіального Шлюбу і підкоритися йому”⁴⁹. Почувши це, Лоренцо почав розуміти, що шлюб був заповіддю від Господа і необхідною складовою плану щастя, який дав Небесний Батько.

У 1845 р. Лоренцо Сноу вступив у множинний шлюб, який тоді практикувався у Церкві, одружившись з Шарлет Скваер і Мері Еделін Годдард. З часом він був запечатаний ще з кількома іншими жінками. Його відданість своїм дружинам та дітям була невіддільною від його відданості роботі Господа.

Святі продовжували будувати Боже царство в Наву, але продовжувалися й переслідування. У лютому 1846 р., холодною

*Лоренцо Сноу служив керівником піонерських загонів,
які прибули у Долину Солоного озера в 1848 р.*

зимою, зловмисники змусили їх залишити домівки і храм. І вони почали довгий шлях на захід—до своєї нової домівки.

Допомога святим збиратися в Долині Солоного озера

Хоч Лоренцо Сноу та його сім'я і залишили Наву разом з рештою святих, усе ж вони прибули в Долину Солоного озера більш як через рік після прибуття туди першого загону піонерів. Як і більшість святих останніх днів-піонерів того раннього

періоду, вони дорогою залишалися на певний час у тимчасових поселеннях. Лоренцо та його сім'я перебували короткий час в одному з поселень в Айові, що називалося Гарден-Гроув, де вони збудували дерев'яні хатинки для святих, які мали прибути після них. Звідти вони перебралися до поселення, що називалося Гора Пісха, також в Айові.

У поселенні Гора Пісха Лоренцо знову працював разом зі своєю сім'єю та іншими святими, щоб задовольнити власні потреби і потреби тих, хто йшов за ними до Долини Солоного озера. Вони будували дерев'яні хатини і навіть сіяли та обробляли зернові культури, знаючи, що, скоріше за все, врожай доведеться збирати не їм. У період перебування в поселенні Гора Пісха Лоренцо Сноу був покликаний головувати у цьому поселенні. Горе, хвороби і смерть переслідували людей, не оминаючи і сім'ю Лоренцо, але він старанно трудився, щоб допомогти людям знайти надію, зміцнювати одне одного і залишатися слухняними Господнім заповідям⁵⁰.

Весною 1848 р. Президент Бригам Янг повідомив Лоренцо Сноу, що він має залишити поселення Гора Пісха й вирушити в Долину Солоного озера. Лоренцо знову дали провідну посаду, цього разу він став керівником загонів піонерів. Ці загони прибули в Долину Солоного озера у вересні 1848 р.

Служіння в якості члена Кворуму дванадцятьох

12 лютого 1849 р. Лоренцо Сноу повідомили, що йому слід прийти на збори Кворуму Дванадцятьох Апостолів. Він негайно залишив те, що робив, і пішов на збори, що вже почалися. По дорозі він розмірковував, чому це його викликали до Кворуму дванадцятьох. Він був збентежений—чи не винний він в якомусь проступку? Знаючи, що був вірний у виконанні свого обов'язку, він прогнав від себе те занепокоєння. Однак він не міг собі уявити, що на нього чекає. Прийшовши, він неабияк здивувався, дізнавшись, що його покликано служити членом цього кворуму. На тих же зборах Лоренцо Сноу та ще троє інших—старійшина Чарльз С. Річ, старійшина Франклін Д. Річардс та старійшина Ерастус Сноу, його далекий кузен,—були висвячені в апостоли⁵¹.

Висвячення Лоренцо Сноу в апостоли визначило решту його життя. Його покликання бути одним із “особливих свідків імені Христа” (УЗ 107:23) впливало на все, що б він не робив. Пізніше він так сказав про свої почуття стосовно особистих обов’язків апостола:

“По-перше, апостол повинен мати Божественне знання, отримане через одкровення від Бога, що Ісус живий, що Він—Син живого Бога.

По-друге, він повинен бути божественно вповноважений надавати Святого Духа; це Божественне джерело, що відкриває справи Божі, повідомляючи Його волю й цілі та веде до всієї істини і показує те, що має прийти, як це проголошено Спасителем.

По-третє, він є правомочним виконувати силою Бога священні обряди Євангелії, які кожній людині підтверджуються Божественним свідченням. Тисячі людей, що тепер живуть у цих гірських долинах, отримавши ці обряди завдяки моему проповіданню, є живими свідками правдивості цього твердження”⁵².

Крім особистої відповідальності свого покликання, старійшина Сноу мав чітке усвідомлення, що означає бути членом Кворуму дванадцятьох: “Нам, Дванадцятьом, слід рішуче відмовитися від будь-чого, що б відволікало нашу увагу від шляху виконання обов’язку, аби ми могли бути одним цілим, як є одним цілим [Перше] Президентство, і бути об’єднаними на основі любові, яка об’єднує Божого Сина з Батьком”⁵³.

Маючи таке розуміння свого власного покликання та місії Кворуму дванадцятьох, старійшина Лоренцо Сноу присвятив своє життя тому, щоб допомагати у побудові Божого царства на землі. Він служив у цьому покликанні в багатьох різних напрямках і в багатьох різних місцях.

Італійська місія

На генеральній конференції, що відбулася в жовтні 1849 р., Лоренцо Сноу був покликаний організувати місію в Італії. Він, хоч і мало що знав про ту країну та її культуру і не говорив тією мовою, усе ж прийняв те покликання без вагань. Менш ніж

за два тижні після конференції він був уже готовий до від'їзду, зробивши все для нього можливе, щоб допомогти дружинам та дітям на час своєї відсутності.

Коли Лоренцо Сноу разом з іншими місіонерами їхав на схід Сполучених Штатів, де вони мали сісти на борт корабля, щоб перетнути Атлантичний океан, його думки крутилися навколо власної сім'ї і тих людей, яким він невдовзі буде служити. У листі до своєї сестри Елайзи він написав: "Багато протилежних почуттів вирувало у моїй душі. ... Ми поспішали і все далі віддалялися від могутнього магніту—ДОМІВКИ! Але ми знали: робота, до якої ми залучилися, мала принести світло тим, хто сидів у темряві і перебував у долині смертної темряви, і наші душі були сповнені любов'ю, а наші сльози висихали"⁵⁴.

Старійшина Сноу та його супутники прибули в Геную, Італія, у липні 1850 р. Їм стало зрозуміло, що Господня робота тут просуватиметься повільно. Старійшина Сноу написав: "Я самотній і чужинець у цьому великому місті, за вісім тисяч миль (12875 км) від своєї дорогої сім'ї, оточений людьми, про чий манери та особливості я зовсім нічого не знаю. Я приїхав, щоб просвітити їхній розум і ввірити їм принципи праведності; та я не бачу, як це можна зробити. Жодної перспективи, лише темрява". Стриженийий "дурницями, ... злочестивістю, великою темрявою та забобонами" людей, яким був покликаний служити, він написав: "Я прошу Небесного Батька подивитися на цей народ з милістю. О Господи, дай їм підпасти під Твоє співчуття, щоб усім їм не загинути. Прости їм їхні гріхи і дай мені стати відомим серед них, щоб вони могли пізнати Тебе і пізнати, що Ти послав мене встановлювати Твоє царство. ... Невже Ти не маєш кількох вибраних серед цього народу, до яких я був посланий? Приведи мене до них, і Твоє ім'я буде прославлене через Ісуса, Твого Сина"⁵⁵.

Старійшина Сноу знайшов цих "вибраних" серед спільноти людей, що називалися вальденсами. Вальденси жили в гірській долині у місцевості П'емонт, прямо на південь від італійсько-швейцарського кордону і на схід від італійсько-французького кордону. Їхніх предків переслідували і гнали з одного місця до іншого, оскільки вони вірили у владу давніх апостолів і більше

хотіли дотримуватися апостольських вчень, а не приєднуватися до тогочасних релігій.

У листі до Президента Бригама Янга старійшина Сноу написав, що вальденси пережили віки “темряви й жорстокості”, але вони “стояли непохитно, майже як та скеля, об яку б’ються хвилі в розбурханому океані”. Але саме перед прибуттям місіонерів-святих останніх днів для вальденсів розпочався “період великого спокою”, і вони, як здавалося, мають більше релігійної свободи, ніж інші в Італії. “Таким чином,—зауважував він,—шлях був відкритий лише незадовго до рішення організувати місію, і в жодній іншій частині Італії не діють такі сприятливі закони”.

Бажаючи більше дізнатися про цих людей, старійшина Сноу пішов до бібліотеки, щоб знайти там якусь книгу про них. Він згадував: “Бібліотекар, до якого я звернувся, сказав, що в нього є книга з описом того, що мене цікавить, але вона зараз на руках. І не встиг він закінчити своє речення, як увійшла пані з цією книгою. “О,—сказав він,—яка дивовижна ситуація: ось пан тільки що питав про цю книгу”. Невдовзі я переконався, що ці люди були гідні першими в Італії почути проголошення Євангелії”⁵⁶.

Старійшині Сноу та його напарникам нетерпілося проповідувати євангелію в місцевості П’емонт, однак вони відчували, що братися їм за це потрібно обережно, розвиваючи дружні стосунки з людьми й показуючи, що їм можна довіряти. Відчувши, що у них встановилися гарні стосунки з цими людьми, вони зійшли на гору, що була неподалік, проспівали там “хвалу Богу небесному” і промовили молитву, освячуючи землю Італії для місіонерської роботи. Також вони висловили свою відданість цій роботі і старійшина Сноу дав благословення священства своїм супутникам, щоб допомогти їм у виконанні їхніх обов’язків. Те, що відбулося на горі, надихнуло його, і він назвав цю вершину Моунт-Бригам (Гора Бригама)⁵⁷.

Навіть після цієї події мало пройти ще майже два місяці, перш ніж хтось виявив бажання приєднатися до Церкви. 27 жовтня 1850 р. місіонери зраділи, нарешті побачивши перше в Італії хрищення, а потім і конфірмацію⁵⁸. Старійшина Сноу пізніше повідомив: “Робота тут йде повільно і стомливо. ... Та Церква

все ж встановлюється. Дерево посаджено і розростається своїм корінням”⁵⁹.

Якось вночі старійшина Сноу побачив сон, який допоміг йому зрозуміти суть його місії в Італії. Уві сні він разом з друзями ловив рибу. “Ми з радістю помітили багато великої й чудової риби на поверхні води, на всій її гладі довкола,—розповідав він.— Ми побачили, що багато людей закидали свої сітки та волосінь; але вони, здавалося, усі були нерухомі, тоді як ми були у постійному русі. Проходячи повз одного з них, я побачив, що на мій гачок спіймалася риба, і подумав, що цей чоловік, мабуть, розстроївся, бо це він мав впіймати її, а вона наче вислизнула з його рук; однак ми рухалися далі і вийшли на саме узбережжя. І тоді я потяг свою волосінь і дуже був здивований й засмучений мізерністю свого улову. Я думав: це дуже дивно, що серед такої величезної кількості риби благородних порід і надзвичайно привабливої на вигляд, я витяг такий маленький трофей. Однак все моє розчарування зникло, коли я, підійшовши, побачив, що риба була надзвичайно чудовою”⁶⁰.

Сон старійшини Сноу був пророчим. Він не побачив великої кількості навернених в Італії і, як пізніше зауважив інший місіонер, ті, хто прийняв євангелію, “були не багаті і не благородні”⁶¹. Однак старійшина Сноу та його напарники були знаряддям у Господніх руках, щоб привести хороших, вірних людей у Боже царство—людей, які висловили вдячність за те, що “почали ходити дорогою нового й вічного життя”⁶². І як результат—під керівництвом старійшини Сноу була перекладена італійською мовою Книга Мормона.

Майже через півтора століття інший апостол, старійшина Джеймс Е. Фауст, говорив про чоловіків і жінок, що приєдналися до Церкви завдяки праці старійшини Сноу та його напарників: “Дехто з них були в перших загонах з ручними візками, що прибули в Долину Солоного озера. ... Багато їхніх нащадків дбали про виноградник нововідновленої Церкви і сьогодні роблять дивовижні внески у розвиток всесвітньої Церкви, вірячи, як вірили і їхні предки, що апостоли тримають ключі, які ніколи не знищуються”⁶³.

Розбудова Церкви

Старійшина Сноу пізніше служив і на інших місцях, звеличуючи своє покликання як член Кворуму дванадцятьох і працюючи “під керівництвом [Першого] Президентства Церкви ... , аби розбудувати Церкву й управляти всіма її справами однаково в усіх народах” (УЗ 107:33).

У 1853 р. Президент Бригам Янг покликав Лоренцо Сноу повести групу сімей у поселення на півночі штату Юта в окрузі Бокс-Еддер. Уже існуюче поселення було малим, неорганізованим і нестабільним. Старійшина Сноу не гаючись взявся до роботи, організовуючи людей за принципами закону посвячення, як навчав пророк Джозеф Сміт. Люди збудували процвітаюче місто, яке старійшина Сноу назвав Бригам-Сіті, на честь Президента Янга. Працюючи разом і підтримуючи одне одного, жителі міста побудували ряд шкіл, фабрик, зрошувальну систему, торговельні заклади і навіть створили театральне товариство. І хоч вони не жили за повним законом посвячення, та все ж керувалися його принципами, і вони показали, чого може досягти громада завдяки спільним діям і старанній праці. “Ледарів у Бригам-Сіті не було,—писала дочка Президента Сноу, Леслі.—Тривав такий період активності й процвітання, якого, можливо, не було в історії жодного іншого поселення в штаті”⁶⁴.

Старійшина Сноу і його сім'я прожили в Бригам-Сіті багато років. Він там головував над святими, від'їздаючи час від часу, щоб служити ще десь на короткочасних місцях. У 1864 р. він поїхав приблизно на три місяці, щоб служити на короткочасній місії на Гавайських островах. Поїхав він туди зі старійшиною Езрою Т. Бенсоном, який також служив членом Кворуму дванадцятьох, старійшинами Джозефом Ф. Смітом, Алмою Смітом та Уільямом У. Клаффом⁶⁵. У 1872–1873 рр. старійшина Сноу разом з іншими супроводжував президента Джорджа А. Сміта, першого радника у Першому Президентстві, під час його дев'ятимісячної поїздки частиною Європи і Близького Сходу, у тому числі вони відвідали й Святу Землю. Вони вирушили в цю подорож на прохання Президента Бригама Янга, який сподівався, що їхній праведний вплив допоможе підготувати інші народи до отримання відновленої євангелії⁶⁶. У 1885 р. старійшина Сноу був покликаний відвідати кілька племен американських індіанців на

північному заході Сполучених Штатів і в штаті Вайомінг. Взявшись за справу у серпні і завершивши її в жовтні, він створив там місії та організував церковних провідників допомагати тим, хто був охрищений і конфірмований.

Храмова робота

Президент Гебер Дж. Грант, сьомий Президент Церкви, зауважив, що президент Лоренцо Сноу “присвя[тив] роки свого життя роботі в Храмі”⁶⁷. Ця любов до храмової роботи почалася ще у перші дні навернення Президента Сноу і поглиблювалася упродовж його служіння апостолом. Він відвідував збори в Кертлендському храмі невдовзі після того, як був охрищений і конфірмований. Пізніше він з ентузіазмом прийняв покликання збирати внески для побудови храму в Наву. Коли храм в Наву був побудований, він служив у ньому храмовим працівником, допомагаючи святим останніх днів отримати ендаумент та обряди запечатування перед їхнім виходом на захід. Він продовжував виконувати свої обов’язки в храмі, і вони навіть розширилися після того, як його було покликано служити апостолом. Він промовляв на службах освячення храму в Логані,

Фартухи для екіпажів, черевики, збруя та капелюхи виготовлялися в цій будівлі у Бригам-Сіті, Юта.

Юта. Після того як Президент Уілфорд Вудрафф освятив храм Ментай, Юта, президент Сноу читав молитву освячення на сесіях, що проходили в наступні дні. Коли останній камінь було покладено на найвищий шпиль Солт-Лейкського храму, він керував великим зібранням у виконанні Вигуку Осанни. Після освячення Солт-Лейкського храму він служив його першим президентом.

На 80-річчя Президента Сноу одна місцева газета, вшановуючи його, написала: “У надвечір’ї свого життя [він] все ще зайнятий та енергійний у виконанні великої справи, якій віддав свої попередні роки, і він продовжує у священних межах Храму чудовий труд, якому він та його товариші присвятили себе—труду найдзвичайної важливості задля цього світу, враженого гріхом і смертю”⁶⁸.

Служіння конкретним людям

Президент Сноу, подорожуючи різними місцями, навчав великі групи людей, та все ж знаходив час для служіння й окремим людям і сім’ям. Наприклад, у березні 1891 р., служачи у той час президентом Кворуму дванадцятьох, він виступав на конференції у Бригам-Сіті. Посеред його виступу на кафедрі поклали записку. Один з очевидців казав, що Президент Сноу припинив свій виступ, прочитав записку, а потім пояснив святим, що його просять прийти до людей, які зараз переживають велике горе”. Він попросив вибачення і відійшов від кафедри.

Записка була від жителя Бригам-Сіті на ім’я Джейкоб Дженсен. У ній було сказано, що у цей день, після багатотижневої боротьби зі скарлатиною, померла дочка Джейкоба, Елла. Брат Дженсен написав цю записку, щоб просто повідомити президента Сноу про її смерть і попросити його бути на похороні. Але президент Сноу хотів відвідати цю сім’ю негайно, навіть якщо це й вимагало від нього перервати свій виступ і залишити збори, на яких він головував. Перш ніж піти зі зборів, він попросив Раджера Клаусона, який тоді був президентом колу Бокс-Елдер, супроводжувати його.

Джейкоб Дженсен розповів, що сталося, коли президент Сноу і президент Клаусон прийшли до нього додому:

“Постоявши біля Еллиного ліжка хвилину чи дві, президент Сноу спитав, чи є в нашому домі освячена олія. Я неабияк здивувався, але сказав йому, що є і дав її йому. Він передав пляшечку з олією брату Клаусону і попросив його помазати Еллу. Потім [президент Сноу] запечатав помазання.

Під час благословення на зцілення я особливо був вражений деякими словами, які він сказав і добре пам’ятаю їх і зараз. Він сказав: “Дорога Елло, я наказую тобі, в ім’я Господа, Ісуса Христа, повернутися й жити, твоя місія ще не закінчена. Ти ще будеш жити, щоб виконати важливу місію”.

Він сказав: вона ще буде жити, щоб виховати велику сім’ю і бути втішенням для своїх батьків та друзів. Я добре пам’ятаю ці слова. ...

“...Після того як президент Сноу закінчив промовляти благословення, він повернувся до нас з дружиною і сказав: “Тепер не тужіть і не побивайтеся за нею. Усе буде добре. Ми з братом Клаусоном зайняті і повинні вже йти; ми не можемо залишитися тут, але ви будьте терпеливі й чекайте, і не тужіть, бо все буде добре”. ...

Елла залишалась у цьому стані ще більше години після того, як Президент Сноу благословив її, або більше трьох годин з моменту смерті. Ми сиділи біля її ліжка й спостерігали за нею, її мати і я, коли раптом вона розплющила очі. Вона повела очима по кімнаті, побачила, що ми сидимо біля неї, але все одно ще шукала когось, і перше, що вона спитала, було: “Де він? Де він?” Ми запитали: “Хто? Де хто?” “Як хто, брат Сноу,—відповіла вона.— Він покликав мене назад”⁶⁹.

Коли Елла була в духовному світі, вона відчувала такий мир і таке щастя, що не хотіла повертатися назад. Однак вона послухалася голосу президента Сноу. Від того самого дня вона втішала членів сім’ї та друзів, допомагаючи їм зрозуміти, що їм не потрібно тужити за дорогими їм людьми, які померли⁷⁰. З часом вона вийшла заміж, мала восьмеро дітей і віддано служила у церковних покликаннях⁷¹.

Веде Церкву як Господній пророк, провидець і одкровитель

2 вересня 1898 р. помер Президент Уілфорд Вудрафф, прослуживши Президентом Церкви більше дев'яти років. Президент Сноу, який тоді служив президентом Кворуму Дванадцятьох Апостолів, знаходився у Бригам-Сіті, коли почув цю новину. Він сів на потяг до Солт-Лейк-Сіті відразу ж, як тільки зміг, знаючи, що відповідальність за керівництво Церквою тепер лежить на Кворумі дванадцятьох.

Відчуваючи свою невідповідність, але готовий виконувати Господню волю, президент Сноу пішов у Солт-Лейкський храм і там молився. У відповідь на його молитву йому явився Сам Господь. Пізніше Президент Сноу свідчив, що “дійсно бачив Спасителя ... у Храмі і говорив з ним лицем до лиця”. Господь сказав йому негайно взятися за реорганізацію Першого Президентства,

Перше Президентство і Кворум Дванадцятьох Апостолів у 1898 р. Верхній ряд, зліва направо: Ентон Х. Ланд, Джон У. Тейлор, Джон Генрі Сміт, Гебер Дж. Грант, Бригам Янг молодший, Джордж Тісдейл, Руджер Склоусон, Меррінер У. Меррілл; середній ряд: Френсіс М. Лаймен, Джордж К. Кеннон, Лоренцо Сноу, Джозеф Ф. Сміт, Франклін Д. Річардс. Нижній ряд: Меттіас Ф. Коулі, Абрахам О. Вудрафф.

а не чекати, як це робилося, коли помирали попередні Президенти Церкви⁷². Президент Сноу був підтриманий Кворумом дванадцятьох як Президент Церкви 13 вересня 1898 р., після чого він розпочав своє служіння як Президент. 9 жовтня він був підтриманий всіма членами Церкви, а 10 жовтня був рукопокладений як п'ятий Президент Церкви.

Завдяки прикладу Президента Сноу та одкровенням, які він отримував, святі останніх днів знали: він—їхній пророк. Представники інших релігій також поважали його як віддану Богу людину.

Взаємодія зі святими останніх днів

Бувши Президентом Церкви, Президент Сноу часто головував на конференціях колу. Зустрічаючись зі святими, він виявляв до них свою любов і повагу. Його слова та дії вказували, що хоч він і усвідомлював священність свого покликання, та все ж не ставив себе вище за людей, яким служив.

На конференції одного колу Президент Сноу відвідав сесію, що проводилася спеціально для дітей колу. Дітей попросили вишикуватися в лінію, щоб вони могли по одному підходити до пророка і тиснути йому руку. Перед тим як їм зробити це, він встав і сказав: “Я хочу, щоб коли я буду тиснути вам руку, ви дивилися мені в обличчя, аби ви могли завжди пам'ятати мене. Я тепер не кращий за будь-яку іншу людину, але Господь поклав на мене важливі обов'язки. Відтоді, як Господь Сам дав мені знати про Нього і зробив це найдосконалішим чином, я старався виконувати кожний обов'язок, що лежав на мені. Саме через цю високу посаду, яку я займаю, я хочу, щоб ви пам'ятали мене, пам'ятали, що ви тиснули руку Президенту Церкви Ісуса Христа. Я сподіваюсь, ви не забуватимете молитися про мене й моїх радників, президентів Кеннона та Сміта, і за апостолів”⁷³.

Син Президента Сноу, ЛеРой, розповів про випадок, що стався на конференції колу в Річфідді, Юта: “Президент Лоренцо Сноу і Френсіс М. Лаймен [з Кворуму дванадцятьох] були присутні на конференції колу в Річфідді. Після вступної пісні президент колу спитав брата Лаймена, кого йому слід запросити сказати вступну молитву. Брат Лаймен сказав: “Нехай Президент Сноу скаже”, маючи на увазі, щоб він спитав Президента Сноу,

хто ж саме буде промовляти молитву. Замість цього, президент колу попросив промовити молитву Президента Сноу. Президент Сноу з вдячністю погодився і, перш ніж почати молитися, він висловив своє задоволення, що йому запропонували це, і сказав, що вже довгий час йому не надавалася така приємна нагода. Казали, що він промовив чудову вступну молитву”⁷⁴.

Взаємодія з представниками інших конфесій

Вплив Президента Сноу поширювався не лише на святих останніх днів. Коли люди з інших конфесій зустрічали його, вони починали поважати його і Церкву, яку він представляв. Преподобний У. Д. Корнелл, священник з іншої церкви, відвідав Солт-Лейк-Сіті і мав нагоду провести певний час з Президентом Сноу. Він написав:

“У супроводі його секретаря, людини люб’язної й досвідченої, я ввійшов у присутність цієї високої за посадою особи, і незчувся як вже потискував руку одному з найприємніших і найприємніших чоловіків, яких я тільки зустрічав,—людині, яка мала особливу здатність відразу ж допомогти вам позбутися будь-якої незручності в його присутності,—цьому майстру у мистецтві вести бесіду з тим рідкісним умінням, яке дозволяло йому давати вам спокійне відчуття, що він вам щиро радий.

Президент Сноу—культурна людина, культурна і в розумі, і в душі, і в тілі. Його мова вишукана, дипломатична, дружня—мова вченої людини. Його манери вказують на вихованість. За характером він ніжний, як дитина. Вас представляють йому. Вам приємно з ним. У вас зав’язується з ним розмова, він подобається вам. Ви розмовляєте з ним довше—і ви вже любите його”. Звертаючись до своїх читачів, які, очевидно, були упереджено налаштовані проти Церкви, преподобний Корнелл писав: “Але ж він—мормон!” Якщо “мормонізму” вдасться зробити з нечемної, брутальної людини таку людину, як Президент Сноу, то “мормонізм” справді може багато чого зробити. Якщо “мормонізм” був тією формуючою силою, яка дала світу людину такої спокійної вдачі, як він, і таку інтелектуально освічену, як він, то щось хороше таки точно повинно бути у мормонізм!”⁷⁵.

Інший священик, преподобний Прентіс, також писав про зустріч з Президентом Сноу: “Обличчя, в якому було видно душу, де царює Князь Миру,—ось що було його найкращим свідченням. І ось тепер у своєму житті, проведеному за вивченням людей, я знайшов таке свідчення. Ним було обличчя, яке я побачив сьогодні. ... Я очікував побачити інтелектуальність, доброзичливість, поважність, холонокровність і силу, які б виражалися на обличчі Президента Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів; але коли мене представили Президенту Лоренцо Сноу, я на якусь мить був просто вражений. ... Його обличчя виражало повний спокій, а в його присутності відчувалось благословення миру. Спокійні глибини його очей були не тільки “домом тихої молитви”, але й житлом духовної сили. Коли він говорив про “слово пророче певніше” і про впевнену надію, що він мав у собі, і про незмінну віру, яка перемогла тяжкі випробування й труднощі трагічного життя, я спостерігав зміну емоцій і вивчав із зачарованою увагою ледь помітні тіні у виразі обличчя, які так ясно вказували на те, що відбувається в його душі; і абсолютно незнайоме мені почуття підкралося до мене—я “стояв на святій землі”: цей чоловік діяв, керуючись не звичайними мотивами політики, власних інтересів чи вигідності, а він “діяв, виходячи із зовсім іншого”. ... Якщо Мормонська Церква може породжувати такі свідчення, вона зовсім мало буде потребувати вмілого пера письменника чи красномовства великого проповідника”⁷⁶.

Одкровення про десятину

Президент Лоренцо Сноу, можливо, найбільш відомий завдяки одкровенню, яке він отримав стосовно закону десятини. У травні 1899 р. він відчув спонукання поїхати разом з іншими провідниками Церкви в Сент-Джордж, Юта. І хоч він не знав, чому їм потрібно їхати, він та його брати швидко прореагували на те спонукання, і приблизно через два тижні вони були в Сент-Джорджі. 17 травня, прибувши у Сент-Джордж, Президент Сноу отримав одкровення, що він повинен проповідувати про закон десятини. Наступного дня він проголосив святим: “Це слово Господа до вас не є чимось новим; воно просте: “Ось настає той час для кожного Святого Останніх днів, який вважає себе підготованим до майбутнього і непохитно стоїть

НА НАДІЙНОМУ ФУНДАМЕНТІ, ВИКОНАТИ ВОЛЮ ГОСПОДА—ПЛАТИТИ СВОЮ ДЕСЯТИНУ СПОВНА”. Це слово Господа вам, і воно буде словом Господа кожному поселенню на всій землі Сіону”⁷⁷.

Виголосивши це послання у Сент-Джорджі, Президент Сноу та його супутники повідомляли його і в містечках на півдні Юти та в інших поселеннях, що знаходилися між Сент-Джорджем і Солт-Лейк-Сіті. На час повернення додому, 27 травня, вони вже провели 24 зборів, на яких Президент Сноу виголосив 26 промов і потис руку 4417 дітям. Вони проїхали 420 миль (676 км) потягом і 307 миль (494 км) кіньми та в екіпажах⁷⁸. Це додало сил Президенту Сноу, і він палко хотів продовжувати проповідувати про закон десятини по всій Церкві. “Я настільки задоволений результатами цієї поїздки,—казав він,—що маю намір у найближчому майбутньому проїхати по всіх колах Сіону”⁷⁹. Він головував на багатьох конференціях колів, де обіцяв святым, що послухність цьому закону підготує членів Церкви до отримання матеріальних і духовних благословень⁸⁰. Він також обіцяв, що послухність закону десятини дасть Церкві звільнитися від боргів⁸¹.

По всій Церкві її члени з відновленою відданістю відповіли на пораду Президента Сноу. У 1904 р. історик Орсон Ф. Уїтні, який пізніше служив членом Кворуму дванадцятьох, написав: “Результат тієї поїздки прийшов негайно. Десятини і пожертвування почали надходити зі швидкістю й щедрістю, незнаною вже роками, і становище Церкви у багатьох відношеннях поліпшилося, а її перспективи стали яскравішими. Президент Сноу і до цього мав любов і довіру серед людей, а тепер ці хороші почуття збільшилися й стали сильнішими”⁸². Президент Гебер Дж. Грант, який був членом Кворуму дванадцятьох, коли Президент Сноу отримав одкровення стосовно десятини, пізніше заявив: “Лоренцо Сноу прийшов у Президентство Церкви, коли йому було вісімдесят п’ять років, і те, що йому вдалося зробити за наступні три роки свого життя, просто вражає! За якісь три роки цей чоловік, який за мірками світу вже ні на що не був здатний з огляду на його вік, цей чоловік, який ніколи не займався фінансовою справою, який багато років свого життя присвятив роботі в храмі, під натхненням від живого Бога взявся

за фінанси Церкви Христа і за ті три роки змінив все, що стосувалося фінансів,—з темряви на світло”⁸³.

Його свідчення в останні дні служіння

1 січня 1901 р. Президент Сноу відвідав спеціальні збори у Солт-Лейкській Скинії, присвячені зустрічі ХХ-го століття. На збори були запрошені люди всіх релігій. Для цієї події Президент Сноу підготував послання, однак сам не міг його прочитати, оскільки був дуже застужений. Після вступного гімну і вступної молитви та виконання урочистого гімну Хором Скинії син Президента Сноу, ЛеРой, встав і прочитав це послання, що називалося “Вітання світу від Президента Лоренцо Сноу”⁸⁴. Заключні слова послання свідчили про почуття Президента Сноу до Господньої роботи:

“На своєму вісімдесят сьомому році життя на землі я сповнений палкого бажання трудитися на благо людства. ... Я здіймаю свої руки і прошу небесних благословень на жителів землі. Нехай сонячне сяйво посміхнеться вам згори. Нехай скарби землі і плоди землі рясно даються вам на користь. Нехай світло істини проганяє темряву з ваших душ. Нехай праведність збільшується, а беззаконня зменшується. ... Нехай справедливість тріумфує, а моральний занепад припиниться. І нехай превалюють чеснотність, цнотливість і честь, аж поки зло не буде подолано і земля не стане очищеною від злочестивості. Нехай ці побажання, як голос “мормонів” у горах Юти, йдуть до всього світу, і нехай усі люди знають, що наше бажання і наша місія—для благословення і спасіння всього людського роду. ... Нехай Бог буде прославлений у перемозі, яка долає гріх, і горе, і нещастя, і смерть. Нехай же мир перебуває з усіма вами!”⁸⁵

6 жовтня 1901 р. Президент Лоренцо Сноу підвівся, щоб звернутися до святих на заключній сесії генеральної конференції. До цього він вже кілька днів дуже хворів; підійшовши до кафедри, він сказав: “Мої дорогі брати і сестри, це просто диво для мене, що я відважився виступити перед вами сьогодні після обіду”. Він стисло повідомив про провідництво в Церкві. А після цього промовив слова, які були останніми, сказаними ним усій Церкві: “Нехай Бог благословить вас. Амінь”⁸⁶.

Через чотири дні Президент Сноу помер від пневмонії. Після поховальної служби в Солт-Лейкській Скинії його тіло було поховане на цвинтарі в дорогому для нього Бригам-Сіті.

Посилання

1. Lorenzo Snow, в Lycurgus A. Wilson, *Life of David W. Patten, the First Apostolic Martyr* (1900), v.
2. Lorenzo Snow, "The Grand Destiny of Man," *Deseret Evening News*, July 20, 1901, 22.
3. Lorenzo Snow, в *Life of David W. Patten, the First Apostolic Martyr*, v.
4. Lorenzo Snow, в *Life of David W. Patten, the First Apostolic Martyr*, v.
5. Див. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 1–2.
6. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 2.
7. Lorenzo Snow, *Journal and Letterbook, 1836–1845*, Church History Library, 18.
8. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 2–3.
9. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 3.
10. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 2, 3.
11. Orson F. Whitney, *History of Utah*, 4 vols. (1892–1904), 4:223.
12. Див. *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 4.
13. Lorenzo Snow, *Journal and Letterbook, 1836–1845*, 57–62.
14. Див. Lorenzo Snow, *Journal and Letterbook, 1836–1845*, 32.
15. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 6.
16. Lorenzo Snow, "The Grand Destiny of Man," 22. Більше про бесіди Лоренцо Сноу див. у розділі 3.
17. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 6.
18. Lorenzo Snow, *Journal and Letterbook, 1836–1845*, 33.
19. Lorenzo Snow, *Journal and Letterbook, 1836–1845*, 33; див. також "The Grand Destiny of Man," 22.
20. Lorenzo Snow, "The Grand Destiny of Man," 22.
21. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 15.
22. Lorenzo Snow, "The Grand Destiny of Man," 22.
23. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 16.
24. Див. *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 16, 19.
25. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 19.
26. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 30.
27. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 37–38.
28. Лист Лоренцо Сноу до Олівера Сноу, прочитовано в листі від Елайзи Р. Сноу до Айзека Стретора, 22 лют. 1839 р., Бібліотека історії Церкви.
29. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 37.
30. Лист Лоренцо Сноу до Олівера Сноу, прочитовано в листі від Елайзи Р. Сноу до Айзека Стретора, 22 лют. 1839 р.
31. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 19.
32. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 47.
33. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 50–51. Більше інформації про подорож до Англії див. у розділі 14.
34. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 58–59.
35. Лист від Лоренцо Сноу до Гебера Ч. Кімбола, 22 жовт. 1841 р. в *Lorenzo Snow, Letterbook, 1839–1846*, Church History Library.
36. Лист від Лоренцо Сноу до Гебера Ч. Кімбола, 22 жовт. 1841 р. в *Lorenzo Snow, Letterbook, 1839–1846*.
37. Лист від Лоренцо Сноу до Джорджа А. Сміта, 20 січ. 1842 р. в *Lorenzo Snow, Letterbook, 1839–1846*.
38. Lorenzo Snow, *Journal and Letterbook, 1836–1845*, 45.
39. Lorenzo Snow, *Journal and Letterbook, 1836–1845*, 65–66.
40. Lorenzo Snow, *Journal and Letterbook, 1836–1845*, 72–83.

41. Lorenzo Snow, Journal and Letterbook, 1836–1845, 91.
42. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 74–75; див. також с. 73.
43. Lorenzo Snow, Journal and Letterbook, 1836–1845, 49.
44. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 79.
45. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 79.
46. Lorenzo Snow, в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 79, 82.
47. Lorenzo Snow, в “Laid to Rest: The Remains of President John Taylor Consigned to the Grave,” *Millennial Star*, Aug. 29, 1887, 549. Більше висловлювань Лоренцо Сноу стосовно мученицької смерті Джозефа Сміта див. у розділі 23.
48. Див. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 84.
49. Джозеф Сміт, процитовано Лоренцо Сноу в *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 70.
50. Більше про досвід в Горі Пісха див. у розділі 7.
51. Див. *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 94–95.
52. Lorenzo Snow, “Address of Apostle Lorenzo Snow,” *Millennial Star*, Feb. 15, 1886, 110.
53. Lorenzo Snow, *Deseret News*, Jan. 14, 1857, 355.
54. Лист Лоренцо Сноу до Елайзи Р. Сноу, в *The Italian Mission* (1851), 5.
55. Лист Лоренцо Сноу до Франкліна Д. Річардса, в *The Italian Mission*, 8–10.
56. Лист Лоренцо Сноу до Бригама Янга, в *The Italian Mission*, 10–11.
57. Див. лист Лоренцо Сноу до Бригама Янга, в *The Italian Mission*, 15–17.
58. Див. лист Лоренцо Сноу до Бригама Янга, в *The Italian Mission*, 17.
59. Лист Лоренцо Сноу до Франкліна Д. Річардса, в *The Italian Mission*, 20.
60. Лист Лоренцо Сноу до Орсона Хайда, в *The Italian Mission*, 23.
61. Лист Джейбеза Вударда до Лоренцо Сноу, в *The Italian Mission*, 26.
62. Процитовано в листі від Джейбеза Вударда до Лоренцо Сноу, в *The Italian Mission*, 26.
63. В Conference Report, Oct. 1994, 97; or *Ensign*, Nov. 1994, 74.
64. Leslie Woodruff Snow, “President Lorenzo Snow, as the Silver Grays of Today Remember Him,” *Young Woman's Journal*, Sept. 1903, 391.
65. Більше інформації про пережите старійшиною Сноу на Гавайських островах див. у розділі 4.
66. Більше інформації про пережите старійшиною Сноу на Святій Землі див. у розділі 24.
67. Heber J. Grant, в Conference Report, June 1919, 10.
68. *Deseret Evening News*, Apr. 3, 1894, 4.
69. Jacob Jensen, процитовано в LeRoi C. Snow, “Raised from the Dead,” *Improvement Era*, Sept. 1929, 884–86.
70. Див. LeRoi C. Snow, “Raised from the Dead,” 886; LeRoi C. Snow, “Raised from the Dead (Conclusion),” *Improvement Era*, Oct. 1929, 975–79.
71. Див. LeRoi C. Snow, “Raised from the Dead (Conclusion),” 980.
72. Див. LeRoi C. Snow, “An Experience of My Father's,” *Improvement Era*, Sept. 1933, 677; див. також листування між старійшиною Джоном А. Уїдстоу і Ноа С. Пондом, чоловіком Еліс Ермеда Сноу Янг Понд, 30 жовт. 1945 та 12 лист. 1946, Бібліотека історії Церкви. Президент Бригам Янг чекав більше трьох років після мученицької смерті пророка Джозефа Сміта, перш ніж він реорганізував Перше Президентство; Президент Джон Тейлор чекав більше трьох років після смерті Президента Янга; Президент Вудрафф чекав майже два роки після смерті Президента Тейлора. Більше інформації стосовно божественних проявів, які Президент Сноу мав у храмі, див. у розділі 20.
73. Lorenzo Snow, в “President Snow in Cache Valley,” *Deseret Evening News*, Aug. 7, 1899, 1.
74. Biographical Notes on Lorenzo Snow, comp. LeRoi C. Snow, Church History Library, 2.
75. W. D. Cornell, процитовано в “Mormonism in Salt Lake,” *Millennial Star*, Sept. 14, 1899, 579.
76. Reverend Prentis, процитовано в Nephi Anderson, “Life and Character Sketch of Lorenzo Snow,” *Improvement Era*, June 1899, 569–70.

77. Lorenzo Snow, *Millennial Star*, Aug. 24, 1899, 533; див. також *Deseret Evening News*, May 17, 1899, 2; *Deseret Evening News*, May 18, 1899, 2. В *Millennial Star* сказано, що Президент Сноу виступив з цією промовою 8 травня, але з інших тогочасних джерел видно, що він виступив з нею 18 травня. Президент Сноу про десятину говорив також і 17 травня. Більш повну розповідь про одкровення стосовно десятини див. у розділі 12.
78. Див. "Pres. Snow Is Home Again," *Deseret Evening News*, May 27, 1899, 1.
79. Lorenzo Snow, в "Pres. Snow Is Home Again," 1.
80. Див., наприклад, *Deseret Evening News*, June 24, 1899, 3.
81. Див., наприклад, *Improvement Era*, Aug. 1899, 793.
82. Orson F. Whitney, *History of Utah*, 4:226.
83. Heber J. Grant, в Conference Report, June 1919, 10.
84. Див. "Special New Century Services," *Deseret Evening News*, Jan. 1, 1901, 5.
85. Lorenzo Snow, "Greeting to the World by President Lorenzo Snow," *Deseret Evening News*, Jan. 1, 1901, 5.
86. Lorenzo Snow, в Conference Report, Oct. 1901, 60, 62.

Усе своє життя Президент Лоренцо Сноу прагнув здобувати знання “через навчання і також через віру” (УЗ 88:118).

Навчання через віру

“Давайте ж, брати і сестри, продовжувати й далі трудитися в ім'я Господа нашого Бога, день у день набуваючи більше мудрості й інтелекту, так, щоб кожна обставина, яка з'являється, могла послужити нам на добро”.

З життя Лоренцо Сноу

Коли юний Лоренцо Сноу не був зайнятий виконанням своєї роботи на сімейній фермі, то він, як правило, читав—“ховався зі своєю книжкою”, як казали про нього в сім'ї. За словами його сестри, Елайзи Сноу, він був “вічним студентом як вдома, так і в школі”¹. Його любов до навчання зростала разом з ним. Він і справді казав, що освіта була “провідною зіркою його юності”². Після навчання у безплатних середніх школах він у 1835 р. навчався в Оберлінському коледжі, приватній школі в штаті Огайо. У 1836 р., ще до приєднання до Церкви, він погодився на пропозицію Елайзи переїхати до Кертленда, Огайо, де вивчав давньоєврейську мову у класі, в якому були також і пророк Джозеф Сміт та багато хто з апостолів.

Після свого хрищення й конфірмації він нарешті став цікавитися більше “навчанням через Духа”³, ніж навчанням, яке відбувається через “вивчення книжок”⁴. У своєму прагненні мати знання він завжди прагнув до навчання. Ось такий приклад: коли йому було 80 років і він служив президентом Кворуму Дванадцятьох Апостолів, він виступав перед святими на генеральній конференції у жовтні 1894 р. Говорячи про промови своїх менш досвідчених братів, які того дня виступали перед ним, він сказав: “Деякі з ідей були передовими, я про них до цього ніколи й не думав, і вони були дуже корисні”⁵. Через шість років, будучи вже Президентом Церкви, він відвідав конференцію, яка

проводилася Недільною школою. Після всіх промовців нарешті за кафедру став і він. Почав він своє звернення так: “Я був надзвичайно радий і захоплений побаченням і почутим. ... Дійсно, я можу сказати, що був навчений; і якщо я, людина вісімдесяти шести років, можу бути навченою, то я не бачу підстав, чому взагалі дорослі не можуть отримувати користь, а також і задоволення від відвідування ваших зборів”⁶. [Див. рекомендацію 1 на с. 46].

Учення Лоренцо Сноу

Навчання вимагає віри, зусиль і наполегливості

У цій релігійній системі, яку ми з вами отримали, є щось грандіозне й прекрасне, щось нове, дуже великої цінності для пізнання кожного дня. І це не тільки наш привілей, але й необхідність отримати все це і робити висновки з цих нових ідей⁷.

Самою ідеєю мормонізму є удосконалення—розумове, фізичне, моральне і духовне. Напівосвіти для святих останніх днів недостатньо⁸.

Є користь в тому, щоб довго жити на землі і завдяки цьому здобувати досвід та знання, адже Господь сказав нам, що увесь той інтелект, якого ми досягнемо в цьому житті, підніметься з нами у воскресінні, і якщо людина набуває більше знань і розуму в цьому житті, вона матиме більшу перевагу у світі прийдешньому [див. УЗ 130:18–19]⁹.

Є такі, хто не навчаються і не вдосконалюються так швидко, як могли б, бо їхні очі та серця не зосереджені на Богві; вони не задумуються і не мають того знання, яке б могли мати; вони втрачають можливість отримати багато чого, що могли б отримати. Перш, ніж здобути постійне щастя, нам необхідно здобути знання; нам необхідно ширше ознайомитися з тим, що від Бога.

І хоч зараз ми можемо упускати час, щоб удосконалюватися, розширювати свої інтелектуальні здібності, та все ж ми будемо зобов'язані колись поліпшувати їх. Нам необхідно так багато пройти, і якщо ми не пройдемо те, що слід пройти сьогодні, завтра нам необхідно буде пройти набагато більше¹⁰.

“Навчання через Духа” гідне нашої “найбільшої уваги”.

Повинні відбуватися робота розуму й використання талантів, які Бог дав нам; вони повинні бути задіяні. Потім, будши просвітленими даром і силою Святого Духа, ми можемо дійти до тих ідей, того інтелекту і тих благословень, які необхідні, щоб підготувати нас до майбутнього, до ситуацій, які неодмінно виникнуть.

Цей самий принцип буде чинним у всіх наших діях, що стосуються Божих справ. Ми маємо напружуватися. ... Якщо ми залишаємося бездіяльними замість того, щоб поринути в діяльність, то це не приносить користі; залишаючись абсолютно байдужими, ми так нічого й не досягнемо. Кожний принцип, який відкритий з небес, призначений для нашої користі, для нашого життя, для нашого спасіння і для нашого щастя¹¹.

Можливо, ми думаємо: немає необхідності напружуватися, аби зрозуміти, що ж Бог вимагає від наших рук; або, іншими словами, знаходити принципи, які Бог відкрив і за якими ми можемо отримати дуже важливі благословення. Існують відкриті через одкровення, ясні й зрозумілі принципи, які призначені піднести святих останніх днів і зберегти їх від багатьох проблем та прикроців, однак через брак наполегливості з нашого боку у

вивченні й застосуванні їх, ми не отримуємо благословень, що пов'язані з їхнім дотриманням¹².

Давайте ж, брати і сестри, продовжувати й далі трудитися в ім'я Господа нашого Бога, день у день набуваючи більше мудрості й інтелекту, так, щоб кожна обставина, яка з'являється, могла послужити нам на добро і збільшити нашу віру та розумові здібності¹³. [Див. рекомендацію 2 на с. 46].

Навчання через Духа варте нашої найбільшої уваги.

Існує вид навчання, який гідний найбільшої уваги всіх нас і до якого ми всі повинні бути залучені—це навчання через Духа¹⁴.

Невелике духовне знання—це щось набагато більше, ніж просто погляди, уявлення, ідеї чи навіть і дуже продумані аргументи; невелике духовне знання є дуже важливим і його слід цінувати якомога вище¹⁵.

Прагнучи земних багатств, ми не повинні нехтувати своїм духовним розвитком. Це наш обов'язок—робити все, щоб краще засвоювати принципи світла і знання, а також збільшувати навколо себе матеріальні благословення і зручності цього життя¹⁶.

Якщо наш розум надто однобічний і ми приділяємо надто багато уваги набуттю земного майна, при цьому не турбуючись про багатство духовне, то ми—нерозумні управителі¹⁷. [Див. рекомендацію 3 на с. 46].

Нам корисно чути євангельські принципи знову й знову.

Можливо, [деякі принципи] ви вже чули сотні разів, і все ж, як здається, є необхідність, щоб нас навчали про них знову й знову. Знову ж таки, подібне я відчуваю, читаючи книгу Учення і Завіти. Щоразу, коли я читаю якесь одкровення в цій книзі, то знаходжу нову ідею, хоч, можливо, я читав це одкровення вже багато-багато разів. Гадаю, так бува й з вами; якщо ж ні, то це мені дуже дивно¹⁸.

З нами так само, як з дитиною, що вивчає абетку. Учитель каже дитині: “Це літера *a*; спробуєш її запам'ятати?” Дитина

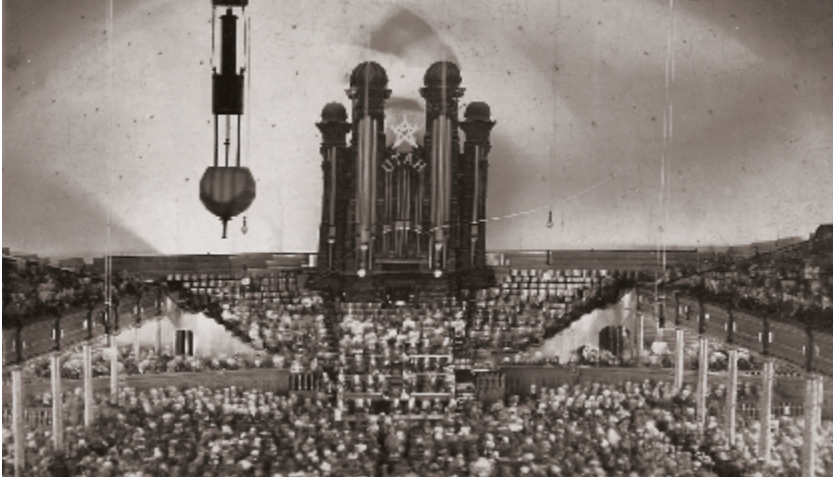
відповідає: “Так, я спробую її запам’ятати”. Учитель переходить до наступної літери і каже: “Це літера *б*; будеш дивитись на неї і спробуєш її запам’ятати?” “Так, звичайно”,—відповідає дитина. Потім учитель знову повертається до літери *а*. “Яка це літера?” Дитина вже забула її. Учитель знову каже дитині, що це літера *а*, і повертається до літери *б* та виявляє, що дитина вже забула і її і йому знову потрібно вивчити з нею літеру *б*. Це вранці. Після обіду дитину знову викликають і запитують, і вчитель знову виявляє, що дитина забула літери і йому знову треба з нею вивчати їх. І так цей урок необхідно повторювати знову й знову, і якщо вчитель ще не мав подібного досвіду і не знав, як йтиме справа, то безсумнівно він занепаде духом. Так само й зі святими останніх днів. І хоч нас може втомлювати те, що принципи повторюють і повторюють, їх і треба повторювати, аби нам їх повністю засвоїти. Ми повинні вивчити їх. Я знаю, що святі останніх днів усе ж таки засвоять усі закони й заповіді Бога і навчатися чітко їх виконувати. Проте на даний час ми цього все ще не досягли.¹⁹ [Див. рекомендацію 4 на с. 46].

**Коли ми збираємося вивчати євангелію,
і вчителю, і учню потрібен провід Духа.**

[Учитель], стоячи перед людьми, повинен усвідомлювати: він стоїть перед ними для того, щоб передавати їм знання, аби вони могли отримати істину у свою душу і були зміцнені у праведності, отримуючи подальше світло, розширюючи свою освіту в царині принципів святості.

Цього інакше досягти не можна, як тільки через роботу розуму, силу віри і щиросердне прагнення серця отримати Дух нашого Господа Бога. Це стосується й учнів; якщо учні не приділятимуть особливої уваги тому, що від них час від часу вимагають з цієї кафедри промовці, і якщо люди не будуть трудитися своїм розумом, з усією своєю могутністю і зі всією своєю силою, молячись перед Господом, вони не отримають для себе того добра й користі, які мали б отримати²⁰.

Чого я хочу від святих останніх днів, так це того, щоб упродовж цієї конференції, коли старійшини будуть підводитися і промовляти до нас, наша віра й наші молитви могли бути

Нам необхідно “підготувати своє серце, аби отримати й скористатися” посланнями, що звучать на генеральній конференції та на інших зборах.

присвячені кожному промовцю, аби ця людина могла сказати, а ми могли мати духа, щоб отримати те, що всім би нам пішло на користь. Це—наш привілей і обов’язок. Ми прийшли сюди не випадково; ми прийшли на цю конференцію, сподіваючись отримати щось, що піде нам на користь²¹.

Ви повинні просити Господа, щоб [промовці] сказали те, про що ви хочете знати, щоб вони могли запропонувати вам те, що піде вам на користь. Якщо у вас є якесь бажання знати про щось таке, чого ви не розумієте, моліться, щоб [вони] могли сказати те, що просвітлить ваш розум стосовно питання, яке вас турбує, і тоді ми матимемо важливу й чудову конференцію, кращу за всі ті, на яких ми були раніше. Як це не здається дивним, але наша остання конференція завжди видається найкращою; так і з цією конференцією; і ви, брати і сестри, піднесіть серцем до Господа і виявіть віру, коли наші брати промовляють до вас. Ми не відчуємо розчарування, і ви не підете додому, ви не залишите цю конференцію, не маючи відчуття, що були великою мірою, щедро благословеними²².

Я гадаю, що багато з присутніх сьогодні тут переді мною приїхали здалеку, щоб зустрітися з нами на цій генеральній

конференції, і зібратися тут всіх спонукали щирі почуття—бажання покращити себе й удосконалитися у тому, що стосується їхньої корисності у Божому царстві. Щоб це так і було, нам необхідно підготувати своє серце, аби отримати й скористатися порадами, які можуть бути сказані промовцями під час конференції і які можуть бути підказані Духом Господа. Я подумав і все ще так вважаю: те, як ми будемо настановлені, залежить не стільки від промовця, скільки від нас самих²³.

Коли ми сходимося разом ..., то у нас є привілей отримувати настанови від людей, які промовляють до нас, і якщо ми їх не отримуємо, то це, як правило, відбувається з нашої вини²⁴.

Я помітив у частини людей дещо, що вважаю за недолік. Вони збираються разом, дехто з них переважно для того, щоб отримати задоволення від красномовства промовця, для того, щоб оцінити стиль, в якому він виголошує свою проповідь, або вони сходяться разом переважно для того, щоб побачити промовця чи зробити припущення з приводу його характеру ..., а не для того, щоб отримати настанови, які принесуть їм добро і зміцнять їх у праведності. ...

... Не користуючись цими можливостями і не маючи Духа Господнього, ми отримуємо від промовця лише трохи інформації, хоч він міг передавати й дуже цінні та важливі ідеї. Буває, що ідеї передаються дуже кострубато, але якщо люди напружуються, ... то для них швидко стає ясно: вони ніколи не повернуться зі зборів, не збагативши завдяки промовцям свій розум²⁵.

Не завжди довгі промови, що виголошуються перед святими останніх днів, приносять найбільше користі; але з різних виступів ми можемо зібрати певні ідеї або певні принципи, які можуть освітити наше розуміння, а це згодом стане для нас цінним²⁶.

Ми зібralися для того, щоб поклонятися Богу і розглянути справи, необхідні для подальшого розвитку істинної справи на землі. Характер настанов великою мірою буде залежати від стану нашого розуму. Нам слід полишити свої мирські справи й зосередити свою увагу на меті цієї конференції²⁷.

Стосовно нашої інформації і духовного знання: ми цілковито залежимо—і ми так відчуваємо цю залежність—від Господа.

І пропорційно до виявлення нашої віри ми отримуємо інформацію, що передається через Господніх слуг. ... Він звертається до нас через Своїх слуг, які звертаються до нас на таких подіях, як оця, коли ми збираємося разом, щоб поклонитися нашому Богу²⁸. [Див. рекомендацію 5 нижче].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Прогляньте сс. 39–40, де написано про те, як Президент Сноу старався навчатися впродовж всього життя. Що спонукає людину продовжувати навчання впродовж всього її життя? Подумайте про власний підхід до навчання та способи, якими ви можете продовжувати навчання протягом всього свого життя.
2. Поміркуйте над порадою Президента Сноу стосовно зусиль та наполегливості у вивченні євангелії (сс. 40–42). Як саме змінилося ваше особисте навчання, коли ви посправжньому докладали до нього зусилля? Як ми можемо допомогти дітям та молоді докладати зусилля в навчанні?
3. Президент Сноу закликав святих здобувати “навчання через Духа” (с. 42). Що це означає для вас? Яким може бути результат, якщо наша освіта надто зосереджена на мирських багатствах?
4. Як приклад дитини, що вивчає абетку (сс. 42–43), стосуються наших зусиль у вивченні євангелії? Коли ви вивчали слова пророків давнини та пророків останніх днів, які принципи, як ви побачили, повторюються?
5. Як саме ми можемо підготувати своє серце до навчання в церковних класах та на церковних зборах? Як ми можемо напружено навчатися, навіть коли просто слухаємо виступ на причасних зборах або на конференції? (Приклади див. на сс. 43–46).

Відповідні уривки з Писань: 2 Нефій 9:28–29; 28:30; Мосія 2:9; УЗ 50:13–22; 88:118, 122; 136:32–33

Допомога вчителю: “Щоб допомогти нам навчати з Писань і слів пророків останніх днів, Церква видала підручники для проведення уроків та інші матеріали. Потреба в коментарях та інших матеріалах, пов’язаних з посиланнями, є незначною” (*Навчати—немає покликання величнішого: Посібник для навчання євангелії* [2000], с. 52).

Посилання

1. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 3.
2. В *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 28.
3. *Deseret News: Semi-Weekly*, Mar. 31, 1868, 2.
4. В *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 28
5. “Glory Awaiting the Saints,” *Deseret Semi-Weekly News*, Oct. 30, 1894, 1.
6. “Tithing,” *Juvenile Instructor*, Apr. 1901, 214–15.
7. В Conference Report, Apr. 1898, 13.
8. “‘Mormonism’ by Its Head,” *The Land of Sunshine*, Oct. 1901, 257.
9. В “Old Folks Are at Saltair Today,” *Deseret Evening News*, July 2, 1901, 1; послання, підготовлене Лоренцо Сноу і прочитане його сином ЛеРоем.
10. *Deseret News*, Oct. 21, 1857, 259.
11. *Deseret News*, Jan. 28, 1857, 371.
12. *Deseret News: Semi-Weekly*, July 16, 1878, 1.
13. *Deseret News: Semi-Weekly*, Dec. 7, 1869, 7.
14. *Deseret News: Semi-Weekly*, Mar. 31, 1868, 2.
15. *Deseret News*, Nov. 22, 1882, 690.
16. *Deseret News*, July 19, 1865, 330.
17. *Deseret News*, July 19, 1865, 330.
18. *Deseret Semi-Weekly News*, Mar. 30, 1897, 1.
19. *Deseret Semi-Weekly News*, July 28, 1899, 10; курсив додано.
20. *Deseret News*, Jan. 28, 1857, 371.
21. В Conference Report, Oct. 1899, 2.
22. В Conference Report, Oct. 1900, 5.
23. В Conference Report, Oct. 1898, 1–2.
24. В Conference Report, Apr. 1898, 61.
25. *Deseret News*, Jan. 28, 1857, 371.
26. В Conference Report, Apr. 1899, 2.
27. *Deseret News*, Apr. 11, 1888, 200; з детального переказу виступу Лоренцо Сноу на генеральній конференції у квітні 1888 р.
28. *Salt Lake Daily Herald*, Oct. 11, 1887, 2.

Ісус Христос подав приклад нам, коли Він був охрищений зануренням.

Хрищення і дар Святого Духа

“У... дні апостолів порядок євангелії був таким: віра в Ісуса Христа, покаяння, хрищення зануренням для відпущення гріхів і рукопокладання для отримання Святого Духа. Якщо цей порядок розуміють і його належним чином дотримуються, тоді сила, дари, благословення і прекрасні привілеї приходять негайно”.

З життя Лоренцо Сноу

Навіть отримавши свідчення про те, що Джозеф Сміт був пророком, Лоренцо Сноу не міг прийняти рішення приєднатися до Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів. Він знав: якщо стане членом Церкви, то повинен буде відмовитися від деяких зі своїх мирських прагнень. Однак після пережитої, за його словами, “найлютішої боротьби в душі й серці”, він погодився охреститися. Він згадував: “За допомогою Господа—бо я точно відчував, що Він повинен мені допомогти,—я поклав на олтар свою гордість, земні амбіції та прагнення і, упокорившись, як дитина, увійшов у води хрищення і пройшов обряди євангелії. ... Мене було охрищено, і було виконано обряд рукопокладанням особою, яка мала божественні повноваження”¹.

Він, отримавши це благословення сам, був сповнений бажання поділитися ним з іншими. У листі, написаному під час служіння місіонером в Італії, він написав: “У більшості країн відчинення дверей для Божого царства відбувається з великими труднощами й страхом. Великою мірою ми відчули це й самі. Тому я з таким великим задоволенням увійшов у води хрищення з першим кандидатом для вічного життя. Ніколи для нас італійська мова не була такою приємною, як у той цікавий час,

коли я виконував цей священний обряд і відчинив двері, які *ніхто вже не зможе зачинити*”². [Див. рекомендацію 1 на с. 59].

Учення Лоренцо Сноу

Ми отримуємо благословення від Бога, якщо дотримуємося установлених Ним принципів.

Існують певні принципи, встановлені Богом, розуміння й дотримання яких дозволяє людині отримати духовні знання, дари та благословення. У ранні віки існування світу, а також у дні апостолів люди могли отримувати духовні сили та різні привілеї завдяки тому, що вони розуміли й віддано виконували певні правила, які встановив Господь. Ось приклад: Авель, один із синів Адама, отримавши інформацію, що принесення жертв—це встановлений Богом порядок, дотримуючись якого люди могли отримати благословення, почав виконувати це, дотримувався цього порядку, приносив жертви, завдяки чому йому були дані славетні явлення Всевишнього [див. Буття 4:4; Євреям 11:4].

Знову, коли допотопні люди [люди, які жили перед великим потопом] стали розпусними і настав час їхнього знищення, Господь вказав праведним напрям, щоб вони могли врятуватися; відповідно, усі, хто зрозумів, який це напрям, і трималися його, були впевнені, що отримають обіцяне благословення [див. Буття 6–8].

Ісус Навин, щоб взяти Єрихон, повинен був дотриматися певних кроків, визначених Богом. Ці кроки мали бути здійснені належним чином, відповідно до наказу, і після цього вони відразу ж заволоділи містом. [Див. Ісус Навин 6].

Ще один приклад: випадок з Нааманом, начальником війська сирійського; це історія про страждаючого на проказу Наамана і послух пророку Єлисею, що дав йому пораду, як позбутися того лиха. Пророк, говорячи під впливом Святого Духа, Який передає волю Бога, повідомив Нааману: вимившись у водах Йордану сім разів, він зможе уздоровитися. Спочатку Нааман подумав: та це ж надто просто; і він розсердився й не захотів підкоритися сказаному—і тільки тому, що це було так просто. Однак після певних роздумів він, упокоривши себе, увійшов у воду і діяв

за вказаними йому правилами; і ось, бачте, відразу ж прийшло благословення. [Див. 2 Царів 5:1–14]. ...

Коли запроваджувався певний розподіл євангелії, дари і благословення отримувалися завдяки тим самим принципам, тобто завдяки послушності певним установленим правилам. Господь і досі визначає певні дії, обіцяючи всім, хто буде виконувати їх, обов'язкове отримання унікальних привілеїв; і коли такі дії виконуються—і виконуються у кожній подробиці,—тоді ті обіцяні благословення неодмінно будуть реалізовані³.

Видимі обряди хрищення і конфірмації нероздільно пов'язані з невидимою роботою віри й покаяння.

Дехто марно уявляє, що у певному розподілі євангелії дари і благословення були отримані не завдяки зовнішнім обрядам, тобто зовнішнім діям, а лише через віру й покаяння, через розумові процеси, незалежні від фізичних. Але відкинувши вбік такі традиційні погляди, забобони і переконання людей, ми будемо уважно вивчати слово Бога, в якому знайдемо, що зовнішні дії, тобто видимі обряди, у певному розподілі євангелії були нероздільно пов'язані з внутрішньою роботою, з вірою й покаянням. На доказ цього я пропоную таке спостереження:

Спаситель сказав: “Що звете ви Мене: “Господи, Господи”, та не робите того, що Я говорю?” [Лука 6:46]. І знову Він каже: “Кожен, хто слухає цих моїх слів і виконує їх, подібний до чоловіка розумного, що свій дім збудував на камені”. [Див. Матвій 7:24]. І “Хто увірує й охреститься,—буде спасений”. [Марк 16:16]. Також Він сказав: “Коли хто не родиться з води й Духа, той не може увійти в Царство Боже”. [Іван 3:5]. Ці слова нашого Спасителя вимагають від людей виконання певних зовнішніх дій для отримання свого спасіння.

У день П'ятидесятниці Петро каже натовпу навколо себе: “Покайтеся, і нехай же охреститься кожен із вас у Ім'я Ісуса Христа на відпущення ваших гріхів, і дара Духа Святого ви приймете!” [Див. Дії 2:38]. З цього пророчого твердження ми дізнаємося, що люди повинні були виконати зовнішню дію—хрищення у воді,—щоб вони могли отримати відпущення гріхів, а після

У день П'ятидесятниці було охрищено майже 3000 чоловік.

цього—отримати дар Святого Духа. Але до виконання зовнішньої дії повинна була відбутися внутрішня робота—робота віри й покаяння. Віра й покаяння передують хрищенню; хрищення переуе відпущенню гріхів і прийняттю Святого Духа.

Дехто гадає, що розглядати хрищення серед необхідних принципів, визначених Богом, і вважати, що воно виконується для відпущення гріхів неправильно. У відповідь ми кажемо, що Спаситель і апостоли вважали, що це так, ще до нас; отже, ми відчуваємо, що зобов'язані наслідувати їхній приклад. ... Хрищення ... тепер звільняє нашу душу від гріхів та брудноти через віру у велику спокуту. ...

Це прямо вказує на те, що для отримання евангельських привілеїв необхідно виконати зовнішні дії, а також і виявити віру й покаяння.⁴ [Див. рекомендацію 2 на с. 59].

Хрищення здійснюється зануренням, а дар Святого Духа надається через покладання рук.

Хрищення у воді—складова евангелії Христа; тому ми й відзначаємо, що Божі слуги давніх часів приділяли його виконанню виняткову увагу. ...

Ми зараз приділимо трохи часу, намагаючись отримати належне уявлення, в який же спосіб виконувалося хрищення. Це просто очевидно, що існував лише один спосіб, або метод, в який цей обряд повинен був виконуватися, і цей спосіб був пояснений апостолам, і вони його завжди в усьому неухильно дотримувалися при виконанні хрищень. Щоб нам отримати правильне розуміння, яким же був цей спосіб, необхідно буде вказати обставини, за яких здійснювалося хрищення.

Про Івана [Христителя] сказано, що він христив в Еноні, бо було там багато води [див. Іван 3:23]; якщо способом хрищення було кроплення водою, тоді важко зрозуміти, чому він мав іти в Енон тому, що там було багато води; адже зовсім мало було б потрібно води, навіть щоб окропити всю Юдею; стільки води він міг би знайти й не подорожуючи до Енону. Також нам сказано, що він христив у Йордані і що після виконання цього обряду для нашого Спасителя Той вийшов із води, а це ясно вказує на те, що Він мав перебувати під водою, аби цей обряд міг би бути виконаний належним чином [див. Матвій 3:16]. Ще одне, про скопця сказано, що він з Пилипом увійшов до води, а потім вони вийшли з води [див. Дії 8:26–39]; тож тепер повинен визнати кожний, хто має будь-які наміри доводити і наполягати, що хрищення—це кроплення лоба невеликою кількістю води, що якби це було так, тоді б ті люди ніколи не входили б у воду для виконання цього обряду. Павло, пишучи святим, дає нам ясне свідчення на користь занурення. ... Апостол там стверджує, що святі були поховані з Христом хрищенням [див. Римлянам 6:4; Колоссянам 2:12].

Цілком очевидно те, що вони не могли бути поховані хрищенням, якби не були повністю занурені у воду, тобто не були поміщені повністю під воду. Про якусь річ не можна сказати, що вона похована, якщо частина її залишається на поверхні; отже й

людина не похована у воді хрищенням, якщо вона цілковито не занурена у водне середовище. Це пояснення апостола стосовно способу хрищення чудово відповідає поясненню Спасителя: коли хто не родиться з води і т.д. Бути народженим з чогось означає бути поміщеним у це щось; і занурення або вихід з води, народження з води повинно також означати перебування у лоні вод, а потім вихід з цих вод.

Я сподіваюся, уже достатньо було сказано, аби переконати кожний розважливий і неупереджений розум, що саме занурення було способом, у який обряд хрищення виконувався у ранній період християнства, коли євангелія проголошувалася у своїй чистоті й повноті, тож на цьому у й закінчу свої міркування.

Ми дізнаємося з 6-го [розділу] Послання до євреїв, що рукопокладання було названо серед принципів євангелії. Усім відомо, що в нинішній час цей обряд, так само, як і хрищення для відпущення гріхів зануренням, цілковито нехтується християнськими церквами; отже, я сподіваюсь, кілька зауважень стосовно цього будуть корисними. У нас є декілька прикладів, коли Христос клав Свої руки на хворих і зіцілював їх; у Своему дорученні апостолам (останній розділ в Євангелії від Марка) Він каже, що вірних будуть супроводжувати ознаки; вони кластимуть руки на хворих і ті будуть зіцілюватися і т.д. Ананій поклав свої руки на Савла, і як тільки цей обряд було виконано, до Савла негайно повернувся зір [див. Дії 9:17–18]. Павло, опинившись після корабельної аварії на острові Меліта, поклав свої руки на батька Публія, правителя того острова, і зіцілив його від пропасниці [див. Дії 28:8]. Ці кілька зауважень ясно вказують: покладання рук було встановлено Богом, щоб через нього можна було отримати небесні благословення.

Хоч зіцілення хворих було пов'язане з виконанням цього обряду, однак якщо ми будемо глибше досліджувати це питання, то з'ясуємо: існує ще більше благословення, пов'язане з цим обрядом. Нам сказано, що Пилип у місті Самарія христинив чоловіків та жінок і це викликало велику радість у цих охрищених. Вони, можливо, раділи через те, що отримали відпущення гріхів—через віру, покаяння і хрищення та отримання якоюсь

Ми отримуємо дар Святого Духа через рукопокладання.

мірою Святого Духа Божого, Який, природно, супроводжував їх після того, як вони дали Богу “обітницю доброго сумління” через відпущення їхніх гріхів. Завдяки тій мірі Святого Духа, якою вони Його отримали, вони почали бачити Боже Царство. Бо слід знову ж таки пригадати, що наш Спаситель проголосив: коли хто не народиться згори, то не може побачити Божого Царства; і у вірші, що далі, Він каже, що не може людина увійти в Боже Царство, якщо не народиться двічі: спочатку з води, а потім—від Духа [див. Іван 3:3–5].

Тож ті люди в Самарії були народжені з води—у них відбулося перше народження, а тому вони могли бачити Боже Царство, споглядаючи оком віри його різні благословення, привілеї та пишноти; але, оскільки вони не народилися вдруге, тобто від Духа, вони не ввійшли у Боже Царство—вони не отримали євангельські привілеї в їхній повноті. Апостоли в Єрусалимі, почувши про успіх Пилипа, послали Петра та Івана в Самарію, щоб виконати рукопокладання. Тому, прибувши в Самарію,

вони поклали свої руки на охрищених і ті отримали Святого Духа. [Див. Дії 8:5–8, 12, 14–17]⁵ [Див. рекомендацію 3 на с. 59].

**Благословення хрищення і конфірмації
приходять лише тоді, коли ці обряди
виконані належним повноваженням.**

Такі благословення приходять лише у випадку, коли [обряди] виконуються тим, хто дійсно посланий Богом. Апостоли і сімдесятники були висвячені Ісусом Христом виконувати обряди євангелії, завдяки яким можна було отримати дари і благословення вічних світів. Отже, Христос сказав апостолам: “Кому гріхи простите,—простяться їм, а кому затримаєте,—то затримуються” [Іван 20:23]: іншими словами, кожній людині, яка усмириться, щиро покається у своїх гріхах і прийме хрищення від апостолів, простяться її гріхи завдяки спокутній крові Ісуса Христа, і через рукопокладання вона отримає Святого Духа; а ті, хто відмовляться від такого порядку, за яким діють апостоли, залишаться зі своїми гріхами. ... Цю силу і владу виконувати євангельські обряди апостоли передали іншим; отже апостоли—не єдині, хто має це відповідальне повноваження. ... Тож поки не буде найдено того, хто має подібне повноваження, хто має владу христити і покладати руки, ні в кого немає жодної гарантії отримати ці обряди і нікому не слід сподіватися отримати благословення, аж поки ці обряди не будуть виконані законним чином.

... Повноваження виконувати євангельські обряди [було] втрачено на багато століть. ... Церква, встановлена апостолами, поступово занепадала, блукала у пустині і втратила свої повноваження, своє священство, і, усунувшись від виконання Божого порядку, вона також втратила свої дари й милості; вона переступила закони і змінила обряди євангелії; замінила занурення [у воду] кропленням [водою] і цілковито знехтувала рукопокладання; презирливо ставилася до одкровенень і не вірила у знамення. ...

Іван, який бачив блукання церкви у темряві і розповів про це у своєму Об’явленні, ... каже [розділ 14, вірш 6] про відновлення євангелії. “І побачив я іншого Ангола, що летів серед неба, і мав благовістити вічну Євангелію мешканцям землі”; тож це доказ

того, що пророцтво мало виповнитися в якийсь час ще до Другого пришествя Спасителя.

... Маючи найвище запевнення, отримане через одкровення від Бога, я зараз свідчу, що це пророцтво вже виповнилося, що Ангел від Бога відвідав людину в ці останні дні і відновив те, що було втраченим впродовж довгого часу, а саме священство—ключі царства,— повноту вічної євангелії⁶. [Див. рекомендацію 4 на с. 59].

**Якщо ми дотримуємося завіту хрищення
і прагнемо провуду Святого Духа, обіцянні
благословення обов'язково прийдуть.**

Тоді, у дні апостолів, порядок євангелії був таким: віра в Ісуса Христа, покаяння, хрищення зануренням для відпущення гріхів і рукопокладання для отримання Святого Духа. Якщо цей порядок розуміли і його належним чином дотримувалися, тоді сила, дари, благословення і прекрасні привілеї приходили негайно; так є в кожду епоху і в кожний період: якщо ці кроки здійснюються належним чином і в належному місці та за належним порядком, то неодмінно приходять ті самі благословення; однак якщо ним зневажати, цілковито чи частково, то таких благословень або зовсім не буде, або їх буде значно менше.

Христос, даючи доручення апостолам, каже про деякі надприродні дари, які отримують ті, хто виявляє послух до такого порядку [див. Марк 16:15–18]. Павло ... подає більш повний перелік різних дарів, які існують при повноті євангелії; він згадає дев'ять з них і повідомляє нам, що вони є наслідками впливу, тобто плодами, Святого Духа [див. 1 Коринтянам 12:8–10]. Тож Святий Дух обіцаний усім—стільком, скількох Господь покличе [див. Дії 2:37–39]. Цей дар, незмінний за своєю природою й дією, який невіддільно пов'язаний обіцанням з цією схемою, тобто з цим порядком, стає обґрунтованим, постійним і біблійно підтвердженим, а тому можна сподіватися на ті самі дари й благословення; і якщо Ной, побудувавши ковчег, міг заявити своє право на фізичне спасіння й отримати його [див. Мойсей 7:42–43]; або якщо Ісус Навин, обійшовши Єрихон вказану кількість разів, міг увійти через його завалені стіни і захопити в полон

його жителів [див. Ісус Навин 6:12–20]; або якщо ізраїльтяни, виконуючи заповідь приносити жертви, могли потім, як це й було обіцяно, отримати прощення своїх гріхів [див. Левит 4:22–35]; або якщо Нааман, виконавши настанову Єлисея вимитися сім разів у водах Йордану, міг сподіватися на одужання і воно до нього прийшло [див. 2 Царів 5:1–14]; або, нарешті, якщо сліпий чоловік, умившись у ставку Сілоам, міг потім сподіватися на обіцяну винагороду й отримав її [див. Іван 9:1–7], то тоді, я кажу обгрунтовано й твердо: завжди, коли людина відкидає свою упередженість, і сектантські уяви, і неправильні традиції та приймає весь порядок евангелії Ісуса Христа, тоді ніщо під небесами не буде протидіяти заявленню права на дар Святого Духа й отримання його, а також права на отримання усіх благословень, пов'язаних з евангелією апостольської доби.

Щоб отримати релігію, яка спасе нас у присутності Бога, ми повинні отримати Святого Духа, а щоб отримати Святого Духа, ми повинні вірити в Господа Ісуса, потім покаятися у своїх гріхах, а це означає уникати їх, потім рухатися вперед і бути зануреними у воду для відпущення гріхів, а потім має бути здійснено рукопокладання⁷.

Отримавши цю евангелію, ми зобов'язалися перед Богом, що будемо ведені й керовані Святим Духом і будемо дослухатися до Його порад; що будемо чинити за порадами Того, Хто дає життя, Хто дає знання, Хто дає розуміння Божих справ, Хто повідомляє думку й волю Бога; і що ми будемо трудитися для досягнення Божих цілей у спасінні людської сім'ї, беручи для свого життя гасло: "Царство Боже або нічого". Наскільки добре ми виконували ці зобов'язання ... і дотримувалися настанов Святого Духа, судити повинні ми самі. Якою мірою нам вдалося це зробити, такою ж мірою на нас були послані благословення Всемогутнього, і наш розум був просвітлений, наше розуміння розширене і ми просунулися вперед по шляху святості, по шляху вдосконалення. ... І наскільки нам не вдалося бути праведними, ... настільки ж ми стали невдахами у справі, до якої залучилися,—отримати вічне життя, отримати мудрість та знання і божественний інтелект достатньою мірою, щоб іти проти течії зла й спокус, що оточують нас. І якою мірою ми

дослухалися до порад цього божественного Духа, такою ж мірою ми й відчули мир і радість у своїй душі, завдали поразки ворогові, склали собі скарби, які ні міль, ні іржа не знищать, такою ж мірою ми просунулися на шляху до целестіального царства⁸. [Див. нижче рекомендацію 5].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Читаючи розповіді на сс. 49–50, згадайте про своє хрищення і конфірмацію або час, коли ви спостерігали, як хтось інший проходив ці обряди. Які завіти ви уклали під час проходження цих обрядів? Як ці завіти позначилися на вашому житті?
2. Чому віри й покаяння недостатньо без цих обрядів? Чому цих обрядів недостатньо без віри й покаяння? Міркуючи над цими питаннями або обговорюючи їх, розгляньте вчення Президента Сноу стосовно внутрішньої роботи і видимих обрядів (сс. 51–52).
3. Дослідіть учення Президента Сноу на сс. 53–56, звернувши увагу на вказані ним уривки з Писань. Як саме ці уривки з Писань допомогли вам краще зрозуміти необхідність занурення? Чому, на вашу думку, рукопокладання для дарування дару Святого Духа є “більшим благословенням”, ніж рукопокладання для благословення хворих?
4. Прочитайте підрозділ, що починається на с. 56. Які ви маєте у своєму житті “дари і милості” завдяки священству, що було відновлено?
5. Уважно прочитайте два останні абзаци цього розділу. Що для вас означає бути веденими і керованими “порадами Святого Духа”?
6. Як саме Учення і Завіти 68:25–28 стосуються вчень у цьому розділі? Як можуть батьки допомогти дітям зрозуміти, що таке віра, покаяння, хрищення і дар Святого Духа?

Відповідні уривки з Писань: 2 Нефій 31:12, 17–20; Мосія 18:8–10; Алма 5:14; УЗ 20:37; 36:2; 39:6; 130:20–21

Допомога вчителю: “[Унікайте] спокуси охопити якомога більше матеріалу. ... Ми навчаємо людей, а не викладаємо предмет сам по собі; і ... кожний з уроків у посібниках, що я будь-коли бачив, неодмінно містить більше інформації, ніж ми можемо викласти протягом виділеного на це часу” (Джеффри Р. Холланд, “Навчати і вчитися в Церкві”, *Ліягона*, черв. 2007, с. 59).

Посилання

1. “How He Became a ‘Mormon,’” *Juvenile Instructor*, Jan. 15, 1887, 22.
2. “Organization of the Church in Italy,” *Millennial Star*, Dec. 15, 1850, 373.
3. *The Only Way to Be Saved* (pamphlet, 1841), 2–3; в оригіналі без курсиву; розділові знаки вжито за правилами. Лоренцо Сноу написав цю брошуру за вісім років до свого покликання служити апостолом. Пізніше вона була перекладена іншими мовами, у т.ч. голландською, італійською, французькою, данською, німецькою, шведською, бенгальською, турецько-вірменською та турецько-грецькою. Час від часу вона перевидавалася до кінця 1800-х років, у період його служіння апостолом.
4. *The Only Way to Be Saved*, 3–4, 6; в оригіналі без курсиву.
5. *The Only Way to Be Saved*, 6–9.
6. *The Only Way to Be Saved*, 10–12; в оригіналі без курсиву.
7. *The Only Way to Be Saved*, 9–10.
8. В Conference Report, Apr. 1880, 79–80.

Навернення триває все життя: Постійне осягання принципів істини

“Наша релігія має стати невід’ємною від нас самих частиною, частиною самого нашого єства, яку не можна скинути”.

3 життя Лоренцо Сноу

Лоренцо Сноу був охрищений і конфірмований у червні 1836 р. Пізніше, згадуючи, як розвивалося його свідчення, він сказав: “Я повірив, що у них [святих останніх днів] була справжня релігія, і приєднався до Церкви. Тоді моє навернення ґрунтувалося в основному на аргументації”¹. Він пригадував: “Я був цілковито задоволений зробленим, за тих умов я вчинив мудро”². І хоч на той час його влаштувало таке розуміння, невдовзі в нього виникло палке бажання відчутти особливе явлення Святого Духа. Він казав: “Мені ще не було дано жодного такого явлення, але я очікував на нього”³.

“Таке явлення не було мені дано відразу після хрищення, як я цього очікував,—пригадував він.— Але хоч до цього явлення мав пройти ще час, та коли воно було дано мені, то усвідомлення його було повнішим, відчутнішим і дивовижнішим навіть за найбільші мої сподівання, які я мав, очікуючи його. Одного дня під час навчання, приблизно через два—три тижні після мого хрищення, я замислився над тим, що я й досі не отримав знання про істинність цієї роботи,—що для мене не здійснилося обіцяння: “Коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку” [див. Іван 7:17], і я почав відчувати великий неспокій.

“Нам слід заглиблюватися у вивчення Божих справ, закладаючи свій фундамент на камені, поки не дійдемо до тієї води, яка має бути в нас невичерпним джерелом вічного життя”.

Я відклав свої книги, вийшов з дому і блукав навколишніми полями, відчуваючи гнітючий вплив похмурого сумного духа, і здавалося, мене огорнула хмара мороку, який неможливо описати. Я вже звик наприкінці дня йти до гаю, який був неподалік мого дому, щоб усамітнитися і помолитися, але цього разу у мене не було жодного бажання зробити це.

Дух молитви відійшов від мене, і небеса над моєю головою здавалися міддю. Згодом, усвідомивши, що настав час для молитви на самоті, я вирішив, що не можу знехтувати своєю вечірньою молитвою, і, просто заради дотримання свого правила, став на коліна, як звик вже робити, у тому звичному для мене усамітненому місці, але без почуттів, які звичайно мав.

Не встиг я відкрити свої уста, щоб помолитися, як почув просто над своєю головою якийсь звук, неначе шелест шовкових шат, і відразу Дух Божий зійшов на мене, повністю огорнувши все моє ество, заповнивши мене від голови до п'ят, і, о яку ж радість і щастя я відчув! Немає слів, щоб описати майже миттєвий перехід від густого туману розумової та духовної темряви до сяйва світла і знання, якими в ту мить наповнилося моє розуміння. Тоді я отримав повне знання про те, що Бог живе, що Ісус Христос—Син Божий, і про відновлення Святого Священства й повноти евангелії.

Це було повне хрищення—фізичним зануренням у небесне джерело чи небесну стихію, тобто у Святий Дух; і воно було навіть більш реальним і фізичним у своїй дії на всі частини мого тіла, ніж занурення у воду; воно розвіяло назавжди, поки працюватимуть мій розум і пам'ять, усі можливості сумніватися чи боятися переданого нам історично того факту, що “Дитя з Віфлеєму” дійсно є Божим Сином, а також і того факту, що Він тепер відкривається дітям людським і передає знання, так само як і за апостольських часів. Я був цілковито вдоволений, вдоволений як тільки міг, бо мої очікування були більш ніж здійснені; думаю, я міг би сказати, що навіть найбільшою мірою.

Я не можу сказати, скільки часу я залишався у цьому повному потоці блаженного задоволення і божественного просвітлення, але через кілька хвилин потому Дух, Який наповнив і огорнув мене, почав поволі віддалятися. Устаючи з колін із серцем,

Недовзі після свого хрищення й конфірмації Лоренцо Сноу відчув тихий, змінюючий життя прояв Святого Духа.

наповненим такою вдячністю Богу, що її й не висловити, я відчував—*я знав*: Він підтвердив мені те, що може підтвердити тільки Вседержитель, те, що цінніше за всі багатства й почесті, які можуть дати світи”⁴.

Лоренцо Сноу залишився вірним свідченню, яке отримав того дня, і старанно трудився, аби збільшувати своє духовне знання й допомагати в цьому іншим. “Відтоді й надалі,—казав він,—я старався жити так, щоб не втратити Його Святого Духа і щоб Він постійно мене направляє; я постійно намагався позбутися свого егоїзму й будь-яких непотрібних амбіцій і докладав усіх зусиль, щоб працювати Йому на користь”⁵. Він заявив: “Допоки працює моя пам’ять і я буду в ясному розумі, я ніколи не дозволю, щоб могутнє свідчення і знання, ввірені мені, залишилися неповідомленими”⁶. [Див. рекомендацію 1 на с. 70].

Учення Лоренцо Сноу

Набуття свідчення—хороший старт для святих останніх днів.

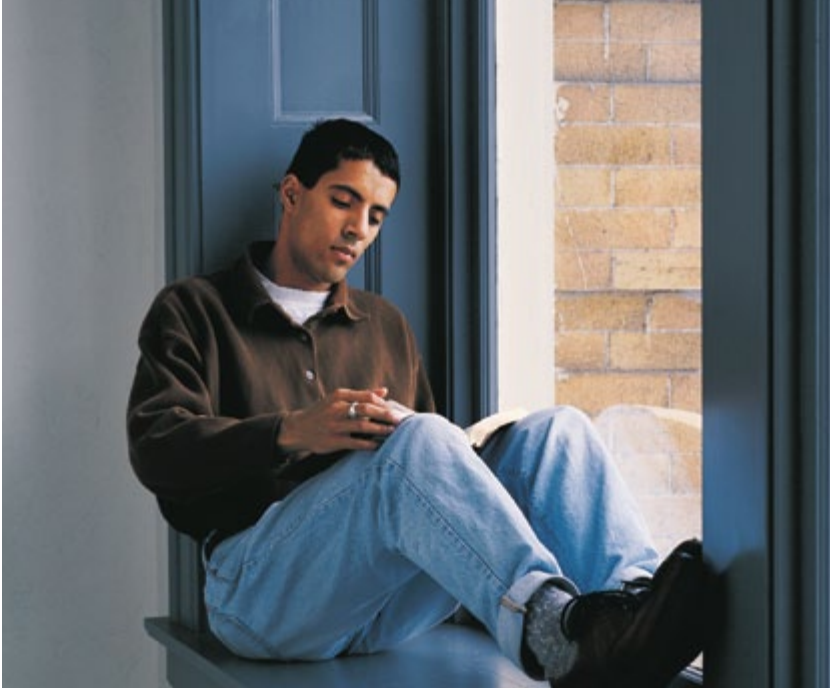
Фундамент, на якому ми звели нашу віру,—грандіозний і чудовий. Я знаю це по собі. Я був у цій Церкві лише короткий час, однак зміг отримати найдосконаліше знання про те, що існує Бог, що існує Його Син Ісус Христос, і що Бог підтвердив: Джозеф Сміт був Його пророком. Те знання не могла передати жодна людина. Воно прийшло через одкровення від Всемогутнього. Це—дуже хороший старт для святого останніх днів, і кожному, хто має хоч якийсь прагнення йти вперед цим шляхом, воно буде потрібне в той чи інший час. Кожна людина опиниться в таких обставинах, коли їй потрібна буде сила, і сила та прийде від усвідомлення того, що шлях, яким вона простує, приведе до здійснення її найвищих і найкращих бажань⁷.

Брати і сестри, є дещо, про що ми з вами повинні замислюватися. Настає час, коли кожному чоловіку і кожній жінці належить самим з'ясувати, на якому саме фундаменті вони стоять. Ми всі повинні старатися, щоб бути трохи ближче до Господа. Нам необхідно рухатися потроху вперед й отримувати повне знання про те, що ми повинні повніше розуміти. І це—привілей кожного святого останніх днів⁸. [Див. рекомендацію 2 на с. 71].

Ми можемо збільшити свою віру й духовне знання.

Чоловіки і жінки можуть збільшувати своє духовне знання; з роками вони можуть набувати його більше й більше⁹.

Я відчуваю, що святі останніх днів рухаються вперед, що вони отримують освіту. Ми піднімаємося вище й вище. Ми прямуємо вперед, щоб досягнути вищого стану й вищої сфери, і рухаємося до вищого рівня; і ми отримуємо освіту, завдяки якій мудрість світу, з усіма його здобутками й хибними вченнями та принципами, не матиме впливу на святих останніх днів, бо вони піднімаються над теоріями й гіпотезами людського вимислу і стрімко сягають височин у пізнанні істини, яка підносить розум, посилює розуміння, і вони укорінюються в істинних принципах

*“Чоловіки і жінки можуть збільшувати своє духовне знання;
з роками вони можуть набувати його більше й більше”.*

життя й слави. Наше серце сповнене цих істин, і ми не можемо сказати, в який саме день або час наша віра збільшилась, але ми відчуваємо, озираючись назад на попередній тиждень, місяць чи рік, що ми збільшили свою віру і знання про віру в Бога і про Його могутність; ми знаємо, що більше наблизилися до свого Бога, і ми відчуваємо, що ми в товаристві Бога, нашого Батька¹⁰. [Див. рекомендацію 3 на с. 71].

**Якщо ми бажаємо збільшувати свою віру і
духовне знання, то повинні докладати зусилля.**

Кожна людина має навчитись покладатися на власне знання; вона не може залежати від знання свого сусіда; кожна людина повинна бути незалежною; вона повинна цілковито покладатися на свого Бога. Їй самій видно, чи вистойть вона в труднощах і чи подолає перешкоди, які услали собою шлях життя, щоб завадити її розвитку. Людина може отримати інформацію через

Святого Духа, і вона наближається до Бога і збільшує свою віру настільки, наскільки є старанною¹¹.

Неможливо рухатися у пізнанні принципів істини, розширювати свої небесні знання, якщо ми не використовуємо свої розумові здібності і належним чином не докладаємо зусиль. У нас є приклад, записаний в Ученні і Завітах; він стосується неправильного розуміння цього з боку Олівера Каудері. Господь пообіцяв йому дар перекладати давні літописи. Як і багато хто з нас сьогодні, він мав неправильне уявлення, як користуватися цим даром. Він вважав: оскільки цей дар йому було обіцяно Богом, то все, що йому потрібно зробити,—це дозволити своєму розуму чекати у неробстві, просто чекати, не докладаючи жодних зусиль, щоб потім спонтанно ним користуватися. Однак, коли ті літописи були покладені перед ним, йому не було передано жодного знання—вони як були, так і залишилися запечатаними, бо сила перекладати не прийшла до нього.

Хоч йому й було дано дар перекладати, усе ж він не міг продовжити роботу просто тому, що він не докладав зусиль перед Богом, щоб розвинути той дар у собі; і він був дуже засмучений, а Господь, у Своїй доброті й милості, повідомив йому про зроблену ним помилку такими словами:

“Ось, ти не зрозумів; ти вважав, що Я дам це тобі, тоді як ти не взяв на думку нічого, крім того, щоб просити Мене. Але, ось, Я кажу тобі, що ти повинен з’ясувати це повністю своїм розумом; потім ти повинен спитати Мене, чи це правильно, і якщо це правильно, Я зроблю так, щоб твої груди запалали зсередини; отже, ти відчуєш, що це правильно” і т.д. [Див. УЗ 9].

Так само й з нами у справах, за які ми беремось. Якщо ми сподіваємося добитися поліпшення й успіхів у роботі, яка ось тепер перед нами, і зрештою таки отримати ті дари і слави, наближаючись до стану піднесення, здобути яке сподіваємося, то ми повинні роздумувати й міркувати, ми повинні докладати всі зусилля, які тільки маємо¹².

Нам треба, щоб ... ми самі отримали Духа, а не задовольнялися тим, щоб ходити у світлі, яке випромінюють інші; нам слід мати Його у своєму власному духовному естві. ...

Людині, яка починає вчитися грі на флейті, спочатку важко грати по нотах, а щоб грати мелодію чисто, необхідні неабиякі старанність і терпіння. Ця людина має продовжувати свої заняття, перепочивати, повертатися до них та знову й знову їх продовжувати. І через якийсь час вона вже зможе, завдяки великим своїм зусиллям, чисто зіграти якусь мелодію. Якщо через певний час попросити її знову зіграти цю мелодію, їй вже не потрібно буде згадувати, куди ставити пальці, вона буде легко її грати. Спочатку їй не було легко; необхідні були чимале терпіння й багато праці, і тільки вже потім вона змогла легко грати цю мелодію.

Це ж саме можна сказати й про Божі справи. Нам слід напружуватися і йти від благодаті до благодаті, щоб закон дії настільки став невід'ємним від нашого ества, що нам було б природно робити те, що від нас вимагається¹³. [Див. рекомендацію 4 на с. 71].

**Якщо ми заглиблюємося у вивчення
Божих справ і залишаємося вірними, наша
релігія стає частиною нас самих.**

Існує загроза, яка йде від удаваного розвитку, того розвитку, що відбувається тільки поверхнево. Ми говоримо про ходіння у світлі Духа і про почуття, які це викликає в нас, але що ми робимо з цим? Нам слід заглиблюватися у вивчення Божих справ, закладаючи свій фундамент на камені, поки не дійдемо до тієї води, яка має бути в нас невичерпним джерелом вічного життя¹⁴.

Серед нас є люди, яким колись було вділено великою мірою від Духа Всемогутнього, чиї наміри колись були, як в ангелів, добрими й чистими і які вступили в завіти з Богом, що будуть служити Йому і виконувати Його заповіді за будь-яких обставин і умов. ... Але що ж тепер з деякими такими старійшинами? Сьогодні вони це не відчують. Їхня прихильність—до речей цього світу, яких Господь дав їм набути, тому вони тепер чекають, поки їх покличуть, і в багатьох випадках, коли їх покликають, вони слухаються більше з бажання зберегти своє становище й посаду, ніж з відчуття сердечної любові до роботи, на яку вони б могли бути покликані.

У такому стані перебувають всі люди, не залежно від того, наскільки добре вони починали, хто дозволив своїм думкам і прихильності піти за світом і його шляхами, і це—простий і незаперечний доказ того, що коли таке трапляється з людьми, їхня любов до світу переважає любов до Господа і до Його роботи на землі. Отримавши світло вічної Євангелії і ставши причасниками добрих справ царства, а також будучи сіменем Ізраїлевим і спадкоємцями великих та славетних обіцянь, ми повинні працювати з відданістю й старанням, щоб звершити те, що Бог мав намір зробити через нас; ми повинні бути чоловіками і жінками віри й сили, а також добрих справ, і коли ми помічаємо за собою, що стаємо хоч трохи недбалими чи байдужими, то цих знань вже має бути для нас достатньо, щоб виправити свої шляхи і повернутися на шлях обов'язку¹⁵.

Немає нічого безглуздішого за ідею, що людина може скидати з себе свою релігію, як плащ або одяг. Не може людина скинути з себе свою релігію і залишитися собою. Наша релігія має стати невід'ємною від нас самих частиною, частиною самого нашого ества, яку не можна скинути. Якщо й стається так, що людина скидає з себе свою релігію, то у момент, коли вона це робить, вона стає на зовсім невідомий для неї ґрунт, вона віддає себе силам темряви, вона—не на власній території, їй немає чого там робити. Це не діло для старійшин Ізраїля богохульствувати, брехати і прикладатися до алкоголю; вони повинні триматися подалі від цього. Давайте ж полишимо все зло і будемо жити за кожним словом, що виходить з вуст Бога [див. УЗ 98:11]. Давайте ж енергійно і з бажанням візьмемося за виконання кожного даного нам обов'язку, щоб нам постійно мати Дух нашого Бога, світло істини й одкровення від Ісуса Христа¹⁶.

Залишайтеся на кораблі Сіону. Якщо повз нього проходять судна, сяючи яскравими кольорами й даючи чудові обіцянки, не сходьте на берег, щоб пересісти на якесь інше судно; тримайтеся цього корабля. Якщо хтось із присутніх на кораблі, не маючи належного духа, погано до вас поставився, пам'ятайте: із самим кораблем все гаразд. Ми не повинні дозволяти своєму розуму озлобитися через те, що люди на кораблі можуть нам зробити; з кораблем все гаразд і з його офіцерами все гаразд;

і ми зробимо вірно, якщо залишимося на цьому кораблі. Я можу запевнити вас: він доставить вас якраз до землі слави¹⁷.

Я наведу алегорію стосовно того, як ми привертаємо й отримуємо Цей Дух та стаємо достатньо відданими, щоб під час шторму не випасти з цього корабля. Покладіть огірок у банку з маринадом; ні в першу годину, ні в перші 12 годин він майже не замаринується. Скуштуйте його, і ви побачите: маринад подіав лише на шкірку, бо щоб огірку замаринуватися, потрібен довший час. Хрищення людини в цій Церкві на ній позначається, однак не настільки, щоб вона “замаринувалася” відразу ж. Хрищення ще не встановлює в ній закон права і обов'язку впродовж перших 12 або 24 годин; людина повинна залишатися в Церкві, як огірок у маринаді, поки вона глибоко не проникнеться правильним духом, поки вона не “замаринується” у “мормонізм”, у законі Божому; нам треба, щоб це стало нашим еством.

... Брати і сестри, я ... залишаю це питання для вашого пильного розгляду, ваших роздумів і міркувань, молячи Господа Бога наших батьків, щоб Він пролив Свій Дух на Свій народ. Ви—ті, кого Господь вибрав прославляти Його в Його присутності, і нехай Господь благословить вас і сповнить вас Своїм Духом, і нехай ваші очі будуть ясними, аби чітко побачити те, що стосується вашого спасіння. І якщо є якийсь чоловік чи якась жінка, які ще не цілком пробудилися, скоро може настати час, коли Дух і сила Святого Духа зійдуть на них, щоб навчити про минуле, теперішнє і те, що настане, і з допомогою Господа, посадити праведність і принцип істини в їхнє ество, щоб вони могли бути підготовлені до бур, що настануть¹⁸. [Див. рекомендацію 5 на с. 71].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Перегляньте, що написано про досвід Лоренцо Сноу на сс. 61, 63–64. Як ваше свідчення стало реальним для вас? Можете поділитися власним досвідом у своїй сім'ї чи з другом, наприклад, з тим, кому ви служите як домашній вчитель чи візитна вчителька.

2. Президент Сноу сказав, що набуття свідчення—це “дуже хороший старт для святого останніх днів” (с. 65). Чому свідчення є лише стартовою позицією, а не кінцевим місцем призначення?
3. У підрозділі, що починається на с. 65, Президент Сноу протиставляє освіту, що йде від світу, з “вищою” освітою, яку пропонує Господь. Як ми можемо досягти цієї “вищої освіти”? Які благословення прийшли до вас, коли ви досягли її?
4. Прочитайте підрозділ, що починається на с. 66. Коли вам потрібно було “покладатися на [своє] власне знання”? Як можуть батьки й учителі допомогти дітям та молоді твердо покладатися на їхнє власне знання?
5. Розгляньте пораду Президента Сноу в останньому підрозділі цього розділу (сс. 68–70). Що, на ваш погляд, означає “заглиблюватися у вивчення Божих справ”? Що, на вашу думку, означає, що наша релігія має стати “невід’ємною від нас самих”?

Відповідні уривки з Писань: 2 Нефій 31:20; Мосія 5:1–4, 15; Алма 12:9–10; 3 Нефій 9:20; Мороній 10:5; УЗ 50:24

Допомога вчителю: “Трохи скажу про метод викладання, який застосовується в Церкві і не є дуже передовим. Мова йде про лекцію. Лекція не залучає студентів до участі в уроці. Лекція є прийнятною на причасних зборах і конференціях, але навчання має бути двостороннім, щоб ви могли ставити запитання. На уроці ви легко можете викликати у присутніх бажання запитувати” (Бойд К. Пекер, “Принципи викладання і навчання”, *Ліягона*, черв. 2007, с. 55).

Посилання

1. В Frank G. Carpenter, “A Chat with President Snow,” процитовано в *Deseret Semi-Weekly News*, Jan. 5, 1900, 12.
2. “The Grand Destiny of Man,” *Deseret Evening News*, July 20, 1901, 22.
3. В “A Chat with President Snow,” 12.
4. *Juvenile Instructor*, Jan. 15, 1887, 22–23.
5. “The Object of This Probation,” *Deseret Semi-Weekly News*, May 4, 1894, 7.
6. *Millennial Star*, Apr. 18, 1887, 242.
7. “Glory Awaiting the Saints,” *Deseret Semi-Weekly News*, Oct. 30, 1894, 1.

8. *Millennial Star*, Apr. 18, 1887, 244.
9. *Deseret News: Semi-Weekly*, Mar. 31, 1868, 2.
10. *Salt Lake Daily Herald*, Oct. 11, 1887, 2.
11. *Deseret News*, Apr. 11, 1888, 200; з детального переказу виступу Лоренцо Сноу на генеральній конференції у квітні 1888 р.
12. *Deseret News*, June 13, 1877, 290.
13. *Deseret News*, Jan. 28, 1857, 371.
14. *Deseret News*, Jan. 28, 1857, 371.
15. *Deseret News: Semi-Weekly*, Aug. 15, 1882, 1.
16. *Deseret News: Semi-Weekly*, Mar. 31, 1868, 2.
17. *Deseret Semi-Weekly News*, Mar. 30, 1897, 1.
18. *Deseret News*, Jan. 28, 1857, 371.

Зміцнення силою Святого Духа

“Прийміть рішення жити смиренно і так, щоб вам завжди мати у своїх друзях Духа Господнього”.

З життя Лоренцо Сноу

У своєму першому виступі на генеральній конференції у ролі Президента Церкви Лоренцо Сноу навчав: “Ми покладаємося на Дух Господа, щоб Він допомагав і давав нам час від часу знати, що нам необхідно зробити в особливих умовах, які можуть у нас скластися”¹. Президент Сноу міг би й не дожити до можливості заявити про це, якби двоє його друзів не поклалися на Дух Господа в незвичайній ситуації, в якій опинилися 34 роки назад.

У 1864 р. старійшини Лоренцо Сноу і Езра Т. Бенсон, з Кворуму Дванадцятьох Апостолів, поїхали на місію на Гавайські острови. З ними було ще троє інших місіонерів: старійшини Джозеф Ф. Сміт, Уільям Клафф і Алма Л. Сміт. Коли їхнє судно стало на якір біля узбережжя острова Мауї, усі, крім Джозефа Ф. Сміта, пересіли на менше судно, щоб дістатися берега. Коли вони наближалися до острова, піднялася велика хвиля і стерновий не зміг втримати судно на плаву. Воно перекинулося, і всі його пасажери пішли під воду. Невдовзі всі вони повипливали, за винятком старійшини Сноу. На допомогу поспішили кілька острівних жителів, взявши у рятівний човен Уільяма Клаффа та Алму Л. Сміта, щоб знайти їхнього друга. Старійшина Клафф розповідав:

“Спочатку я побачив волосся брата Сноу, яке виднілося на воді біля одного краю перевернутого судна. Ми, як тільки витягли його у човен, відразу ж попросили веслярів налягти на

Ранній період місіонерської роботи на Гавайських островах

весла, аби якомога швидше дістатися берега. Його тіло залякло, ознак життя не було видно.

Брат А. Л. Сміт і я сіли поряд. Ми поклали брата Сноу собі на коліна, і поки човен плив до берега, тихенько благословили його й попросили Господа зберегти йому життя, щоб він міг повернутися додому у свою сім'ю.

Діставшись берега, ми трохи пронесли його до кількох великих бочок, які лежали на піщаному березі. Ми поклали його лицем униз на одну з них і прокочували його туди-сюди, поки з нього не витекла вода, якої він наковтався. ...

Певний час ми старалися врятувати його, але безуспішно: жодних ознак життя так і не з'явилося, і тоді люди, що стояли поряд, сказали, що йому вже нічим не допоможеш. Однак ми не відчували, що слід здаватися, і продовжували молитися і працювати над ним з упевненістю, що Господь почує наші молитви і відповідь на них.

Нарешті у нас виникло враження, що треба прикласти свій рот до його рота і спробувати вдихнути повітря в його легені, а потім допомагати повітрю входити і виходити з них, аби імітувати, наскільки це можливо, природний процес дихання. Ми взялися це робити і безперервно робили це доти, поки не добилися, що його легені запрацювали. І вже невдовзі ми помітили явні ознаки того, що життя до нього повертається. Повіки повільно ледь прикрили очі, які до цього були розплющеними й омертвілими, і дуже слабкі звуки почулися з гортані—це були перші ознаки повернення життя. Вони ставали все більш явними, і нарешті до нього повернулася свідомість”.

Тепер, згадуючи про цей випадок, старійшина Уільям Клафф знав, чому він і старійшина Алма Л. Сміт змогли врятувати життя старійшині Сноу. “Ми робили не лише те, що звичайно прийнято робити у таких випадках,—сказав він,—але й те, що Дух, здавалося, нашіптував нам”². [Див. рекомендацію 1 на с. 83].

Під час служіння старійшини Лоренцо Сноу на місії на Гавайських островах його життя було врятоване завдяки натхненній допомозі його напарників.

Учення Лоренцо Сноу

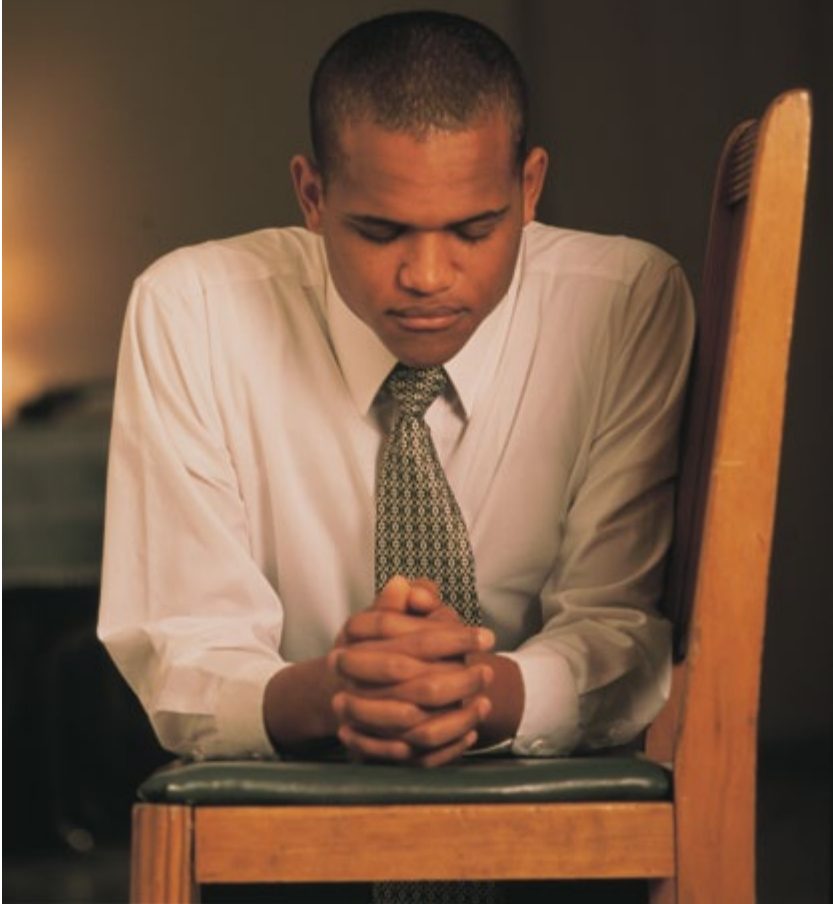
**Дар Святого Духа направляє нас до
всієї істини і зміцнює нас у вірі.**

Існує одне благословення, що пов'язане лише з послухністю євангелії, це—дар Святого Духа. ... Спаситель, Який безперечно найкраще знав природу й характер цього дару, сказав, що він буде вести тих, хто його отримав, до всієї істини і покаже їм те, що настане [див. Іван 16:13]. Він буде важливішим за Дух, Який іде від Бога, що заповнює безмежність космосу і провітлює

кожну людину, яка приходить у цей світ [див. УЗ 84:46]; дар Святого Духа має вести нас до всієї істини й показати те, що настане.

Більш того, апостол [Павло], говорячи про його вплив, каже: “І кожному дається виявлення Духа на користь. [Одному] дається віра”. [Див. 1 Коринтянам 12:7, 9]. Не проста, звичайна віра, яку дехто в наш час вдає, що має, а віра, за яку людей, що її мали, перепилювали, кидали до лев’ячих ям, у вогненні печі і віддавали на різні тортури. Це була віра, яку давав Святий Дух тим, хто зберігав її, і завдяки їй у таких людей з’являлася сила не зламатися у будь-яких труднощах, витримати будь-який опір і віддати своє життя, якщо це потрібно, за справу, яку вони відстоювали. Була якась всемогутня надихаюча сила у цій вірі, даній Господом через Святого Духа, і дається вона лише через Нього. Одному дається віра, іншому знання [див. 1 Коринтянам 12:8]; це знання не набувається просто завдяки читанню книг, але завдяки знанню від Всемогутнього. Той, Хто Сам надихає, впливав на них, і цей вплив був відчутним, давав їм знання стосовно справи, до якої вони були залучені. Вони знали через одкровення від Бога, що справа, якій вони покорилися, була істинною; це було відкрито їм у такий спосіб, що вони не могли цього заперечувати, і вони знали це самі особисто. І тоді вони зміцнювалися ... на скелі одкровення³.

Петро, проповідуючи людям, казав: “Покайтеся, і нехай же охреститься кожен із вас у Ім’я Ісуса Христа на відпущення ваших гріхів,—і дара Духа Святого ви приймете! Бо для вас ця обітниця, і для ваших дітей, і для всіх, що “далеко знаходяться, кого б тільки покликав Господь, Бог наш”. [Дії 2:38–39]. Дар Святого Духа—ось що відрізняє нас від всього, що ми бачимо у сектантському світі. Він є джерелом інтелекту й одкровення. Це через нього відкривається те, що було, що є і що має настати, і ці дари Святого Духа мають бути отримані через задоволення вимог евангелії, як вона проголошувалася у ті дні і як вона проголошується старійшинами Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів у ці дні. Саме на цьому камені мала ґрунтуватися їхня віра; саме з цього джерела вони повинні були отримувати

“Це наше право—кожний день свого життя мати прояви Духа”.

знання про вчення, яке прийняли, і нам сказано Спасителем, “що ворота пекла не переможуть їх”. [Див. 3 Нефій 11:39]. ...

... Основою, на якій будується Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів, є скеля одкровення—скеля, на якій, за словами Ісуса Христа, буде збудована Його Церква і сили адові не переможуть її [див. Матвій 16:17–18]. Ми отримали це знання не через “тіло і кров”, ми отримали це свідчення не від людини, ми отримали його не через читання Біблії ... чи Книги Мормона, а отримали ми його через дію Святого Духа, Який навчає про справи Божі, про те, що минуло, що є і що має настати, і Який являє нам ці Божі справи так, що вони стають ясними для

нас. Ви не можете забрати це знання від нас, кинувши нас до в'язниці чи переслідуючи якимось інакше. Воно залишатиметься з нами до смерті⁴. [Див. рекомендацію 2 на с. 83].

**Кожний святий останніх днів може мати
Святого Духа як друга, що дає пораду.**

Існує спосіб, яким люди можуть тримати свою совість чистою перед Богом і людиною, і спосіб цей—мати з собою Дух Божий, Який є Духом одкровення для кожного чоловіка і кожної жінки. Він буде відкривати їм, навіть найпростішим шляхом, що вони мають робити, даючи їм поради. Ми маємо старанно пізнавати природу Цього Духа, щоб розуміти Його поради, і тоді завжди зможемо чинити правильно. Це великий привілей для кожного святого останніх днів. Ми знаємо: це наше право—кожний день свого життя мати прояви Духа.

До мене приходять люди, які палко бажають отримати пораду стосовно того чи іншого питання. Їм зовсім не потрібно до мене приходити (крім хіба що випадків, коли це було б справді дуже доречно), бо Дух є в них, аби вести до хорошого й досягнути цілей Бога. ... Їм не потрібно завжди приходити за порадою до Президента Церкви, або до Дванадцятьох, або до старійшин Ізраїля; вони самі можуть дізнатися, що їм потрібно знати; є друг, Який точно знає, що сказати їм. Від часу, як ми отримуємо євангелію, входимо у води хрищення і на нас кладуть руки для отримання дару Святого Духа, ми маємо друга, якщо тільки не відганяємо його від себе, чинячи неправильно. Друг цей—Святий Дух, Дух Святий, Який є причасником Божих справ і показує їх нам. Це чудовий помічник, якого Господь дав нам, аби ми могли пізнати світло і не плазувати постійно в темряві⁵. [Див. рекомендацію 5 на с. 84].

Святий Дух може принести нам радість і мир у розум.

Господь заклав нам в душу певні природні бажання й почуття, і це стосується всього людства, всієї людської сім'ї. Існують всаджені і вплетені в людське ество певні бажання й здатність мати задоволення, бажання чогось, що притаманне

їхній природі й сприяє [їхньому] спокою і благополуччю, що відповідає їхнім почуттям і допомагає відчувати щастя; але як реалізувати цю здатність і задовольнити ці бажання—світ не знає і не розуміє, а Господь дав нам і канал, і шлях, щоб розуміти це, і ми зрозуміємо, якщо будемо вірними, будемо ходити у світлі Святого Духа й пізнавати істину⁶.

Для святих останніх днів це привілей—жити за Євангелією так, щоб відчувати схвалення від Бога. Звичайно ж ми іноді робимо щось, чого соромимося, коли замислюємося про зроблене, але ми каємося в цьому у своєму серці і приймаємо рішення більше так не робити. Це—усе, що Господь просить від нас; і чоловіки, і жінки, які так живуть, живуть без осуду. Вони мають праведність і радіють у Святому Дусі⁷.

Якщо ми тримаємо в собі світло Духа, то будемо здатні так ходити в євангелії, що відчуватимемо безмірний мир і безмежне щастя у цьому світі; і коли ми йдемо вперед, прагнучи миру й щастя, що чекає на нашій дорозі, десь там—на відстані, ми знайдемо мир для розуму, якого ніхто не відчуває, крім тих, хто сповнений Святим Духом⁸. [Див. рекомендацію 3 на с. 83].

Нам потрібна допомога Святого Духа, коли ми переживаємо труднощі, виконуємо свої обов'язки і готуємося до цілестіальної слави.

Є багато чого важливого, що вимагається від наших рук, і багато чого, що ми здатні зробити, коли нам допомагає Господній Дух, що іноді виконати, здається, просто неможливо⁹.

Я хочу нагадати своїм братам і сестрам, ... що у своїй обізнаності й розумі нам слід покладатися на Дух Божий, Який може перебувати в нас; якщо належним чином шукати Його товариства, то дух натхнення, одкровення ясно даватиме нам зрозуміти думку і волю Бога, буде навчати, якими є наші обов'язки й зобов'язання і що вимагається від наших рук. ... Нам потрібна допомога. Ми схильні робити те, що приводить нас до труднощів і темряви, і те, що не веде нас до хорошого, але з допомогою Цього Втішителя, Якого Господь пообіцяв Своїм святим, і при умові, що ми уважно прислухаємося до Його шепоту

і розуміємо природу Його мови, ми можемо уникнути багатьох проблем і великих труднощів¹⁰.

Ми цілковито залежимо від духа натхнення, і я не впевнений, чи був колись час, починаючи з перебування Адама в Еденському саду, коли потреба в Духові Божому була б більшою, ніж тепер. Ознаки часів і швидке наближення подій, які будуть випробовувати серця святих останніх днів і їхню цілісність, вимагають, щоб ми *зараз* настійливо шукали Духа Божого і Божественної допомоги, бо вона ой як буде потрібна нам під час подій, що швидко наближаються. Ми знаємо, що вона була потрібна нам у минулому. Ми з легкістю можемо бачити: якби з нами не було Святого Духа, щоб направляти під час багатьох подій, які ми пережили, то ми б не мали радості від своїх теперішніх перспектив піднесення й слави і наші обставини були б набагато несприятливішими. І якщо нам потрібен був Святий Дух у минулому, то ми справді можемо зрозуміти, що Він буде потрібний нам і в майбутньому¹¹.

Ми повинні розуміти—і я припускаю, що взагалі-то ми розуміємо,—що робота, яку ми прийшли виконати в цьому житті, не може бути зроблена для слави Бога або для нашого власного задоволення лише завдяки нашому природному інтелекту. Ми покладаємося на Духа Господа, щоб Він допомагав і виявляв нам час від часу, що нам необхідно виконати в особливих обставинах, в яких ми опиняємось¹².

Справді, було б просто нерозумно сподіватися, щоб святі останніх днів у ці дні виконували целестіальний закон, закон, який іде від Бога і призначений для того, щоб підняти людей до Його присутності, якщо вони не підтримані надприродною [небесною] силою. Євангелія обіцяє цю підтримку. Вона обіцяє дар Святого Духа, який є божественним за своєю природою, і який не може отримати ніяка інша категорія людей, і який, за словами Спасителя, має привести нас до всієї істини і надихати тих, хто його має, і дати їм знання про Ісуса, знання про Батька і про те, що стосується целестіального світу; це він буде надихати людей, які мають його, знанням про те, що настане, і те, що минуло; і надихати їх до такої міри, щоб вони могли мати

надприродні дари—дар мов і пророцтва, зцілення хворих через рукопокладання рук.

Тим, хто отримав цю евангелію, обіцяно такі надприродні сил[и] і дари, і знання для них самих, щоб вони не покладалися на будь-яку людину чи групу людей у питаннях релігійної істини, яку вони отримали, а отримували знання від Батька про те, що ця релігія прийшла від Нього, що евангелія прийшла від Нього і що Його слуга має право і повноваження виконувати ті обряди; щоб ніякий “вітер науки” не захитав їх або не збив з дороги, якою вони простують; щоб вони були підготовлені до слави, яка буде відкрита їм, і зробилися причасниками її; щоб вони змогли витерпіти до кінця будь-яке горе чи страждання, що за волею Бога може прийти до них, аби повніше підготувати їх до цілестіальної слави; щоб вони ходили не в темряві, а у світлі й сили Бога, і були підняті над речами світу і були вище того, що є навколо них, щоб вони могли ходити під цілестіальним світом і на очах Бога й небес як вільні люди, тримаючись того курсу, який позначений для них Святим Духом, того курсу, яким вони можуть самі піднятися до знання й сили і завдяки цьому підготуватися, щоб отримати славу, яку Бог запропонував у дар їм, і зайняти піднесену позицію, до якої Бог мав намір підняти їх¹³.

Нам слід так жити, щоб ми знали: курс нашого життя—прийнятний для Бога. Нам необхідно розуміти голос і шепіт Святого Духа. У день, коли небо не затягнене хмарами, ми чітко бачимо те, що навколо, його красу і призначення. Отак ми залежимо від Духа Божого, щоб бачити у світлі принципи істини й спасіння. Ніхто з тих, хто сповідує віру святих останніх днів, не може відчувати ніякої великої радості, якщо не живе за своєю вірою і якщо не піддається божественному проводу¹⁴. [Див. рекомендацію 4 на сс. 83–84].

Якщо ми живемо смиренно, Святий Дух допомагає нам на нашій дорозі, що веде вперед.

Прийміть рішення жити смиренно і так, щоб вам завжди мати у своїх друзях Духа Господнього, Який час від часу давав би вам ті поради, які вам потрібні при виникненні якоїсь особливої ситуації. ...

... Як довго я проживу, я не знаю, та мене це й не турбує. Чого мені справді хочеться і чого має хотітися й вам, так це мати таке смирення, таку лагідність і таку скромність, щоб мати одкровення. Це ваш привілей, кожного з вас,—мати достатньою мірою духа одкровення, щоб точно знати, що вам належить робити. Це ваш привілей—мати його, так само як і мій привілей знати, що робити завтра, коли приходить завтра, для найбільшої користі Церкви взагалі¹⁵.

Ми маємо зробити все для нас можливе, аби забути про все мирське, що засмучує і непокоїть нас, та зосередити свій розум на Господі, маючи достатньо Його Святого Духа, аби нам отримати таке знання і поради, які допоможуть на нашій дорозі, що веде вперед¹⁶. [Див. рекомендацію 5 на с. 84].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Знайомлячись із розповіддю на сс. 73–75, подумайте про час, коли ви були благословенні, бо інша людина прислухалась до підказок Святого Духа. Також подумайте про час, коли ви прислухалися до підказок Святого Духа, щоб допомогти комусь іншому.
2. Прочитайте підрозділ, що починається на с. 76. Що, на вашу думку, означає “зміцнюватися ... на скелі одкровення”? (Приклади див. на сс. 76–79). Як може особисте одкровення дати нам силу, щоб “не зламатися у будь-яких труднощах” і “витримати будь-який опір”?
3. Президент Сноу сказав, що Святий Дух може допомогти нам мати “мир і щастя у цьому світі” (с. 80). Коли Святий Дух допоміг вам бути щасливими й відчутти мир? Як ще Святий Дух може допомагати нам? (Деякі приклади див. на сс. 79–83).
4. Вивчаючи підрозділ, що починається на с. 80, подумайте: як ви навчилися розпізнавати підказки від Святого Духа?

Як ви можете допомогти комусь із сім'ї чи другу навчитися розпізнавати підказки Духа?

5. Цей розділ містить два посилання на Святого Духа як на друга (сс. 79 і 82). Чому, на вашу думку, нам потрібні смирення і скромність, щоб мати в друзях Святого Духа?

Відповідні уривки з Писань: Лука 12:12; Іван 14:26–27; Римлянам 14:17; 1 Коринтянам 12:4–11; Галатам 5:22–25; 1 Нефій 10:17–19; 2 Нефій 32:5

Допомога вчителю: “Щоб заохотити до обговорення, ставте запитання, вміщені у кінці кожного розділу. ... Ви можете також придумати власні запитання, особливо важливі для тих, кого ви навчаєте” (сс. viii–ix цієї книги).

Посилання

1. В Conference Report, Oct. 1898, 2.
2. Див. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 276–79.
3. *Deseret News*, Jan. 24, 1872, 597.
4. *Deseret News: Semi-Weekly*, Dec. 2, 1879, 1.
5. В Conference Report, Apr. 1899, 52.
6. *Deseret News*, Oct. 21, 1857, 259.
7. *Deseret Weekly*, Nov. 4, 1893, 609.
8. *Deseret News*, Oct. 21, 1857, 259.
9. В Conference Report, Apr. 1898, 12.
10. *Deseret News: Semi-Weekly*, July 16, 1878, 1.
11. *Deseret Semi-Weekly News*, June 4, 1889, 4.
12. В Conference Report, Oct. 1898, 2.
13. *Deseret News*, Jan. 14, 1880, 786.
14. *Millennial Star*, Oct. 31, 1895, 690–691; з переказу виступу Лоренцо Сноу на генеральній конференції у жовтні 1895 р.
15. В “Anniversary Exercises,” *Deseret Evening News*, Apr. 7, 1899, 9.
16. *Millennial Star*, Nov. 25, 1889, 737; з детального переказу виступу Лоренцо Сноу на генеральній конференції у жовтні 1889 р.

ЧУДОВА ДОЛЯ ВІРНИХ

“Так приємно говорити про чудові речі, якими Бог має намір обдарувати Своїх синів і дочок і які ми отримаємо, якщо будемо вірними”.

З життя Лоренцо Сноу

Навесні 1840 р. Лоренцо Сноу перебував у Наву, Іллінойс, готуючись до від'їзду на місію до Англії. Він навідався додому до свого друга Генрі Дж. Шервуда і попросив брата Шервуда пояснити йому один уривок з Писань. “Я уважно слухав його пояснення,—пізніше розповідав Президент Сноу,—і тут Дух Господній з великою силою зійшов на мене—очі мого розуміння було відкрито, і я побачив з ясністю, наче бачу сонце в полудень, зі здивуванням і подивом, шлях Бога і людини. Я склав ось такий двовірш, що передає це одкровення, як його було явлено мені.

“Таким, як людина тепер, був колись Бог:
Ким зараз є Бог, Тим стати може людина”¹.

Відчуваючи, що отримав “священне повідомлення”, яке він має ретельно зберігати, Лоренцо Сноу ніколи не навчав цієї доктрини публічно, аж поки не дізнався, що її навчав пророк Джозеф Сміт². Коли йому стало відомо, що ця доктрина була повідомлена людям, він почав про неї часто свідчити.

Крім того, що він брав цю істину за лейтмотив для багатьох своїх проповідей, він також зробив її лейтмотивом і свого життя. Його син, ЛеРой, сказав: “Ця відкрита істина вразила Лоренцо Сноу, можливо, більше за все інше; вона настільки глибоко увійшла в його душу, що стала натхненням в його житті і давала йому широко бачити своє власне чудове майбутнє, а також і могутню роботу й місію Церкви”³. Вона була для нього “постійним

“Так приємно говорити про чудові речі, якими Бог має намір обдарувати Своїх синів і дочок”.

світлом і проводом” та “яскравою, сяючою зіркою перед ним увесь час—у його серці, у його душі і в усьому його естві”⁴.

У цьому розділі Президент Сноу навчає цій доктрині: ми можемо стати такими, як Небесний Батько. У розділі 6 він дає практичну пораду, як нам застосовувати цю доктрину у своєму житті.

Учення Лоренцо Сноу

Оскільки ми маємо божественність в собі, то можемо стати подібними до Небесного Батька.

Ми були народжені, створеними за образом Бога, нашого Батька; Він створив нас за Своєю подобою. Є природа божественності у будові нашого духовного ества; при нашому духовному народженні Батько передав нам здібності, сили і здатності, які має Сам, і передав Він їх тією мірою, якою дитина отримує їх у лоні своєї матері; нехай вони і не в розвиненому стані, але це здатності, сили і почуття її родителя⁵.

Я вірю, що ми—сини і дочки Бога і що Він обдарував нас здатністю мати безмежну мудрість і знання, бо Він вділив нам від Самого Себе. Нам сказано, що ми створені за Його образом, і ми переконуємося, що для душі людини характерна безсмертність. У цій скинії [фізичному тілі] існує духовний організм, і цей духовний організм має в самому собі божественність, хоч, можливо, і в початковому стані, але все ж в ньому самому є здатність розвиватися й поліпшуватися, як це є з дитиною, яку годує її мати. І хоч дитина може бути дуже необізнаною, усе ж в неї є перспективи, що, витримуючи різні важкі випробування у переході від дитинства до зрілості, вона має можливість піднятися до вищості, яка є абсолютно дивовижною у порівнянні з її дитячим незнанням⁶.

Ми маємо в самих собі божественність; ми маємо в самих собі безсмертя; наш духовний організм—безсмертний; його не можна знищити; його не можна анулювати. Ми будемо жити від всієї вічності до всієї вічності⁷.

Так приємно говорити про чудові речі, якими Бог має намір обдарувати Своїх синів і дочок і які ми отримуємо, якщо будемо

Вивчаючи Писання, ми дізнаємося про свою божественну природу.

вірними. ... Наша подорож цим шляхом піднесення приведе нас до повноти Господа Ісуса Христа, щоб нам стати в присутності Батька, отримати Його повноту, мати задоволення від збільшення свого потомства у світах без кінця, насолоджуватися приємними стосунками, які ми мали в цьому житті, мати з нами своїх синів і дочок, своїх чоловіків і дружин, повноцінно відчувати всю ту втіху, яку тільки можуть дарувати небеса, наше тіло буде прославлене, як тіло Спасителя, звільнене від хвороб і слабкостей життя, звільнене від розчарувань і прикростей та неприємних жертв, які ми маємо приносити тут⁸.

Завдяки постійному курсу на удосконалення, Небесний Батько отримав піднесення й славу, і Він вказує на цей самий курс і нам; і Він, зодягнутий силою, повноваженням і славою, каже: “Уставайте й отримайте ту ж саму славу й радість, які маю Я”⁹.

Народ Божий—безцінний в Його очах; Його любов до них триватиме завжди, і в Його могуті й силі та прихильності вони переможуть і уникнуть рук завойовника. Вони—Його діти,

створені за Його подобою, і завдяки послуху Його законам вони мають стати подібними до Нього. ...

... Це—висока доля синів Бога, вони ті, хто перемагає, хто виконує Його заповіді, хто очищує себе, щоб стати такими ж чистими, як Він. Вони мають стати такими, як Він; вони побачать Його Таким, Яким Він є; вони будуть бачити Його лице і прайти з Ним в Його славі, стаючи схожими на Нього в усьому¹⁰. [Див. рекомендацію 1 на с. 94].

Писання навчають про наш божественний потенціал.

Господь дав нам найпрекрасніший стимул. З даних Богом одкровенень ми дізнаємося, чого людина може досягнути, якщо буде прямувати цією дорогою знання і буде направлятися Божим Духом. Я ще [не дуже довго] був у цій Церкві, коли мені було ясно показано, чого може досягти людина завдяки постійному дотриманню Євангелії Божого Сина. Відтоді те знання постійно було переді мною провідною зіркою, і воно викликало в мене особливе бажання: намагатися робити все те, що є правильним і прийнятним для Бога. ... Здається, що після набуття нами всіх знань стосовно небесних світів, є деякі святі останніх днів, яких вельми задовольняє просто знати, що ця робота є істинною, і коли ви починаєте говорити їм про наше дивовижне майбутнє, вони виявляють здивування і вважають, що їх це зовсім не стосується. Іван Одкровитель у третьому розділі свого Першого послання каже:

“Ми тепер Божі діти”. [1 Іван 3:2].

... І продовжує:

“Але ще не виявилось, що ми будемо. Та знаємо, що коли з’явиться, то будемо подібні до Нього, бо будемо бачити Його, як Він є.

І кожен, хто має на Нього надію оцю, очищає себе так же само, як чистий і Він”. [Див. 1 Івана 3:2–3].

... У такий спосіб Дух Божий передав нам, що є чисті і священні істини. Павло, звертаючись до філіп’ян, радить їм розвивати в собі бажання, яке є доволі дивним для людей у

теперішній час, але не для святих останніх днів, особливо тих, кого не задовольняє бути лише дітьми у Божих справах. Він каже:

“Нехай у вас будуть ті самі думки, що й у Христі Ісусі!

Він, будши в Божій подобі, не вважав за захват бути Богові рівним”. [Филип’янам 2:5–6].

... Це те, чого навчав Павло, і він розумів, що казав. Він був узятий до третього неба і почув те, що, як каже він нам, не можна людині висловлювати [див. 2 Коринтянам 12:1–7]. ... Чи ж буде це неправильним для нас просити людей тут розвивати в собі бажання такого характеру? Є багато висловлювань у Біблії, особливо в Новому Завіті, які здаються дивними для людей, які не мають Духа Господнього.

“Переможець наслідить усе”. [Одкровення 21:7].

Що означають ці слова? Хто йме їм віри? Якби батько сказав своєму сину: “Сину мій, будь вірним і виконуй мої поради, а коли виростеш, то успадкуєш усе, що я маю”, це щось би означало, чи не так? Якщо батько сказав правду, то в сина було б те, що заохочувало б його бути вірним. Чи Ісус хотів обманути нас, кажучи ці слова? Я запевнятиму вас, що немає жодного обману в цих словах. Він точно знав, що сказав. І знову Ісус сказав:

“Переможецьві сісти Я дам на Моему престолі зо Мною, як і Я переміг був, і з Отцем Своїм сів на престолі Його”. [Одкровення 3:21].

Прекрасно сказано. Є в цьому істина? Це—сама істина. Це те, що сказав Господь Всемогутній. У Писаннях апостол Павло сказав нам:

“Знаємо-бо, коли земний мешкальний намет наш зруйнується, то маємо будівляю від Бога на небі,—дім нерукотворний та вічний”. [2 Коринтянам 5:1].

Я вірю в це. І коли він каже, що Ісус “перемінить тіло нашого пониження, щоб стало подібне до славного тіла Його” [Филип’янам 3:21], я вірю цьому також. Чи вірять святі останніх днів тому, про що я кажу? Ви, звичайно ж, повинні вірити цьому. І ще:

У своєму посланні апостол Павло свідчив про наш потенціал стати подібними до Небесного Батька і Ісуса Христа.

“Бо той, хто приймає Моїх слуг, приймає Мене;

А той, хто приймає Мене, приймає Мого Батька;

А той, хто приймає Мого Батька, приймає царство Мого Батька; отже, усе, що має Мій Батько, буде дано йому”. [УЗ 84:36–38].

Чи може хтось подумати про щось більше, що може бути дано? ... Павло розумів це дуже добре, бо він сказав: “Я женусь до мети за нагородою високого поклику Божого в Христі Ісусі”. [Див. Филип’янам 3:14].

З наведених мною висловлювань ми можемо бачити те, що стосується природи цього високого поклику в Христі Ісусі. ...

... Я не знаю, скільки є тут таких, хто отримав реальне знання про це у своє серце. Якщо ви його маєте, то я скажу, якими будуть результати цього. Іван сказав:

“І кожен, хто має на Нього надію оцю, очищає себе так же само, як чистий і Він”. [Див. 1 Івана 3:3].

... Бог вказав на результати подорожування цією дорогою слави й піднесення, і [Його] обіцяння—певні. Господь знав достеменно, що Він міг зробити. Він знав, що це за матеріал, з яким Він мав працювати, і Він знав точно, що Він сказав. Якщо ми виконуємо частину, яку Він призначив для нас, і збережемо свій другий стан, то можемо бути певні у виконанні цих обіцянь в кожній деталі і більшою мірою, ніж ми з вами можемо це уявити¹¹. [Див. рекомендацію 2 на с. 94].

Якщо ми пам'ятаємо про благословення, приготовані для нас Господом, то будемо знаходити радість і серед турбот та неприємностей життя.

Кожний святий останніх днів, що чує мій голос, безсумнівно має перспективу встати в ранок першого воскресіння і бути прославленим, піднесеним у присутність Бога, маючи привілей говорити з Батьком, як ми говоримо зі своїм земним батьком¹².

Не може бути перед людьми більш високих перспектив, ніж ті, які є у святих. Жодний смертний не може бажати нічого кращого або чогось іншого, що принесе більше вдовolenня. Усе, що стосується цілковитого миру, щастя, піднесення та слави,—доступне для святих останніх днів. Нам слід радіти можливості цього і ніколи не забувати про нього. Ми не повинні дозволити, щоб наші перспективи були затемнені хоча б найнезначнішим вчинком, який є неприйнятним для Господа¹³.

Мої сподівання на майбутнє життя—якнайграндіозніші і якнайчудовіші, і я постійно стараюся тримати ці перспективи яскравими; таким є привілей і обов'язок кожного святого останніх днів¹⁴.

Ніхто з нас цілком не уявляє собі благословення і привілей, які підготовлені в евангелії і які ми можемо отримати. Ми цілком не уявляємо і не бачимо перед собою ні того, що чекає на нас

у вічних світах, ні навіть того, що чекає на нас у цьому житті і що призначено сприяти нашому миру й щастю і задовольняти бажання нашого серця. ...

Часто у безлічі клопотів, що obsідають нас, ми стаємо забудькуватими і не бачимо [своїх перспектив] перед собою, і тоді не розуміємо, що євангелія за своєю природою призначена й задумана, аби обдарувати нас тим, що принесе славу, пошану і піднесення, що принесе щастя, мир і славу. Ми схильні забувати про це у клопотах та неприємностях життя, і ми повністю не розуміємо, що це наш привілей і що Господь зробив його досяжним для нас, аби дотримуючись цієї євангелії, ми постійно мали в собі мир. ...

Чи є причина нарікати? Чи є причина у святих ходити з похмурим обличчям? Чи є причина ридати та ремствувати? Немає жодної; перед нами лише одне—життя або смерть; панування і влади—наші, якщо ми залишаємося вірними; горе і вигнання—якщо ми нехтуємо євангелією.

Чого нам більше бажати, ніж досягнути суть нашої релігії? Якщо ми будемо твердо стояти на камені та йти за Духом, Який дано в нашу душу, ми будемо чинити правильно, виконуючи свої обов'язки, ми будемо чинити правильно по відношенню до тих, хто поставлений над нами, ми будемо чинити правильно і у світлі, і у темряві.

Чи є людина, яка б хотіла відвернутися і обійти стороною перспективи, що пропонуються євангелією, яку ми отримали? У ній—задоволення, у ній—радість, у ній—стабільність, у ній—те, на чому ми можемо твердо стояти, у ній—основа, на якій ми можемо будувати і на якій ми можемо набути того, що від нас вимагається¹⁵.

Давайте ніколи не будемо дозволяти, щоб наші перспективи затуманювалися; давайте день у день тримати їх перед собою ясними, і я запевняю вас: якщо ми будемо так робити, то день у день і рік у рік зростання наше ставатиме просто дивовижним¹⁶.

Ми всі націлюємося на цілестіальну славу, і грандіозність перспектив, які перед нами, не можна висловити людською мовою. Якщо ви будете продовжувати залишатися вірними

роботі, до якої залучені, ви досягнете тієї слави і навечно матимете радість у присутності Бога і Агнця. Заради цього варто старатися; заради цього варто жертвувати, і благословенний той чоловік або та жінка, які гідні отримати це¹⁷. [Див. рекомендацію з нижче].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. v–vii.

1. Президент Лоренцо Сноу часто навчав, що ми—діти Бога (сс. 87–89). Як ця істина може вплинути на наше ставлення до самих себе і до інших? Як нам допомогти дітям і молоді пам'ятати, що вони—сини і дочки Бога?
2. Які ви маєте думки стосовно уривків з Писань, наведених Президентом Сноу для того, щоб навчати про наш божественний потенціал? (Див. сс. 89–92).
3. Прочитайте підрозділ, що починається на с. 92. Як можуть “турботи і неприємності життя” призвести до того, що ми забудемо вічні благословення євангелії? Що ми можемо робити, аби “точно” бачити свій потенціал і “ніколи не забувати про нього”? Як те, що ми пам'ятаємо про свою долю, впливає на спосіб нашого життя?
4. Вивчаючи цей розділ, що ви дізналися про вашого Небесного Батька? Що ви дізналися про свою долю як дочки чи сина Бога?

Відповідні уривки з Писань: Римлянам 8:16–17; 1 Коринтянам 2:9–10; Алма 5:15–16; Мороній 7:48; УЗ 58:3–4; 78:17–22; 132:19–24

Допомога вчителю: “Свідчіть завжди, коли б Дух не підказав вам це зробити, а не тільки в кінці уроку. Надавайте можливість тим, кого навчаєте, складати і свої свідчення” (*Навчати—немає покликання величнішого*, с. 45).

Посилання

1. В Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 46; див. також "The Grand Destiny of Man," *Deseret Evening News*, July 20, 1901, 22.
2. Див. *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 46–47; "Glory Awaiting the Saints," *Deseret Semi-Weekly News*, Oct. 30, 1894, 1.
3. LeRoi C. Snow, "Devotion to a Divine Inspiration," *Improvement Era*, June 1919, 656.
4. LeRoi C. Snow, "Devotion to a Divine Inspiration," 661.
5. *Deseret News*, Jan. 24, 1872, 597.
6. B Conference Report, Apr. 1898, 63.
7. B "Anniversary Exercises," *Deseret Evening News*, Apr. 7, 1899, 10.
8. *Millennial Star*, Aug. 24, 1899, 530.
9. *Deseret News*, Oct. 21, 1857, 259.
10. *Deseret Semi-Weekly News*, Oct. 4, 1898, 1.
11. "Glory Awaiting the Saints," 1.
12. B Conference Report, Oct. 1900, 4.
13. B Conference Report, Oct. 1898, 3.
14. B Conference Report, Oct. 1900, 4.
15. *Deseret News*, Oct. 21, 1857, 259.
16. B Conference Report, Apr. 1899, 2.
17. B "Prest. Snow to Relief Societies," *Deseret Evening News*, July 9, 1901, 1.

У Проповіді на горі Спаситель сказав: “Будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний!” (Матвій 5:48).

Ставати досконалими перед Господом: “День у день ставати потрошку кращими”

*“Не очікуйте, що станете досконалими відразу.
Якщо ви цього очікуєте, то розчаруєтесь.
Будьте кращими сьогодні, ніж ви були вчора,
і будьте кращими завтра, ніж ви є сьогодні”.*

З життя Лоренцо Сноу

Одного разу Президент Лоренцо Сноу відвідав збори священства, на яких представники кожного кворуму старійшин вставали й звітували про виконану кворумом роботу. Слухаючи цих молодих чоловіків, Президент Сноу згадав себе, яким він був багато років тому. Вставши, він звернувся до присутніх з такими словами:

“Я хочу сказати щось, що, можливо, ви ніколи не забудете, і думаю, може і я цього не забуду.

Я бачу, як це бачу майже завжди, коли молоді старійшини збираються разом, та й тоді, коли збираються разом старійшини середнього віку, якусь неохоту говорити перед аудиторією. Цю неохоту я помітив і тут цього ранку в молодих людях, які піднімалися, щоб висловитися і дати інформацію стосовно конкретної роботи, яку вони виконали.

“Можливо, буде й недоречно розповісти вам дещо з мого досвіду—як я сам починав говорити перед людьми ще до того, як стати старійшиною. Пам’ятаю, як мене вперше попросили свідчити. ... Мене це просто нажахало, але я й відчував: свідчити—то мій обов’язок, та все не наважувався й не наважувався. Приніс своє свідчення один, за ним свідчив інший, потім ще

один, і ось уже майже всі принесли своє свідчення, а мені все ще було страшно піднятися і свідчити. Перед людьми я до цього ще ніколи не виступав. ... [Нарешті] я відчув: усе, прийшов час встати й свідчити. І я свідчив. Як довго, на вашу думку, тривав мій виступ? Гадаю, півхвилини, бо на хвилину мене б уже не вистачило. Це була моя перша спроба; друга моя спроба, я думаю, була такою ж. Я був сором'язливий, ... але прийняв рішення, тверде й остаточне: коли б мене не запрошували виконувати обов'язок такого чи іншого характеру, я буду виконувати його, яким би не був результат. Частково це є основою моєї успішної діяльності як старійшини в Ізраїлі”.

Президент Сноу розповів молодим чоловікам, що невдовзі після того випадку він провів свої перші збори як місіонер повного дня. “Я ніколи у своєму житті нічого так не боявся, як тих зборів,—згадував він.— Я молився увесь день, до знесилення, і благав Господа. До цього я ніколи не виступав [привселюдно], за винятком згаданих зборів свідчень. Я просто жахався цього. Я не уявляю, щоб хтось так боявся цього, як я в той час. І ось настали збори, кімната була майже заповнена людьми. ... Я почав говорити і, думаю, говорив три чверті години”¹. В іншій розповіді про ці самі збори він написав: “Коли я став перед присутніми, то не знав жодного слова, яке міг би сказати; однак як тільки я заговорив, відразу ж дуже відчув Святий Дух, Який заповнив мій розум світлом, і до мене прийшли думки і потрібні слова, якими треба було ці думки передати. Люди були здивовані і просили провести ще одні збори”².

Президент Сноу дав таку настанову молодим чоловікам, бажаючи, щоб вони навчилися з його досвіду: “Мої юні друзі, у вас є можливість стати великими людьми—такими великими, якими ви хочете бути. На самому початку свого життя ви можете зосередити своє серце на тому, що досягнути дуже важко, але що є досяжним для вас. Ваші перші спроби задовольнити свої бажання можуть і провалитися, і ваші подальші зусилля можуть не принести бажаного успіху. Але, оскільки ваші старання були чесними і оскільки ваші бажання ґрунтувалися на праведності, то досвід, який ви отримуєте, здійснюючи бажання свого серця,

неодмінно буде корисним для вас і навіть ваші помилки, якщо ви і будете їх робити, підуть вам на користь³.

Ця тема була улюбленою темою Президента Сноу. Він часто нагадував святим Господню заповідь: будьте досконалими; він і сам запевняв їх: завдяки їхній старанності та з Господньою допомогою вони можуть виконувати ту заповідь. Він навчав: “Ми повинні відчувати у своєму серці, що Бог—наш Батько, і хоч ми робимо помилки і є слабкими, усе одно, якщо ми живемо настільки досконалим життям, наскільки можемо, то з нами все буде добре”⁴.

Учення Лоренцо Сноу

Зі старанням, терпінням і божественною допомогою ми можемо виконувати Господню заповідь—бути досконалими.

“І був Аврам віку дев’ятидесяти літ і дев’яти літ, коли явився Господь Аврамові та й промовив до нього: “Я Бог Всемогутній! Ходи перед лицем Моїм, і будь непорочний!” [Буття 17:1].

У зв’язку з цим я процитую частину слів Спасителя з Його Проповіді на горі, як вона записана в останньому вірші 5-го розділу у Матвія.

“Отож, будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний!” [Матвій 5:48]. ...

Ми дізнаємося, що Господь явився Аврааму і дав йому дуже великі обіцяння, але ще до того, як Авраам підготувався, щоб отримати їх, Він поставив певну вимогу—він [Авраам] повинен був стати досконалим перед Господом. Ту ж саму вимогу Спаситель поставив перед Своїми послідовниками—стати такими ж досконалими, якими досконалими є Він Сам і Його Небесний Батько. Я вважаю, святі останніх днів мають дбати про це; і я хочу дати з цього приводу кілька порад; нехай ті, кого це стосується, поміркують над ними.

Господь має намір дати святим останніх днів найвищі благословення; але, як і Авраам, ми повинні підготуватися до них і дотримуватися того самого закону, який даний був йому Господом

Господь наказав Аврааму: “Ходи перед лицем Моїм, і будь непорочний!” (Буття 17:1).

і який даний нам, щоб його дотримувалися й ми. Від нас також вимагається, щоб ми набували стану досконалості перед Господом; і Господь в цьому випадку, як і в будь-якому іншому, не вимагає, щоб ми досягнули того, чого досягнути неможливо; а, з іншого боку, Він дав святим останніх днів такі засоби, завдяки яким вони зможуть повною мірою виконати цей Його святий наказ. Господь, поставивши Свою вимогу перед Авраамом, дав йому засоби, завдяки яким він міг би навчитися краще виконувати той закон і, зрештою, зміг би задовольнити ту вимогу. У нього був привілей—він мав Святого Духа, бо нам сказано, що євангелія була проповідувана Аврааму і через ту євангелію він зміг отримати божественну допомогу, яка дала йому зрозуміти Божі справи і без якої жодній людині цього не вдасться зробити; без неї жодна людина не може набути стану досконалості перед Господом.

Так само і зі святими останніх днів; вони не можуть досягнути такого морального і духовного рівня, якщо тільки не матимуть

надприродної [божественної] допомоги й підтримки. Також нам не слід очікувати, що святі останніх днів відразу ж будуть або можуть підкорятися цьому закону за будь-яких обставин. Вимагається час, вимагається багато терпіння і дисциплінованості розуму й серця, щоб виконувати цю заповідь. І хоч ми можемо й зазнати невдачі у перших своїх спробах, та все ж це не повинно відохочувати святих останніх днів старанно виявляти рішучість, щоб задовольнити цю важливу вимогу. В Авраама, незважаючи на те, що він міг мати велику віру, аби ходити перед Господом так, як того вимагав цей божественний закон, усе ж наставали часи, коли його віра піддавалася суворим випробуванням, але він все одно не занепадав духом, бо виявляв рішучість підкорятися волі Бога.

Ми можемо вважати, що не здатні жити за цим законом досконалості, що робота з удосконалення самих себе—надто важка. Частково це може бути й так, але факт залишається фактом: цю заповідь нам дав Всемогутній і ми не можемо її ігнорувати. Коли ми переживаємо важкі часи, то саме тоді нам і треба скористатися великим привілеєм—волати до Господа про силу й розуміння, розум і милість, завдяки яким ми можемо побороти слабкість тіла, з якою ми повинні постійно воювати⁵. [Див. рекомендації 1 і 2 на с. 108].

Задовольняючи якусь вимогу від Господа, ми є досконалими у цьому.

Аврааму було сказано залишити свою рідню і свій край [див. Авраам 2:1–6]. Якби він не підкорився цій вимозі, то не отримав би схвалення від Господа. Але він підкорився; і тоді, коли він залишав свій дім, він, безсумнівно, жив у послуху цьому божественному закону досконалості. Якби ні, то, напевно, він не зміг би задовольнити вимоги Всемогутнього. І залишаючи батьківський дім, і з покорою витримуючи це випробування, він робив те, що схвалювали його власна совість і Дух Божий, і ніхто не зміг би зробити це краще, оскільки він не робив нічого неправильного, виконуючи це завдання.

Коли святі останніх днів отримали евангелію у своїх країнах по всьому світу і коли голос Всемогутнього закликав їх залишити

землі своїх батьків, залишити свою рідню, як це зробив Авраам, то наскільки вони підкорялися цій вимозі, настільки й ходили у покорі цьому закону, і вони були настільки досконалими, наскільки могли бути досконалими люди в певних умовах і в тому, що вони робили—мається на увазі не те, що вони були досконалими у знанні чи силі і т.д.; мається на увазі, що вони були досконалими у своїх почуттях, у своїй цілісності, у мотивах і рішучості. І перетинаючи великі води, вони не ремствували і не нарікали, а дослухалися порад, що давалися їм, і в усьому поводитися себе належним чином, вони були досконалими настільки, наскільки цього вимагав від них Бог.

Господь має намір привести нас в цілестіальне царство. Він дав нам знати через безпосереднє одкровення, що ми—Його нащадки, народжені у вічних світах, що ми прийшли на цю землю з особливою метою—підготуватися, щоб отримати повноту слави Батька, коли повернемося назад у Його присутність. Отже, ми повинні прагнути вміння дотримуватися цього закону, аби очистити свої наміри, бажання, почуття й симпатії, щоб їм бути чистими і святими і щоб наша воля в усьому підпорядковувалася волі Бога, і щоб ми не мали іншого бажання, крім бажання виконувати волю нашого Батька. Така людина у своїх діях—досконала і користується Божими благословеннями в усьому, що б вона не робила, і скрізь, куди б вона не йшла.

Однак ми піддаємося безглуздю, слабкості плоті і є більшою чи меншою мірою неосвіченими, тому й схильні робити помилки. Воно то так, але це ж не підстава для нас не відчувати бажання підкоритися цьому наказу Бога, особливо бачачи, що Він дав нам засоби, як досягнути цього. Отак я розумію значення слова вдосконалення, як воно було дане нашим Спасителем і Господом Аврааму.

Людина може бути досконалою в одному і недосконалою в іншому. Людина, яка чесно дотримується Слова мудрості, є досконалою стосовно цього закону. Коли ми покаялися у своїх гріхах і були охрищеними для їх відпущення, то були досконалими в тому, що стосується цієї справи⁶ [Див. рекомендацію 3 на с. 108].

**Замість того, щоб у разі невдачі занепадати
духом, ми можемо покаятися і просити
у Бога сили, щоб чинити краще.**

Отже, апостол Іван сказав нам, що “ми ... Божі діти, але ще не виявилось, що ми будемо. Та знаємо, що, коли з'явиться, то будемо подібні до Нього, бо будемо бачити Його, як Він є. І кожен, хто має на Нього надію оцю, очищає себе так же само, як чистий і Він”. [Див. 1 Івана 3:2–3]. Святі останніх днів сподіваються досягнути цього стану досконалості; ми сподіваємося стати такими, як наш Батько і Бог, гідними й достойними дітьми, щоб жити в Його присутності; ми сподіваємося, що коли Син Божий явиться, ми отримаємо своє тіло відновленим і прославленим, і що Він “перемінить тіло нашого пониження, щоб стало подібне до славного тіла Його”. [Див. Филип'янам 3:21].

Такими є наші сподівання. А тепер нехай усі присутні запитують себе: А чи сподівання наші обґрунтовані? Іншими словами, чи прагнемо ми очиститися? Як може святий останніх днів відчувати себе виправданим, якщо він не прагне очиститися й стати таким же чистим, як Бог, якщо він не прагне кожний день свого життя тримати своє “сумління невинним щодо Бога й людей”? Ми не сумніваємося, що багато хто з нас день у день, тиждень у тиждень, місяць у місяць ходять перед Богом, не відчуючи засудження, поводячи себе належно і прагнучи широко і в усій покірливості перед Духом Божим, щоб Той вказував нам курс на кожний день; і все ж у нашому житті можуть бути такі моменти або часи, коли, попри всі наші старання, ми все ж зазнаємо невдачі; але навіть якщо так буває, то це не причина, щоб не спробувати ще раз і з подвоєною енергією і рішучістю таки досягнути своєї мети⁷.

Господь бажає виявити поблажливість до Своїх дітей на землі, однак Він вимагає від них справжнього покаяння, якщо вони грішать або зазнають невдачі у виконанні будь-якого свого обов'язку. Він очікує від них послухності й того, що вони будуть старанно уникати будь-якого гріха, очищуватися і ставати дійсно Його народом, Його святими, щоб вони могли підготуватися й увійти в Його присутність, бути в усьому схожими

на Нього і правити з Ним в Його славі. Аби досягнути цього, вони повинні ходити прямою й вузькою дорогою, роблячи своє життя яскравішим і кращим, сповнюватися вірою й милосердям, яке є чистою любов'ю Христа, і віддано виконувати кожний обов'язок в Євангелії⁸.

Якби було можливо прочитати у подробицях про життя Авраама чи про життя інших великих і святих людей, то, безсумнівно, ми б виявили, що їхні старання бути праведними не завжди увінчувалися успіхом. А тому нам не слід опускати руки, якщо в якийсь момент ми виявилися слабкими; натомість нам треба відразу покаятися у своїй помилці або неправильному вчинку і наскільки це можливо залагодити справу, а потім просити в Бога відновленої сили, щоб йти вперед і чинити краще.

Авраам міг досконало ходити перед Богом день у день, залишаючи батьківський дім, і він показав, що має неабиякий і добре дисциплінований розум, давши пораду, коли його пастухи посварилися з пастухами Лота, його небожа [див. Буття 13:1–9]. Однак в житті Авраама настав час, коли до нього прийшло дуже велике випробування; дійсно, навряд чи щось суворіше могло статися; це випробування прийшло, коли Господь сказав йому принести в жертву його улюбленого і єдиного сина, того сина, через якого він сподівався виповнення великого обіцяння, даного Господом; але через виявлення належного характеру, він таки зміг пройти те випробування і довести свою віру й цілісність перед Богом [див. Буття 22:1–14]. Важко уявити, що такий стан розуму Авраам міг успадкувати від своїх батьків-ідолопоклонників; але правомірно повірити, що завдяки благословенням Бога він був здатний набути такого розуму, і проходячи через подібну боротьбу з плоттю, як і ми, він, безсумнівно, іноді зазнавав поразки, а потім знову й знову зазнавав її, аж поки не був здатний пройти таку сувору перевірку.

“Нехай у вас будуть ті самі думки,—каже апостол Павло,—що й у Христа Ісусі! Він, будши в Божій подобі, не вважав за захват бути Богові рівним”. [Див. Филип'янам 2:5–6]. Тож кожна людина, яка має перед собою таку мету, буде очищуватися, щоб їй ставати настільки чистою, наскільки чистим є Бог, і буде намагатися ходити досконало перед Ним. Нам притаманно робити

*Ми щодня маємо намагатися покращувати
свої стосунки з членами сім'ї.*

якісь дурниці й виявляти ті чи інші слабкості; та нам слід старатися якомога швидше позбутися цього, і ми повинні виховувати це почуття в серці наших дітей, щоб страх Божий міг зростати в них від самого малечку і щоб вони могли навчитися за будь-яких обставин належно поводити себе перед Ним.

Якщо чоловік може один день прожити зі своєю дружиною без сварки або без того, щоб погано поставитися до когось, або без того, щоб якимось чином засмутити Духа Божого, то це вже добре; на той момент він в цьому є досконалим. Потім нехай він спробує зробити те саме наступного дня. Але думка про те, що наступного дня йому це не вдалося, не повинна бути для нього причиною вважати, що він не доб'ється успіху на третій день. ...

Святі останніх днів мають постійно розвивати в собі прагнення, про яке так ясно говорили апостоли минулих часів. Ми повинні намагатися кожний день ходити так, щоб наше сумління перед будь-ким було "невинним". І Бог дав у Церкві тих, хто можуть нам допомогти, а саме, апостолів, пророків, благовісників [місіонерів] і т.д., для удосконалення святих і т.д. [Див.

Ефесянам 4:11–12]. І Він також дав нам Святого Духа, Цього безпомилкового проводиря, що стоїть, наче ангел Божий, поруч нас, кажучи, що робити, і даючи нам силу та підтримку, коли на нашому шляху виникають несприятливі умови. Коли б ми не виявляли свою слабкість, нам все ж не слід дозволяти собі занепадати духом. Навряд чи ми можемо знайти якийсь випадок в усіх прекрасних прикладах, поданих нам пророками, давніми чи сучасними, коли вони дозволяли дияволу розхолоджувати їх; з іншого боку, вони постійно прагнули боротися з цим, здобути нагороду і тим самим підготуватися до повноти слави⁹. [Див. рекомендацію 4 на с. 109].

З божественною допомогою ми можемо жити над безглуздяма і марнотою цього світу.

Як тільки нам вдасться усвідомити, що ми справді маємо в собі силу завдяки евангелії, яку ми прийняли, подолати свої пристрасті, свої схильності і в усьому підпорядкувати свою волю волі Небесного Батька, і якщо замість того, щоб викликати неприємні почуття у колі своєї сім'ї і в тих, з ким спілкуємося, ми будемо докладати всіх сил, аби допомогти створити часточку небес на землі, то тоді, можна сказати, що битва наполовину виграна. Одна з найбільших труднощостей, з якою багато хто стикається,—наша надто велика схильність забувати про величну мету життя, про причину, з якої Небесний Батько посилає нас сюди, у смертне життя, а також про святе покликання, яким ми були покликані; а отже замість того, щоб підніматися над незначним і скороминущим, ми надто часто дозволяємо собі опускатися на рівень світу, відвертаючись від божественної допомоги, встановленої Богом, а вона єдина може допомогти нам подолати це. Ми нічим не кращі за решту світу, якщо не розвиваємо в собі почуття необхідності бути досконалими—такими ж досконалими, як наш Батько на небесах.

Про це застерігав Спаситель давніх святих, людей, у яких були спокуси і пристрасті, подібні до наших, і Він знав, можуть чи ні ці люди їм підкоритися; Господь ніколи не вимагав і ніколи не вимагатиме від Своїх дітей того, що їм не під силу. Старійшини Ізраїля, які чекають, щоб іти по світу проповідувати

евангелію спасіння серед криводушного та впертого покоління, серед людей, сповнених зла й розбещеності, особливо мають розвивати в собі це бажання. І не лише вони, але й кожний: кожний молодий чоловік і кожна молода жінка, що належать до цієї Церкви і гідні називатися святими, повинні розвивати це бажання, щоб жити відповідно до цієї вимоги і щоб їхнє сумління могло бути чистим перед Богом. Прекрасно і в молодості, і в старості мати таку мету; особливо чудово бачити те, що в наших молодих людей, які тримаються цього курсу, Божі світло й розум можуть виявлятися у виразі їхнього обличчя, що вони можуть мати правильне розуміння життя і бути здатними жити над безглуздям і марнотою світу та людських помилок і злочестя¹⁰.

Святим останніх днів не потрібно перейматися тим, що від світу. Усе це минеться. Наше серце має бути зосереджене на тому, що вгорі; на досягненні досконалості, що була в Христа Ісуса, Який був досконало слухняним Батькові в усьому і тому отримав Своє чудове піднесення й став прикладом для Своїх братів. Навіщо нам терзатися й хвилюватися через скороминуще, якщо наша доля є настільки великою й прекрасною? Якщо ми будемо залишатися вірними Господу, виконувати Його заповіді, наслідувати Його в досконалості і старатися отримати вічні реалії Його небесного царства, тоді з нами все буде добре, ми будемо торжествувати, і зрештою ми отримаємо перемогу¹¹.

Коли б почуття і пристрасті не спонукали вас до дії, нехай завжди вами керують і правлять чисті, благородні, святі і чеснотні принципи¹².

Ми не можемо стати досконалими відразу, але ми можемо день у день ставати потрошку кращими.

Дитина зростає: від дитинства до юності, від юності до зрілості; відбувається постійне й неухильне зростання; але вона не може сказати, як або коли воно відбувається. Вона не усвідомлює, що вона зростає; але, завдяки дотриманню законів здоров'я і своїй обачності в житті, вона зрештою стає дорослою людиною. Так само й з нами, святими останніх днів. Ми ростемо і міцніємо. Одномоментно ми цього не усвідомлюємо; але через рік чи більше виявляється, що ми, так би мовити, уже на пагорбі,

недалеко від вершини гори. Ми відчуваємо, що маємо віру в Господа; що Його провидіння завжди йде нам на користь; що ми пов'язані з Ним; що Він—дійсно наш Батько і що Він веде нас в житті¹³.

Не очікуйте, що станете досконалими відразу. Якщо ви цього очікуєте, то розчаруетесь. Будьте кращими сьогодні, ніж ви були вчора, і будьте кращими завтра, ніж ви є сьогодні. Не давайте спокусам, які, можливо, певною мірою долають вас сьогодні, здолати вас завтра. І так продовжуйте день у день ставати потрошку кращими; і не дозволяйте, щоб ваше життя проходило без того, щоб ви не чинили добрих справ як для інших, так і для себе¹⁴.

Кожний останній день чи кожний останній тиждень повинен бути найкращим з прожитих нами, а це означає, що ми маємо поліпшувати себе потрошку кожного дня—у знанні та мудрості і в здатності чинити добро. Стаючи старшими, ми кожного наступного дня повинні жити ближче до Господа¹⁵. [Див. рекомендацію 5 на с. 109].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Президент Сноу визнавав, що заповідь бути досконалими в деяких святих останніх днів викликає стурбованість (сс. 99–101). Вивчаючи цей розділ, розгляньте пораду, яка може заспокоїти тих, кого турбує заповідь бути досконалими.
2. У підрозділі, що починається на с. 99, слова “надприродна допомога” стосується допомоги від Господа. Як саме Господь допомагає нам ставати досконалими?
3. Розгляньте тлумачення Президента Сноу стосовно Авраама і піонерів-святих останніх днів, що на сс. 101–102. Що, на вашу думку, означає, бути досконалими “в тому, що [ми] робимо”? Подумайте, що ви можете зробити, аби стати більш досконалими у своїх “почуттях, ... цілісності, у мотивах і рішучості”.

4. Президент Сноу сказав: “Коли б ми не виявляли свою слабкість, нам все ж не слід дозволяти собі занепадати духом” (с. 106). Як нам все ж не занепадати духом? (Див. кілька прикладів на сс. 103–106).
5. Як допомагає вам знання, що від вас “не очікується стати досконалими відразу”? (Див. сс. 107–108). Подумайте про конкретні способи, якими ви можете виконувати пораду Президента Сноу “день у день ставати потрошку кращими”.
6. Знайдіть у цьому розділі одно чи два твердження, які особливо надихають вас. Що саме вам подобається в цих твердженнях?

Відповідні уривки з Писань: 1 Нефій 3:7; 3 Нефій 12:48; Етер 12:27; Мороній 10:32–33; УЗ 64:32–34; 67:13; 76:69–70

Допомога вчителю: “Кожну людину зворушує, якщо зроблене нею схвалюється. Ви можете докласти окремих зусиль, щоб висловити подяку кожному особисто за його чи її коментар і, якщо можливо, зробіть цей коментар частиною обговорення у класі” (*Навчати—немає покликання величчішого*, с. 35).

Посилання

1. В “Anniversary Exercises,” *Deseret Evening News*, Apr. 7, 1899, 9.
2. В Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 16.
3. В “Anniversary Exercises,” 9.
4. В “Impressive Funeral Services,” *Woman’s Exponent*, Oct. 1901, 36.
5. *Deseret News: Semi-Weekly*, June 3, 1879, 1.
6. *Deseret News: Semi-Weekly*, June 3, 1879, 1.
7. *Deseret News: Semi-Weekly*, June 3, 1879, 1.
8. *Deseret Semi-Weekly News*, Oct. 4, 1898, 1.
9. *Deseret News: Semi-Weekly*, June 3, 1879, 1.
10. *Deseret News: Semi-Weekly*, June 3, 1879, 1.
11. *Deseret Semi-Weekly News*, Oct. 4, 1898, 1.
12. *Millennial Star*, Dec. 1, 1851, 363.
13. В Conference Report, Apr. 1899, 2.
14. *Improvement Era*, July 1901, 714.
15. *Improvement Era*, July 1899, 709.

Коли святі останніх днів були вигнані зі своїх домівок в Наву, Іллінойс, багато хто з них знаходив радість у своїх стражданнях.

Вірність у часи випробувань: “З тіней—у чудове сонячне світло”

“У кожного чоловіка і кожної жінки, що служать Господу, якими б віруючими вони не були, настають свої лихі години; але якщо вони жили доброчесно, над ними розіллється світло й прийде втіха”.

З життя Лоренцо Сноу

У лютому 1846 р. святі останніх днів були вимушені залишити свої домівки в Наву, Іллінойс. Готуючись вирушати у свою подорож на захід—до своєї нової обіцяної землі, вони прислухалися до поради президента Бригама Янга: уздовж свого шляху засновувати поселення. Вони жили у тимчасових житлах і вирощували злакові культури для святих, які мали йти за ними. Провівши короткий час у штаті Айова у поселенні, названому Гарден-Гроув, Лоренцо Сноу та його сім'я переїхали в місцевість, яку святі назвали Гора Пісха, також в Айові. Це поселення було так найменовано на честь гори, з якої пророк Мойсей побачив землю, обіцяну його народу.

Після прибуття Лоренцо в Гору Пісха пройшло кілька місяців, і його було покликано головувати у цьому поселенні. “На той час,—пізніше згадував він,—святі з Пісхи перебували в дуже скрутних обставинах, не було не лише продуктів і одягу, але й запряжок та фургонів, щоб їм далі продовжувати свою подорож. У кількох сімей зовсім не було ніяких продуктів, і вони залежали від милосердя своїх сусідів, які, у більшості випадків, самі були погано підготовленими і не могли нічим їм допомогти. До того всього у поселенні ще й швидко поширювалися хвороби і не

було достатньо людей, щоб доглядати за хворими; а тому смерть чатувала на них, і батьки, матері, діти, брати, сестри і найдорожчі друзі ставали жертвами знищувача і були поховані з короткими церемоніями і в якійсь бідній одежині, придатній для поховання. До злиднів додавалися сум та плач”.

Лоренцо пізнав тяжкість цих випробувань на собі. Він і його сім'я зазнали і хвороб, і розчарувань, і великих душевних страждань, у тому числі й коли вони втратили свою новонароджену дочку Леонору. Він написав: “Маленька Леонора захворіла й померла, з глибоким сумом ми поховали її останки у тихому місці спочинку, щоб залишити її там, далеко від батька та матері, які дали їй життя”.

У таких обставинах Лоренцо допомагав святим проходити їхні випробування з вірою. Його сестра, Елайза, написала: “Виявляючи енергійну наполегливість і винахідливість розуму та неухильно прямуючи до мети, яка ніколи не давала занепасти духом, він доводив собі, що здатний справитися з будь-якими непередбаченими обставинами, які б налякали людей зі звичайними здатностями”. Вона згадувала: “Перш за все він вважав за потрібне надихати людей та об'єднувати їхні зусилля”. Він організував чоловіків у робочі групи. Дехто пішов у сусідні містечка заробляти гроші на харчі й одяг. Інші залишилися у таборі, де наглядали за сім'ями, які перебували там, сіяли зернові й виготовляли та лагодили все, що можна було використовувати у сусідніх поселеннях.

Лоренцо не тільки допомагав святим працювати разом, але й заохочував їх насичуватися духовно та насолоджуватися здоровими розвагами. “Упродовж довгих зимових місяців,—розказував він,—я прагнув підтримувати моральний стан святих з Пісхи й підбадьорювати їх, не лише тільки тим, що запровадив збори для релігійного поклоніння та проводив свята в різних частинах поселення, але й роблячи запаси продуктів і заохочуючи до різноманітних прийнятних розваг. ...

Наприклад, я спробую описати одну з розваг, яку придумав для вечірки, що проходила для всіх, кого я міг зібрати у скромному домі нашої сім'ї—одноповерховій будівлі, розміром п'ятнадцять на тридцять футів [приблизно чотири з половиною на

Один зі святих останніх днів, які поселилися в Горі
Пісха, зробив цей малюнок у щоденнику.

дев'ять метрів], збудованій з деревини, в якій були земляні стеля й підлога; з боку був необхідної висоти димар, складений з дерену, взятого з лона Матінки Землі. Спеціально для такої вечірки ми уклали підлогу тонким шаром чистої соломи та задрапірували стіни білими простирадами, знятими з наших ліжок, на яких не було ні пухових подушок, ні ковдр.

Важко було придумати, як же достатньою мірою освітити нашу залу для події, що мала невдовзі відбутися; для цього від нас вимагалася неабияка винахідливість. Та все ж нам вдалося знайти вихід. З ями, в якій зберігалася ріпа, ми вибрали найбільші і найкрасивіші коренеплоди, а потім повидовбували в них середину, вставили в ті заглиблення маленькі свічки, розмістили їх на певній віддалі одна від одної попід стінами, а інші підвісили вгорі до стелі, зробленої із землі та гілок. Таке освітлення давало дуже заспокійливе, м'яке ... світло; це світло, проникаючи крізь шкірку ріпи, було дуже привабливим.

Під час вечірки кілька моїх друзів якнайтеплішими словами хвалили мене і мою сім'ю за вишуканий смак і винахідливість, виявлені у створенні такого неповторного і недорогого оздоблення”.

Лоренцо згадував, що “ті години промайнули жваво й радісно”. Він та його гості розважали одне одного промовами, піснями і декламацією. Він сказав: “У кінці всі, здавалося, були цілком задоволені і пішли додому, відчуваючи себе щасливими, наче вони й не були бездомними”¹. [Див. рекомендацію 1 на с. 120].

Учення Лоренцо Сноу

Випробування й нещастя допомагають нам удосконалюватися духовно і готуватися до цілестіальної слави.

Без тяжких випробувань чи жертв нам не вдасться здобути свого спасіння й досягти цілей Бога².

Святі останніх днів пройшли випробування й зазнали нещастя. За Божим задумом саме так і повинно було бути. Беру на себе сміливість сказати, що у [передземному] духовному світі, коли нам це запропонували—прийти, щоб бути випробуваними, пройти через досвід, який ми зараз отримуємо,—то не все нам в цьому було приємним і прийшлося до душі; перспективи—в усіх аспектах—не були такими чудовими, як бажалося б. Та все ж немає сумніву, що ми там ясно бачили й розуміли: для того, щоб досягнути свого піднесення та слави, цей досвід нам був необхідним;

і яким би неприємним це нам не здавалося, ми все одно були готові підкоритися волі Бога, і як наслідок цього—ми тут³.

Господь вирішив у Своему серці, що буде випробовувати нас доти, доки не побачить, що Він може з нами зробити. Він випробував Свого Сина, Ісуса. ... До того як Він [Спаситель] прийшов на землю, Батько пильнував за Його стежками і знав, що Він може покласти на Нього, коли на кону стоятиме спасіння світів; і Він не розчарувався. Так само і з нами. Він буде випробовувати нас і продовжуватиме випробовувати нас, і це для того, щоб Він міг поставити нас на найвищі позиції в житті й покласти на нас найсвятіші обов'язки⁴.

Якщо ми досягаємо мети, віддано й чесно проходячи через важкі випробування, які нам даються, то можемо сподіватися, що наприкінці своїх випробувань ми відчуємо чудовий і могутній вилив Духа і вплив Божої сили—цей великий дар, який дається усім, хто залишається вірним своїм завітам. ...

Дехто з наших братів висловлював сумніви стосовно того, чи зможуть вони після цього життя відчувати себе гідними повноцінно належати до товариства пророків і святих давнини, які витерпіли до кінця випробування й переслідування; а також до товариства святих, ... які страждали в Кертленді, в Міссурі та в Іллінойсі. Ці брати жалкували з приводу того, що їм не довелося пережити ті страждання. Якщо хтось із цих братів зараз тут присутній, то я скажу, аби втішити їх: ви маєте почекати зовсім мало часу і у вас виникнуть подібні обставини, щоб задовольнилося ваше серце. Ні ви, ні я не можемо стати досконалими, не пройшовши крізь страждання: Навіть Ісус не міг [див. Євреям 2:10]. У Своїй молитві і стражданнях у Гефсиманському саду Він провів необхідність процесу очищення в житті тих, чие прагнення підказує їм здобути славу цілестіального царства. Ніхто не повинен намагатися уникнути цього, вдаючись хоч до якогось компромісу⁵.

Не існує іншого способу, яким би святі могли досягнути духовної досконалості й підготуватися до успадкування в цілестіальному царстві, як тільки через нещастя. Це процес, завдяки якому збільшується знання і завдяки якому зрештою буде установлений повсюди мир. Було сказано: якби все навколо нас

*Наше свідчення про Ісуса Христа може підтримувати
й втішати нас у часи випробувань.*

було спокійним і процвітаючим, то ми стали б байдужими. Саме цього стану бажало б дуже багато людей; вони б і не прагнули сягнути того, що є вічним⁶.

Чи індивідуально, чи колективно, але ми страждали і ми маємо страждати знову, а чому? Та тому, що Господь вимагає цього від наших рук задля нашого освячення⁷. [Див. рекомендацію 2 на с. 120].

**Залишаючись вірними під час випробувань
і спокус, ми тим самим показуємо, що
любимо Бога більше, ніж любимо світ.**

Серед наших випробувань є спокуси, завдяки яким ми здатні виявити, наскільки цінуємо свою релігію. Стосовно цього вам відомий досвід Йова. Йому було дано знання про воскресіння і про Викупителя, і він знав: хоч він і має померти, усе ж в останні дні він побачить свого Викупителя на землі [див. Йов 19:25–26]. Спокуси, яким він був підданий, виявили, що він цінував ці небесні винагороди вище за будь-що інше. ...

... Оскільки Бог—наш Друг, нам немає чого боятися. Ми можемо й далі опинятися в багатьох неприємних обставинах. Завдяки їм ми можемо показати ангелам, що любимо те, що від Бога, більше за те, що від світу⁸. [Див. рекомендацію 3 на с. 120].

**Коли ми залишаємося вірними, Господь
зміцнює нас, щоб ми подолали спокуси і
виперпіли випробування до кінця.**

У багатьох з вас є тяжкі випробування, і це для того, щоб ваша віра могла стати більш досконалою, щоб ваша впевненість зростала, щоб ваше знання про сили небесні розширювалося, а це має статися перш, ніж настане ваше викуплення. Якщо грозові хмари затягують небокрай ... ; якщо вам пропонується чаша гірких страждань і ви змушені її прийняти; якщо Сатані дано волю ходити між вами—з усіма його спокусливими можливостями обману й підступної хитрості; якщо на вас піднімається сильна, безжалісна рука переслідувань; тоді, в *ту* годину, підніміть свої голови і радійте, що ви виявилися гідними перестраждати це з Ісусом, зі святими і зі святими пророками; і знайте, що час вашого викуплення настав.

Я відчуваю, мої брати і сестри, що маю спонукати вас сердечними словами. Будьте в гарному настрої—не будьте засмученими; бо безсумнівно швидко настає той день, коли ваші сльози будуть осушені, ваше серце—заспокоєне і ви будете споживати плоди ваших трудів. ...

Будьте чесними, будьте доброчесними, будьте шанобливими, будьте лагідними й скромними, сміливими й хоробрими, розвивайте в собі простодушність, будьте схожими на Господа; тримайтеся істини, незважаючи на вогонь чи стріли, тортури чи смерть⁹.

Від часу, коли ми отримали Євангелію, і дотепер Господь час від часу давав нам випробування й страждання, якщо ми так їх можемо назвати; і траплялося, що ці випробування були за своєю природою такими, що нам було дуже важко їх приймати без скарг чи нарікань. Та все ж у такі часи Господь благословляв

нас і давав нам достатньо Свого Духа, щоб ми подолали ці спокуси і витерпіли випробування до кінця¹⁰.

У кожного чоловіка і кожної жінки, що служать Господу, якими б віруючими вони не були, настають свої лихі години; але якщо вони жили добродібно, над ними розіллється світло й прийде втіха¹¹.

Усе, що вимагається від нас, аби нам бути у цілковитій безпеці в умовах будь-яких труднощів чи переслідувань,—це виконувати волю Бога, бути чесними, вірними і віддано дотримуватися одержаних нами принципів; чинити правильно одне одному; не порушувати права іншої людини; жити кожним словом, що виходить з вуст Божих, і тоді Його Святий Дух буде допомагати й підтримувати нас у будь-яких обставинах і ми пройдемо їх, рясно благословенні у наших домах, у наших сім'ях, у наших стадах, на наших полях—у кожний спосіб, яким Бог благословить нас. Він додаватиме нам знання до знання, розумові здібності до розумових здібностей, мудрість до мудрості.

Нехай Бог додасть Своїх благословень цьому народу. Давайте будемо вірними собі, вірними всім принципам, які отримали, прагнучи усім своїм серцем благополуччя одне одного, і Бог зіллє Свого Духа на нас і ми в кінці виявимося переможцями¹². [Див. рекомендацію 3 на с. 120].

Згадуючи важкі часи, ми бачимо, що наші випробування допомогли нам стати ближче до Бога.

Обмірковуючи, що Господь зробив для нас у минулому, у наших теперішніх обставинах і якими є наші майбутні перспективи, ми відчуваємо, яким же благословенним ми є народом! Іноді я думав, що одна з найважливіших чеснот, яку можуть набуті святі останніх днів,—це бути вдячними Небесному Батьку за те, що Він дав нам, і за шлях, яким Він вів нас. Можливо, подорож цим шляхом не завжди була найприємнішою; але потім ми виявляли, що обставини, які були для нас такими неприємними, часто приносили найбільшу користь¹³.

Кожне випробування, через яке проходить людина, якщо вона є вірною в цьому випробуванні й шанує Бога та свою

релігію, яку вибрала, то в кінці цього випробування чи страждання така людина стає ближче до Бога, вона дедалі більше набуває віри, мудрості, знання і сили, а отже стає більш впевненою, просячи Господа про те, чого бажає. Я знав людей, які тремтіли від самої думки, що треба пройти через тяжкі випробування, а потім, пройшовши через спокуси, казали, що змогли наблизитися до Господа з більшою впевненістю і просити про ті благословення, яких вони прагнули. ...

Які б труднощі не брали нас у коло, усе ж в нас є всі підстави торжествувати і сповнитися радості та задоволення. Наскільки ж ми просунулися вперед, наскільки більше ми здобули знання і наскільки більше ми здатні витерпіти тепер, ніж один, два, три роки тому, і наскільки більше ми можемо витерпіти зараз, ніж кілька років тому? Господь зміцнив нас і збільшив нашу здатність зростати. Це так, як з дитиною: коли вона зростає, то не знає, як вона поступово отримує силу і як зростає її тіло. Цього року вона стає більшою, ніж в році минулому. Те саме відбувається і з нашим духовним розвитком. Сьогодні ми відчуваємо себе сильнішими, ніж рік тому¹⁴.

Жертви, які ви принесли, труднощі, які ви витерпіли, і нестатки, від яких ви страждали, ... будуть забуті, і ви радітимете, бо завдяки їм вам вдалося набути досвіду. ... Те, чого ми маємо навчитися завдяки стражданню, і знання, яке гарантовано приходить завдяки цьому, хоч сам цей процес може бути й болісним, матимуть для нас велику цінність в іншому житті.

... Я знаю: ваше життя не завжди було сонячним; безсумнівно, ви пройшли через багато випробувань, і, можливо, зазнали багато горя; та все ж, і далі залишаючись цілісними людьми, ви скоро вийдете з тіней і ввійдете в чудове сонячне світло целеstialного світу¹⁵. [Див. рекомендацію 4 далі].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Поміркуйте над розповіддю на сс. 111–114. Як вдавалося багатьом святим, про яких йдеться у цій розповіді, бути щасливими, незважаючи на їхні страждання? Як ми можемо підбадьорювати людей, які проходять через випробування?
2. Уважно прочитайте учення Президента Сноу про те, чому ми повинні проходити випробування (сс. 114–116). Що, на вашу думку, означає “сягнути того, що є вічним”? Чому, на вашу думку, багато людей не могли б “сягнути того, що є вічним” без випробувань?
3. Як ми повинні реагувати на випробування й спокуси? (Деякі з прикладів див. на сс. 116–118). Як Господь допомагає нам в часи випробувань?
4. Прочитайте останній абзац цього розділу. Що ви здобули завдяки труднощам, які пережили?
5. Знайдіть у цьому розділі одне чи два твердження, які дають вам надію. Що саме ви цінуєте у твердженнях, які ви вибрали? Подумайте, як ви можете поділитися цими істинами з кимось у своїй сім’ї чи з другом, яких потрібно підбадьорити.

Відповідні уривки з Писань: Повторення Закону 4:29–31; Псалми 46:1; Іван 16:33; Римлянам 8:35–39; 2 Коринтянам 4:17–18; Мосія 23:21–22; 24:9–16; УЗ 58:2–4

Допомога вчителю: Ви можете заздалегідь зв’язатися з кількома членами вашого класу і попросити їх підготуватися й поділитися досвідом, що пов’язаний зі змістом цього розділу. Наприклад, перш ніж навчати з цього розділу, можливо, було б добре попросити кількох людей підготуватися й розказати, чого вони навчилися завдяки своїм випробуванням.

Посилання

1. Див. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 89–93.
2. *Millennial Star*, Apr. 18, 1887, 245.
3. *Deseret Weekly*, Nov. 4, 1893, 609.
4. *Millennial Star*, Aug. 24, 1899, 532.
5. *Deseret News: Semi-Weekly*, Feb. 9, 1886, 1.
6. *Deseret News*, Apr. 11, 1888, 200; з детального переказу виступу Лоренцо Сноу на генеральній конференції у квітні 1888 р.
7. *Deseret News*, Oct. 28, 1857, 270.

8. *Deseret News*, Apr. 11, 1888, 200.
9. "Address to the Saints in Great Britain," *Millennial Star*, Dec. 1, 1851, 364.
10. *Deseret Weekly*, Nov. 4, 1893, 609.
11. *Millennial Star*, Aug. 24, 1899, 531.
12. *Deseret News: Semi-Weekly*, Dec. 2, 1879, 1.
13. B Conference Report, Apr. 1899, 2.
14. *Deseret News*, Apr. 11, 1888, 200.
15. В "Old Folks Are at Saltair Today," *Deseret Evening News*, July 2, 1901, 1; звернення до групи літніх членів Церкви, підготовлене Лоренцо Сноу у віці 88-ми років і прочитане його сином ЛеРоєм.

Президент Франклін Д. Річардс

“Випробуй, Боже, мене, —і пізнай моє серце”

Праведні святі останніх днів докладають зусиль, щоб “сформуванати характер перед Богом, на який би вони могли покладатися у годину випробувань”.

З життя Лоренцо Сноу

15 грудня 1899 р. Президент Лоренцо Сноу, тоді Президент Церкви, виступав на похороні президента Франкліна Д. Річардса, який служив президентом Кворуму Дванадцятьох Апостолів. Майже в кінці своєї проповіді Президент Сноу сказав: “Я прошу Господа Ізраїля благословити святих останніх днів і допомогти нам підготуватися до подій найближчого майбутнього, маючи чисте серце перед Господом”.

Пояснюючи, чому потрібно тримати “своє серце чистим перед Господом”, Президент Сноу розповів про випадок, який стався з ним і президентом Річардсом у 1850-х роках, коли вони були ще новопокликаними апостолами. У той час Президент Бригам Янг, зміцнюючи Церкву, повсюдно закликав святих останніх днів покаятися і відновити своє зобов’язання жити праведно.

“Коли Президент Янг піднімався з місця і закликав людей покаятися і виправитися,—згадував Президент Сноу,—то він говорив дуже рішуче про те, що неодмінно станеться з деякими людьми: їхнє священство буде забрано від них, бо вони не звеличували його, як мали б це робити. Брати, що жили в ті дні, пам’ятатимуть, як суворо він до них говорив. Це схвилювало серце брата Франкліна, а також і моє; ми говорили на цю тему між собою. І прийшли до висновку: нам слід піти до Президента Янга і запропонувати йому позбавити нас священства. Якщо він

відчув, в ім'я Господа, що ми не звеличували своє священство, то нас мають позбавити його. Ми прийшли до нього, побачили, що він сам, і все це йому виклали. Я майже не сумніваюся, що в нього на очах були сльози, коли він сказав: “Брате Лоренцо, брате Франклін, своє священство ви звеличували достатньою для Господа мірою. Нехай Бог благословить вас”¹.

Усе своє життя Президент Сноу хотів, щоб його серце було чистим перед Господом, і він також закликав святих перевіряти їхню власну гідність. Він робив це з “наміром дати повніше зрозуміти” необхідність формувати нам, святим останніх днів, належний характер перед Богом, нашим Батьком”². [Див. рекомендацію 1 на с. 130].

Учення Лоренцо Сноу

Якщо ми сформували належний характер, то можемо впевнено запрошувати Бога випробувати наше серце.

У мене є сильне відчуття, що коли ми повернемося в духовний світ, то найціннішою винагородою нам і тим, що найбільше сприятиме нам, буде сформований належним чином і чітко визначений характер, який на цьому етапі випробування ми як вірні й послідовні святі останніх днів будемо мати.

У випадках, коли стороння особа звертається з проханням прийняти її на роботу або претендує на довірчу посаду, часто вимагається, щоб вона подала документи з надійних джерел, які б підтверджували її гідність, рекомендаційні листи чи папери; усі вони є надзвичайно корисними в цій справі, допомагаючи отримати прихильність і привілеї, одержати які інакше було б важко. Проте отримати, так звану, письмову характеристику порівняно легко, це та характеристика, яку людина може покласти собі до кишені; і, дійсно, за моїм спостереженням, не рідко трапляється, що ці характеристики не відображають реальний й справжній характер людини, яка їх має.

Серед нас є ті, кого вважають членами цієї Церкви і хто докладає неабиякі зусилля, щоб їм бути відомими й користуватися прихильністю оточуючих, але чий справжній характер або, так би мовити, внутрішнє “я”, є завуальованим чи прихованим. ...

Тепер ця молитва, яку я [наводжу]: “Випробуй, Боже, мене,—і пізнай моє серце, досліди Ти мене,—і пізнай мої задуми, і побач, чи не йду я дорогою злою, і на вічну дорогу мене попровадь!” [Псалми 139:23–24]—є дуже важливою; це була молитва, з якою Давид міг у більшості випадків свого життя добросовісно і з великою впевненістю звертатися до Господа. Та все ж були часи, коли він відчував нерішучість і коливався через свої слабкості, промовляючи подібну молитву.

У мене є підстави вважати, що багато святих останніх днів дуже часто у своєму житті могли б з усією впевненістю, звертаючись до Господа, промовляти цю саму молитву: “Випробуй, Боже, мене,—і пізнай моє серце, досліди Ти мене,—і пізнай мої задуми, і побач, чи не йду я дорогою злою”; однак якби ми як народ могли б жити так, щоб у будь-який час були здатні схилитися перед Господом і звернутися до Нього з молитвою, на зразок цієї, то як же це було б чудово і чого б ми тільки не досягли у праведності та добрих справах! ... Я б рекомендував, щоб [кожна людина] засвоїла цю молитву Давида і подивилася, наскільки відповідає її життя світлу, яке вона має, щоб з цілковитою щирістю зробити його складовою своєї відданості Богу. Багатьом людям не вдається досягнути такого стандарту в цій майстерності, бо вони роблять справи в таємниці, непроникній для природного ока, а це—прямий шлях до того, щоб відвернутися від Всемогутнього і засмутити Духа Божого. Такі люди не можуть на самоті скористатися цією молитвою; їм це не вдається, поки вони не покаються у своїх гріхах і не виправляються у всьому поганому, що могли вчинити, і не вирішать чинити краще у майбутньому, ніж вони чинили у минулому, і не сформують характер перед Богом, на який би вони могли поклатися у годину випробувань і який би дозволив їм спілкуватися зі святими істотами і з Самим Батьком, коли вони перейдуть у духовний світ.

... Ми повинні бути справжніми чоловіками і справжніми жінками; ми повинні мати більш розвинену віру, і ми повинні бути гідними напарництва Святого Духа, щоб Він увесь час допомагав нам у труді праведності, щоб ми могли принести свою волю в жертву волі Батька, боротися зі своєю занепалою природою

і чинити правильно завдяки своїй любові чинити правильно, дивлячись “оком, єдиноспрямованим до [Божої] слави”. А для цього необхідно мати внутрішнє розумове відчуття, яке є усвідомленням відповідальності, яку ми маємо, і воно дає усвідомити той факт, що око Боже—на нас і що за кожний наш вчинок і за мотиви, які його спонукали, необхідно буде відповідати; і ми повинні бути постійно *в злагоді* [в гармонії] з Господнім Духом³. [Див. рекомендацію 2 на с. 130].

Приклади з Писань навчають нас, як покращувати свій характер.

Я багато чим захоплююся в характері пророків, а особливо в характері Мойсея. Я захоплююся його рішучістю виконувати слово й волю Бога стосовно Ізраїля і його готовністю робити все, що в силі зробити людина, з допомогою Всемогутнього; а найбільше я захоплююся його цілісністю й відданістю Господу. ...

Бог сьогодні в захопленні від чоловіків і жінок, які прямують шляхом високої моральності і які, незважаючи на сили Сатани, націлені на них, можуть сказати: “Відійди від мене, Сатана” [див. Лука 4:1–13], і які живуть праведним життям, подібним до Божого; такі люди мають вплив на Бога і їхні молитви—дуже могутні [див. Якова 5:16]. Наприклад, таку силу впливати на Всемогутнього, щоб змінити Його [Бога] ціль в одній певній ситуації, мав Мойсей. Слід згадати, що Господь розгнівався на ізраїльтян і заявив Мойсею, що винищить їх, та візьме Мойсея й від нього піде великий народ, і Він дасть йому та його нащадкам те, що пообіцяв був дати Ізраїлю. Але цей великий провідник і законодавець, виправдовуючи довіру до себе, став між Богом і Його народом та й благав Господа про свій народ; завдяки силі, якою він міг впливати і якою впливав, він став знаряддям у спасінні народу від загрози знищення. [Див. Вихід 32:9–11; Joseph Smith Translation, Exodus 32:12]. Яким благородним і великим мав бути Мойсей в очах Господа, і яке велике задоволення для Нього було знати, що Його вибраний народ у своїй упертості й нетямущості мав за провідника такого чоловіка.

Хоч Йона й “виявив слабкість”, та все ж ми можемо багато чого навчитися з його характеру, в якому було щось “велике й захоплююче”.

Цікаву рису характеру ми знаходимо також і у Йони. Коли знялася страшна буря на морі і нажахані моряки бачили, що не можуть врятувати свій корабель, Йона, відчуваючи докори совісті через свій вибір не йти до Ніневії, як те наказав йому Господь, вийшов уперед і зізнався, що це лихо з ними сталося через нього і він готовий пожертвувати собою заради тих, хто був на кораблі. [Див. Йона 1:4–12]. Також і в характері інших пророків та мужів Божих—хоч вони й могли в певних ситуаціях, як і Йона, виявляти якусь слабкість—є щось справді велике й захоплююче⁴. [Див. рекомендацію 3 на с. 130].

**Риси праведного характеру розвиваються
в нас поступово, коли ми виявляємо
віру й каємося у своїх помилках.**

Ті риси характеру, які виявлялися гідними особистостями давнини, не є наслідком випадковості чи удачі, також їх не набудеш за день, тиждень, місяць чи рік, вони розвиваються поступово,

завдяки постійній вірності Богу та істині, незалежно від палкого схвалення чи критики людей.

... Важливо, щоб ми, святі останніх днів, обов'язково розуміли і зберігали у пам'яті, що спасіння приходить через милість Бога і через розвиток в нас самих тих принципів, якими керувалися праведні люди, згадані вище. Ідея полягає не в тому, щоб робити добро заради похвали людей, а робити добро тому, що роблячи його, ми розвиваємо в собі благочестя, і в цьому випадку ми будемо наближатися до благочестя, яке з часом стане невід'ємною складовою і частиною нашого ества. ...

Чи траплялося нам іноді робити те, через що потім ви жалкували? Усе може бути дуже добре, якщо ми припинимо робити те, що, як ми знаємо, є неправильним; якщо ми бачимо зло і потім виправляємо його, це—усе, що ми можемо зробити, і це—усе, що можна просити від будь-якої людини. Але, безсумнівно, надто складно буває деяким людям, які переймаються тим, що піде розголос про вчинену ними провину, і бояться цього розголосу більше за саме вчинення провини; вони роздумують, що скажуть люди, дізнавшись про скоєне ними і т.д. А з іншого боку, деякі люди схильні робити щось, аби отримати схвалення друзів; якщо ж їхні вчинки не приносять бажаного результату—прихильності та похвали від інших або вони так і залишаються не поміченими,— то вони відчують, ніби їхня праця пропала даром і що хороша справа, яку вони, можливо, зробили, була для них цілковитим провалом.

Отже, якщо ми справді бажаємо наблизитися до Бога; якщо ми хочемо бути у злагоді з добрими духами вічних світів, якщо ми хочемо розвинути в собі таку віру, про яку читаємо і якою давні святі виконували таку чудову роботу, то ми, отримавши Святого Духа, повинні прислухатися до Його підказок та підкорятися Його вказівкам і жодним вчинком свого життя не віддаляти Його від себе: це правда—ми слабкі, грішні істоти, схильні у будь-яку мить засмутити Духа Божого; але як тільки ми виявляємо, що згрішили, то повинні покаятися в тій провині і, наскільки це можливо, відшкодувати або загладити добром зло, яке могли вчинити. Роблячи так, ми зміцнюємо свій характер, рухаємо вперед свою справу і зміцнюємо себе перед спокусами;

і з часом ми зможемо стільки всього здолати, що тільки будемо дивуватися, якого прогресу ми досягли в самовладанні й розвитку⁵. [Див. рекомендацію 4 на с. 131].

**Зберігаючи свій праведний характер,
ми наближаємося до Господа.**

Ми отримали Євангелію, яка дивовижна за своєю дією: задовольняючи її вимоги, ми можемо отримати найвибраніші благословення, які тільки були колись обіцяні чи дані людству у будь-який період [існування] світу. Але, як та дитина з іграшкою чи забавкою, ми надто часто задовольняємося тлінним, забуваючи про можливості, які маємо, щоб розвивати в собі великі, вічні принципи життя й істини. Господь бажає встановити між Ним і нами більш тісні й особисті стосунки; Він бажає підняти нас, аби ми—як людські істоти—стали вище й набули більшого знання, а цього можна досягнути лише завдяки вічній Євангелії, яка саме для цього й була підготовлена. Сказав апостол Іван: “І кожен, хто має на Нього надію оцю, очищає себе так же само, як чистий Він (Христос)”. [1 Івана 3:3]. А чи застосовують святі останніх днів принципи Євангелії у своєму житті, тим самим здійснюючи задум Бога?

... Що ми можемо зробити у певних умовах, аби й далі підніматися вище у досягненні праведності нашого Бога? Які ж переваги, благословення й привілеї дає цей спосіб спасіння, якому ми підкорилися, і завдяки чому вони можуть бути реалізовані? Якби вимагалася якась жертва, то її й треба було б принести всіма, хто хоче завдяки своїй релігії набувати знання і хто докладає зусилля, щоб задовольнити її вимоги, живучи за нею у своєму повсякденному житті, аби показати свою готовність схилитися перед волею Єгови, визнаючи Його руку як у скруті, так і в процвітанні.

... Було б добре перевіряти себе, спілкуючись з самим собою на самоті, щоб пересвідчитися, в якому стані ми ... стоїмо перед Господом, аби в разі потреби ми могли відновити свою старанність та вірність і більше чинити добрих справ.

Немає сумніву—якщо говорити про наш народ в цілому,—що ми великою мірою вдосконалюємося перед Богом. Але, хоч це й безсумнівно, та я все ж переконаний: поміж нас є люди, обдаровані духовними дарами й здатні ставати кращими, які могли б, якби тільки захотіли, застосовувати ці дари й здібності набагато краще, ніж вони нині це роблять, і які б могли просуватися набагато далі шляхами святості й бути набагато ближче до Господа. Але дух, що супроводжує те, що від цього світу, діє на них настільки сильно, що вони не збільшують ці свої духовні сили й благословення; вони не встановлюють близьких стосунків з Господом, а це ж—їхній привілей⁶.

Наш характер—характер святих останніх днів—має зберігатися незламним, якої б ціни чи жертви це не коштувало. Характер, схвалений Богом, вартий того, щоб його триматися навіть ціною самозречення впродовж усього життя.

Живучи так, ми можемо дивитися вперед ... з цілковитою впевненістю, що ... ми будемо увінчані разом із синами і дочками Бога та матимемо багатства й славу Целестіального царства⁷. [Див. рекомендацію 5 далі].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Ознайомившись з розповіддю на сс. 123–124, чого ви навчилися з дій старійшини Лоренцо Сноу і старійшини Франкліна Д. Річардса? Подумайте, як би ви могли поділитися цими принципами з членами сім'ї чи іншими людьми.
2. Президент Сноу сказав, що “ми повинні бути справжніми чоловіками і справжніми жінками” (с. 125). Що, на вашу думку, означає бути справжнім чоловіком або справжньою жінкою?
3. Поміркуйте над тим, що сказав Президент Сноу про Мойсея та Йону (сс. 126–127). Що ви бачите в кожній з цих розповідей, що допомогло б нам поліпшити свій характер?

4. Розгляньте весь останній абзац на с. 128. Як ви думаєте, чому нам потрібно усвідомлювати власні помилки, щоб зміцнити свій характер? Як нам добитися того, щоб, помічаючи свої недоліки, не занепадати духом?
5. Прогляньте пораду Президента Сноу в останньому підрозділі цього розділу (сс. 129–130). Поставте собі за мету знайти час, щоб перевірити себе й визначити, в якому становищі ви особисто перебуваєте перед Господом.

Відповідні уривки з Писань: Псалми 24:3–5; 2 Петра 1:2–11; Мосія 3:19; Алма 48:11–13, 17; Етер 12:25–28; УЗ 11:12–14; 88:63–68

Допомога вчителю: Попросіть присутніх вибрати один підрозділ у цьому розділі й прочитати його про себе. Запропонуйте їм зібратися в групи по двоє-трое з тих, хто вибрав той самий підрозділ, та обговорити вивчене.

Посилання

1. *Deseret Semi-Weekly News*, Dec. 19, 1899, 5.
2. *Deseret News: Semi-Weekly*, Aug. 15, 1882, 1.
3. *Deseret News: Semi-Weekly*, Aug. 15, 1882, 1.
4. *Deseret News: Semi-Weekly*, Aug. 15, 1882, 1.
5. *Deseret News: Semi-Weekly*, Aug. 15, 1882, 1.
6. *Deseret News: Semi-Weekly*, Aug. 15, 1882, 1.
7. *Deseret News: Semi-Weekly*, Feb. 9, 1886, 1.

Діти—це “безцінний спадок від Господа”.

Священні сімейні стосунки

“Якщо ми вірні, то будемо об’єднані одне з одним у безсмертному й прославленому стані. ... Утворені тут зв’язки, які мають найстійкіший характер, будуть існувати у вічності”.

З життя Лоренцо Сноу

Перед своїм 70-річчям Лоренцо Сноу запросив усіх своїх дітей та їхні сім’ї зібратися в Бригам-Сіті, Юта, для “великої сімейної зустрічі й святкування річниці”. Він забезпечив їх їжею, помешканням і склав таку програму святкування, що всі, у тому числі й малі діти, мали задоволення. “Чим більше я думаю про цю справу [зустріч сім’ї],—писав він,—тим більше мені хочеться і тим палкіше я бажаю зустрітися нам сім’єю, щоб ще раз в житті побачити усіх вас і дати вам батьківське благословення”. Він настійливо радив їм потурбуватися, аби ніщо на завадило їхньому приїзду, “за винятком хіба що найсерйозніших і нездоланних перешкод”¹.

Сім’я Сноу зібралася й була разом з 7-го по 9-те травня 1884 р., вони розважалися музикою, театралізованими виставами, промовами, віршами, іграми, пригощеннями та дружніми розмовами². Сестра Президента Сноу, Елайза, повідомляла, що під час цієї події він відвідував “різні сімейні зустрічі і як патріарх ... давав благословення членам своєї сім’ї”, а також давав і “багато батьківських порад, настанов та вказівок”. Коли ця зустріч сім’ї наблизилася до кінця, уся сім’я зібралася разом, щоб послухати його звернення. Як написала Елайза, він висловив “свою радість і вдячність Богу за те, що тепер він має щастя бачити задоволені й усміхнені обличчя своєї великої сім’ї, і за те, що справдилися його сподівання, які він покладав на цю зустріч”. Дивлячись на свою сім’ю, Президент Сноу вигукнув: “Моє серце

переповнюється найтеплішими почуттями вдячності до Небесного Батька. ... Словами не передати всіх глибоких почуттів мого серця, викликаних цією святою і священною можливістю святкувати моє семидесятиріччя, стояти тут і дивитися на це прекрасне і натхненне небесами видовище”.

А далі Президент Сноу сказав так: “Це остання зустріч сім’ї, для якої у нас є привід зібратися по цей бік духовного світу. Нехай же Бог наших батьків допоможе нам виконувати Його закони, жити чесним життям, зберігати непорушеними нашу чеснотність і цілісність, прислухатися до підказок Святого Духа і старанно прагнути очищуватися, щоб ні один член цієї сім’ї не загубився, зійшовши з прямої й вузької путі, але нехай усі ми виявимося гідними піднятися в ранок першого воскресіння, увінчані славою, продовжуючи у безсмерті підтримувати сімейну єдність, і нехай ми й далі будемо збільшуватися впродовж безкінечних віків вічності”³. [Див. рекомендацію 1 на с. 139].

Учення Лоренцо Сноу

Сімейні стосунки—священні і можуть ставати міцнішими у вічності.

Заохочуйте до шлюбу, ... і говоріть [іншим] про священність цього союзу та зобов’язання, за яким вони мають виконувати велику заповідь, дану Богом нашим першим батькам,—розмножуватися й наповнювати землю [див. Буття 1:28]. Це є найнеобхіднішим, оскільки тепер у світі існує тенденція зневажати цей закон й оскверняти завіт шлюбу. Сумно спостерігати, як в державі частішають розлучення і посилюється схильність дивитися на дітей як на тягар, а не як на безцінний спадок від Господа⁴.

[Господь] показав нам: якщо ми вірні, то будемо об’єднані одне з одним у безсмертному й прославленому стані; що утворені тут зв’язки, які мають найстійкіший характер, будуть існувати у вічності⁵.

Зв’язки, які формуються тут, будуть тривати [між нами] і у вічних світах. Батьки, матері, сестри, брати—так, матері, які дивляться на своїх любих дітей, що помирають біля них, знають: ці діти будуть їхніми в духовному світі і будуть у них такими,

якими вони пішли з життя. Дружина, яка дивиться на свого помираючого чоловіка, коли його життя згасає, знає: вона буде знову з ним; вона відчуває заспокоєння, втішення й радість, яке дається через одкровення від Всемогутнього, бо вона матиме свого чоловіка у вічних світах. Ті самі форми стосунків, які існують тут, будуть продовжуватися і за завісою; узи, утворені тут, ставатимуть міцнішими в іншому житті—у тому, що настане. І святі останніх днів відчувають впевненість в цьому, бо цю впевненість їм дав Бог⁶. [Див. рекомендацію 2 на с. 140].

Вірні святі останніх днів, які не можуть одружитися чи родити дітей у цьому житті, зможуть отримати усі благословення піднесення у житті прийдешньому.

На днях у наш офіс завітала одна пані і попросила про приватну зустріч зі мною. Вона сказала мені, що їй дуже тяжко на душі, бо вона ніяк не може знайти собі чоловіка. ... Вона хотіла знати, яким буде її становище в іншому житті, якщо вона в цьому житті так і не знайде собі чоловіка. Я гадаю, що це запитання виникає у серцях нашої молоді. ... Я хотів би дати коротке пояснення, щоб заспокоїти і втішити тих, кого турбує це питання. Жодний зі святих останніх днів, хто помирає, проживши життя праведно, не втратить нічого тільки тому, що йому не вдалося зробити щось, оскільки у нього чи неї не було для цього можливостей. Іншими словами, якщо молодий чоловік або молода жінка не мають можливості одружитися і вони проживуть своє життя праведно до самої своєї смерті, то вони отримають всі благословення, піднесення і славу, які матиме будь-який чоловік або будь-яка жінка, у яких була така можливість і вони скористалися нею. Це є безумовним і безсумнівним. ...

Людям, які не мають можливості одружитися в цьому житті,— за умови, що вони помирають у Господі,—буде дано можливість одержати всі благословення, які даються одруженим людям. Господь милостивий і добрий, Він не є несправедливим. В Ньому немає жодної несправедливості; однак ми, можливо, і не вважаємо, що це так стосовно жінки або чоловіка, які помирають, не мавши можливості одружитися, якби не можна було це виправити в іншому житті. У такому разі була б несправедливість, а

ми знаємо, що Господь несправедливим не є. Моя сестра Елайза Р. Сноу, я вважаю, була такою ж чудовою жінкою, як і будь-яка жінка-свята останніх днів, що будь-коли жила, і вона була незаміжною до віку, коли вже не могла мати дітей. ... Ні на мить я не можу собі уявити, що вона буде позбавлена хоч чогось, про що було сказано. Це буде зроблено для неї в іншому житті, і вона буде мати таке ж велике царство, яке б вона мала, якби у неї була можливість у цьому житті мати й виховувати сім'ю⁷.

**Якщо чоловік і дружина мають спільні погляди,
в їхньому домі буде жити любов і доброта.**

Дивіться, щоб маленькі, незначні непорозуміння в домашніх справах не отруювали ваше щастя⁸.

Дружини, будьте вірними своїм чоловікам. Я знаю, вам доводиться примирятися з багатьма неприємними речами, і вашим чоловікам також доводиться з чимось примирятися. Безперечно, іноді ваші чоловіки дратують вас і, можливо, це відбувається через їхню необізнаність, а буває й через вашу. ...

... Я лише кажу, що ваші чоловіки погані,—а вони такі ж погані, як і ви, а можливо, дехто з них навіть і гірший; однак не беріть цього в голову: намагайтеся витерпіти неприємності, які виникають час від часу, і коли ви зустрінете одне одного у наступному житті, то відчуєте радість, що ви свого часу примирилися з цим.

Чоловікам я кажу: “Багато хто з вас не цінує своїх дружин, як це належало б. ... Ставтеся до них з добротою. Якщо вони йдуть на збори, то ви потурбуйтеся про дитя, хоча б половину того часу. Якщо дитину потрібно поколисати, а ви не надто зайняті роботою, поколишайте її. Будьте добрими, коли вам іноді доводиться трошки пожертвувати для цього; відчувайте доброту у будь-якому разі, чим би там вам не доводилося жертвувати”⁹.

Чоловіки повинні поводитися вдома більш по-батьківськи і мати тонші почуття до своїх дружин і дітей, сусідів і друзів, бути добрішими і набожнішими. Приходячи в якусь сім'ю, я із захопленням спостерігаю, що глава цієї сім'ї служить їй як муж

Божий, добрий і лагідний, сповнений Духа Святого, з мудрістю й розумінням, що йдуть до нього з небес¹⁰.

Якщо ви створили сімейний союз в Сіоні, якщо ви створили небесний союз, який необхідний для існування тут, то ви тим самим об'єднали сім'ю разом в одне ціле, і главу цієї сім'ї буде супроводжувати Дух Господній і він матиме те світло й той розум, які, якщо ними керуватися у повсякденному житті і поведінці з тими людьми, забезпечать спасіння цієї сім'ї, бо їхнє спасіння знаходиться в його руках.

Він старається й узгоджує свої почуття й симпатії з їхніми настрійками, наскільки тільки може, і намагається забезпечити сім'ю всім необхідним для їхньої зручності й благополуччя, а вони, у свою чергу, одержавши це, виявляють такі ж почуття, таку ж доброту і такі ж наміри і якнайкраще виражають свою вдячність за отримані благословення.

Необхідно, щоб була єдність почуттів або єдність думок та взаємна прихильність, щоб вони, будучи одним цілим, могли, завдяки цьому, бути об'єднаними¹¹.

Коли [чоловік] на колінах молиться у присутності своєї дружини і дітей, він має бути натхненний даром і силою Святого Духа, щоб йому бути такою людиною, яку б шанувала хороша дружина, і щоб дар і сила Бога могли перебувати з ними постійно. Їхня сім'я повинна бути одним цілим, щоб Святий Дух міг сходити на них, вони повинні жити так, щоб дружина через молитву могла бути освяченою, щоб вона могла бачити необхідність в освяченні себе у присутності свого чоловіка і в присутності своїх дітей, щоб вони могли бути об'єднаними, щоб цей чоловік і ця дружина могли бути міцною ланкою, здатною зайняти місце в установленні й побудові Божого царства, щоб вони могли дихати чистим духом і давати чисті настанови своїм дітям та дітям їхніх дітей¹². [Див. рекомендацію 3 на с. 140].

Діти найкраще пізнають євангелію, якщо їхні батьки прагнуть натхнення й подають гарний приклад.

Робота, до якої ми залучені,—робота не наша, а Божя. У наших діях нас направляє вища істота, [Бог]. ... Майбутнє цього

Батьки повинні старатися “об’єднати [свою] сім’ю разом в одне ціле”.

царства буде залежати від наших нащадків; і його могутність та остаточний тріумф будуть залежати від їхньої освіченості й належного навчання. Якщо ми хочемо мати потрібний вплив у своїй сім’ї, ми повинні показувати гарний приклад, а також навчати правильному. Ми повинні бути здатними сказати: “Роби, як я роблю”, а також, “Роби, як я кажу”¹³.

Намагайтеся навчати своїх дітей прикладом і вказівкою так, щоб вони без вагань йшли вашими слідами й так само доблесно захищали істину, як її захищали ви¹⁴.

Чоловіки, які хочуть зберегти перед Богом своє становище у святому священстві, повинні мати дух пророцтва і бути гідними вести справи життя і спасіння людей; і [навіть] якщо вони не можуть робити це стосовно світу, вони повинні робити це вдома, у своїй сім’ї, у своїй крамниці і на своїй вулиці, щоб їхнє серце могло бути натхненним словами життя біля сімейного вогнища, у навчанні євангелії своїх дітей та сусідів, а також коли вони

промовляють з кафедри перед своїми братами. Не може бути так, щоб на людях—мати трохи Духа, а потім—бути без Нього. Дехто буде промовляти перед людьми, а потім прийде додому ... і замість того, щоб мати слова життя в собі, стає цілковито духовно обезводненим і мертвим, а з цим довше миритися не можна.

Обов'язками батьків в Ізраїлі стає пробудитися й стати спасителями людей, щоб їм ходити перед Господом з тією силою віри й тією рішучою енергією, які забезпечать їм натхнення від Всемогутнього, щоб навчати свої сім'ї словам життя. ...

У цьому ми вбачаємо дух рішучості, який сприятиме нашому об'єднанню, щоб ми могли навчитися, як любити одне одного, і я молюся до Господа, щоб Він вклав в наше серце таку любов, яку Він вклав в Ісуса, Свого Сина, і щоб Він продовжував вкладати в нас знання про те, що є добрим¹⁵.

Це справа батька—бути гідним навчати й настановляти своїх дітей та пояснювати їм принципи, щоб вони, підкоряючись тим настановам, могли бути настільки щасливими, наскільки це можливо для них у дитинстві, і в той же час, щоб вони пізнавали принципи, на яких можуть здобути найбільше щастя, ставши вже дорослими¹⁶.

Наші діти, якщо ми будемо старанно культивувати в собі чисті принципи життя й спасіння, будуть зростати в знанні про них і їм буде легше, ніж нам, сприяти встановленню небесного порядку та щастя й миру навколо себе¹⁷. [Див. рекомендації 4 і 5 на с. 140].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Прочитайте, які почуття мав Президент Сноу, зібравши всю свою сім'ю разом (сс. 133–134). Які можуть бути хороші наслідки від того, що ми збираємося всією сім'єю? Як нам допомогти своїй сім'ї залишатися дружною?

2. У чому весь останній абзац, що починається на с. 134 є доречним і сьогодні? Що ми можемо зробити, аби допомогти молоді Церкви зрозуміти священність завіту шлюбу? Як ми можемо допомагати їм у підготовці до шлюбу й батьківства?
3. Президент Сноу сказав, що “маленькі, незначні непорозуміння” можуть “отруїти [наше] щастя” вдома (с. 136). Які з конкретних ідей можуть допомогти нам уникати цієї “отрути”? (Приклади див. на сс. 136–139).
4. Уважно прочитайте підрозділ, що починається на с. 137. Чому, на вашу думку, батьки мають бути в праві сказати: “Роби, як я роблю”, а також і “Роби, що я сказав”? Як саме батьки можуть навчати власним прикладом? Про які із принципів ви дізналися завдяки хорошим прикладам ваших батьків?
5. Президент Сноу висловлював стурбованість з приводу батьків, які енергійно навчають у Церкві і не роблять цього вдома (сс. 138–139). Подумайте, як ви можете ділитися “словами життя” зі своєю сім’єю.

Відповідні уривки з Писань: 1 Нефій 8:10–12; Геламан 5:12; УЗ 68:25–28; 93:40–50; 132:19–20

Допомога вчителю: “Вам потрібно слідкувати за собою, щоб не говорити більше, ніж це потрібно, і не надто часто висловлювати свою точку зору. Інакше ті, кого ви навчаєте, можуть втратити інтерес Вашою основною турботою має бути допомога іншим у вивченні евангелії, а не вражаюче викладання. Цього можна досягти, надаючи можливість тим, кого навчаєте, учити один одного” (*Навчати—немає покликання величності*, с. 64).

Посилання

1. Див. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 453–54.
2. Див. *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 461–83.
3. В *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 484–86.
4. В “Prest. Snow to Relief Societies,” *Deseret Evening News*, July 9, 1901, 1; з цим зверненням він виступив сам перед жінками в Товаристві допомоги.
5. *Deseret News*, Apr. 11, 1888, 200; з

- детального переказу виступу Лоренцо Сноу на генеральній конференції у квітні 1888 р.
6. *Salt Lake Daily Herald*, Oct. 11, 1887, 2.
 7. *Millennial Star*, Aug. 31, 1899, 547–48.
 8. *Deseret News*, Oct. 21, 1857, 259.
 9. “The Grand Destiny of Man,” *Deseret Evening News*, July 20, 1901, 22.
 10. *Deseret News: Semi-Weekly*, Mar. 31, 1868, 2.
 11. *Deseret News*, Mar. 11, 1857, 3; в оригіналі с. 3 невірно вказана як с. 419.
 12. *Deseret News*, Jan. 14, 1857, 355.
 13. *Deseret News*, July 26, 1865, 338.
 14. В “Scandinavians at Saltair,” *Deseret Evening News*, Aug. 17, 1901, 8.
 15. *Deseret News*, Jan. 14, 1857, 355.
 16. *Deseret News*, Jan. 28, 1857, 371.
 17. *Deseret News*, Oct. 21, 1857, 259.

6 квітня 1892 р. тисячі людей зібралися, щоб побачити, як останній камінь буде надійно покладено на найвищий шпиль Солт-Лекського храму.

“Приходьте у храм”

“Горизонти, які Бог розгорнув для нашого бачення, прекрасні і вражаючі; їх неможливо навіть і уявити собі. Приходьте у храм, і ми їх вам покажемо”.

З життя Лоренцо Сноу

Невдовзі після свого хрищення й конфірмації Лоренцо Сноу почав відвідувати збори у Кертлендському храмі. Там, разом з пророком Джозефом Смітом та іншими провідниками Церкви, він отримав великі духовні благословення. У своєму щоденнику він записав: “Там ми мали дар пророцтва—дар мов—тлумачення мов—відповідні видіння й дивовижні сни, ми чули спів небесних хорів і були свідками чудових проявів зцілюючої сили, яку застосовували старійшини. У дуже багатьох випадках хворі зцілювалися: глухі могли чути, сліпі—бачити і каліки—ходити. Було ясно показано: священний і божественний вплив, ця духовна атмосфера—повсюди у тій святій будівлі”¹.

Лоренцо Сноу любив Кертлендський храм, знаючи, що “Син Божий, у Своїй славі, вшанував його Своєю царською присутністю”. Тому, вперше ставши в ньому за кафедру, щоб навчати, він був пройнятий благоговійним страхом. “Немає слів, які б передали мої почуття,—казав він,—коли я вперше став за одну з тих кафедр, щоб звернутися до присутніх,—за кафедру, над поручнями якої лише недавно перед цим стояла Ця свята Істота—“волосся на Його голові було біле, наче чистий сніг”, “Його очі були наче полум’я вогненне”,—куди також приходили Мойсей, Еліас та Іляя й передали Джозефу Сміту ключі від їхніх розподілів”. [Див. УЗ 110]².

Через багато років, 6 квітня 1892 р., президент Лоренцо Сноу стояв перед іншим зібранням людей, цього разу—вже перед майже збудованим Солт-Лейкським храмом. Приблизно 40 000 святих останніх днів зібралось на Храмівій площі та навколо неї, а ще більше 10 000 “знаходилися на дахах навколишніх будинків і там, звідки можна було спостерігати за цією подією”³. Безліч людей зібралися на церемонію, під час якої мали покласти останній камінь на найвищому шпилі храму. Того ж дня пізніше на останній камінь мали встановити статую ангела Моронія. За дорученням Першого Президентства президент Сноу, який тоді був президентом Кворуму Дванадцятьох Апостолів, мав керувати святими у церемонії Вигуку Осанни. Пояснюючи значення Вигуку Осанни величезній кількості присутніх, він висловив свою любов до храмової роботи і захоплення нею.

“Слова Вигуку Осанни,—сказав він,—які сьогодні слід буде вимовити під час або після того, як буде покладено останній камінь, були введені Президентом Джозефом Смітом у Кертлендському храмі і були сказані під час священного зібрання, коли виявилася Божа сила і братам було дано у видінні побачити Всемогутнього. Це—не звичайні слова, вони є—і ми бажаємо, щоб ви це чітко зрозуміли,—священним вигуком і використовуються під час виключно надзвичайних подій, наприклад, таких, як сьогоднішня. Ми також бажаємо, щоб це було чітко зрозумілим, що ми хочемо, аби брати і сестри не тільки промовили слова, але й щоб їхнє серце сповнилося вдячністю до Бога небес, Який завершив нашими руками цю величезну й надзвичайну роботу. Тридцять дев’ять років тому, у цей день було закладено камінь фундаменту—наріжний камінь—цього Храму. І роздумуючи та розмірковуючи над чудовими благословеннями, якими Бог нагороджував нас, Свій народ, упродовж цих багатьох років, що минули відтоді, ми бажаємо, щоб святі відчули, що цей вигук лунає з їхнього серця. Нехай же ваше серце сповниться вдячністю”. Він продемонстрував, як робиться Вигук Осанни, а потім сказав: “Тепер, коли ми будемо проходити перед Храмом і вигукувати ці слова, то ми хочемо, щоб кожний чоловік і кожна жінка вигукнули їх зі всієї своєї сили, щоб кожний дім у цьому

місті міг затремтіти, щоб люди в будь-якій частині цього міста почули цей вигук і щоб він міг сягнути вічних світів”⁴.

Наступна розповідь про церемонію покладання останнього каменя ілюструє, які благоговіння й захват відчували святі під час тієї події:

“Як тільки настав полудень, Президент Уілфорд Вудрафф ступив на помості вперед і погляди всього велелюдного зібрання, що завмерло в урочистій тиші, зосередилися на ньому. Серця людей сповнилися радісним захопленням, коли він сказав:

“Увага, усі ви, дім Ізраїля, і всі ви, народи землі! Ми покладемо останній камінь храму нашого Бога, основу якого було закладено й освячено Пророком, Провидцем і Одкровителем Бригамом Янгом”.

Потім Президент Вудрафф натиснув на кнопку електричного живлення, і останній камінь Храму було благополучно покладено на його місце. Те, що сталося по тому, неможливо описати словами. Шановний президент Дванадцятьох, апостол Лоренцо Сноу, вийшов наперед і продиригував сорока тисячами святих, коли ті разом викугували:

“Осанна! Осанна! Осанна! Богу і Агнцю. Амін, амін і амін!

Осанна! Осанна! Осанна! Богу і Агнцю. Амін, амін і амін!

Осанна! Осанна! Осанна! Богу і Агнцю. Амін, амін і амін!”

Кожний вигук супроводжувався розмахуванням білих носовиків. ... Очі тисяч людей зволожилися слізьми, викликаними повнотою їхньої радості. Земля, здавалося, тремтіла від сили звуку, що відлунював у навколишніх пагорбах. Більш грандіозного чи більш вражаючого видовища, ніж ця церемонія покладання останнього каменя Храму, ще не було записане в історії. Як тільки стих Вигук Осанни, відразу ж усе це велелюдне зібрання вибухнуло співом прекрасного й надихаючого гімну “Дух Божий”⁵.

Рівно через рік після цього, 6 квітня 1893 р., Президент Вудрафф освятив Солт-Лейкський храм, над зведенням якого святі трудилися 40 років. Президент Лоренцо Сноу був покликаний служити першим президентом того храму, він виконував свої обов’язки до часу, коли був покликаний стати Президентом

Церкви у вересні 1898 р. Сьогодні у Солт-Лейкському храмі висить портрет Президента Сноу на вшанування його відданості тому, що він називав “величезною роботою, яку ми виконуємо” в домі Господа⁶. [Див. рекомендацію 1 на с. 151].

Учення Лоренцо Сноу

У храмах ми дізнаємося про дивовижні благословення, які Бог приготував для вірних.

Горизонти, які Бог розгорнув для нашого бачення, прекрасні і вражаючі; їх неможливо навіть і уявити собі. Приходьте у храм, і ми їх вам покажемо. Я припускаю, багато хто з вас уже був там і почув дивовижне, що Бог приготував для тих, хто любить Його і залишається вірним до кінця. ...

... Він приготував усе для святих останніх днів, чого б вони могли бажати або уявляти, щоб мати повне щастя упродовж безкраїх вічностей⁷. [Див. рекомендацію 2 на с. 151].

Завдяки храмовим обрядам ми утворюємо священні зв'язки, що можуть з'єднати сім'ї разом на час і на вічність.

Замисліться над обіцяннями, даними вам під час прекрасної і чудової церемонії, що здійснюється під час укладання завіту шлюбу в Храмі. Коли двоє святих останніх днів поєднуються разом у шлюбі, їм даються обіцяння стосовно їхнього потомства, яке буде сягати від вічності до вічності⁸.

Ми отримали багато мудрості й знання про те, що дивує світ, коли ми говоримо про це. Ми дізналися, що в храмах ми можемо утворювати узи, які не розриваються при смерті, але які сягають у вічність; священні узи, що об'єднують сім'ї разом на час і на вічність⁹. [Див. рекомендацію 3 на с. 151].

У храмах ми отримуємо обряди заради наших померлих родичів, які є необхідними для піднесення.

Кожний син і кожна дочка Бога матимуть можливість здійснити те, що необхідно для піднесення і слави. ... Але досягнути

піднесення і слави можливо лише одним шляхом. Нам треба бути охрищеними для прощення гріхів і рукопокладеними для отримання Святого Духа. Ці та інші обряди є абсолютно необхідними для піднесення й слави; і для людей, які жили, коли Євангелія ще не була доступною, такі обряди можуть бути здійснені їхніми друзями. Ми прийшли у світ в цей час, щоб виконати їх—принаймні це одна з основних цілей нашого приходу. Ми не можемо не наголошувати на великій важливості цієї роботи¹⁰.

Ми прийшли у цей світ не випадково. Ми прийшли з особливою метою і, безсумнівно, завдяки певним домовленостям, укладеним в іншому світі, де ми жили і звідки ми прийшли в це життя. Тож у Храмах ми виконуємо велику роботу задля наших померлих родичів. Час від часу нам даються важливі вияви того, що Бог схвалював роботу, яку ми здійснюємо у наших Храмах. Найбільш надзвичайні такі вияви давалися людям, які виконували роботу за своїх предків. Робота, яку ми виконуємо,—могутня. Тисячі людей були охрищені за своїх померлих у процесі виконання нашої роботи в Храмах. ...

Тепер у наших Храмах ми даємо можливість людям приходити в них після того, як вони знайшли відомості про своїх предків,—не має значення, наскільки вглиб,—і бути охрищеними за їхніх померлих батька, дідуся, прадідуся і т.д., на стільки поколінь, наскільки вони дослідили свій родовід. Потім ми надаємо їм можливість припечатати дружин до їхніх чоловіків, і так по всьому родоводу, який вони можуть дослідити. Візьмімо чесного молодого чоловіка, який жив, коли діти людські ще не були знайомі з Євангелією. ... Він взяв собі дружину, створив сім'ю; але він ніколи не мав привілею отримати Євангелію, який маємо ми з вами. Проте він навчав свою сім'ю принципам моралі і він виявляв любов і доброту до дружини та їхніх дітей. Що більше цього він міг зробити? Його не можна осуджувати через те, що він не отримав Євангелії; бо не було Євангелії, щоб її отримати. Він не має втратити свою дружину, тому що він одружився з нею, не маючи можливості увійти у Храм і запечататися з нею на час і на вічність. Він діяв, виходячи з найкращого знання, яке мав, і вона вийшла за нього на час, відповідно до звичаїв країни. Ми поважаємо той шлюб,

*Батьки можуть допомагати своїм дітям підготуватися,
щоб прийняти запрошення приходити у храм.*

укладений відповідно до законів країни. ... Ми запечатуємо дітей до їхніх батьків і дружин до їхніх чоловіків, і так—по всьому родоводу¹¹.

Спаситель одного разу сказав: “Поправді, поправді кажу вам: Наступає година, і тепер уже є, коли голос Божого Сина почують померлі”, і продовжив, сказавши такі дивовижні слова: “а ті, що почують, оживуть”. [Іван 5:25]. Я вірю, що дуже мало людей не отримують істину. Люди почують голос Божого Сина; вони почують голос Священства Божого Сина і вони отримують істину й будуть жити. Ці брати і сестри, які працюють так невтомно у храмах, матимуть честь бути, як це й було, спасителями для тих родичів та друзів, заради кого виконуються ці обряди¹². [Див. рекомендацію 4 на с. 151].

**Нам слід старатися виконувати храмову
і сімейно-історичну роботу, навіть
якщо це вимагає від нас жертв.**

Тепер мета, яка не повинна сходити з думки кожного чоловіка і кожної жінки,—іти в наші Храми і виконувати цю роботу. Ця робота чудова, вона також і важлива. Коли ми підемо в інше життя і знайдемо своїх померлих друзів, що живуть там, то ми, якщо не виконали роботу, необхідну для їхнього піднесення і слави, не відчуємо великого щастя і це не буде такою вже приємною зустріччю.

Нам не слід сподіватися, що нагоди завжди будуть приємними і прийнятними; але ми повинні старатися, навіть якщо це вимагає невеликого жертвування з нашого боку, братися за виконання цієї роботи. ... У нас є палке бажання, щоб брати і сестри не ставилися легковажно до цієї важливої роботи. Ви знаєте, якою буде основна робота під час тисячі років спочинку [Тисячоліття]? Це буде та робота, до виконання якої ми намагаємося спонукати святих останніх днів у теперішній час. Храми будуть будуватися по всій цій землі, і брати та сестри будуть ходити в них і, можливо, працюватимуть день і ніч, щоб пришвидшити роботу і закінчити всі необхідні труди перед тим, як Син Людини зможе представити Своє царство Своему Батьку. Ця робота має бути завершена перед тим, як Син Людини зможе

прийти й отримати Своє царство, щоб представити його Своему Батьку¹³. [Див. рекомендацію 5 на с. 151].

**Якщо ми входимо в храм з чистим серцем,
Господь благословляє нас тим, що, як
Він знає, є для нас найкращим.**

Заходячи у ці храми, ми відчуваємо Дух Господній повніше, ніж в будь-якому іншому місці. Вони—Господні споруди, і Його найважливіша робота відбувається в їхніх стінах. ...

... Я відчуваю задоволення, коли люди, які приходять у ці храми, залишаючи їх, почувають себе краще і рішуче налаштовуються робити щось трошки краще, ніж вони робили це раніше. Ми хочемо, щоб саме такі почуття мали святі. ...

... Будьте вірними, брати і сестри, та наполегливими; приходьте до храму й виконуйте там роботу, і ви самі матимете радість, і будете краще підготовлені, щоб протистояти неприємностям, що йдуть від світу¹⁴.

Ті, хто [входять] у храм з чистим серцем і упокореним духом, не підуть з нього, не отримавши особливих благословень, навіть якщо в деяких, а можливо й багатьох, випадках вони можуть відрізнятись від тих, на які дехто може сподіватися. ... Деякі святі можуть сподіватися, що побачать добрих ангелів, ... або чекають, що побачать лице Бога. Бачити такі прояви, можливо, й не буде вам на користь. Господь знає, що є найкращим для кожної людини, і буде пристосовувати Свої дари, щоб вони принесли найбільше добра тому, хто їх отримує. Можна з впевненістю очікувати, що кожний вірний святий, який входить у цей Дім, отримає благословення, що принесе йому велике задоволення. Перш ніж ті, хто увійшли в храм, залишать його, щось підніметься в їхньому серці і виникне розуміння, яке піде їм на користь в їхньому майбутньому житті. На це святі останніх днів, якщо вони вірні, мають право¹⁵. [Див. рекомендацію 6 на с. 151].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Прочитайте розповідь про церемонію покладання останнього каменя Солт-Лейкського храму (сс. 143–146). Якщо ви були присутні на освяченні якогось храму, подумайте, що ви відчували тоді. Якщо ви брали участь у Вигуку Осанни, то що ви виявляли при цьому Господу?
2. Прогляньте запрошення Президента Сноу “приходити в храм” (с. 146). Подумайте, як ви можете прийняти це запрошення і як ви могли б поширити його серед членів сім’ї та друзів.
3. Вивчаючи другий підрозділ, що на с. 146, поміркуйте над тим, які благословення можуть прийти завдяки отриманню храмових обрядів та укладанню храмових завітів. Як ці благословення вплинули на вас і на вашу сім’ю?
4. Прочитайте підрозділ, що починається на початку с. 146. Як саме ми можемо діяти як “спасителі [наших] родичів та друзів”, виконуючи цю роботу? Чим нам у цьому допомагає Церква?
5. Що ми можемо зробити, аби приділяти ту увагу храмовій та сімейно-історичній роботі, на яку вона заслуговує? (Прогляньте підрозділ на початку с. 149).
6. Які особисті, духовні благословення ми можемо отримати, беручи участь у храмовій роботі? (Деякі приклади див. на с. 150).

Відповідні уривки з Писань: УЗ 97:15–17; 109:1–23; 128:15–18; 132:19; 138:57–59

Допомога вчителю: “Ви можете допомогти тим, кого навчаєте, відчути більше впевненості у своїй здатності брати участь в обговореннях, якщо позитивно реагуватимете на кожний щирий коментар. Наприклад, можна сказати: “Дякую за вашу відповідь. Вона була дуже глибокою” ... або “Це гарний приклад!”, або “Я

високо ціную все, сказане вами сьогодні” (*Навчати—немає покликання величнішого*, с. 64).

Посилання

1. В Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 11.
2. В *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 11–12.
3. Див. J. H. A., *Millennial Star*, May 2, 1892, 281.
4. *Millennial Star*, July 4, 1892, 418.
5. *Millennial Star*, May 2, 1892, 281–82.
6. *Millennial Star*, June 27, 1895, 403.
7. *Deseret Semi-Weekly News*, Mar. 30, 1897, 1.
8. *Deseret Semi-Weekly News*, Mar. 30, 1897, 1.
9. В “Funeral Services of Apostle Erastus Snow,” *Millennial Star*, July 2, 1888, 418.
10. *Millennial Star*, June 27, 1895, 405.
11. *Millennial Star*, June 27, 1895, 403–4; див. також *Учення Президентів Церкви: Уілфорд Вудрафф* (2004), 177.
12. *Deseret Weekly*, Nov. 4, 1893, 609.
13. *Millennial Star*, June 27, 1895, 404–5.
14. *Deseret Semi-Weekly News*, Mar. 30, 1897, 1.
15. Адаптовано з детального переказу звернення Президента Сноу в *Deseret Weekly*, April 8, 1893, 495.

“Не шукаю-бо волі Своєї, але волі Отця, що послав Мене”

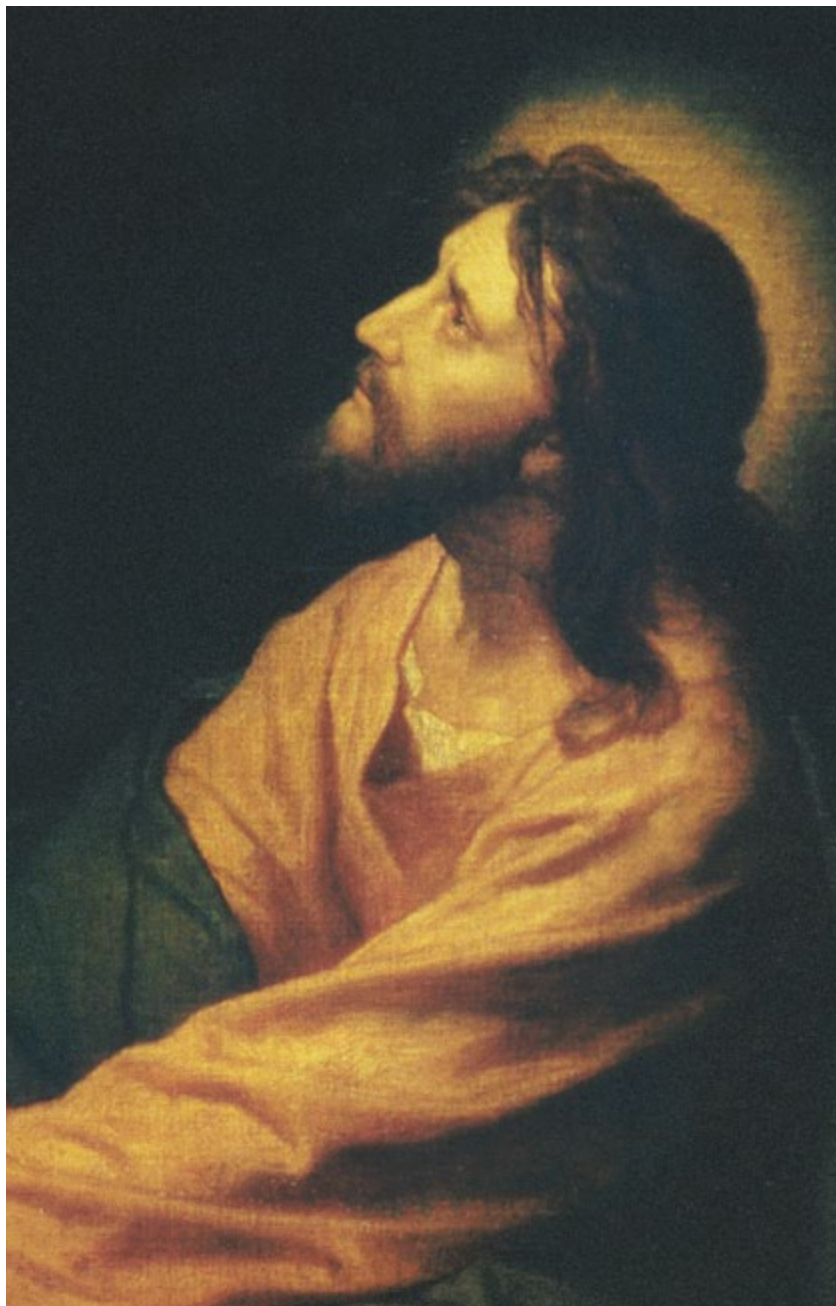
“Ми повинні підпорядкувати свою волю волі Батька і відчувати, що маємо спитати: “А якою є воля Батька, Кому ми послані в цей світ служити?” І тоді все, за що б ми не бралися, буде успішним”.

З життя Лоренцо Сноу

31 березня 1899 р. Президент Лоренцо Сноу поїхав до Академії Бригама Янга (тепер це Університет Бригама Янга), де зібралася велика група святих останніх днів для відзначення його 85-річчя. Уранці він звернувся з урочистим словом до чоловіків на їхньому зібранні. У цей же час у жінок проходили подібні збори, які проводили дружини членів Першого Президентства і Кворуму Дванадцятьох Апостолів. Після полудня всі зібралися на спільні збори.

Під час післяобідніх зборів 23 дітей “вийшли на подіум і, повернувшись лицем до Президента Лоренцо Сноу, проспівали дві пісні, ... після чого кожна дитина подарувала Президенту букет квітів”. Президент Сноу подякував дітям і виголосив для них благословення. Потім один по одному за кафедру виходили вісім студентів Академії Бригама Янга. Кожний із них як представник якоїсь організації в університеті старанно підготувався і у своєму виступі віддав належну данину пророку. У відповідь на ці слова любові й захоплення, Президент Сноу сказав:

“Тепер, брати і сестри, я навіть і не знаю, що й сказати на все це. Мабуть, мені слід було б піти додому та подумати про це, та я вважаю, що треба сказати кілька слів, на які чекають, і я гадаю, що повинен сказати щось, але справді не знаю, що ж сказати. І я

У Гефсиманському саду Спаситель сказав: "Не Моя, а Твоя нехай станеться воля!" (Лука 22:42).

скажу ось що. Я дуже ясно розумію, що ви вшановуєте не мене, Лоренцо Сноу, а ту справу, яку я представляю разом зі своїми братами, моїми радниками та членами Кворуму дванадцятьох. ... Я відчуваю: що б я не здійснив—це не заслуга Лоренцо Сноу, те, що я Президент Церкви—це не заслуга Лоренцо Сноу, а Господь вчинив це. Коли Ісус був на землі, Він сказав ось ці дивовижні слова—я розмірковував над ними і вони постійно у мене на думці у всьому, що я роблю: “Я нічого не можу робити Сам від Себе. Як Я чую, суджу, і Мій суд справедливий”. Чому ж це Він сказав, що Його суд справедливий? Він каже, тому що “не шукаю-бо волі Своєї, але волі Отця, що послав Мене”. [Див. Іван 5:30]. Оце є той принцип, мої брати і сестри, за яким я старався діяти відтоді, як мені було відкрито, що мій Батько Небесний і ваш Батько Небесний існує. Я старався чинити Його волю. ...

Це ви вшановуєте Господа, коли вшановуєте мене і моїх радників та Кворум дванадцятьох. Ми з'ясували це вже дуже давно, кожний з нас, що самі по собі ми не можемо робити нічого. Тільки тоді, коли ми дотримуємося цього принципу, якого дотримувався Ісус, коли був у цьому світі, наші зусилля увінчуються успіхами; так буде і з вами”¹.

Учення Лоренцо Сноу

Якщо ми прагнемо виконувати Божу волю, то йдемо шляхом, на якому не зазнаємо невдач.

Існує шлях, яким чоловіки і жінки можуть іти і який не приведе до невдач. Які б розчарування не траплялися і які б, здавалося, невдачі не приходили, як правило, насправді вони не є невдачами. ... Бувають часи, коли здається, що ми неначе рухаємося назад; принаймні так буває з тими, хто не цілком розуміє думку і волю Бога. Церква пройшла через дуже багато чого, і народу довелося принести великі жертви. ... Але ми ці жертви принесли, і, як народ, ми невдачі не зазнали. А чому не зазнали невдачі? А тому що народ, на загал, зосереджував свої думки на істинних принципах життя та виконував свої обов'язки. ... Народ загалом мав Дух Господа і дослухався до Нього. Ось тому й не було невдачі. Те ж саме може бути і з кожним окремо. Цей

шлях—для кожної людини, і якщо ним іти, невдачі не буде. Це стосується як матеріального, так і духовного. Господь дав ключове слово у цих віршах, які я прочитав у книзі Учення і Завіти:

“Якщо ваше око буде єдиноспрямованим до Моєї слави, ваші тіла буде цілковито сповнено світлом, і не буде темряви в вас; а тіло, яке сповнене світлом, досягає все. Отже, освятіть себе, щоб ваш розум став єдиноспрямованим до Бога”. [УЗ 88:67–68].

Це і є той ключ, завдяки якому людина завжди буде успішною. Павло сказав:

“Я женусь до мети за нагородою високого поклику Божого в Христі Ісусі”. [Филип'янам 3:14].

Велика мета, яку кожний [святий останніх днів] повинен постійно мати перед собою. А що це за винагорода? ... “Усе, що має Мій Батько, буде дано йому”. [УЗ 84:38].

Одного разу Спаситель сказав дивовижні слова. Вони знаходяться у 5-му розділі Євангелії від святого Івана, ось вони:

“Я нічого не можу робити Сам від Себе”. [Іван 5:30].

Просто вражає, що Бог, Який сотворив світи, Який зійшов сюди, зодягнутий у плоть, Який творив могутні чудеса і віддав Своє життя на горі Голгофа заради спасіння всієї людської сім'ї,—мав сказати: “Я нічого не можу робити Сам від Себе”. І далі Він каже:

“Як Я чую, суджу, і Мій суд справедливий,—не шукаю-бо волі Своєї, але волі Отця, що послав Мене”. [Іван 5:30].

Це чудові слова, і як багато ними сказано. Тепер наше бажання—мати цей дух в кожному вчинку в нашому житті і в кожній справі, за яку ми беремося, незалежно від того, матеріальна вона, чи духовна, і не думати про себе. Ми повинні старанно дізнаватися, як витратити гроші та користуватися інформацією, які Бог нам дав. Відповідь проста: так, щоб це було для слави Божої. Наше око повинно бути єдиноспрямованим до слави Божої. Так було, коли ми залишили те, передземне, життя, щоб [прийти] в це життя. Ми повинні прагнути сприяти інтересам Всевишнього Бога і відчувати те саме, що відчував Ісус: “Я нічого не можу робити Сам від Себе”. І якщо тільки ми діємо так

сьогодні і вчора, цього тижня й наступного, в інтересах Бога і наше око єдиноспрямоване до слави Божої, то ми не можемо зазнати невдачі². [Див. рекомендацію 1 на с. 161].

**Якщо ми підкоряємося Божій волі, Він дає нам
силу успішно виконувати Його роботу.**

Самі від себе ми не можемо нічого робити. Як сказав Ісус: “Поправді, поправді кажу вам: Син нічого робити не може Сам від Себе, тільки те, що Він бачить, що робить Отець; бо що робить Він, те так само й Син робить”. [Іван 5:19]. Він прийшов у це життя виконувати волю Свого Батька, а не Свою власну волю. Наші бажання й рішучість повинні бути такими ж, як і Його. Ми повинні підпорядкувати свою волю волі Батька і відчути, що маємо спитати: “А якою є воля Батька, Кому ми послані в цей світ служити?” І тоді все, за що б ми не бралися, буде успішним. Ми можемо й не побачити сьогодні чи завтра, до якого успіху це приведе, та все ж результатом буде успіх³.

“І сказав Мойсей до Бога: “Хто я, що піду до фараона, і що виведу з Єгипту синів Ізраїлевих?” [Див. Вихід 3:11].

“Та Мойсей сказав до Господа: “О Господи,—я не промовець ні від учора, ні від позавчора, ані відтоді, коли Ти говорив був до Свого раба, бо я тяжкоустий та тяжкоязыкий”. [Див. Вихід 4:10]. ...

З прочитаних мною уривків ми бачимо, що Бог покликав Мойсея виконати особливу роботу; Мойсей відчув свою неспроможність і нездатність виконати те, що від нього вимагалось. Та робота була непосильною. Вона за своєю природою і своїм характером була надто надзвичайною і вимагала того, що зробити, як відчував Мойсей, в нього не було ні сили, ні здібності; він відчував свою слабкість і просив Бога знайти когось іншого. ... Ці почуття просто придавили його, і він заговорив до Господа, кажучи: “Ну хто я такий, що необхідно мене посилати на виконання цієї величезної роботи, адже її не можна виконати, маючи такі можливості, як мої. ...

Такими були почуття й уявлення Мойсея, і він хотів, щоб вони подіяли на Бога. І так було від самого початку; коли Господь

покликав людей, вони відчували свою неспроможність; і так є, коли старійшинам пропонують виступати перед вами. І те саме відбувається зі старійшинами, яких покликають йти до народів землі проповідувати євангелію. Вони відчують свою нездатність. Вони відчують свою недостатність. ...

Тоді, коли був покликаний Єремія, він відчував те саме, що й Мойсей. Він сказав, що Господь покликав його бути пророком не лише для дому Ізраїлевого, але й для всіх навколишніх народів. Він був ще дитиною, як і Джозеф Сміт, коли Бог вперше явився йому. Джозефу було тільки лише неповні 14 років—це ще певною мірою дитина,—він був необізнаний з тим, що світ вважав мудрістю й знанням,—так само, як це було і з Єремією, коли Бог вперше покликав його,—він сказав: “Я ще юнак. Як я можу виконати цю величезну роботу, яку Ти вимагаєш від моєї руки, нести на собі ці важкі обов’язки, які Ти пропонуєш покласти на мої плечі?” Він не приймав ні серцем, ні почуттями той задум—виконати цю тяжку роботу. Але Бог сказав йому, ... щоб заспокоїти: “Ще поки тебе вформував в утробі матерній, Я пізнав був тебе”. Тобто Він сказав, що Він знав Єремію у [передземному] світі і що він виконає те, що Господь вимагав з його рук; “і ще поки ти вийшов із нутра, тебе посвятив, дав тебе за пророка народам”. [Див. Єремія 1:5–6]. І Єремія пішов, і завдяки силі Всемогутнього він виконав те, що Господь вимагав від його рук. ...

Тож Господь чинить не так, як чинять люди. Він діє інакше. Про це казав апостол Павло. Він сказав: “Ви покликані. Не мудрі покликані, але Бог покликав немудрих, щоб засоромити мудрих”. [Див. 1 Коринтянам 1:25–27]. І апостоли, яких покликав Бог, яких покликав Ісус, Син Божий, на яких клав руки Свої, щоб дати їм Своє священство і Своє повноваження виконувати Свою роботу,—вони не були освіченими; вони не були обізнаними в науках, вони не займали високого становища в Юдеї—вони були бідними й неосвіченими, займалися в житті простою працею. ... Дійсно таки Господь діє по-іншому. Він покликає не так, як покликають люди. І люди дуже схильні [бентежитися] тим, як Бог покликає; найкращі з людей, наймудріші з людей дуже часто [бентежаться]. Мойсея [бентежило], як Господь дасть йому здійснити те, що вимагав від нього, але він був навчений цього

Мойсей “приписував усі свої успіхи Всемогутньому Богу, Який покликав його. Так робимо й ми”.

пізніше. Господь допомагав і підтримував Мойсея дивовижним чином, щоб переконати його братів, Ізраїль, коли він був перед очима у великого Єгови. Мойсей говорив до них і розповів про свою місію, і вони зрештою дали свою згоду. Вони сприйняли і прийняли його поради і його провідництво, і він вивів їх із землі рабства в Єгипті. Він досяг успіху і добився його не завдяки власній мудрості, а приписував усі свої успіхи Всемогутньому Богу, Який покликав його. Так робимо й ми. ...

Що ж, достатньо констатувати, що Бог покликав нас. Ми не проповідуюмо, [якщо тільки] цього не вимагає Бог. Навряд чи можна вказати на когось серед старійшин Ізраїля, у кого б не зомліло серце, якби його було покликано проповідувати євангелію, виконувати дані йому обов'язки і дотримуватися взятих зобов'язань. Я помічаю, що найкращі промовці, які будь-коли промовляли з цієї кафедри, коли їх покликали, відчували страх і просили віри й підтримки присутніх. І вони виходили вперед у

силі Єгови і зі страхом і тремтінням проголошували Його волю; але то була не їхня власна сила й мудрість, з якими вони зверталися до святих останніх днів. І хоч, можливо, вони ніколи не мали переваг здобутої в коледжі освіти, усе ж вони стояли перед зібранням, покладаючись не на власну силу, а на силу й могутність евангелії⁴.

Ми не можемо завжди робити те, що нам подобається, але ми будемо мати силу робити те, що ми повинні робити. Господь даватиме нам силу робити це⁵. [Див. рекомендацію 2 на с. 161].

**Ми були покликані діяти в ім'я Бога і визнаємо
Його руку в усіх добрих справах, які чинимо.**

Те, що ми робимо, ми виконуємо в ім'я Господа Бога Ізраїлевого, і ми готові визнавати руку Всемогутнього в усьому, що робимо. Коли Мойсей виступив уперед як визволитель Дітей Ізраїлевих з їхньої єгипетської неволі, він представив себе не так, як це зробив би звичайний визволитель, а він йшов в ім'я Господа Бога Ізраїлевого, маючи наказ здійснити їхнє звільнення силою і владою, які він отримав від Бога. І з моменту, коли він постав перед ними у цій ролі, і аж до завершення своєї роботи він діяв в ім'я Господа і від Його імені, а не за власною мудрістю або винахідливістю, і не тому, що мав надзвичайні розумові здібності у порівнянні з рештою людства. Господь явився йому у палаючому кущі й наказав йти вперед і виконати особливу роботу, яка стосувалася миру, щастя і спасіння великого народу; і успіх та процвітання цього народу залежали від здійснення того, що Бог Небесний відкрив йому через одкровення. Успіх і процвітання були цілковито гарантовані йому тим фактом, що призначена йому робота не була придумана ним самим, а прийшла від Єгови. ...

Це ж стосується і нас самих. Велика робота, що тепер виконується—збирання народу з народів землі, не зародилася в розумі якоїсь людини чи групи людей, а прийшла від Всемогутнього Господа⁶.

Ми покладаємося на Бога; і в усіх своїх трудах і справах, і в усьому нашому успіху, який приходить до нас в наших трудах, ми відчуваємо: усе це вершить Бог⁷.

Ми прийшли в цей світ заради великої мети, тієї ж, що й Ісус, наш старший брат,—чинити волю і справи нашого Батька; у цьому—мир, радість і щастя, збільшення мудрості, знання і сили Бога; поза цим—немає обіцяних благословень. Тож давайте присвяtimo себе праведності, давайте допомагати кожному і всім ставати кращими й щасливішими; усім чинити добро і нікому не чинити зла; шанувати Бога і слухатися його священства; розвивати в собі й зберігати просвітлену совість та йти за Святим Духом; не знесилюватися, міцно тримаючись за те, що є добрим; терпіти до кінця—і тоді ваша чаша радості буде повна аж через край, бо великою буде ваша винагорода за ваші випробування і страждання від спокус, за ваші тяжкі муки, за тугу вашого серця й сльози; так, наш Бог дасть вам вінець невмирущої слави⁸. [Див. рекомендацію 3 далі].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на с. vii–x.

1. Вивчіть підрозділ, що починається на с. 155. Як ви можете дізнатися, що ваше око є єдиноспрямованим до слави Божої? Як можуть батьки допомогти своїм дітям тримати їхнє око єдиноспрямованим до слави Божої у світі, де так багато відволікаючого?
2. Прогляньте сказане Президентом Сноу про Мойсея та Єремію (сс. 157–160). Як ці розповіді можуть допомогти нам у наших стараннях служити у кворумах священства, у Товаристві допомоги та інших церковних організаціях?
3. Президент Сноу навчав, що ми повинні служити “в ім’я Господа” (с. 160). Як би ви описали людину, яка діє в ім’я Господа? Подумайте про можливості, які у вас є, щоб служити в ім’я Господа.

4. У цьому розділі Президент Сноу кілька разів вживає слова *успіх* та *успішний*. У чому відрізняється Господнє визначення успіху від визначення, яке дає успіху світ? Чому ми можемо бути впевнені в успіху, якщо виконуємо Божу волю?

Відповідні уривки з Писань: Филип'янам 4:13; 2 Нефій 10:24; Мосія 3:19; Геламан 3:35; 10:4–5; 3 Нефій 11:10–11; 13:19–24; УЗ 20:77, 79; Мойсей 4:2

Допомога вчителю: “Не бійтеся мовчання. Часто людям потрібен час, щоб подумати над запитанням і відповісти на нього або передати свої почуття. Можна зробити паузу після того, як поставили запитання, після того, як було розказано про духовний досвід, або коли людині було важко висловитися” (*Навчати— немає покликання величнішого*, сс. 66–67).

Посилання

1. В “Anniversary Exercises,” *Deseret Evening News*, Apr. 7, 1899, 9–10.
2. “The Object of This Probation,” *Deseret Semi-Weekly News*, May 4, 1894, 7.
3. В Conference Report, Oct. 1899, 2.
4. *Salt Lake Daily Herald*, Oct. 11, 1887, 2.
5. *Deseret News*, May 15, 1861, 82.
6. *Deseret News*, Dec. 8, 1869, 517.
7. *Salt Lake Daily Herald*, Oct. 11, 1887, 2.
8. В Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 487.

Десятина, закон для нашого захисту й розвитку

“Закон десятини—один з найважливіших законів, будь-коли відкритих людині. ... Завдяки виконанню цього закону, святим будуть даватися благословення й успіх”.

З життя Лоренцо Сноу

На початку травня 1899 р. Президент Лоренцо Сноу відчув підказку, що йому потрібно відвідати місто Сент-Джордж та інші поселення на півдні Юти. Він швидко організував групу людей, до якої увійшли також кілька генеральних авторитетів, з якою й вирушив у довгу подорож.

Готуючись до цієї подорожі, Президент Сноу жодній людині не сказав, чому вони туди поїдуть—він і сам цього не знав. “Коли ми виїхали із Солт-Лейка,—пізніше розповідав він,—ми й уяви не мали, для чого їдемо у ті південні поселення”¹. Але 17 травня, невдовзі після того, як мандрівники прибули у Сент-Джордж, воля Господа була “ясно явлена” Його пророку². На зборах, що відбулися 18 травня 1899 р., Президент Сноу заявив:

“Таким є слово Господа до вас, мої брати і сестри: ви повинні підкоритися тому, що вимагається від вас як від народу, який має перед собою такі грандіозні перспективи піднесення й слави. Яке слово? Чому іноді те чи інше треба втовкмачувати у ваші вуха доти, поки ви, можливо, почуєте його. ... Це слово Господа до вас не є чимось новим; воно просте: “Ось настає той час для кожного Святого Останніх днів, який вважає себе підготованим до майбутнього і непохитно стоїть на надійному фундаменті, виконати волю Господа—платити свою десятину сповна”. Таким є слово Господа до вас, і воно

Скинія у Сент-Джорджсі. У цій будівлі Президент Сноу виголосив свою першу з багатьох проповідей про десятину.

буде словом Господа до кожного поселення на всій землі Сіону. Після того, як я поїду від вас і ви почнете обдумувати це, то самі зрозумієте: настав час, коли кожна людина повинна піднятися і сплатити свою десятину сповна. Господь благословив нас і виявив до нас милість у минулому; але настають часи, коли Господь вимагає, щоб ми виявили сміливість і робили те, що Він заповів, і більше не нехтували цим. Те, що я сказав у цьому колі Сіону, я скажу кожному колу Сіону, який був організований. Жодний чоловік або жодна жінка, які зараз чують, що я кажу, не будуть відчувати себе впевнено, якщо він або вона не сплачуватиме повної десятини”³.

За свої попередні 50 років служіння апостолом Президент Сноу рідко коли згадував у своїх проповідях закон десятини. Але ситуація змінилася у Сент-Джорджі, Юта, завдяки отриманому ним одкровенню. “Я ніколи не мав більш ясного одкровення,— пізніше розповідав він,—ніж [одкровення], отримане з приводу десятини”⁴. Він виїхав із Сент-Джорджа із супроводжуючою його групою і відвідував містечко за містечком на півдні Юти, а потім повернувся додому в Солт-Лейк-Сіті; за цей час він провів збори 24 рази. Президент Сноу виголосив 26 проповідей. І кожного разу, звертаючись до святих, він радив їм виконувати закон десятини.

Група повернулася до Солт-Лейк-Сіті 27 травня. Один репортер повідомив у газеті: “Президент виглядає сьогодні міцнішим і більш активним, ніж у день від’їзду із Солт-Лейк-Сіті”. Відповідаючи на слова, що він “переніс ту подорож напрочуд добре”, 85-річний пророк сказав: “Та вони всі так кажуть. ... Подорож пішла мені на користь. Ніколи в житті я не відчував себе краще. Я відчуваю, що Господь підтримує мене, бо Його про це просять у молитвах святи”⁵.

Він розповідав не лише про своє добре самопочуття, але й поділився почуттями, які в нього викликали віра й праведність святих на півдні Юти. Він сказав, що і його самого, і всю групу приймали з “найпалкішою радістю і вдячністю”⁶. Він повідомив, що коли він давав пораду святим виконувати закон десятини, “Дух Господній зійшов на людей, і вони надзвичайно раділи і у своєму серці постановили, що будуть дотримуватися цього

принципу за кожною його буквою і за його духом”⁷. Відповідаючи на запитання, в якому взагалі стані перебувають люди, він сказав: “Вони живуть у затишних будинках, вони надзвичайно гарно одягнені, і, як видається, мають сповна від всіх щедрот землі, щоб їм їсти й пити. У Сент-Джорджі люди потерпають від страшної посухи, найстрашнішої, що була у цій місцевості, але вони мають віру, що невдовзі підуть дощі”⁸.

29 і 30 травня Президент Сноу виголосив дві проповіді про закон десятини, спочатку—перед провідниками Асоціації взаємного вдосконалення молодих жінок, а потім—перед провідниками Асоціації взаємного вдосконалення молодих чоловіків⁹. Після завершення другої проповіді старійшина Б. Г. Робертс, сімдесятник, зачитав наведену далі резолюцію, яку одностайно підтримали там всі присутні: “Постановили: Ми приймаємо вчення про десятину, викладене і представлене зараз Президентом Сноу, як слово і волю Господа для нас, і ми приймаємо це вчення всім своїм серцем; ми самі будемо виконувати цей закон і будемо робити все для нас можливе, щоб і святі останніх днів виконували його”¹⁰. 2 липня всі генеральні авторитети і представники всіх колів і приходів Церкви відвідали урочисті збори у Солт-Лейкському храмі, перед цим вони, готуючись до тих зборів, постилися й молилися. На зборах вони одностайно прийняли таку ж резолюцію¹¹. Президент Сноу, сам вірно дотримуючись цієї резолюції, навчав про закон десятини в багатьох колах і слідкував за тим, щоб і інші церковні провідники робили те саме.

Упродовж кількох місяців, що минули після візиту Президента Сноу у південні місцевості Юти, він отримав повідомлення від святих останніх днів про те, що вони з поновленою відданістю виконують закон десятини. Ця новина принесла йому “найбільшу радість і задоволення”¹², бо він знав, що завдяки постійному виконанню цього закону, “благословення Всемогутнього [буде] злито на цей народ і Церква [буде] розвиватися вражаюче й швидко, як ніколи раніше”¹³.

Президент Сноу неодноразово запевняв святих, що вони, кожний окремо, матимуть благословення як матеріальні, так і духовні, за умови, що будуть виконувати закон десятини¹⁴. Це

обіцяння частково було виконане в серпні 1899 р., коли жителі Сент-Джорджа відчували тимчасове полегшення, що прийшло під час засухи в їхньому краї; їхня віра була винагороджена дощем—випало майже 7,5 см осадів, більше, ніж їх було за останні 13 місяців разом¹⁵. Президент Сноу також пообіцяв, що виконання закону десятини принесе благословення і Церкві в цілому. Він відчув упевненість: десятина вірних дасть можливість Церкві вийти з її боргів, які дуже виростили через переслідування¹⁶. Це обіцяння було виконане в 1906 р., через п'ять років після його смерті. На квітневій генеральній конференції 1907 р. Президент Джозеф Ф. Сміт оголосив:

“На моє переконання, ще ніколи не було в історії Церкви часу, коли б закон десятини виконувався більш поширено і більш чесно, ніж він виконувався святими останніх днів в останній період. Сума десятини, сплаченої людьми у 1906 р., була більшою за суму десятини будь-якого року. Це хороший показник того, що святі останніх днів виконують свій обов'язок, що вони мають віру в Євангелію, що вони готові виконувати заповіді Бога і що вони виконують закон десятини, можливо, більш віддано, ніж будь-коли раніше. До того ж хочу сказати ще щось, і зроблю це у формі поздоровлення. Господь благословив нас, і святі були вірними у сплаті десятини, і завдяки цьому ми змогли розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями. Тепер Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів не винна жодного долара. Нарешті ми можемо розплачуватися одразу. Нам не потрібно більше позичати, і така необхідність не виникне й надалі, якщо святі останніх днів продовжуватимуть жити згідно зі своєю релігією і дотримуватися закону десятини”¹⁷. [Див. рекомендацію 1 на с. 172].

Учення Лоренцо Сноу

Закон десятини легкий для розуміння й може виконуватися всіма.

Я благаю вас в ім'я Господа, і я молюся, щоб кожний чоловік, кожна жінка й кожна дитина ... платила одну десяту свого доходу як десятину¹⁸.

*Президент Сноу радив батькам і вчителям
вчити дітей платити десятину.*

Закон [десятини]—закон не важкий. ... Якщо людина отримує десять доларів, її десятина—один долар; якщо вона отримує сто—її десятина десять. ... Це дуже легко збагнути¹⁹.

[Людина може спитати себе]: “Скільки ж із цієї десятини я віддам? А чи не можу я частину її залишити собі? Господь дуже багатий, і я сумніваюсь, що Він взагалі занепокоїться через те, що я залишу з неї трошки собі”; і людина залишає собі трошки з десятини. Але ця дуже маленька не віддана в десятину частина буде непокоїти цю людину, якщо її совість така ж, як у більшості святих останніх днів. Ця не віддана частина буде непокоїти її більше чи менше вдень, а також коли вона буде думати про неї вночі. У людини не буде того щастя, яке вона має привілей відчувати—воно покине її²⁰.

Частина десятини—це ще не десятина, так само як занурення людини до половини її тіла—це ще не хрищення²¹.

Немає такого чоловіка або такої жінки, які не можуть платити одну десяту частину з того, що вони отримують²².

Брати і сестри, ми хочемо, щоб ви молилися про це. ... Замість того, щоб мати такі принижуючі ідеї, які дехто має стосовно грошей, ми повинні платити свою десятину. ... Платити свою десятину—ось чого вимагає Господь від нас сьогодні. І Він сподівається, що кожна людина у майбутньому буде платити свою десятину. Ми знаємо, що є однією десятою нашого доходу; давайте ж платити її Господу. Тоді ми можемо, не ховаючи очей, іти до єпископа і просити його дати нам рекомендацію, щоб ходити до храму²³.

Я кажу вам в ім'я Господа Бога Ізраїлевого: якщо ви будете платити десятину відтепер і надалі, Господь простить вам усі [не сплачені в минулому] десятини і благословення Всемогутнього щедро проллються на цей народ²⁴.

Я хочу, щоб цей принцип закарбувався у вашому серці і ви ніколи його не забували. Як я вже неодноразово казав, я знаю, що Господь простить святим останніх днів їхню несплату десятини у минулому, якщо вони тепер покаються і будуть надалі свідомо платити десятину²⁵. [Див. рекомендацію 2 на с. 172].

Сплачуючи десятину, ми тим самим робимо свій внесок в роботу Церкви.

Ця Церква не могла б рухатися вперед, не маючи коштів, а ці кошти їй давав Бог [завдяки закону десятини]. Наші храми, де ми отримуємо найвищі благословення, які тільки давалися коли-небудь смертній людині, збудовані завдяки надходженню коштів. Ми ніколи б не могли послати ... старійшин у світ проповідувати Євангелію, як ми тепер робимо, якби на це не було коштів. ... До того ж є тисяча інших справ, виконання яких постійно вимагає коштів. ...

Якби чудові святі останніх днів не платили десятину, то наші чотири Храми тут [у 1899 р.] ніколи б не були зведені, і вироки та статuti Божі, що стосуються піднесення і слави, ніколи б не могли бути дотримані. Перший принцип дії для святих останніх днів—освятити землю через виконання цього закону десятини

Кошти десятини використовуються, щоб допомогти сплатити за будівництво й утримання храмів.

і бути гідними того, щоб отримати обряди, що стосуються піднесення і слави наших померлих²⁶. [Див. рекомендацію 3 на с. 172].

Господь буде благословляти нас матеріально й духовно, якщо ми виконуємо закон десятини.

Закон десятини—один з найважливіших законів, будь-коли відкритих людині. ... Завдяки виконанню цього закону, святим будуть даватися благословення процвітання й успіху²⁷.

Якщо ми будемо дотримуватися цього закону, ... земля буде освяченою, і ми будемо вважатися гідними отримати Господні благословення і будемо мати допомогу й підтримку у своїх фінансових справах і в усьому, що робимо, як в матеріальному, так і в духовному²⁸.

Матеріальне спасіння цієї Церкви ... залежить від послухності цьому закону²⁹.

Серед святих останніх днів існує бідність, і вона завжди буде існувати, поки принаймні ми не будемо виконувати закон десятини³⁰.

Я справді вважаю: якщо святі останніх днів дійсно підкоряться цьому закону, нам можна розраховувати на звільнення з будь-якого лиха, що може прийти до нас³¹.

Ось закон, відкритий спеціально для нашого захисту й безпеки, а також і для нашого розвитку на шляху праведності й святості; закон, яким земля, на якій ми живемо, могла б стати освяченою; закон, завдяки якому міг би зводитися і встановлюватися Сіон, який більше ніколи не був би подоланий чи знищений злочестивими й безбожними людьми³².

У нас є храми, і ми отримуємо благословення, пов'язані з ними, а саме, найвищі обряди, які будь-коли давалися людині на землі, і це—завдяки послухності цьому закону³³.

Ми ніколи не зможемо підготуватися, щоб побачити лице Бога, якщо не будемо сумлінними у сплаті десятини та виконанні інших своїх обов'язків³⁴.

Я висловився ясно, і я кажу: те, що я сказав вам стосовно десятини, йде від Господа. Ви дійте під впливом Духа Господнього, і ваші очі будуть відкриті³⁵. [Див. рекомендацію 4 на с. 172].

Батьки і вчителі мають відповідальність платити десятину, а потім навчати дітей робити те саме.

Навчайте [дітей] ще з малечку платити їхню десятину. Ви, матері, навчайте своїх дітей, що коли вони отримують якісь гроші, то повинні сплатити одну десяту частину від них Господу, якою б маленькою вона не була. Навчайте їх платити свою десятину сповна³⁶.

Було б добре й правильно, коли б ... провідники і вчителі [в Церкві] відчули своїм серцем і самою своєю душею дух цього закону, щоб вони могли бути цілком підготовленими передавати його іншим і давати відчути підростаючому поколінню

важливість і священність цього закону. Від вас, мої брати і сестри, вимагається не лише самим виконувати цей закон, але й навчати його інших, те ж таки підростаюче покоління, ... і якою мірою вам вдасться отримати дух його, такою ж мірою ви зможете передавати його і навчати йому. ...

... Я вимагаю від вас, щоб ви не лише виконували його, але й навчали його дітей святих останніх днів і закарбували його на таблицях їхньої пам'яті, щоб вони, коли виростуть до віку підзвітності, могли б сказати, що були навчені йому і що виконують його від самого малечку³⁷. [Див. рекомендацію 5 нижче].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Прочитайте розповідь про те, як Президент Сноу отримав одкровення про десятину (сс. 163–167). Подумайте про його готовність поїхати у Сент-Джордж і про готовність людей дотримуватися закону десятини. Чого ми можемо навчитися з цієї історії?
2. В якому розумінні десятини “не є важким законом”? (Приклади див. на сс. 167–169). Чому дехто може думати, що закон десятини виконувати важко? Як вчення Президента Сноу може допомогти деяким людям отримати свідчення про сплату десятини?
3. Уважно прочитайте перший підрозділ, що починається на с. 169. Які з благословень отримали ви самі та ваші рідні завдяки будівлям та програмам, на які було витрачено кошти з десятини? Чому платити десятину—це привілей?
4. Президент Сноу свідчив, що ми будемо благословенні, якщо будемо виконувати закон десятини (сс. 170–171). Які благословення приніс закон десятини у ваше життя? У життя вашої сім'ї та друзів?
5. Поміркуйте над порадою Президента Сноу батькам і вчителям (сс. 171–172). Чому, на вашу думку, важливо, щоб діти платили свою десятину, “якою б маленькою вона не

була”? В які способи можна навчати дітей платити десятину і пожертвування?

Відповідні уривки з Писань: Малахія 3:8–10; УЗ 64:23; 119:1–7

Допомога вчителю: “Будьте уважними, щоб не завершити цікаве обговорення надто швидко, аби тільки подати весь підготовлений вами матеріал. Хоч і важливо подати весь матеріал, та все ж важливіше допомогти тим, кого навчаєте, відчутти вплив Духа, знайти правильні рішення, збільшити своє розуміння евангелії і укріпитися у своєму зобов’язанні виконувати заповіді” (*Навчати—немає покликання величнішого*, с. 64).

Посилання

1. В “In Juab and Millard Stakes,” *Deseret Evening News*, May 29, 1899, 5.
2. В “In Juab and Millard Stakes,” 5.
3. *Millennial Star*, Aug. 24, 1899, 532–33; див. також *Deseret Evening News*, May 17, 1899, 2; *Deseret Evening News*, May 18, 1899, 2. У *Millennial Star* сказано, що Президент Сноу виступив з цією промовою 8 травня, однак в інших тогочасних джерелах вказано, що він виступив з нею 18 травня. Про десятину Президент Сноу говорив також 17 травня.
4. В “President Snow in Cache Valley,” *Deseret Evening News*, Aug. 7, 1899, 1.
5. В “Pres. Snow Is Home Again,” *Deseret Evening News*, May 27, 1899, 1. На той час у Церкві було 40 колів.
6. В “Pres. Snow Is Home Again,” 1.
7. *Deseret Evening News*, June 24, 1899, 3.
8. В “Pres. Snow Is Home Again,” 1.
9. Див. “The Annual Conference of the Young Men’s and Young Ladies’ Mutual Improvement Associations,” *Improvement Era*, Aug. 1899, 792–95; див. також Ann M. Cannon, “President Lorenzo Snow’s Message on Tithing,” *Young Woman’s Journal*, Apr. 1924, 184–86.
10. В. Н. Roberts, процитовано в “The Annual Conference of the Young Men’s and Young Ladies’ Mutual Improvement Associations,” 795.
11. Див. В. Н. Roberts, *Comprehensive History of the Church*, 6:359–60.
12. В Conference Report, Oct. 1899, 28.
13. В “President Snow in Cache Valley,” *Deseret Evening News*, Aug. 7, 1899, 2.
14. Див., наприклад, *Deseret Evening News*, June 24, 1899, 3. Тогочасна стенограма виступів Президента Сноу і статті в тогочасних газетах про його подорожі показують: хоч він і обіцяв святим, що вони будуть благословенні як матеріально, так і духовно за виконання закону десятини, усе ж він конкретно не обіцяв закінчення посухи на півдні штату Юта.
15. Див. Western Regional Climate Center, <http://www.wrcc.dri.edu/cgi-bin/cliMONtpre.pl?utstge>.
16. Див., наприклад, “The Annual Conference of the Young Men’s and Young Ladies’ Mutual Improvement Associations,” 793.
17. В Conference Report, Apr. 1907, 7.
18. В Conference Report, Oct. 1899, 28.
19. *Deseret Semi-Weekly News*, July 28, 1899, 10.
20. В Conference Report, Apr. 1899, 51.
21. *Deseret Evening News*, June 24, 1899, 3.
22. В “President Lorenzo Snow’s Message on Tithing,” 185; з протоколу зборів, проведених в Залі Асамблей у Солт-Лейк-Сіті 29 травня 1899 р.
23. *Deseret Semi-Weekly News*, July 28, 1899, 10.
24. В “President Snow in Cache Valley,” 2.
25. В Conference Report, Oct. 1899, 28.
26. В Conference Report, Oct. 1899, 27–28.
27. В “In Juab and Millard Stakes,” 5.

28. *Deseret Evening News*, June 24, 1899, 3.
29. В "The Annual Conference of the Young Men's and Young Ladies' Mutual Improvement Associations," 794.
30. *Deseret Semi-Weekly News*, July 28, 1899, 10.
31. В "President Lorenzo Snow's Message on Tithing," 185.
32. "Tithing" *Juvenile Instructor*, Apr. 1901, 216.
33. "Tithing," 215.
34. В "Conference of Granite Stake," *Deseret Evening News*, May 21, 1900, 2; з детального переказу виступу Лоренцо Сноу на конференції колу Греніт 20 травня 1900 р.
35. *Deseret Semi-Weekly News*, July 28, 1899, 10.
36. *Millennial Star*, Aug. 31, 1899, 546.
37. "Tithing," 215–16.

Товариство допомоги: Справжнє милосердя і чиста релігія

*“Жодна із заснованих до цього інституцій
не мала такої благородної мети. Основа
Товариства—справжнє милосердя,
яке є чистою любов’ю Христа”.*

З життя Лоренцо Сноу

Улітку 1901 р. генеральне президентство Товариства допомоги організувало захід для сестер Товариства допомоги в Долині Со-лоного озера, що тривав цілий день. Президент Лоренцо Сноу прийняв запрошення відвідати його та виступити перед групою, що була там. Свій виступ він розпочав, сказавши: “Я високо ці-ную привілей провести сьогодні після обіду у вашому товари-стві годину, а то й дві, і я вірю, що всі ви сьогодні матимете велике задоволення. Гарний відпочинок і хороші розваги—це добра справа, і я радий бачити, що ви, сестри, знайшли для себе можливість трохи відпочити й порозважатись, бо ви день у день так багато працюєте в себе вдома і в Товаристві допомоги і справді заслуговуєте на те, щоб якнайкраще повеселитися”.

Президент Сноу, чия сестра, Елайза Р. Сноу, служила дру-гим генеральним президентом Товариства допомоги, висловив вдячність за роботу Товариства допомоги. Говорячи про жінок Церкви, він сказав: “Важко уявити, що б ми робили або як би розвивалася ця робота Господа без них”. Для прикладу він по-слався на тогочасну програму місіонерської роботи Церкви, за якою одружені чоловіки часто покликалися служити на місії пов-ного дня: “Коли ми були відсутні, служачи на місії в інших кра-їнах, їхня місія вдома, як правило, була не менш напруженою,

Від перших днів існування Церкви сестри Товариства допомагали працювати разом і підтримували одна одну матеріально і духовно.

ніж наша за кордоном; і у всіх тих випробуваннях і злиднях вони виявляли терпіння, витривалість, самі давали собі раду, і це справді надихало. Дякуємо Богу за жінок цієї Церкви! Ось що я відчуваю сьогодні, приєднавшись до вашого зібрання”¹. [Див. рекомендацію 1 на с. 180].

Учення Лоренцо Сноу

Члени Товариства допомоги є втіленням справжнього милосердя і чистої релігії.

Товариство допомоги було організоване ... пророком Джозефом Смітом за натхненням від Господа. ... Сьогодні воно визнається як одна з наймогутніших сил Церкви у чиненні добра. ...

Місія Товариства допомоги—допомагати страждаючим, служити хворим і немічним, годувати бідних, одягати нагих і благословляти усіх синів і дочок Бога. Жодна із заснованих до цього інституцій не мала такої благородної мети. Основа Товариства—справжнє милосердя, яке є чистою любов'ю Христа [див. Мороній 7:47], і цей дух виявлявся у всіх видах служіння Товариства серед людей. Апостол Яків сказав, що “чиста й непорочна побожність перед Богом і Отцем оця: зглянутися над сиротами та вдовицями в утисках їхніх, себе берегти чистим від світу”. [Якова 1:27]. Сприймаючи це як істину, члени Товариства допомоги були якнайкращим втіленням в життя чистої й непорочної побожності; бо вони служили стражденим, вони огортали своєю любов'ю сиріт і вдів, і вони берегли себе незаплямованими від світу. Я можу свідчити: у світі немає чистіших і більш богобоязних жінок, ніж ті, що знаходяться у лавах Товариства допомоги”². [Див. рекомендацію 2 на с. 181].

Сестри Товариства допомоги працюють з носіями священства, щоб сприяти інтересам Божого царства.

Для мене завжди є задоволенням помічати, як віддано ви, сестри Товариства допомоги, за будь-яких обставин підтримували Господніх слуг. Ви завжди були поряд зі Священством, готові зміцнювати їхні руки і виконувати свою частину, щоб сприяти інтересам Божого царства; і оскільки ви брали участь у цій

роботі, у вас є найбільші гарантії відчутти перемогу цієї роботи й отримати піднесення і славу, які Господь дасть Своїм вірним дітям.

... Мудрий єпископ буде високо цінувати роботу Товариства допомоги у своєму приході. Що єпископ міг би зробити без Товариства допомоги? Усім єпископам у Церкві я сказав би: “Заохочуйте сестер Товариства допомоги, підтримуйте їх в їхній справі милосердя і добродійності, і вони принесуть благословення вам і людям”³. [Див. рекомендацію 3 на с. 181].

Добре мати вплив Товариства допомоги у кожному домі.

Я порадив би братам заохочувати своїх дружин [до участі] в Товаристві ... , тому що було б добре, якби в кожному домі відчувався вплив цієї організації. Я прошу вас, мої сестри, під час своїх візитів у доми святих останніх днів робити відчутним цей вплив, куди б ви не приходили. Господь ясно показав вам природу ваших стосунків з Ним і те, що від вас очікується як від дружин і матерів. Навчайте цьому сестер, яких ви відвідуєте, особливо молодих жінок. ...

Ви, мої сестри, як члени Товариства допомоги і як матері в Ізраїлі, повинні використовувати весь свій вплив ... задля чистого материнства і вірності в завіті шлюбу⁴. [Див. рекомендацію 4 на с. 181].

Із зростанням Церкви сестри Товариства допомоги будуть мати більше можливостей служити.

У мене немає необхідності детально розповідати, що Товариство допомоги зробило у минулому; його блискуча робота відома по всьому Сіону і в багатьох куточках світу. Достатньо сказати, що воно вірно виконувало свою місію і жодна інша благодійна організація не тільки не перевершить, а навіть і не зрівняється з ним за кількістю добрих справ. Святі останніх днів пишаються ним та його досягненнями і вдячні Небесному Батьку за те, що Він надихнув Свого слугу Пророка заснувати таку інституцію. Майбутнє цього Товариства—багатообіцяюче.

“Члени Товариства допомоги були якнайкращим втіленням в життя чистої й непорочної побожності”.

Із зростанням Церкви сфера його корисної діяльності буде відповідно розширюватися і воно стане навіть могутнішим у справі добра, ніж було в минулому. Якщо всі сестри зберуться разом підтримати це Товариство, воно здійснить могутню справу і буде постійним благословенням для Церкви. Приємно буде бачити, що сестри середнього віку, так само зацікавлені в цій організації, як і літні, і, маючи цю зацікавленість, бачитимуть, що Товариство буде зміцнювати їхню віру, даватиме їм ширше бачення життя та своїх обов'язків і суттєво сприятиме їм на шляху розвитку й удосконалення⁵.

[Жінкам Церкви] від початку їхньої роботи дарувалися Божі благословення, і я спостерігав з великою радістю й приємністю і неабиякою цікавістю за їхнім прогресом. ... Вони досягли вражаючого успіху, і просто вражає, як Бог благословив їх і вилив на них Свого Духа. Вони стали, і я можу це сказати з повагою, як ангели, що стоять у присутності людей світу⁶. [Див. рекомендацію 5 на с. 181].

**Сестри Товариства допомоги, які довіряють
Богу і служать Йому, будуть благословенні
в цьому житті й у вічностях.**

Що нам хочеться, так це вкласти в серця сестер бажання бути корисними у своїй сфері і не занепадати духом через труднощі на цьому шляху, а довіряти Богу й сподіватися на Нього, і тоді Його дивовижні благословення, я обіцяю вам, буде вилито на вас. Ви відчуєте це. ... Дозвольте мені знову повторити: не опускайте руки, а йдіть далі і чиніть добро, виявляйте віру і використовуйте кожен надану вам можливість, щоб досягати все більшого й більшого. Ми хочемо, щоб ви користувалися всіма талантами, якими Бог обдарував вас. Про те, як це стосується ваших шансів на успіх, можна сказати так. Якщо людина розпочинає подорож шляхом, який Господь вказав їй і на якому вона може чинити добро, сприяючи Його інтересам, то вона неодмінно матиме успіх. Вона знаходиться саме там, де Бог хоче, щоб вона була, і це те місце, де вам найдоречніше буде просити Бога про Його благословення⁷.

Я хочу сказати: “Нехай Бог благословить провідників і членів Товариства допомоги. Ви здійснюєте чудову місію, і я хочу закликати вас не втомлюватися в добродійності [див. УЗ 64:33]. У всіх нас одна мета—досягнути цілестіальної слави; велич перспектив, що існують для нас, не можна передати людською мовою. Якщо ви будете з вірністю продовжувати роботу, до якої залучені, то досягнете цієї слави й небувалої радості у присутності Бога і Агнця. Заради цього варто старатися; заради цього варто жертвувати; і благословенні ті чоловік або жінка, які завдяки своїй відданості отримують це. Нехай Бог благословить вас усіх”⁸. [Див. рекомендацію 6 на с. 181].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Президент Сноу сказав, що важко уявити розвиток цієї Господньої роботи без участі в ній жінок (сс. 175–176). Як саме жінки сприяють роботі Господа сьогодні?

2. Поміркуйте над словами Президента Сноу про місію Товариства допомоги (с. 177). Подумайте, коли сестри Товариства допомоги виконували свою місію, допомагаючи вам або вашій сім'ї. Як ці вчинки вплинули на ваше життя?
3. Прогляньте підрозділ, що починається на с. 177. Як саме сестри Товариства допомоги можуть “сприяти інтересам Божого царства”? Які приклади співпраці сестер Товариства допомоги і носіїв священства ви бачили?
4. Президент Сноу благав сестер Товариства допомоги поширювати їхній вплив “задля чистого материнства і вірності у завіті шлюбу” (с. 178). Чому цей вплив потрібний і в сучасному світі? Як сестри Товариства допомоги можуть допомогти молодим жінкам підготуватися до храмового шлюбу і материнства?
5. Президент Сноу сказав: “Із зростанням Церкви сфера корисної діяльності [Товариства допомоги] буде відповідно розширюватися і воно стане навіть могутнішим у справі добра, ніж було в минулому” (с. 179). Що можуть зробити сестри Товариства допомоги у сучасному світі, щоб збільшити свій добрий вплив?
6. Уважно прочитайте підрозділ на с. 180. Поміркуйте, що допомогло вам бути там, “де Бог хоче, щоб [ви] були”. Як Бог допоміг вам у цьому?

Відповідні уривки з Писань: Ісаїя 1:17; Матвій 25:34–40; Мосія 4:26–27; Алма 1:29–30; Мороній 7:44–48

Допомога вчителю: “Готуючись навчати, слідкуйте за тим, щоб застосовувати на різних уроках різні методи. Це може бути використання, наприклад, простого або різнокольорового плаката чи настінної таблиці на одному уроці і переліку запитань, написаних на дошці,—на іншому” (*Навчати—немає покликання величнішого*, 89).

Посилання

1. В “Prest. Snow to Relief Societies,” *Deseret Evening News*, July 9, 1901, 1.
2. В “Prest. Snow to Relief Societies,” 1.
3. В “Prest. Snow to Relief Societies,” 1.

4. B "Prest. Snow to Relief Societies," 1.
5. B "Prest. Snow to Relief Societies," 1.
6. *Young Woman's Journal*, Sept. 1895, 577-78.
7. *Young Woman's Journal*, Sept. 1895, 578.
8. B "Prest. Snow to Relief Societies," 1.

“Можливе все Богові”

“Природа цих вимог до нас така, що жодна людина не може виконати їх без допомоги Всемогутнього. ... Він пообіцяв цю допомогу”.

З життя Лоренцо Сноу

Президент Лоренцо Сноу був трудівником, який дотримувався своєї ж, неодноразово повторюваної, поради: “Ми повинні напружуватися. ... Нам не годиться залишатися лінивими і нічим не займатися”¹. Однак він визнавав, що у своєму бажанні будувати Боже царство його власних старань ніколи не буде достатньо без милості Бога—або “надприродної допомоги”², як він часто її називав. Отже він, закликаючи членів Церкви багато працювати над “розвиненням [праведних] принципів”, у той же час заявляв, що “як святі останніх днів, ми повинні розуміти й тримати міцно в пам’яті, що спасіння приходить через Божу милість”³. Він свідчив, що Бог додасть до наших старань Свою силу: “Де Господь ставить нас, там ми й повинні стояти; коли Він вимагає від нас напружитися, щоб підтримати ці святі принципи, то ми так і повинні робити; тільки про це нам і потрібно турбуватися, а про решту потурбується Небесний Батько”⁴.

Сестра Президента Сноу, Елайза, зауважила, що він віддано жив за цим вченням. Вона описувала його як чоловіка, що мав “непохитну впевненість в допомозі [Божої] сили і милості”. Вона казала, що він “знав, кому довіряв”, і тому був здатний витерпіти “будь-які нестатки, будь-який спротив” і “подолати будь-які перешкоди”⁵.

Лоренцо Сноу виявив свою впевненість в силі Божої допомоги, направляючись на місію в Англію у 1840 р. Упродовж 42-х днів він та інші пасажири, перетинаючи Атлантичний океан, пережили три великі шторми. Пізніше він розповідав, що це були

Перш ніж зцілити сліпого, Спаситель сказав: "Ми мусимо виконувати діла Того, Хто послав Мене" (Іван 9:4).

жахливі шторми—шторми, які навіть бували моряки називали дуже небезпечними”. Він помітив відмінність між його реакцією на ті шторми і реакцією декого з пасажирів: “У багатьох випадках, м’яко кажучи, видовище було страшенно жахливим. Мене і не дивувало, що чоловіки, жінки і діти, які не були навчені довірятися Богу, заламували собі руки в душевних стражданнях і ридали. А я довірився Тому, Хто сотворив моря і визначив їхні межі. Я мав від Нього доручення і знав: я посланий на цю місію повноваженням, яке Він визнає, і хоч стихії лютують і корабель кидають і б’ють величезні хвилі, за кермом—Він і моє життя було у безпеці під Його опікою”⁶.

Через багато років, коли Лоренцо Сноу став Президентом Церкви, він знову знайшов заспокоєння, знаючи, що Господь був за кермом. На зборах, що відбулися 13 вересня 1898 р., Кворум Дванадцятьох Апостолів одностайно виявив свою прихильність до нього і підтримав як Президента Церкви. У записах про ті збори сказано, що після цього він піднявся і сказав, що “у нього немає жодної підстави, такої, як неспроможність і т.д., щоб не прийняти величезні обов’язки, які треба виконувати на цій посаді. ... Він відчував, що повинен робити все, на що здатний, і покладатися на Господа”⁷. [Див. рекомендацію 1 на с. 190].

Учення Лоренцо Сноу

З Божою допомогою ми можемо виконати все, що від нас вимагається.

Я хочу говорити так, щоб це було для нашого напучення і взаємного вдосконалення в тому, що стосується нашого спасіння. Тому мені потрібна віра і молитви всіх, хто сподівається на Господа в отриманні настанов і подальшого знання.

Нам слід усвідомити, в яких стосунках ми перебуваємо з Господом нашим Богом, і якою є особлива позиція, яку ми займаємо. Щоб належно виконувати передані нам обов’язки, нам потрібна надприродна допомога. ...

... Ісус сказав юнаку, який підійшов до Нього, бажаючи знати, що він повинен робити, аби успадкувати вічне життя,—“виконуй заповіді”. Юнак відповів, що виконував ці, вказані Ним заповіді,

зmalку. Спаситель, дивлячись на нього, побачив, що йому чогось таки бракує. Юнак виконував моральний закон, закон, даний Мойсею, і за це Ісус любив його, але Він все ж бачив, що одного йому не вистачає. Юнак був багатцем, він був впливовим у світі завдяки своєму надзвичайному багатству. Ісус знав, що перш, ніж він зможе підняти його (або будь-яку іншу людину) в цілестіальний світ, необхідно, щоб він підкорився усьому і побачив, що найважливішим є послухність цілестіальному закону. Ісус знав, що вимагається від кожної людини, аби їй отримати небесний вінець, а вимагається ось що: ніщо не повинно бути дорожчим, ніж послухність вимогам небес. Спаситель бачив: цей юнак прикипів душею до чогось, що не узгоджується із законом цілестіального царства. Можливо, він бачив у юнакові схильність твердо триматися серцем того, що було шкідливим для нього і що робило дотримання всіх вимог евангелії незручним або неможливим, тож Він сказав, що юнак повинен продати все, що має, і “убогим розда[ти]” та й іти за Ним.

Цей наказ засмутив і зажурив юнака. Він дивився на багатство як на найважливішу мету життя, бо воно робить його впливовим у світі і дає все, що він тільки побажає; воно приносить йому благословення та радощі життя і піднімає його на високі позиції у суспільстві. У нього в голові ніяк не вкладалося, що людина здобуває ці благословення, радощі і привілеї життя і те, чого бажала його натура, не маючи такого багатства, як було в нього. Але евангелія за своєю природою надає все, що необхідно, для виповнення бажань і прохань людини і робить її щасливою. Багатствами цього не здобути; і Господь хотів, щоб він позбувся своїх уявлень і викинув їх зі свого розуму й серця, аби Він міг дати йому як Своему слугі все. Він хотів, щоб ця людина цілковито присвятила себе Його служінню і зайнялася Його роботою з усією цілеспрямованістю серця і виконувала веління Святого Духа і підготувалася до цілестіальної слави. Але юнак не захотів цього—надто великою була жертва. І Спаситель з цього приводу сказав: “Багатому трудно увійти в Царство Небесне. Верблюдові легше пройти через голчине вушко, ніж багатому в Боже Царство увійти”.

Учні цьому “здивувалися дуже” і між собою казали: “Хто ж тоді може спастися?” Вони думали, що жодна людина, маючи багатства, не може бути спасенною в Божому царстві. Так вони зрозуміли ці слова Спасителя. Але Ісус відповів: “Неможливе це людям,— та можливе все Богові”. [Див. Матвій 19:16–26; див. також Joseph Smith Translation в Matthew 19:26, footnote *a*, and Mark 10:27, footnote *a*.]⁸. [Див. рекомендацію 2 на с. 190].

Бог пообіцяв допомагати нам в наших особистих зусиллях жити за євангелією.

Самі по собі ми не можемо справитися з виконанням усіх наказів, які Бог дав нам. Ісус Сам, без божественної допомоги від Свого Батька, не міг виконати Його роботу. Одного разу Він сказав: “Я нічого не можу робити Сам від Себе. Як я чую, суджу, і Мій суд справедливий,—не шукаю-бо волі Своєї, але волі Отця, що послав Мене”. [Іван 5:30]. І якщо для Нього, нашого Господа, необхідно було мати божественну допомогу, то й ми побачимо, що для нас важливіше за все—отримати Його допомогу. І в кожній ситуації, і в кожному становищі, в яких опиняються святі останніх днів, виконуючи свої обов’язки, вони мають право на надприродну допомогу від Святого Духа, щоб мати підтримку в будь-яких обставинах, в яких вони опиняються, і при виконанні обов’язків, покладених на них.

... Я не можу уявити собі нічого важливішого, ніж праця заради отримання людиною її особистого піднесення і слави. Безсумнівно, це одна з чудових цілей нашого приходу в цей світ. ... Жодні чоловік або жінка не повинні занепадати духом, коли відчують, що не можуть завершити те, що хотіли б виконати, однак ми всі повинні робити все, що можемо, щоб виконати велику роботу, для якої ми є тут⁹.

Характер релігії, яку ми сповідуємо, вимагає дотримання певного курсу в поведінці, чого від своїх прихильників не вимагає жодна інша з відомих нам релігій; і природа цих вимог до нас така, що жодна людина не може виконати їх без допомоги Всемогутнього. Нам необхідно розуміти, принаймні частково, якими великими й важливими є благословення, які ми, зрештою, маємо одержати, відповідаючи вимогам релігії, або євангелії,

“Ця робота, до якої ми з вами залучені, може успішно розвиватися і рухатися вперед лише завдяки Божим благословенням, що посилаються за наше чесне й віддане старання”.

яку отримали. Природа жертв, які вимагаються від нас, така, що жодні чоловік або жінка не можуть принести їх без допомоги надприродної сили; і Господь, пропонуючи такі умови, ніколи не призначав, щоб від Його народу будь-коли вимагалось виконувати їх без надприродної допомоги—того виду допомоги, який не визнається ніякою іншою групою релігійних людей. Він пообіцяв цю допомогу. ...

Ці вимоги ... виставлялися в кожную епоху і в кожний період, коли Бог покликав людей служити Йому і давав їм Свої закони. Ці вимоги ставилися у дні Ізраїля, на початку формування цього народу. Вони ставилися Аврааму, Ісаку і Якову. Вони ставилися Мойсею і тому народу, який він вивів з єгипетського поневолення. Вони ставилися всіма пророками, які були від днів Адама до теперішнього часу. Вони ставилися апостолами, які отримали своє повноваження через рукопокладання Ісуса Христа, Сина живого Бога, і послідовниками релігії, яку ці апостоли проголошували людям і якої вони навчали їх у свої дні, і жодна людина чи група людей, чи категорія людей від днів Адама

до теперішнього часу не могла задовольнити ці вимоги, крім Божого народу, оскільки він був обдарований силою згори, яка приходить лише від нашого Господа Бога¹⁰. [Див. рекомендацію 3 на с. 190].

**Коли ми беремо участь у Божій роботі,
нам потрібна Божа допомога.**

Що б ви не робили заради інтересів Сіону, ви повинні поклатися на Господа, аби мати успіх в цьому¹¹.

Людський розум повинен бути спрямований єдино до Божої слави в усьому, що він починає звершувати. Ми повинні брати до уваги, що самі по собі ми не можемо зробити нічого. Ми—діти Бога. Ми—в темноті, якщо [тільки] Бог не просвітить наше розуміння. Ми безсилі, якщо [тільки] Бог не допомагає нам. Природа роботи, яку нам слід виконати тут, є такою, що ми не можемо зробити її, не маючи допомоги від Всемогутнього. ... У людей зі світу з цим виникає багато ускладнень, і надто багато ускладнень з цим є у старійшин Ізраїля; ми забуваємо, що працюємо для Бога; ми забуваємо, що ми є тут, аби досягнути певних цілей, які пообіцяли Господу, що досягнемо. Робота, до якої ми залучені—славетна. Це робота Всемогутнього; і Він вибрав чоловіків і жінок, які, як Він це знає з минулого досвіду, досягнуть поставлених Ним цілей¹².

Ця робота, до якої ми з вами залучені, може успішно розвиватися і рухатися вперед лише завдяки Божим благословенням, що посилаються за наше чесне й віддане старання та за нашу рішучість виконати роботу, задля якої ми прийшли в цей стан існування. Озираючись назад на пройдене, ми з легкістю розуміємо: наше процвітання залежало від наших чесних старань виконувати Божу роботу, працювати в інтересах цього народу і відганяти від себе якнайдалі егоїзм. Так було у минулому, і ми можемо сміливо вірити, що наш подальший розвиток буде залежати від нашої рішучості чинити волю Бога за всіх обставин і з допомогою, яку Він даватиме нам¹³. [Див. рекомендацію 4 на с. 190].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Прогляньте розповідь на сс. 183–185. Чому, на вашу думку, люди, які довіряються Богу, реагують на випробування інакше, ніж люди, які не довіряються Йому?
2. Подумайте над історією про Спасителя і багатого юнака (сс. 185–187). Чого саме люди тримаються у своєму серці, через що вони можуть “відійти, засмутившись”? Чому нам потрібно позбутися цього в житті до того, як ми зможемо отримати найбільші Господні благословення?
3. Президент Сноу навчав, що навіть Спасителю була потрібна “божественна допомога”, щоб “виконати Його роботу” (с. 187). Як ви можете скористатися словами Президента Сноу, щоб допомогти людині, яка відчуває, що не може відповідати вимогам життя за євангелією?
4. Розгляньте останній підрозділ цього розділу (с. 189). Чому, на вашу думку, ми іноді не просимо Бога про Його допомогу? Подумайте, що ми можемо робити, аби отримувати більше Його допомоги у своєму житті?

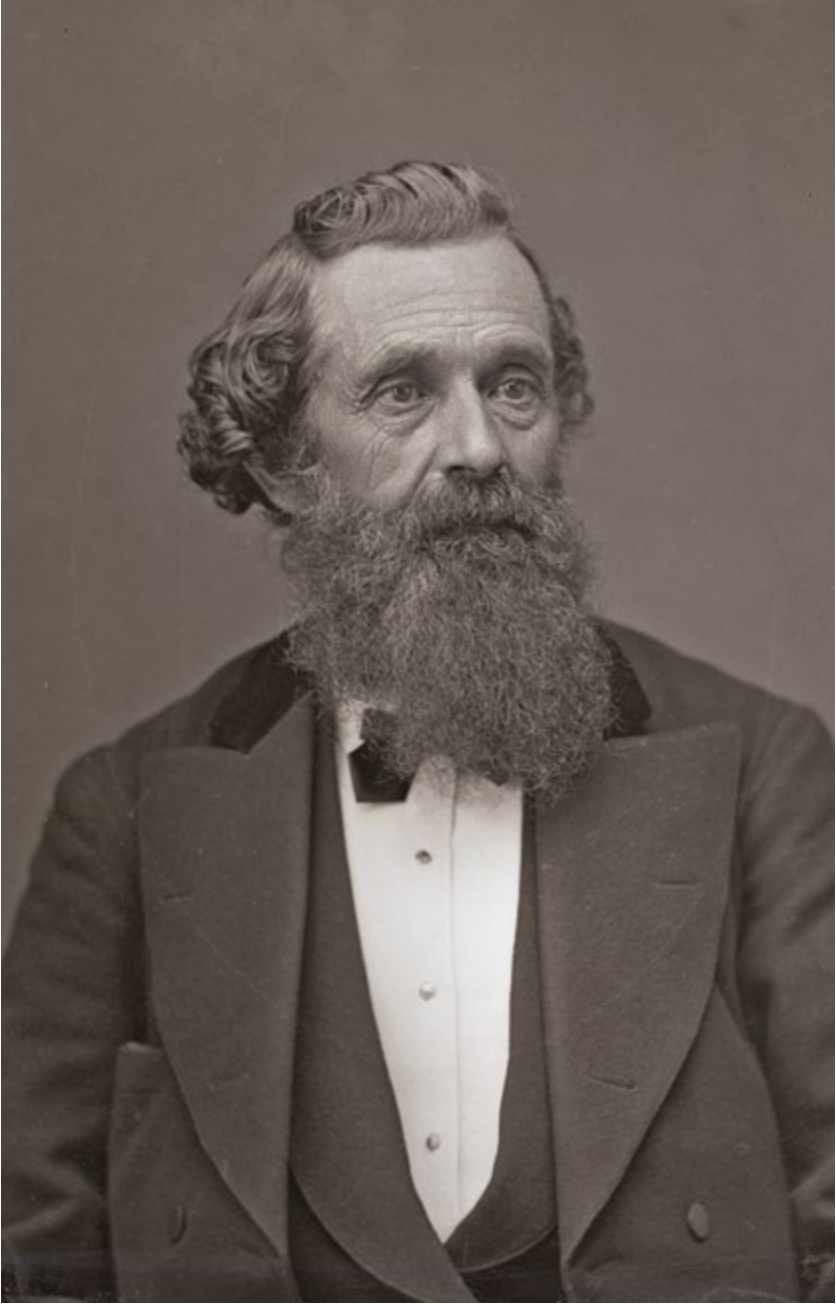
Відповідні уривки з Писань: Филип'янам 4:13; 2 Нефій 10:23–24; 25:23; Кн. Якова 4:6–7; Мосія 24:8–22; Уложення віри 1:3

Допомога вчителю: “Призначте тих, хто буде читати вибрані запитання, вміщені в кінці розділу (чи то індивідуально, чи в маленьких групах). Попросіть їх знайти в розділі вчення, що стосуються цих запитань. Потім запросіть їх поділитися думками та ідеями з рештою групи” (с. ix у цій книзі).

Посилання

1. *Deseret News*, Jan. 28, 1857, 371.
2. *Deseret News*, Jan. 14, 1880, 786.
3. *Deseret News: Semi-Weekly*, Aug. 15, 1882, 1.
4. *Deseret News*, Oct. 28, 1857, 270.
5. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 116–17.

6. B *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 49.
7. B Journal History, Sept. 13, 1898, 4.
8. *Deseret News*, Jan. 14, 1880, 786.
9. B Conference Report, Apr. 1898, 12.
10. *Deseret News*, Jan. 14, 1880, 786.
11. *Improvement Era*, July 1899, 708.
12. *Deseret Weekly*, May 12, 1894, 638.
13. B Conference Report, Apr. 1901, 1.

Старійшина Лоренцо Сноу

Віддане, енергійне служіння в Божому царстві

*“Знаючи, що наша релігія істинна, нам
слід бути народом, який на лиці землі є
найвідданішим справі, до якої залучений”.*

З життя Лоренцо Сноу

Наприкінці 1851 р. Перше Президентство оприлюднило лист, в якому вимагало, щоб усі члени Кворуму Дванадцятьох Апостолів “завершили справи у своїх різних місіях” і у квітні 1853 р. повернулися до Солт-Лейк-Сіті¹. Таким чином місія старійшини Лоренцо Сноу в Італії мала завершуватися. У лютому 1852 р. він передав роботу під керівництво нещодавно наведеного брата Джона Деніела Мелена і вирушив зі старійшиною Джейбезом Вудардом до острівної країни Мальта. Старійшина Сноу сподівався на Мальті сісти на корабель і поплисти до Індії. Перші місіонери в тій країні трудилися під його керівництвом, і в нього було велике бажання приєднатися до них. Звідти він планував “здійснити навколосвітню подорож” і повернутися через Тихий океан додому, у західну частину Сполучених Штатів.²

Плани старійшини Сноу змінилися, коли він зі старійшиною Вудардом прибув на Мальту. Він дізнався, що доведеться на кілька тижнів затриматися на цьому острові, оскільки на пароплаві, що йшов Червоним морем, сталася якась поломка. Він вирішив не нарікати з приводу затримки, а взятися до роботи. У листі, датованому 10 березня 1852 р., він написав: “Я відчуваю, що Господь може скерувати мене, як розпорядитися часом, що в мене зараз з’явився, і це принесе багато хороших результатів, бо я знаходжуся в оточенні цікавих людей і на дуже важливій трудовій ниві, де буде виконуватися чудова робота,

яка поширюватиметься на навколишні країни”. Він повідомив, що послав старійшині Томасу Обрі, місіонеру в Італії, лист з проханням “негайно приїхати і привезти побільше брошур і книжок”. Оскільки старійшина Сноу точно не знав, чим їм з напарником зайнятися на Мальті, він висловив бажання організувати там філію Церкви. Це, за його словами, “розірвало б духовні кайдани багатьох народів, оскільки мальтійці, маючи свої комерційні справи, розсіяні на узбережжях Європи, Азії та Африки”³.

1-го травня 1852 р. старійшина Сноу послав листа зі звітом про успіх роботи на Мальті. Він писав: “Тепер до нас постійно приходять люди, щоб дізнатися про цю “дивну релігію”; кілька вечорів тому в нашому приватному помешканні одночасно знаходилися добродії з вісьми різних країн, які прийшли до нас з різних частин міста, щоб поговорити про наші вчення: серед них були й панове з Польщі та Греції, які читали наші матеріали з особливим інтересом. Двоє кмітливих та енергійних молодих чоловіків, перші плоди нашого служіння на цьому острові, зможуть допомагати у просуванні справи, до якої ми залучені; одного з них ми висвятили на старійшину, він вільно говорить кількома мовами”⁴.

Мрія старійшини Сноу—служити в Індії і здійснити навколосвітню подорож—так ніколи і не здійснилася. Але він старанно виконував волю Господа впродовж несподіваної затримки на Мальті, закладаючи там основи місіонерської роботи. Коли у травні 1852 р. він нарешті сів на корабель, то поплив не на схід, а на захід, виконуючи настанову своїх провідників повернутися до Солт-Лейк-Сіті. Через два місяці старійшини Вудард і Обрі організували на Мальті філію Церкви⁵. [Див. рекомендацію 1 на с. 202].

Учення Лоренцо Сноу

**Оскільки ми отримали повноту євангелії,
ми служимо посланниками Христа.**

Ми свідчимо цілому світові, що завдяки божественному одкровенню, так, саме завдяки проявам Святого Духа, ми знаємо,

що Ісус є Христос, Син Живого Бога, і що так само як Він являвся апостолам давнини, після того як встав з гробниці, так Він явився Джозефу Сміту особисто, і що Він відкрив йому небесні істини, тільки завдяки яким людство може бути спасеним. Це ... дуже важливе й відповідальне становище—мати знання, яке маємо ми, що Бог спитає з нас, як ми справилися з тими священними обов'язками, які Він доручив нам.

Як апостоли постали перед світом, отримавши свої повноваження від воскреслого Викупителя, щоб проповідувати євангелію царства усім народам, обіцяючи всім, хто повірять їхньому слову, дар Святого Духа через рукопокладання рук,—так і ми постаємо. Як вони, у силі свого повноваження, проголошували з цілковитою впевненістю серед переслідувань і спротиву, що євангелія—це Божа сила на спасіння для всіх, хто повірив і послухався,—так і ми проголошуємо. Як вони проповідували віру в Господа Ісуса Христа, хрищення для відпущення гріхів і рукопокладання тими, хто має належне повноваження, для отримання Святого Духа, що є необхідним для спасіння,—так і ми проповідуємо. Як вони силою Святого Духа ставали свідками Господа Ісуса Христа і вірно передавали Його євангельське послання всьому іновірному світу, так і ми, завдяки Тому Самому Святому Духу, стаємо Його свідками, і тому, будучи покликаними тим самим божественним і святим покликанням, приймаємо на себе ті самі обов'язки.

Отже, займаючись цим, ми беремо на себе всі обов'язки посланників Христа, ми стаємо відповідальними за власні вчинки й те, як використовуємо таланти і здібності, дані нам Господом⁶. [Див. рекомендацію 2 на сс. 202–203].

Членство в Церкві—покликання допомагати іншим отримати спасіння.

Коли Господь кличе зі світу людину або групу людей, то це завжди відбувається не для того, щоб дати переваги цій конкретній людині чи цим конкретним людям. Господня мета—не спасіння лише небагатьох з народу святих останніх днів ... , а спасіння всіх людей, живих і мертвих. Господь, покликавши Авраама, дав йому певні обіцяння стосовно слави, яка прийде

до нього та його нащадків, і в цих обіцяннях ми знаходимо дивовижні слова: в ньому і в його сімені всі народи землі будуть благословенні [див. Буття 22:15–18; Авраам 2:9–11]. ... Задумом Господа було благословити не тільки Авраама і його нащадків, але й усі сім'ї на землі. ...

... Коли прийшов Ісус, Він прийшов як жертва не тільки за Ізраїль, тобто нащадків Авраама, Ісака і Якова, а за всю людську сім'ю, щоб у Ньому всі люди могли бути благословенними, щоб у Ньому всі люди могли бути спасеними; і Його місією було дати те, завдяки чому вся людська сім'я може отримати користь від вічної Євангелії, і, як я кажу, не тільки сам Ізраїль, а весь людський рід; і не тільки ті, хто живе на землі, але й ті, хто в духовному світі. ...

... Ми маємо те саме Священство, яке мав і Ісус, і ми повинні робити те, що робив Він, жертвувати власними бажаннями й емоціями, як це робив Він; можливо, нам не доведеться, як Йому, померати мучениками за віру, та все ж ми повинні жертвувати для здійснення Божих цілей, інакше ми не будемо гідні цього святого Священства і не будемо гідні стати спасителями світу. Бог має намір зробити нас спасителями не тільки тих багатьох, хто зараз живе на землі, але й тих багатьох, хто перебуває в духовному світі: Він не тільки дасть нам можливість спасти себе, але й зробить нас спроможними допомогти у викупленні багатьох нащадків Всемогутнього⁷. [Див. рекомендацію 3 на с. 203].

**У Господній роботі кожне покликання
і кожний обов'язок є важливими.**

А тепер запитання: чи розуміємо ми, до чого поставлені, чи повністю усвідомлюємо природу роботи, яку взялися виконувати? Іноді у мене складається враження, що деякі брати, Старійшини в Ізраїлі, надто охоче та з надто великою готовністю ухиляються від зобов'язань, які мають за своїми завітами; здається, що віра, яку вони колись мали, вже майже зникла, і, як видно, їх цілком вдовольняє просто номінальне членство в Церкві.

“Якщо ви виконуєте свої обов’язки, то маєте те, що світ не може ні дати вам, ні забрати від вас”.

Є інші, які думають, що оскільки їхні імена не надто відомі, оскільки вони, можливо, ... займають незначне становище, то немає великого значення, як вони себе поведуть або який приклад подають своїм братам. А ось потім, коли вони займуть відповідальні посади, наприклад, стануть Президентом Церкви, або його радником, або належатимуть до Кворуму дванадцятьох, або будуть Президентом Вищої Ради, або Первосвящеником, або Сімдесятником, тоді вони вже вважатимуть свою поведінку важливою. Цим самим вони демонструють величезну слабкість або повне невігластво; чи то світло в їхньому світильнику тьмяніє, чи то вони ніколи не усвідомлювали, які обов’язки взяли на себе стосовно євангелії і яка на них лежить відповідальність.

Нам сказано в одній притчі Спасителя, що царство небесне можна порівняти з паном, який, вирушаючи у подорож до іншої

країни, залишив своє добро рабам. Одному він дав п'ять талантів, другому—два, а ще одному—один. Той, хто отримав п'ять талантів, пішов, “орудував ними” і заробив на них ще п'ять талантів, подвоївши ввірену йому суму, так само зробив і той, хто отримав два таланти,—пішов і заробив на них ще два таланти. А той, хто отримав один талант, пішов та й закопав його в землю, сховавши так гроші свого пана. Безсумнівно, він вважав, що його відповідальність була настільки малою, що він міг не дуже й старатися, тому-то він нічого й не робив з тим єдиним талантом. [Див. Матвій 25:14–30]. Хіба це напряму не стосується стану, в якому перебувають деякі наші старійшини? Один каже: “Я ж лише тесля або кравець, або, можливо, простий чорнороб [помічник муляра], а тому не має великого значення, як я себе поведжу, чесно чи нечесно я виконую свої обов'язки на своїй простій роботі. Але я поведився б *зовсім інакше*, якби займав більш відповідальну й помітну посаду”.

Схаменіться, брати мої; не дозволяйте собі обманюватися такими спокусливими настроями. Справді, ви можете бути просто помічником муляра, однак пам'ятайте: ви—старійшина в Ізраїлі, ви—посланник Господа Ісуса Христа, і якщо ви виконуете свої обов'язки, то маєте те, що світ не може ні дати вам, ні забрати від вас; ви несете відповідальність перед Богом за чесне використання того таланту, яким Він дав вам розпоряджатися, і не важливо, великий він чи малий.

До того ж, певною мірою ви впливаєте на інших, і навіть якщо цей вплив дуже не значний і поширюється лише на одну чи кілька осіб, то ви більшою чи меншою мірою відповідаєте за результат свого впливу. Отже ви, усвідомлюючи це чи ні, набули важливості перед Богом і людиною, а цього не можна ігнорувати і від цього ви не можете бути звільнені, якщо хочете бути гідними імені, яке носите.

І які ж перспективи є в такого чоловіка? Я скажу: якщо він шанує своє покликання і визнається гідним виявленої йому довіри, його перспективи стосовно піднесення і слави у Божому царстві такі ж гарні, як і в будь-якого іншого чоловіка. Якщо він усвідомлює, до якої роботи його поставлено, і живе так, як належить, то його перспективи такі ж гарні, як і у будь-якого

чоловіка, який жив від днів Адама по цей момент; важливо, щоб він так само належно поведився у сфері свого впливу, як повинна поводитися будь-яка людина, що може бути покликана займати вищу посаду, або іншими словами, може мати у своєму розпорядженні більшу кількість талантів. ...

... Господь не вимагає від чоловіка, який володіє лише одним талантом, того ж, що й від чоловіка, який володіє більшою кількістю талантів; від нього вимагатиметься відповідно до того, що він має. Тому нехай усі наберуться сміливості й прагнуть розвивати свої таланти, якими кожний володіє; і нехай той, хто, можливо, має в розпорядженні один талант, використовує його, а не закопує в землю; нехай той, хто обдарований непримітним хистом, удосконалюється і не нарікає, що природа не була такою ж щедрою до нього, як до його брата, якому більше поталанило. Будьмо всі задоволеними в житті своїм жеребом, і хоч він, можливо, й не такий, якого б нам хотілося, ми все одно повинні прагнути з належною старанністю удосконалити те, що маємо, завжди відчуваючи вдячність за своє земне існування, а особливо за Дух Господа, Який ми отримали завдяки послужності Євангелії. ...

Пригадую, я читав розповідь ... про одного чоловіка, який завдяки своїй мудрості й патріотизму став дуже відомою особистістю, однак через заздрість людей отримав призначення на посаду, яка вважалася дуже принизливою. Було написано, що, приступаючи до виконання своїх обов'язків, він сказав такі важливі слова: "Якщо посада не додає пошани мені, то я додам пошани їй". Можна було б уникнути багатьох труднощів, і наше становище та ситуація давали б нам набагато більше стимулів, якби ми всі шанували повноваження, в яких покликані діяти. Нам сказано, що Сам Господь виготовив одяг для наших перших батьків, або, іншими словами, Він у тій ситуації діяв як кравець; Ісус Христос також був і теслею. Отже, Спаситель повинен був бути шанованим і чесним теслею, бо інакше Він би ніколи не заслужив те місце, яке потім зайняв. Якби ми могли дати нашим братам і сестрам розуміння, як це важливо діяти чесно і віддано в їхніх покликаннях, то більшості прикрощів і неприємностей, які ми нині маємо, можна було б уникнути і робота Бога могла

б поширюватися удвічі швидше, і всіх Його цілей можна було б швидше й скоріше досягнути; а крім всього цього ми як народ могли б краще, ніж зараз, бути підготовленими до виконання Його волі. ...

Нехай Бог благословить вас, мої брати і сестри, і допоможе вам завжди бути мудрими управителями, розпоряджаючись тим, що було ввірено вам⁸. [Див. рекомендацію 4 на с. 203].

**Якщо ми служимо Богу з вірою, енергією
й життєрадісно, Він зміцнює нас і
допомагає досягнути успіху.**

Я кажу: нехай люди служать Богу віддано й енергійно і будуть радісними. ... Бувають часи, коли люди опиняються в таких ситуаціях, де дуже важко, а то й неможливо, бути радісними. Однак таке трапляється дуже рідко⁹.

Знаючи, що наша релігія істинна, нам слід бути народом, який на лиці землі є найвідданішим справі, до якої залучений. Знаючи, як ми це знаємо або повинні знати, що отримана нами евангелія обіцяє те, чого ми бажаємо або хочемо всім серцем у своїй вірності, ми повинні бути дуже вірними, відданими, енергійними і амбіційними у виконанні задумів і бажань Господа, які Він відкриває час від часу через Своїх слуг. Ми не повинні бути теплуватими або халатними у виконанні своїх обов'язків, а з усією своєю силою, міццю й душею повинні старатися зрозуміти суть свого покликання і характер роботи, за яку беремося.

Коли Ісус був на землі, Він наказав Своїм учням йти вперед і проповідувати евангелію, не беручи з собою ні торби, ні калитки. Їм не слід було задумуватися про те, що вони будуть їсти чи пити, чи в що одягатися; а просто йти вперед і свідчити про те, що було відкрито їм. Чинячи так, вони отримали для себе благословення Всемогутнього і всі їхні старанні зусилля увінчалися успіхом. Вони були приречені на успіх; ніяка сила не могла стати на їхньому шляху й завадити їм досягти найоптимістичнішого успіху, бо вони йшли вперед у силі Всемогутнього, щоб виконувати Його волю, і то вже була Його справа—допомагати їм і підтримувати та забезпечувати їх усім необхідним для

досягнення успіху. Завдяки послуху Господнім заповідям, вони отримали для себе благословення—жити з привілеєм встати в ранок першого воскресіння, і вони мали запевнення, що жодна сила на землі не зможе протистояти їм і здолати їх. Такими були перспективи, які б і я хотів мати, будучи на їхньому місці або на будь-якому іншому місці, бо для вдумливої душі ця ідея—мати максимальний успіх у будь-якій справі—є дуже приємною.

Тож якби апостоли, замість того, щоб виконувати наказане їм, гадали, що, роблячи щось інше, вони можуть досягнути тієї ж мети, то вони не мали б такого успіху у своїх справах і не отримали б тієї впевненості в успіху, яка у всіх перенесених ними випробуваннях і переслідуваннях, безсумнівно, була для них джерелом утіхи й задоволення.

... Якби у дні Ісуса апостоли і сімдесятники, гадали, що могли б виконати дану їм місію, будуючи ковчег, як Ной, або будуючи зерносховища та запасуючись зерном, як Йосип, то допустилися б величезної помилки.

Йосип у землі єгипетській був покликаний виконувати певний вид обов'язків, які вимагалися від нього. Він був покликаний не проповідувати євангелію, ходячи без торби і калитки, а будувати зерносховища і використовувати весь свій вплив на фараона, знать і народ Єгипту, щоб зберегти їхнє зерно до настання голоду. ... А припустімо, що Йосип взявся будувати ковчег, тоді Бог не поставився б до нього прихильно і йому б не вдалося врятувати ні народ Єгипту, ні дім свого батька. А якби Ною було наказано будувати ковчег, а він взявся побудувати зерносховища, тоді б ні він, ні його сім'я не змогли б спастися. Те ж саме стосується і нас: якщо від наших рук вимагається виконання обов'язків, ... що б не вимагалось від нас зробити на ниві царства, що належить Всемогутньому, ми повинні діяти в дусі цих вимог і виконувати їх, щоб отримати силу й підтримку від нашого Бога¹⁰. [Див. рекомендацію 5 на с. 203].

Господня робота часом є важкою, але вона приносить велику радість.

У цій роботі нам багато зустрічається такого, що не є приємним, однак сама робота приносить велике задоволення. Згадуючи про свою рішучість присвятити себе справі істини і дотримуватися своїх завітів, ми маємо велику радість, бо дух наших покликань могутньо сходить на нас, а без цього духа ми не можемо йти в ногу з Божим царством¹¹.

Ми повинні поновити свої завіти перед Богом та святими ангелами, пообіцявши, що будемо, з Божою допомогою, відданіше служити Йому в році, що приходить, ніж це робили в минулому; що наше публічне і приватне життя, наші вчинки, настрої і вплив зможуть відповідати гаслу: “Царство Боже або нічого”. Я вірю, ... що ми можемо цілковито присвятити себе служінню нашому Богу, встановлюючи Його Сіон на землі, завзято працюючи в інтересах істини й праведності на землі, аж поки для нас не стане радістю бути настільки залученими до Його роботи, що служити Богу, виконувати Його заповіді, дотримуватися цілестіального закону стало б нашою другою натурою. І я вірю, що ми можемо такою мірою мати у серці Святого Духа, що можемо подолати світ і встановити цілестіальний закон у своїх думках і діях; що ми можемо настільки розуміти себе і свої привілеї, що можемо в цьому житті отримати чималу частину благословень, які стосуються цілестіального закону і які належать до цілестіальної слави¹². [Див. рекомендацію б на с. 203].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Прогляньте розповідь на сс. 193–194. Якими б словами ви описали ставлення Лоренцо Сноу до служіння Господу? Подумайте, як ви можете наслідувати його приклад?
2. Поміркуйте над підрозділом, що починається на с. 194. Чому, на вашу думку, членство в Церкві пов'язане з такими

великими обов'язками? Що, на вашу думку, означає бути посланником Христа?

3. Президент Сноу навчав, що наші покликання в Церкві—це нагоди “допомогти у викупленні” Божих дітей (сс. 195–196). Як розуміння цього може вплинути на спосіб нашого служіння у Церкві?
4. Президент Сноу сказав, що ми повинні служити старанно, якою б незначною не здавалася наша відповідальність (сс. 196–200). Вам доводилося бачити, як хтось шанував своє, здавалося б, незначне покликання або неважливе призначення?
5. Прочитайте підрозділ, що починається на с. 200. Як саме віра, енергія і життєрадісність впливають на наше служіння?
6. Прочитайте останній підрозділ цього розділу (с. 202). Коли ви відчували радість від служіння в Господньому царстві? Як нам знаходити задоволення від служіння, навіть якщо наше завдання може бути й неприємним? Що ми можемо робити, аби допомогти дітям і молоді віддано служити Господу?

Відповідні уривки з Писань: Псалми 100:2; 1 Коринтянам 12:12–31; Якова 1:6–7; 2:3; Мосія 4:26–27; УЗ 64:33–34; 72:3; 76:5–6; 107:99–100; 121:34–36

Допомога вчителю: “Докладайте всіх зусиль, щоб уважно вислухати відповіді тих, кого навчаєте. Ваш приклад заохотить їх уважно слухати один одного. Якщо ви не розумієте чієїсь відповіді, то перепитайте. Ви можете сказати: “Я не впевнений, що розумію. Ви можете мені ще раз пояснити?” або “Ви можете навести приклад того, що маєте на увазі” (*Навчати—немає покликання величнішого*, с. 64).

Посилання

1. Див. Brigham Young, Heber C. Kimball, and Willard Richards, “Sixth General Epistle of the Presidency of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints,” *Millennial Star*, Jan. 15, 1852, 25.
2. Див. “Address to the Saints in Great Britain,” *Millennial Star*, Dec. 1, 1851, 365.
3. “The Gospel in Malta,” *Millennial Star*, Apr. 24, 1852, 141–42.

4. "The Malta Mission," *Millennial Star*, June 5, 1852, 236.
5. Див. Jabez Woodard, "Italian Correspondence," *Millennial Star*, Sept. 18, 1852, 476.
6. *Deseret News: Semi-Weekly*, Jan. 23, 1877, 1.
7. *Deseret News: Semi-Weekly*, Jan. 23, 1883, 1.
8. *Deseret News: Semi-Weekly*, Jan. 23, 1877, 1.
9. *Deseret Semi-Weekly News*, Mar. 30, 1897, 1.
10. *Deseret News: Semi-Weekly*, Mar. 31, 1868, 2.
11. *Millennial Star*, Oct. 29, 1888, 690.
12. B Conference Report, Apr. 1880, 81.

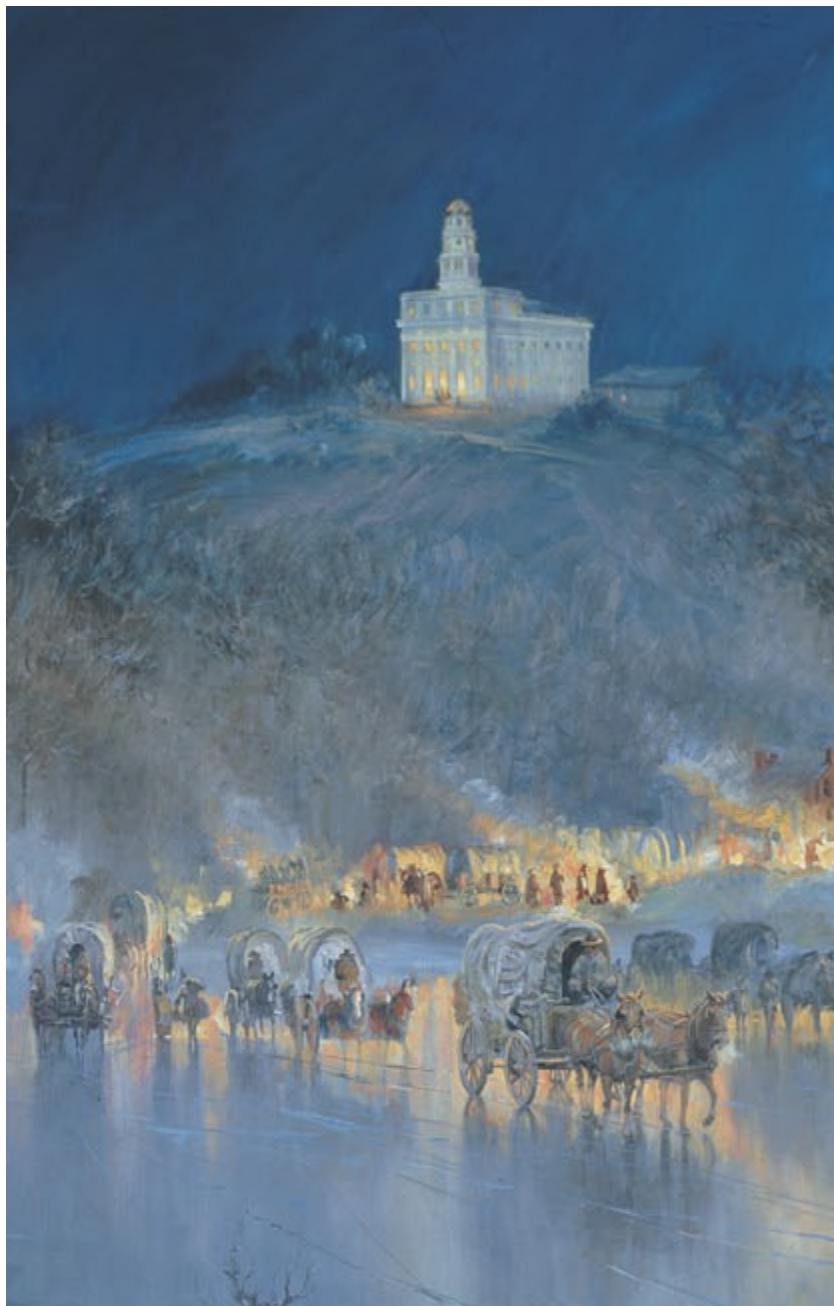
“Щоб ми могли стати єдиними”

“Голос Всемогутнього покликав нас вийти із сум’яття ... і згуртуватися в єдності й чудовому братерстві, в якому ми маємо любити одне одного, як любимо самих себе”.

З життя Лоренцо Сноу

Перед тим, як святі були вигнані з Наву, брати-провідники Церкви зустрілися у храмі. Вони зобов’язалися, що “ніколи не припинять [свої] старання, використовуючи всі [свої] можливості та весь [свій] вплив, допоки всі святі, що змушені були залишити Наву, не поселяться в якомусь місці збирання святих”¹. Президент Бригам Янг, який був рішуче налаштований виконувати це зобов’язання, організував у 1849 р. Постійний еміграційний фонд. За цією програмою, Церква давала в борг гроші переселенцям-святим, а вони мали повернути свій борг, коли прибудуть у Юту і знайдуть собі роботу.

Президент Янг покликав старійшину Лоренцо Сноу та інших збирати гроші для цієї справи. Старійшині Сноу було важко просити святих робити внески—вони й самі були бідні, їх гнали з одного місця до іншого, аж поки вони не оселилися в Долині Солоного озера. Він написав у своєму щоденнику: “Виконуючи цю місію—просити гроші у святих, яких самих обібрали й розорили, які здійснили перехід у більш як 1600 кілометрів і тільки-но поселилися в цій безводній, безплідній місцевості великої “Американської пустині”, я відчув, якого великого напруження від мене вимагає ця робота. За дуже небагатьма винятками, у людей було дуже мало, а то й зовсім не було чого дати”. Однак куди б не прибував старійшина Сноу, люди віддавали все, що

*Перед тим як святі залишили Наву, провідники
священства зобов'язалися допомагати всім святым,
які хотіли приєднатися до них у переселенні.*

тільки могли. Він розповідав: “Старання й готовність хоч щось дати виявлялася скрізь—щедрість і благородство душі, які я зустрічав посеред цієї злиденності, щирість і сердечність, з якими мене вітали, незважаючи на таку велику нужду, наповнювали моє серце надзвичайно великою радістю. Один чоловік наполягав, щоб я взяв його єдину корову, кажучи, що Господь звільнив його і благословив залишити свою країну та прийти в мирну землю; і що віддаючи свою корову, він відчував: він робить тільки те, що вимагає його обов’язок, і що він сподівається того ж самого від інших, якщо ситуація стане зворотною”.

Зібравши пожертвування на півночі Юти, старійшина Сноу зауважив: “Серця святих були відкриті і, зважаючи на їхні обставини, вони давали щедро й багато і, я б сказав, з радістю”².

Хоч у людей кожному окремо мало було що дати, проте їхні спільні зусилля благословили життя багатьох людей. Постійний еміграційний фонд виконав не лише своє початкове призначення, допомагаючи членам Церкви не тільки з Наву. За 38 років свого існування він допоміг десяткам тисяч навернених з багатьох земель зібратися разом з іншими святими. [Див. рекомендацію 1 на с. 213].

Учення Лоренцо Сноу

Якщо ми об’єднані в євангелії, Господь через нас показує Себе світу.

Ісус молився Батькові, щоб ті, кого Він дав Йому від світу, могли бути всі як одне, як Він і Батько були одне, і, каже Він, Я молюся, щоб Ти дав їм таку ж любов, яку маєш до Мене, щоб Я міг бути в них і Ти в Мені, щоб всі могли бути одне. Це дуже важливі слова, і нам слід вчитися цьому доти, поки ми не станемо, як Батько і Син—одно в усьому³.

З віршів, які я прочитав [Іван 17:19–21], видно, наскільки важливо й необхідно для апостолів бути об’єднаними, щоб у світі можна було досягнути Господніх цілей. Бо якщо апостоли і ті, хто вірили в них, не були б об’єднаними, світ не міг би повірити в їхню місію і в цілі Спасителя. Тому Ісус і молився Батькові, щоб всі, кого Батько дав Йому, могли бути одно, як Він і Батько

є одно, аби світ міг повірити, що Його послав Батько. Дійсно, саме це Господь мав намір здійснити через Ізраїль, вивівши їх з єгипетської неволи; Він хотів зробити їх об'єднаними в одне людьми, особливим народом, народом, що складався б з людей, яких Бог міг би шанувати й поважати. І це задля того, щоб світ міг повірити і щоб вони могли отримати благословення, які Він хотів дати їм, оскільки весь людський рід—це Божі нащадки; і якби Ізраїль задовольнив би Його вимоги, то світ, безсумнівно, отримав би завдяки цьому велику користь, і цілі Бога могли б бути досягнуті повніше. Господь хотів показати, яким Він є і якими є небеса, та поширити Свою любов і благословення через Ізраїль на всю людську сім'ю; але Ізраїль був непокірним і не слухався Його голосу. ...

Якщо між нами є поділ; якщо ми розділені чи духовно, чи матеріально, то нам ніколи не стати таким народом, яким Бог призначив нам стати, і ми ніколи не зможемо стати інструментом в Його руках, роблячи все, щоб світ повірив: святе Священство було відновлене і ми маємо вічну євангелію. Для здійснення цілей Бога нам необхідно зробити, те, що зробив Ісус,—підкорити свою власну волю волі Бога, і не тільки в чомусь одному, а в усьому, і жити так, щоб воля Бога була в нас⁴. [Див. рекомендацію 2 на с. 214].

Єдність необхідна в Церкві і в наших сім'ях.

Серед нас повинна бути більша єдність, ніж є сьогодні. Є цілковита єдність у Кворумі дванадцятьох. А хіба в цьому кворумі не повинна бути цілковита єдність? Найвірогідніше, кожний сказав би “так”, у Кворумі Дванадцятьох Апостолів є цілковита єдність. ... Також є цілковита єдність у Першому Президентстві, а хіба ж її не повинно там бути? Кожний скаже, що неодмінно вона повинна там бути. А хіба не повинна бути цілковита єдність між сімома президентами-сімдесятниками? Які сумніви, звичайно ж вона повинна бути; ми всі кажемо “так”. Чи повинна бути цілковита єдність у вищих радах різних колів Сіону? Безперечно, вона повинна бути і є спосіб, як такої єдності досягнути. Так само і з різними іншими організаціями та кворумами. Чи не повинна бути цілковита єдність в президентствах колів?

Безсумнівно, і якби я був президентом колу, я б не давав собі спочинку ні вдень, ні вночі, аж поки не мав би такої єдності зі своїми радниками. Чи повинна бути єдність між єпископом і його радниками? Безперечно, вона повинна бути.

Що є важливішим? Чи не повинна бути єдність у сім'ї? ... Жодних сумнівів, вона повинна бути. Чому будь-яка людина може відчувати себе вдоволеною, чому будь-який чоловік і батько сім'ї може вдоволено спочивати, не досягнувши цілковитої єдності, такої єдності, яку тільки можна досягнути? І в цій справі батько повинен сам стати настільки досконалим, наскільки можливо для чоловіка в цьому житті зробитися досконалим в очах його сім'ї. І дружина повинна стати настільки досконалою, наскільки може стати досконалою жінка в цьому житті. І тоді вони вже підготовлені допомогти своїм дітям стати настільки досконалими, наскільки досконалими ті хочуть і можуть стати. Такі батько і мати повинні бути дуже обережними. Дружина ніколи не повинна у присутності дітей непоштиво говорити про свого чоловіка. Якщо, на її думку, чоловік зробив щось неправильно (а він може так зробити), то вона ніколи не повинна казати про це у присутності своїх дітей. Вона повинна залишитися з ним наодинці, без дітей, і сказати йому про допущені ним помилки, і зробити це по-доброму, але ніколи не говорити у присутності дітей нешанобливо про їхнього батька. Те ж стосується й батька. Він не має права непоштиво говорити про свою дружину у присутності її дітей. І я молю Бога дати чоловікам та їхнім дружинам бажання й розуміння, щоб виправитися в цих питаннях. Я знаю: дуже багато труднощів, які тепер виникають, і неповага, яку ми помічаємо до священства серед молодих людей,—це результат того, що в сімейному колі існували труднощі і що в їхній присутності виражалася неповага—матір'ю до батька чи батьком до матері. Я знаю, що так воно є⁵. [Див. рекомендацію 3 на с. 214].

**Ми стаємо об'єднаними, якщо допомагаємо
одне одному мати мир і щастя.**

Ми багато говоримо про принцип, за яким маємо любити ближнього, як любимо самих себе; ми говоримо про нього й

*“Чи не повинна бути єдність у сім’ї? ...
Безперечно, вона повинна бути”.*

іноді думаємо про нього, а чи справді ми проймаємося його духом і бачимо, що трудність в його дотриманні лежить в нас самих? Ми повинні зрозуміти: нам слід діяти відповідно до певних принципів, завдяки яким ми можемо об’єднатися з іншими людьми як народ, об’єднати свої почуття, щоб нам стати одним, і цього ніколи не досягнути, поки чогось не зробити і не виконати те, що вимагає неабияких зусиль з нашого боку.

Що треба вам робити, аби об’єднатися разом? Що треба робити людині, щоб об’єднатися зі своїм ближнім? Як двом людям, що ніколи до цього не були знайомі, спілкуватися між собою, як їм встановити дружні стосунки, відчувати прихильність і любов одне до одного? Чому потрібні якісь дії, і не односторонні, а потрібно, щоб їх робила як одна, так інша сторона. Успіху не буде, якщо робити їх буде лише хтось один; не вдасться одному мати ті почуття і досягати цього самому, адже щоб стати об’єднаними їхніми почуттями й прихильністю, необхідні дії обох сторін. ...

... Вимагається, щоб [кожна] сторона зробила щось, аби мати взаємну дружбу й об'єднатися разом у спільноту. ...

... Нехай ваш розум буде просвітлений, щоб вам розуміти інтереси оточуючих вас друзів і піклуватися про них, і щоб скрізь, де це у вашій силі, ви приносили користь вашим друзям; а чинячи так, ви виявите: те, чого ви потребуєте, прийде вам у руки швидше, ніж якби ви тільки те й робили, що самотужки працювали для отримання цього і не думали про інтереси ваших друзів. Я знаю: це чудовий і важливий принцип. ...

... Ми дізналися, що це наша справа—навчитися, як забезпечувати мир і щастя для тих, хто навколо нас, і що ніколи не слід дозволяти собі топтати почуття і права своїх ближніх. Уявімо, людина іде й топче права брата, і скільки ж часу в нього піде на те, щоб знищити почуття довіри, яке до цього існувало між ними? А раз це почуття, що існувало між ними, вже знищене, то скільки треба часу, щоб відновити його? На це піде дуже багато часу. Цього ми не повинні випускати з поля нашого зору; я відчуваю це; у всіх своїх міркуваннях, у всіх своїх вчинках і у своїх найособистіших роздумах нам слід брати до уваги інтереси всіх людей, що навколо нас; і замислитися над тим, що вони мають такі самі права й привілеї, як і ми; ми ніколи не повинні забувати про це.

А тепер візьмімо людину, яка постійно піклується про інтереси оточуючих, і, припустімо, вона відчуває бажання благословляти все-все, що належить її брату, і завдяки цьому вона знаходить щастя для себе і для оточуючих. А тепер припустімо, людина тримається іншого, протилежного курсу, і замість того, щоб благословляти інших і працювати задля їхнього блага, вона шукає в них недоліки і принижує їх. Чи матиме ця людина такий розвиток? Безперечно, не матиме.

... Якщо ми відчуваємо, що це наш обов'язок—іти й більш цілеспрямовано, ніж до цього, трудитися, щоб здобути довіру, то ми будемо й далі, наскільки це в нашій силі, ділитися матеріальними благословеннями і виявляти свою прихильність, аби заслужити дружбу оточуючих. Тільки так і не інакше ми зможемо об'єднатися й показати, що між нами є доброта й братерські почуття.—Ми повинні виявляти це почуття своїми вчинками ... ,

а не потискуючи руку людині і кажучи їй: “Нехай Бог благословить тебе, мій любий друже!”, а наступного дня не пам’ятати про сказане вчора і топтати найкращі почуття цієї людини⁶.

Якщо людина не готова жертвувати заради блага своїх братів і якщо вона знає, що зачіпає почуття своїх братів, ... то така людина неправа перед Господом і де ж її любов до свого брата?

Якщо брат не бажає страждати за свого брата, то як же йому виявити любов до свого брата? Я кажу вам: це через свою нерозсудливість і слабкість ми не допомагаємо своїм братам, а коли вони шкодять нам, ми відразу ж мстимося, і коли вони наступають нам на ногу, ми відразу ж наступаємо на їхню ногу. ... Коли я бачу, як брат, якого хтось скривдив, після цього розвертається й нападає на свого кривдника, то я скажу: як же далеко стоїть цей брат від виконання обов’язку; я скажу йому так: “Або ти повинен навчитися контролювати себе, або ніколи не будеш спасеним у Божому царстві”⁷.

Я прочитаю уривок з книги Учення і Завіти:

“Мої учні у дні давнини шукали приводу бути один проти одного і не прощали один одного у своїх серцях; і за це зло вони бідували й суворо каралися.

Отже, Я кажу вам, ви повинні прощати один одного; бо той, хто не прощає своєму братові його провини, стоїть засуджений перед Господом; бо на ньому залишається більший гріх”. [УЗ 64:8–9]. ...

Як тут я прочитав, учням Спасителя не вдавалася одна справа—серед них не було єдності духа й почуттів, яку вони зобов’язалися мати, і Господь карав їх за це. Господь вимагає, щоб люди прощали одне одному, “аж до семидесяти раз по семи”. І навіть якщо нас не просять простити, ми маємо простити. ... На тому, хто не прощає свого брата, як нам сказано, залишається більший гріх, тобто, він є більшим грішником, ніж його кривдник. Господь вимагає, щоб ми любили свого ближнього, як самих себе,—а це за багатьох обставин не так-то й легко; але нам необхідно досягнути цього рівня досконалості, і ми його таки досягнемо⁸. [Див. рекомендацію 4 на с. 214].

Об'єднуючись в євангелії, ми отримуємо більше світла й розуму та готуємося, щоб жити у Божій присутності.

Ми повинні бути у тісних стосунках одне з одним і діяти, подібно Давиду і Йонатану, як одна душа [див. 1 Самуїла 18:1], і нехай краще наша рука буде відірвана від нашого тіла, ніж ми підніmemo її одне на одного. Яким би могутнім народом могли б ми бути, якби набули цього стану, і нам необхідно його набувати, яким би слабким не було наше почуття дружби тепер. Я просто можу сказати вам: настане день, коли ми такі повинні будемо стати одним цілим, якщо хочемо бути у присутності Бога. Нам необхідно навчитися любити своїх ближніх, як самих себе. Ми повинні йти до цього, і немає значення, наскільки далеко ми від цього тепер, нам усе ж слід засвоїти ці принципи і зберігати їх у своєму серці. Я можу ясно це бачити зараз, тому-то й говорю про це так, як говорю, бо хочу, щоб ці принципи залишилися в пам'яті святих і щоб ці почуття були серед них у повсякденному житті⁹.

Голос Всемогутнього покликав нас вийти із сум'яття, з цього Вавилону, щоб згуртуватися в єдності й чудовому братерстві, в якому ми маємо любити одне одного, як любимо самих себе. І наскільки ми відходимо від цієї мети, настільки ж Дух Божий відходить від нас. Але якщо ми продовжуємо бути вірними тим завітам, які склали, коли отримали Євангелію, тоді настільки ж збільшуються світло і розумові здібності, і відбувається могутня підготовка до того, що має настати. І завдяки вірності та послушності укладеним нами завітам, фундамент, на якому ми стоїмо, стає, як ті стовпи небесні,—непохитним¹⁰. [Див. рекомендацію 5 на с. 214].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Прогляньте, що написано про Лоренцо Сноу та Постійний еміграційний фонд (сс. 205–207). Які можливості ми маємо сьогодні в Церкві, щоб давати гроші чи речі для допомоги іншим? Як це допомагає нам стати об'єднаними?

2. Поміркуйте над вченням Президента Сноу про те, чому Господь хоче, аби ми були об'єднаними (сс. 207–208). Чому, на вашу думку, інші люди вірогідніше за все отримають свідчення про Господа та Його відновлену Церкву, бачачи, що ми об'єднані? Як можуть змінитися їхні почуття, якщо вони побачать розділення між нами?
3. Уважно прочитайте підрозділ, що починається на с. 208. Як ця порада стосується наших сімей? Подумайте, що ви можете зробити, аби сприяти більшій єдності у ваших сімейних стосунках?
4. Як ми відчуваємо єдність у нашому Товаристві допомоги або кворумі священства, навіть якщо у нас різні інтереси та ідеї? (Деякі приклади див. на сс. 209–212). Яку саме користь вам приносить єдність у вашій сім'ї, у Церкві? у громаді?
5. Чому, на вашу думку, любов до інших може зробити нас “могутнім народом”? Як любов до інших позначається на способі нашого життя? Роздумуючи або обговорюючи ці питання, прогляньте останні два абзаци цього підрозділу (с. 213).

Відповідні уривки з Писань: Псалми 133; Іван 13:34–35; Римлянам 12:5; Мосія 18:21; 4 Нефій 1:15–17; УЗ 51:9; Мойсей 7:18

Допомога вчителю: “Увінчуючою, переконуючою, наvertsаючою силою в навчанні евангелії є маніфест, який проголошує натхненний вчитель, кажучи: “Я знаю силою Святого Духа, через одкровення від Святого Духа для моєї душі, що доктрини, яких я навчаю, є істинними” (Брюс Р. Мак-Конкі, процитовано в *Навчати—немає покликання величнішого*, с. 43).

Посилання

1. Процитовано в Brigham Young, Heber C. Kimball, and Willard Richards, “Important from Salt Lake City,” *Millennial Star*, Apr. 15, 1850, 120; див. також Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 107.
2. В *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 108.
3. *Deseret News*, Jan. 14, 1857, 355.
4. *Deseret News: Semi-Weekly*, Jan. 23, 1883, 1.
5. В Conference Report, Oct. 1897, 32–33.
6. *Deseret News*, Mar. 11, 1857, 3–4; в оригіналі с. 3 невірно позначена як с. 419.
7. *Deseret News*, Jan. 14, 1857, 355.
8. В Conference Report, Apr. 1898, 61, 63.
9. *Deseret News*, Mar. 11, 1857, 4.
10. *Deseret Semi-Weekly News*, June 4, 1889, 4.

СВЯЩЕНСТВО—“ДЛЯ СПАСІННЯ ЛЮДСЬКОЇ СІМ’І”

*“Священство, яке ми маємо, було відкрито
для спасіння людської сім’ї. Це має
постійно бути в нашому розумі”.*

З життя Лоренцо Сноу

Старійшина Лоренцо Сноу був висвячений на апостола 12 лютого 1849 р. Через вісім місяців після цього його було покликано організувати місію в Італії. Разом з іншими покликаними братами він 19 жовтня 1849 р. відбув на свою місію. Він та його напарники здійснили довгу подорож, пересуваючись і пішки, і верхи на конях, і на судні.

Прибувши до Італії в червні 1850 р., він та його напарники виявили, що люди в більшості італійських міст ще не готові отримати євангелію. Однак увагу старійшини Лоренцо Сноу привернув народ, відомий як вальденси, і він відчув натхнення працювати серед них. Упродовж віків вальденси жили у віддаленій місцевості П’ємонт—гірській долині якраз на південь від італійсько-швейцарського кордону і на схід від італійсько-французького кордону. Ця спільнота сформувалася завдяки їхньому прагненню релігійної реформи, вони дуже старанно вивчали Біблію і наслідували приклад Спасителевих апостолів.

Старійшина Сноу казав, що коли він думав про проповідування євангелії серед вальденсів, то “здавалося, ніби потік світла линув у мій розум”¹. Однак попри ці запевнення, він відчував, що негайно розпочинати активну місіонерську роботу було б нерозсудливо, оскільки вороги Церкви розповсюдили серед людей друковані матеріали, що поширювали неправду про Церкву². Старійшина Сноу повідомляв: “Відчувши думку від Духа,

Сучасні фотографії місцевості П'ємонт, Італія, де старійшина Лоренцо Сноу служив місіонером на початку 1850-х років.

що ми спочатку повинні діяти повільно й обережно, я підкрився цій волі небес”³.

Хоч місіонери й не почали негайно проповідувати, старійшина Сноу взявся наглядати за виданням брошур італійською та французькою мовами. До того ж він з напарниками налагоджував дружні стосунки з оточуючими їх людьми. “Ми старанно працювали, щоб закласти фундамент, який знадобиться у майбутньому,—казав він,—тихо готуючи розум цих людей до прийняття Євангелії, і робили це, розвиваючи дружні почуття в душах людей, які нас оточували. І все ж я відчував—так не має бути, і для мого терпіння було неабияким випробуванням тижнями, місяцями перебувати серед цікавого народу і не залучатися активно й публічно до поширення великих принципів, які я прибув сюди проголошувати”⁴.

Ставлення вальденсів до Церкви почало вражаюче змінюватися після того, як старійшина Сноу дав благословення священства на зцілення хлопчику, що тяжко захворів. У своєму щоденнику старійшина Сноу написав:

“6-е вер.—Цього ранку моя увага була прикута до Джозефа Гая, трирічного хлопчини, найменшої дитини наших господарів. Багато друзів приходили глянути на дитину, бо кожному було ясно: до нього ось-ось вже прийде смерть. Я пішов подивитися на нього у післяобідню пору: смерть знищувала його тіло; його, до цього здорова, фігурка тепер схудла настільки, що це лежав просто скелет, і тільки пильно придивившись, ми могли помітити, що хлопчик ще живий”.

Занепокоений спротивом, що чинився проповідуванню євангелії, і стурбований долею маленького Джозефа Гая, старійшина Сноу звернувся того вечора по допомогу до Господа. Пізніше він згадував: “За кілька годин, як лягти спати, я благав Господа допомогти нам тепер. Почуття, пережиті мною в тій ситуації, навряд чи коли зітруться з моєї пам’яті.

“7-е вер.—Цього ранку я запропонував . . . , щоб ми почали поститися і, піднявшись у гори, там помолитися. Виходячи з дому, я зайшов подивитися на дитину; його очі закотилися; повіки були нерухомі й заплющені; лице й вуха стали маленькі і були

блідими й нагадували мармур—усе це вказувало на наближення смерті. Холодний піт смерті виступив на його тілі, зникали останні ознаки життя. Мадам Гай та інші жінки плакали, а у мосьє Гая похилилася голова”. Мосьє Гай пошепки сказав старійшині Сноу та іншим місіонерам: “Він помирає. Він помирає”.

Старійшина Сноу продовжував: “Після невеличкого перепочинку в горах, подалі від всього, що могло заважати, ми звернулися там до Господа в урочистій молитві, щоб Він зберіг дитині життя. Роздумуючи над тим, що нам слід зробити і про що необхідно буде скоро свідчити світу, я поставився до цього випадку [з хлопчиком] як до дуже важливої події. Я не знаю, чим би я тільки не пожертвував, аби тільки Господь відповів на наші прохання”.

Коли того дня після обіду вони повернулися в дім сім’ї Гаїв, старійшина Сноу дав Джозефу благословення священства. Через кілька годин вони знову навідалися в цю сім’ю, і батько Джозефа, “вдячно посміхаючись”, сказав їм, що хлопчику стало набагато краще.

“8-е вер.—Дитині стало настільки краще, що її батьки вже змогли піти трохи перепочити, чого їм не вдавалося робити до цього. Сьогодні вони змогли залишити його і зайнятися своїми справами”. На радісні слова матері Джозефа про одужання хлопчика, старійшина Сноу відповів: “Бог Небесний вчинив для вас це”.

“І з тієї години йому ставало все краще й краще,—розповідав старійшина Сноу,—і з серцем, сповненим вдячності до Небесного Батька, я радий сказати, що вже через кілька днів він встав з ліжка і приєднався до своїх маленьких друзів”⁵.

Після цього випадку старійшина Сноу відчув: обставини для розвитку роботи Господа серед цих людей стали “настільки сприятливими, що навіть перевершили всі сподівання”. 19 вересня 1850 р., якраз через 11 місяців після того, як він відбув з дому, щоб служити в Італії, він сказав своїм напарникам, що їм слід “розпочати [свою] публічну роботу”. Вони знову зійшли на гору, і там старійшина Сноу освятив ту землю для проповідування відновленої євангелії⁶.

Слова старійшини Сноу мадам Гай—“Бог Небесний вчинив для вас це”—відображають його вчення про священство, якого він дотримувався усе своє життя. Він нагадував святим, що завдяки роботі носіїв священства, “слава і сила Бога виявляється” для користі інших людей⁷. [Див. рекомендацію 1 на с. 224].

Учення Лоренцо Сноу

Носії священства—посланці Всемогутнього, і вони мають повноваження, надані їм з небес, для виконання святих обрядів.

Ми, святі останніх днів, відкрито заявляємо, що отримали від Бога повноту вічної євангелії; ми відкрито заявляємо, що у нас є святе Священство—передана людині влада від Бога, яка дає нам право виконувати її обряди у спосіб, прийнятний для Нього⁸.

Кожна людина, яка упокорить себе перед Богом і, після покаяння, буде занурена у воду для прощення своїх гріхів, отримає через рукопокладання дар Святого Духа. Можу це дати їй я? Ні, я—просто посланець Всемогутнього, якому було делеговано повноваження виконати це занурення у воду для відпущення гріхів; я просто занурюю її у воду, маючи повноваження зробити це. Я просто кладу свої руки на неї, щоб вона отримала Святого Духа, а потім Бог, із Своеї присутності, визнає моє повноваження, визнає те, що я—Його посланець, і дає Святого Духа цій людині⁹.

Після того як я охрестив людей і викон[ав] обряди цього святого священства, Бог підтвердив виконання цих обрядів наданням Святого Духа, посилаючи людям, для яких я виконував ці обряди, знання і переконуючи їх, що таке повноваження було делеговано [мені] з небес. І кожний старійшина, який ішов проповідувати цю вічну Євангелію і діяв у душі свого покликання, може свідчити про те саме: через виконання цих святих обрядів переконливо виявлялися слава і сила Бога, зливаючись на голови тих, для кого виконувалися ці обряди. Таким є наше свідчення; таким було свідчення [в 1830 р.] одного чоловіка, який виступив уперед і відкрито заявив, що Бог уповноважив його хрестити людей для відпущення гріхів і рукопокладати їх для

*Усі вірні члени Церкви благословляються
через обряди і завіти священства.*

отримання Святого Духа, Який мав дати їм знання від вічних світів, що він мав таке повноваження. Чоловік цей—Джозеф Сміт, і він передав повноваження, дане йому святими ангелами, тим, кого було послано свідчити світу про те, що люди, для яких будуть виконані ці святі обряди, отримають свідчення від Всемогутнього, що вони були вповноважені виконувати ці обряди. Таким є наше свідчення; і таким є моє свідчення перед цими людьми і перед світом¹⁰.

Де ще в цілому світі ви знайдете категорію священників, які б відважилися заявити те, що заявляють наші старійшини? Де ще є чоловік чи група чоловіків, які виявилися б здатними представити себе перед світом і сказати, що вони вповноважені Богом виконувати для людей певні обряди, через які ті можуть отримати одкровення від Бога? Кожного, хто проголошував би такого роду вчення, швидко було б викрито як шахрая, така особа опинилася б в дуже небезпечній ситуації і швидко було

б доведено, що такого повноваження вона не має. А ось наші старійшини відважуються заявити про це. ... Бог послав Своїх святих ангелів з небес і відновив повноваження людині, щоб виконувати обряди евангелії¹¹. [Див. рекомендацію 2 на с. 224].

**Священство допомагає нам знаходити щастя
в цьому житті і впродовж вічності.**

Священство було відновлено; воно було передано людині, щоб через нього всі, кому подобається бути хорошими й щасливими, могли б мати цей привілей. Евангелія каже нам, як стати чудовими, хорошими і щасливими. Дух евангелії Христа навчає всього, що необхідно для нашого теперішнього й майбутнього благополуччя.

У нас і сьогодні ті ж самі цілі, і ми повинні й надалі мати їх перед собою. Озирніться на двадцять п'ять років або лише на десять років назад: за цей час до Церкви приєдналося дуже багато людей і ми побачимо, чого досягли. Ми бачимо далі і розуміємо більше, бо краще підготовлені до того, що йде на землю, ніж були десять, п'ятнадцять чи двадцять п'ять років тому; ми краще усвідомлюємо, як бути корисними, ми краще розуміємо, як зробити те, що повинно бути зробленим. ...

... Мета священства—зробити всіх [людей] щасливими, поширювати інформацію, зробити всіх в належний для них час причасниками тих самих благословень¹².

Бо саме таку мету в цей наш день поставлено перед Святим Священством, щоб направляти й удосконалювати святих Бога тут; і якого рівня розуму, цілісності й відданості ми досягнемо в цьому житті, ... таким буде й наш стан піднесення, в якому ми опинимося за завісою¹³.

Господь сказав, що дасть нам усе, що Він має,—і це відповідно до клятви й завіту Священства [див. УЗ 84:33–44]. Ніхто не повинен сумніватися у словах Ісуса, і Він проголошує, як це записано в Об'явленні святого Івана: “Переможцеві сісти Я дам на Моєму престолі зо Мною, як і Я переміг був, і з Отцем Своїм сів на престолі Його”. [Одкровення 3:21]. Чи може бути сказано щось величніше за це? Чи ж не охоплює це все?¹⁴

Давні апостоли Петро, Яків та Іван передали Мелхиседекове священство Джозефу Сміту і Оліверу Каудері.

Ця евангелія, яку ми отримали, була дана через одкровення з небес, і священство, яке ми маємо, було відкрито для спасіння людської сім'ї. Це має постійно бути в нашому розумі¹⁵. [Див. рекомендацію 3 на с. 224].

Праведні носії священства старанно й енергійно прагнуть духовних дарів, щоб вони допомогли їм служити іншим.

Прошу моїх братів у Священстві дозволити мені сказати їм кілька слів поради, настанови і застереження. На вас лежать високі й священні обов'язки, що стосуються не тільки спасіння цього покоління, а й багатьох минулих і майбутніх поколінь. Чудовий стяг Еммануїлового царства знову було встановлено у світі, і його слід розгорнути в кожній країні, у кожному царстві і в кожній імперії; голос застереження ... повинен прозвучати для всіх людей; ви—ті, кого Господь вибрав для цієї мети, ви—ріг

Йосипів, щоб збирати народ [див. Повторення Закону 33:13–17]. Справді, до цієї справи необхідно залучатися завзято і старанно, прагнучи якнайкраще звеличувати ваші святі й священні покликання в такий спосіб, щоб це було найкорисніше для вас самих і для людства¹⁶.

У цій Церкві є чоловіки, настільки чудові у своїх серцях і почуттях, якими тільки можуть бути люди, але через відсутність віри й енергії вони насправді не отримують того, що мають привілей отримати. Якби їхня віра, їхня енергія й рішучість були за силою такими ж, як їхні хороші почуття і наміри, їхня чесність і великодушність, то вони дійсно були б могутніми мужами в Ізраїлі; і немочі й хвороби та сила диявола гналися б перед ними, як женеться вітром полова. Однак ми кажемо, що ми — хороші люди і що ми не тільки тримаємося, як належить триматися людям, але й розвиваємося в праведності перед Богом; безсумнівно, так воно і є. Але, мої брати і сестри, я хочу, аби ви запам'ятали ось таку думку: серед нас є старійшини, обдаровані духовними дарами, які можна задіяти з допомогою Святого Духа. Дари Євангелії повинні розвиватися завдяки старанності й наполегливості. Давні пророки, прагнучи якогось певного благословення чи важливого знання, одкровення чи видіння, іноді постилися і молилися заради цього днями, а то й тижнями¹⁷.

Мої юні брати, коли все проти вас, коли все здається чорним, виконуйте свій обов'язок і ви ставатимете мужами сильнішими, мужами могутнішими; завдяки вашим благословенням будуть зцілюватися від хвороб; дияволи будуть втікати від вас; мертві будуть підніматися; і все, що тільки було зроблено людиною від днів Адама, буде вам по силі зробити завдяки силі Бога і належному прагненню¹⁸.

Просто прагніть чистоти, чеснотності, вірності у подружньому житті, благочестя, інакше не мати вам вінця. Ті принципи повинні стати невіддільними від нашого єства, вплетеними в нашу будову, стаючи частиною нас, роблячи нас центром, джерелом істини, неупередженості, справедливості, милосердя, всього чудового й прекрасного, щоб від нас могло далі поширюватися світло, життя, сила і закон, аби нам направляти, керувати і допомагати у спасінні блукаючого світу; щоб ми діяли

як сини Бога за і для Небесного Батька. Ми сподіваємося при воскресінні використовувати сили нашого священства—а використовувати ми зможемо їх лише тією мірою, якою ми заслужили її своєю праведністю та вдосконаленням; ці якості можна мати тільки, якщо їх прагнути і знаходити, тож у ранок першого воскресіння ми матимемо ті якості, яких набули в цьому світі! Благочестя не може бути *наданим*, воно повинно бути *набутиим*, чого релігійний світ, як це не дивно і не сумно, не визнає. Прагніть благополуччя інших—і інші будуть прагнути благополуччя для вас; і той, хто “великий із вас”, нехай буде дбайливим, піклуючись про потреби всіх, стаючи для всіх слугою¹⁹.

Як Божі святі, як старійшини Ізраїля, ми повинні з готовністю присвячувати час і працю, приносити всі необхідні жертви, щоб отримати належну духовну підготовленість, аби нам якомога краще служити у своїх багатьох покликаннях. І нехай Господь надихає кожне серце, даючи відчутти важливість цього, щоб ми могли старанно й енергійно прагнути дарів і сил, обіцяних в Євангелії, якій ми підкорилися²⁰. [Див. рекомендацію на с. 225].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Прогляньте розповідь на сс. 215–219. Як саме носії Мелхиседекового священства можуть підготуватися, щоб давати благословення священства? Що ми всі можемо зробити, аби підготуватися до отримання благословень священства?
2. Прочитайте останній абзац на с. 219. Як саме в обрядах священства виявляється Божа сила в нашому житті?
3. Як саме обряди і благословення священства допомагають нам усім знаходити щастя в цьому житті? Як вони допомагають нам здобути вічне щастя? Пам’ятаючи ці запитання, поміркуйте над вченнями Президента Сноу, що на сс. 221–222.

4. На сс. 222–224 прочитайте про духовні дари, які Президент Сноу закликав розвивати в собі носіїв священства. Що, на вашу думку, означає розвивати духовний дар? Як ця порада може вплинути на старання всіх членів Церкви?

Відповідні уривки з Писань: Якова 5:14–15; Алма 13:2–16; УЗ 84:19–22; 128:8–14; Уложення віри 1:3, 5

Допомога вчителю: “Щоб допомогти підготувати учням відповіді на запитання, можна сказати їм перед тим, як щось читати чи показувати, що ви попросите відповідати вам. ... Наприклад, ви можете сказати: “Послухайте, коли я буду читати цей уривок, щоб ви змогли розказати, що вас найбільше зацікавило в ньому” або “Під час читання цього уривка з Писань зверніть увагу на те, чи зрозуміло нам, що Господь каже про віру” (*Навчати—немає покликання величнішого*, с. 69).

Посилання

1. Див. лист до Бригама Янга в *The Italian Mission* (1851), 11.
2. Див. “Organization of the Church in Italy,” *Millennial Star*, Dec. 15, 1850, 371.
3. Лист до Бригама Янга в *The Italian Mission*, 14.
4. Лист до Бригама Янга в *The Italian Mission*, 14.
5. Процитовано в “Organization of the Church in Italy,” 371.
6. Див. лист до Бригама Янга в *The Italian Mission*, 15.
7. В Conference Report, Apr. 1880, 81.
8. *Deseret News: Semi-Weekly*, Jan. 23, 1877, 1.
9. *Deseret News*, Jan. 24, 1872, 598.
10. В Conference Report, Apr. 1880, 81–82.
11. *Deseret News: Semi-Weekly*, Dec. 2, 1879, 1.
12. *Deseret News*, May 15, 1861, 81–82.
13. *Deseret Evening News*, Oct. 6, 1880, 2; з детального переказу виступу Лоренцо Сноу на генеральній конференції в жовтні 1880 р.
14. “The Object of This Probation,” *Deseret Semi-Weekly News*, May 4, 1894, 7.
15. In Journal History, July 11, 1865, 2.
16. “Address to the Saints in Great Britain,” *Millennial Star*, Dec. 1, 1851, 362.
17. *Deseret News: Semi-Weekly*, Aug. 15, 1882, 1.
18. В “Anniversary Exercises,” *Deseret Evening News*, Apr. 7, 1899, 9.
19. “Address to the Saints in Great Britain,” 362–63.
20. *Deseret News: Semi-Weekly*, Aug. 15, 1882, 1.

Вірні церковні провідники дотримуються Господньої настанови Петру: “Паси вівці Мої!” (Іван 21:16–17).

Церковні провідники і безкорисливе служіння

*“Ми—ваші слуги в Господі і бажаємо вашого
благополуччя й благополуччя всього людства”.*

3 життя Лоренцо Сноу

З жовтня 1840 р. по січень 1843 р. Лоренцо Сноу головував над Церквою в Лондоні, Англія, та навколишній території. Він спостерігав там за провідниками священства, навчаючи їх іноді особисто, а іноді пишучи листи з порадою. Незадовго до закінчення своєї місії в Англії він написав двом “головуючим старійшинам Лондонських філій”, які в той час виконували майже ті ж обов’язки, що й президенти філій сьогодні. У листі він розповів про досвід, набутий ним завдяки одному провіднику філії в тій території.

Старійшина Сноу описав цього провідника як людину, що не мала “видимих недоліків”. Цей чоловік “багато працював, щоб справа просувалася” і вмів забезпечити, “щоб кожний [був] на своєму місці і виконував свій обов’язок”. Він був старанний, і “працював так діяльно, як ніхто інший”. Але попри видиму відданість цього чоловіка, у філії постійно виникали ті чи інші проблеми, в центрі яких, здавалося, був саме він. Певний час старійшина Сноу намагався визначити причину цих проблем і делікатно докоряв членам філії за те, що вони не підтримують свого провідника. Потім він почав задумуватися, а чи, бува, не має цей провідник “якоїсь прихованої, потаємної риси, про яку йому невідомо і яка не виявля[ла]ся відкрито”, але яка так чи інакше призводила до виникнення труднощів у філії. Старійшина Сноу розповідав:

“Тому я молився, щоб Господь дав мені дух проникливості в цьому питанні. На мою молитву прийшла відповідь; я зрозумів: цей брат мав якийсь напівприхований, замаскований дух самозвеличення, який керував ним у багатьох його діях. Він, бувало, посилав брата виконати якесь завдання, але мав при цьому приховане бажання отримати шану для себе; якщо брат це завдання не виконував, він картав винуватця не тому, що якоюсь мірою була зірвана робота Господа чи брат втратив якесь благословення, а тому що ця людина своїм непослухом зневажила його самого. У випадку, коли якийсь брат охрищував багатьох людей, його серце дуже раділо не тому, що ці люди були приведені до завітів, а тому, що це було зроблено під його наглядом, і він потаємно бажав, аби жодна людина, яка була під його керівництвом, не отримала в тій чи іншій справі більше шани, ніж він сам”.

Старійшина Сноу помітив: якщо хтось із членів філії успішно виконував якусь справу, не дотримуючись у всіх деталях поради цього провідника, того “охоплював дух заздрості, ... яку він приховував за словами похвали”. Він продовжував: “Цей дух був замаскований; його плоди не були на видноті, але вони б виявилися, якби не були вчасно помічені; це був властивий йому порок, який би врешті-решт звів нанівець його придатність [до Божої роботи]. Цей дух приносив йому зайві клопоти у виконанні справ його покликання; цей дух також постійно викликав невдоволення в його душі. Він старанно намагався рухати Божу справу, але завжди так, щоб в усьому було чітко видно його руку. Він прагнув давати хороші настанови, але ретельно слідкував, щоб усім було ясно: ці настанови дані ніким іншим, а ним”.

Старійшина Сноу не писав цього листа, щоб засудити того місцевого провідника. Його метою в написанні того листа було допомогти іншим провідникам зрозуміти, що серед них “можна помітити, розпізнати” дух зарозумілості і його “можна уникнути”. Він попереджав: багато людей, “які щиро вважають, що їм зовсім не притаманний цей дух самозвеличення, при уважному аналізі мотивів своїх вчинків, на свій подив, виявлять, що саме цей дух і рухав ними у багатьох їхніх діях”.

Застерігаючи про це, він порадив: “Щоб стати такими, якими Бог хоче, щоб ми були, ми повинні привчити себе радіти процвітанню інших, як своєму власному; радіти тому, що справи Сіону йдуть вгору, чііми б руками Бог не досягав цього; і закрити свою душу для заздрощів, коли слабше за нас зняряддя покликається для більшої шани; бути вдоволеними, звеличуючи нижчу посаду, поки не будемо покликані на вищу; відчувати задоволення, роблячи малі справи, і не вимагати шани, роблячи великі”. Він порівнював Церкву з прекрасною будівлею, а окремих святих—з її частинами, кажучи, що нам “ніколи не слід відчувати себе надто гордовитими, коли часом нас треба, як те дерево, зрубати, обпиляти, вирівняти й обстругати, щоб ми підійшли тому місцю, яке маємо зайняти в цій духовній будівлі”.

Завершив лист старійшина Сноу такими словами: “Якби головуючий старійшина прагнув лише стати таким, яким він може й зобов’язаний стати, позбавившись егоїстичних звичок, і завжди діяв задля добра його людей, і був би смиренним, і не прагнув би робити надто багато за короткий час або бути надто великим, поки не виросте, то він би ніколи не втрачав можливості належним чином звеличувати свою посаду і ніколи б не мав нестачі в силі Бога, щоб досягати Його мудрих цілей”¹. [Див. рекомендацію 1 на с. 233].

Учення Лоренцо Сноу

Господь дав провідникам у Своїй Церкві божественний наказ: “Паси вівці Мої!”

Нехай кожний чоловік, якого було офіційно покликано і якому Бог дав Своє святе й божественне священство, подумає над словами, які Спаситель сказав дванадцятьом апостолам до того, як увійти у присутність Свого Батька: “Паси вівці Мої!” [Іван 21:16–17]. І Він продовжував казати це, поки Його апостоли не засмутилися через те, що Він знову й знову закликав їх до цього. Але Він казав: “Паси вівці Мої!” А це означає: “Зі щирим серцем ідіть вперед, цілком присвятить себе Моїй справі. Ці люди у світі—Мої брати і сестри. Я дуже непокоюся про них. Потурбуйтеся про Мій народ. Пасіть Мої отари. Рушайте вперед і

проповідуйте євангелію. Я винагороджу вас за всі ваші жертви. Не думайте, що у виконанні цієї роботи ви можете принести надто велику жертву”. Він палко закликав їх виконувати цю роботу. А тепер я закликаю всіх, хто має це священство, всіх головуючих провідників колу і єпископів, і вищу раду йти вперед і пасти вівці. Не будьте байдужими до них. ... Працюйте для них, і не обмежуйте свої думки й почуття власним самозвеличенням. Тоді Бог даватиме вам одкровення за одкровенням, натхнення за натхненням і навчатиме вас, як забезпечити інтереси святих у питаннях їхнього матеріального і духовного благополуччя². [Див. рекомендацію 2 на сс. 233–234].

**Провідники і вчителі покликані наслідувати
приклад Спасителя і служити з любов’ю,
а не задля самозвеличчання.**

Чому чоловіка покликають головувати над людьми? Щоб отримати можливість впливати, а потім використовувати цей вплив для власного самозвеличення? Ні, навпаки: він покликається, щоб діяти на цій посаді за тими ж самими принципами, за якими Божому Сину було дано священство,—щоб він міг жертвувати. Для самого себе? Ні, але в інтересах людей, над якими головує. Чи вимагається від нього, щоб він приніс себе в жертву на хресті, як це зробив Спаситель? Ні, але вимагається, щоб він став своїм братам слугою, а не господарем, і працював задля їхніх інтересів та благополуччя. Не застосовувати свій, отриманий таким чином, вплив задля власного блага чи блага своєї сім’ї, родичів та особистих друзів, а вважати всіх людей своїми братами, що мають такі ж права, як і він, а тому прагнути порівну благословляти і приносити користь усім людям, відповідно до їхніх талантів та гідності, і тим самим розвивати в собі ті батьківські почуття, які завжди має в грудях Батько. ...

... Нехай ті, хто проповідують серед святих, усвідомлять, для чого їм було дано Священство; нехай вони знають і повною мірою відчують, чому вони були призначені служити в такому-то й такому-то покликанні, тобто, що вони повинні діяти в душі нашого Господаря, бути слугою всім, аби навчитися так

“Ви побачите, що взагалі таланти є в дуже багатьох людей і рідко коли зустрічається, щоб окремі люди мали всі таланти”.

дбайливо й уважно ставитись до потреб і благополуччя всіх людей, як до своїх власних. ... І тоді вони відчують дух двох великих заповідей, на яких, за словами Спасителя, “увесь Закон і Пророки стоять”, тобто: любити Господа всією своєю могуттю, розумом і силою, а також любити ближнього, як самого себе [див. Матвій 22:37–40]³.

Помоліться перед тим, як [навчати], і у своїй молитві просіть Господа, щоб ви, висловлюючись, могли сказати те, що піде на користь людям, до яких звертаєтесь. Не переймайтеся тим, додасться щось чи ні до вашої власної слави; просто пам’ятайте: ви покликані звернутися до присутніх і вони бажають почути те, що принесе їм користь. А прийти це може тільки від Господа. Не турбуйтеся, скажуть чи ні, що ... ви гарно говорили. І думати не думайте про це, а краще позбудьтеся будь-якого егоїзму, що може бути у вашій душі, аби Господь міг відкрити вам те, що піде на користь цим людям⁴. [Див. рекомендацію 3 на с. 234].

**Мудрі провідники цінують таланти інших людей
і надають людям можливості служити.**

Завдяки тому, що [провідник] припав людям до серця і відомий серед них своєю цілісністю й чесністю, своєю готовністю працювати в інтересах Бога та людей, готовністю принести будь-які жертви, що можуть вимагатися від нього, він завойовує їхню довіру; і якщо він здобув таку священну довіру, то що тоді він може робити, аби задовольнити бажання людей, які більшою чи меншою мірою хочуть розвиватися? Нехай такий чоловік покличе собі на допомогу найбільш здібних зі своїх братів і передасть їм якісь свої обов'язки. Бо ви побачите, що взагалі таланти є в дуже багатьох людей і рідко коли зустрічається, щоб окремі люди мали всі таланти; а таланту потрібно тільки дати можливість розвинутися. Цей чоловік може сказати комусь: “Брате такий-то, у тебе більше, ніж у мене, здібностей виконати це або те” або сказати іншому: “Ти краще підходиш для цієї справи” і так далі, поки він не задіє таланти всіх; і це не зменшить довіру людей до нього, а навпаки—лише збільшить її⁵. [Див. рекомендацію 4 на с. 234].

**Смирення, гарний приклад та щира турбота
про благополуччя інших—ось що допомагає
вести людей належним шляхом.**

Авторитарний принцип керування—це не той принцип, за яким слід керувати святими; краще це робити в душі смирення, мудрості, доброти; навчати слід не стільки теорією, скільки практикою. Хоч людина може вчити з красномовністю ангела, усе ж красномовніше, ефективніше навчають її добрі справи, гарний приклад, її вчинки, постійне виявлення щирої зацікавленості в інтересах людей⁶.

Якщо ви будете такими ж вірними й об'єднаними, якими вірними й об'єднаними є Перше Президентство і Дванадцятєро, і будете наслідувати нас, як ми наслідуємо Христа, тоді все з вами буде добре. Ми рішуче виконуємо свій обов'язок і служимо Господу та працюємо на користь Його народу та для завершення

Його роботи. Ми—ваші слуги в Господі і бажаємо вашого благополуччя й благополуччя всього людства.

Для виконання Своєї роботи на землі Господь вибрав не тих, хто був відомим і освіченим у цьому світі. Це були не ті, хто готувалися й навчалися в коледжах та семінаріях, набуваючи знання, а прості люди, віддані Його справі, кого Він вибрав, щоб передати їм справи Своєї Церкви, чоловіки, які готові, щоб їх вів і направляв Святий Дух, і які обов'язково віддаватимуть славу Йому, знаючи, що самі по собі вони зробити не можуть нічого. Я можу запевнити вас, брати і сестри, що в мене не було честолюбного наміру взяти на себе відповідальність, яка тепер лежить на мені. Якби я міг почесно уникнути її, то ніколи б не знаходився на теперішній моїй посаді. Я ніколи не просив її, і ніколи не просив допомоги у будь-кого з моїх братів, щоб мені отримати цю посаду, але Господь відкрив мені і моїм братам, що це—Його воля, і у мене не було бажання ухилитися від будь-якої відповідальності чи відмовитися від якоїсь посади, яку Господь вимагає, щоб я зайняв⁷.

Я старатимуся бути відданим вашим інтересам та інтересам Божого царства. Я буду служити вам якнайкраще своїм знанням й розумінням, щоб вони сприяли тим вашим інтересам, що пов'язані з інтересами Всемогутнього. Я буду робити це, і нехай мені поміччю буде Господь⁸. [Див. рекомендацію 5 нижче].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Як може лист Лоренцо Сноу провідникам в Англії (сс. 227–229) стосуватися нас? Наприклад, до чого може призвести “дух самовозвеличення” в нашому служінні в церковних покликаннях? Як ми можемо звеличувати свої покликання без звеличування себе?
2. Уважно прочитайте підрозділ, що починається на с. 229. Як саме провідники можуть “пасти вівці” Христа? Що мають

робити церковні провідники, щоб “пасти” вас? Які характерні риси цих провідників ви високо цінуєте?

3. Прочитайте попередження Президента Сноу стосовно самозвеличення (сс. 230–231). Потім прогляньте весь останній абзац на с. 228. Чому нам треба аналізувати свої мотиви, коли ми служимо? З молитвою подумайте над власними мотивами служіння в Церкві.
4. Поміркуйте над абзацом, що на початку с. 232. Як позначається на приході чи філії те, що провідники передають деякі свої обов’язки іншим членам приходу чи філії? Які результати ви бачили, коли члени Церкви з різними талантами й досвідом працювали разом над досягненням спільної мети?
5. Президент Сноу радив: “Авторитарний принцип керування—це не той принцип, за яким слід керувати свяtimi” (сс. 232–233). До чого міг би призвести авторитарний принцип керування церковних провідників? батьків? Які можуть бути результати смиренного провідництва?

Відповідні уривки з Писань: Матвій 6:24; 20:25–28; 23:5; Марк 10:42–45; Іван 13:13–17; 2 Нефій 26:29; 28:30–31; Мосія 2:11–19; 3 Нефій 27:27; УЗ 46:7–11; 50:26; 121:34–46

Допомога вчителю: “Запитання, написані на дошці ще до початку уроку, допоможуть учням задуматися над темами заздалегідь” (*Навчати—немає покликання величнішого*, с. 93).

Посилання

1. Лист Лоренцо Сноу до Уільяма Льюзі та Уільяма Мейджера, лист. 1842, в Lorenzo Snow, Letterbook, 1839–1846, Church History Library.
2. *Deseret News*, Jan. 14, 1880, 787.
3. *Deseret News*, June 13, 1877, 290–91.
4. *Improvement Era*, July 1899, 709.
5. *Deseret News*, June 13, 1877, 290.
6. “Address to the Saints in Great Britain,” *Millennial Star*, Dec. 1, 1851, 362.
7. *Deseret Semi-Weekly News*, Oct. 4, 1898, 1.
8. B Conference Report, Oct. 1898, 54.

Місіонерська робота: “Знайти шлях до кожного людського серця”

*“Є шлях до серця кожної людини, і це
ваша справа—знайти цей шлях до
сердця тих, до кого ви покликані”.*

З життя Лоренцо Сноу

Лоренцо Сноу був охрищений у Кертленді, Огайо, де він вивчав давньоєврейську мову в класі з пророком Джозефом Смітом та іншими церковними провідниками. Він сподівався, що одного дня візьметься за здобуття “класичної освіти” в якомусь коледжі у східній частині Сполучених Штатів¹. Але, працюючи над досягненням цієї мети, він почав відчувати, що його привабливе мета інша. Пізніше він згадував:

“Я прийняв [істини евангелії] відкритим серцем і був рішуче налаштований не зупинятися на цьому. ... Я почав трохи хвилюватися: а чи буде це правильним, якщо я, отримавши таке чудове знання, не буду свідчити про нього? Молоді чоловіки, яких посідали на місію, поверталися з неї і свідчили про благословення, що прийшли до них ... , і я почав думати, що замість того, щоб готуватися до навчання в коледжі або університеті десь на сході країни, мені слід почати свідчити про знання, яке Господь так повномірно дав мені. І в той же час я не хотів відмовитися від своїх перспектив стосовно освіти, бо я вже довгий час думав про неї, а тоді у мене були можливості й кошти, щоб здобути її”.

Борючись зі своїми почуттями, він звернувся за порадою до друга, якому довіряв: “Я розповів йому, чого б мені хотілося, і він сказав: “Брате Сноу, я б нікому не дав поради, яку, як

“Коли людина отримує знання, до неї приходить думка, що їй треба поділитися ним з іншими; коли людина щаслива, її душевний стан спонукає її спробувати зробити щасливими й інших”.

відчуваю, треба дати тобі за таких обставин. Будь я на твоєму місці, то дотримався б своїх намірів і здобув освіту”. Саме це мені й хотілося від нього почути, і це було приємно мені. Певний час я був вдоволений; але взимку, чуючи, як старійшини свідчать про свої успіхи у проповідуванні Євангелії, я почав ще більше замислюватися над своїм вибором. Господь дав мені знання, що Він прийде на землю і що має бути здійснено підготовку до цього: Він дав мені все, про що я просив, і навіть більше; бо хрищення Святим Духом і досконале знання, дане мені тоді, були більш реальними й переконливими, ніж моє занурення у холодну воду; і я відчув: на мені лежить відповідальність. Тож я закрив свої книги [і] подалі відклав свою латинську та грецьку мову”².

Після прийняття цього рішення Лоренцо Сноу в 1837 р. служив на місії в штаті Огайо. Пізніше він служив на інших місіях— спочатку в штатах Міссурі, Іллінойс, Кентуккі та Огайо, а потім в Англії, Італії, на Гавайських островах, на північному заході Сполучених Штатів та в штаті Вайомінг. Під час служіння в Англії він написав листа своїй тітці, пояснюючи, чому він захотів залишити дім і служити місіонером: “Думка про те, що я знаходжуся за 6400 і 8000 кілометрів від дому мого дитинства і всіх любих друзів моєї юності, викликає дуже природне запитання *Чому я тут?* ... Я тут тому, що Бог сказав, і Він поставив Пророка, через якого Він відновив повноту вічної Євангелії—з усіма її дарами, силами, обрядами і благословеннями та з проголошенням до всіх людей: *“Покайтеся, бо царство небесне вже близько”*. За Божим провидінням я був покликаний посланником, щоб нести це послання до народів землі, що, як я усвідомлюю, дає мені велику відповідальність, справитися з якою я не можу без допомоги Всемогутнього”³.

Президент Сноу завжди був вдячний за рішення служити місіонером Господу. У вересні 1901 р., коли йому було 87 років, він сказав: “Я навіть тепер радію, згадуючи про свої місіонерські труди. Почуття, викликані тим особливим досвідом, стали невід’ємною частиною мого ества”⁴. [Див. рекомендацію 1 на с. 245].

Учення Лоренцо Сноу

Отримавши повноту євангелії, ми бажаємо допомогти й іншим мати ті самі благословення.

Коли людина отримує знання, до неї приходить думка, що їй треба поділитися ним з іншими; коли людина щаслива, її душевний стан спонукає її спробувати зробити щасливими й інших. ... Чи є в людини шанс стати щасливою без знання євангелії Христа? ... Хоч у світі [люди] намагаються зробити себе щасливими, їм це так і не вдається. Вони не можуть бути щасливими, якщо тільки не зроблять одного—не приймуть цілковито євангелію, яка навчає нас не чекати, поки сягнемо вічності, щоб там почати робити себе щасливими, а навчає нас старатися тут зробити себе й оточуючих радісними, маючи благословення Всемогутнього.

І тоді ми повинні ставити для себе за мету й ціль: навчитися, як бути корисними; бути спасителями для свого ближнього; навчитися, як спасти їх; передати їм знання про принципи, які необхідні, щоб їм набути такого ж рівня знань, як і наш⁵.

Ідіть і знаходьте друзів серед оточуючих вас людей; або ж виберіть когось одного і спробуйте впливати на його почуття, його віру, його обставини і його душу; і спробуйте просвітити цих людей, і якщо вони—грішники, старайтеся спасти їх від їхніх гріхів і виводьте їх з рабства, в яке вони потрапили, щоб їм мати світло й свободу, які маєте ви, бо ви можете чинити добро, повідомляючи їм інформацію, яку Господь дав вам⁶. [Див. рекомендацію 2 на с. 245].

Місіонери готові жертвувати, щоб допомогти іншим прийти до пізнання істини.

Не встигли святі ще як слід оселитися в цих долинах [в Юті], як слуги Господні вже знову звернули увагу на велику місіонерську роботу, яка лежала на Церкві.

Ми були у злиднях і боролися, щоб зробити цю землю придатною для життя, однак не могли нехтувати своїм зобов'язанням поширювати Євангелію за кордоном; бо Господь дав

заповідь—проповідувати її в усьому світі. Одним з доказів божественності цієї роботи було те, що святі останніх днів у час, коли їх виганяли й переслідували, прагнули чесно виконувати цю Господню заповідь.

На генеральній конференції Церкви, що проводилася в жовтні 1849 р.,—лише через два роки після прибуття піонерів у Долину [Солоного озера]—багато старійшин були покликані відкрити місії в різних куточках землі. Четверо з Дванадцятьох апостолів були призначені очолити цю роботу. Апостол Ерастус Сноу був покликаний вирушити до Скандинавії, апостол Джон Тейлор—до Франції, я—до Італії, апостол Франклін Д. Річардс—до Англії, де місія вже була організована. Враховуючи несприятливі умови, в яких ми тоді перебували, і те, що наші сім'ї жили майже в злиднях, це була для нас дуже складна справа; однак Господь покликав—і ми відчули, що повинні погодитися, на які б жертви не довелося піти⁷.

Ми присвячуємо [цій роботі] своє життя і навіть готові пожертвувати ним, аби тільки світ міг зрозуміти, що у вічних світах існує Бог; аби вони могли зрозуміти, що Бог нині має щось вчинити для дітей людських. Світ дедалі більше схиляється у своїх почуттях та поглядах до безбожності. Навіть серед християнської частини людської сім'ї тисячі і десятки тисяч, хоч вони й не бажають цього визнати, боячись втратити популярність,—не вірять, що Бог має щось вчинити з дітьми людськими. Нам слід йти вперед і жертвувати, аби ця віра і це знання могли прийти до дітей людських⁸.

Коли ми покликаємо наших молодих місіонерів йти до народів землі, вони замислюються над цим; вони чують про досвід тих, хто вже побував у світі місіонером, а для людей знати, що їм доведеться проходити через випробування й труднощі, які, як вони усвідомлюють, на них чекають,—не є самим приемним. Але їхня готовність дасть їм мужність стати до цієї справи і виконувати те, що від них вимагається⁹.

У служінні на місії є те, що не зовсім подобається нашим молодим старійшинам. Вони усвідомлюють, що мають пожертвувати насолодою жити вдома, і вони розуміють, що йдуть до людей, які не завжди будуть вдячними за те, що вони повинні

“Не турбуйтеся про власні інтереси—і ваш успіх буде грандіозним та прекрасним, і вся Церква буде відчувати наслідки вашої роботи”.

сказати їм; а з іншого боку, вони відчують, що мають зерно життя, і якщо вони зможуть знайти чесних чоловіка чи жінку, Дух Господній буде діяти на їхні серця, і ці люди, можливо, отримають чудове послання, яке вони мають повідомити. Це приносить їм приємність і задоволення. Ще одне: вони бачать у цьому досвіді свій шанс отримати те, що буде дуже цінним для них у виконанні майбутніх обов'язків. Дивно, але серед тисяч листів, які я отримав від тих, кого було покликано їхати на місію—переважно молодих чоловіків,—я не думаю, що була б хоч одна відмова. Чому так? А тому, що дух любові й безсмертя, Дух Всемогутнього, перебуває з цими молодими старійшинами, і вони отримали одкровення, які надихають їх виконувати роботу, на яку ніщо інше не могло б їх спонукати¹⁰. [Див. пропозицію 3 на с. 245].

**Місіонери ніколи не повинні забувати,
що вони—посланники небес, що вони
несуть добру й радісну новину.**

Ми посилаємо наших старійшин проповідувати Євангелію. Хто посилає їх? ... Бог Ізраїлевий посилає їх. Це Його робота. Жодний смертний не зацікавлений в успіху старійшини, коли той проповідує Євангелію, так сильно, як Господь, Який послав його проповідувати людям, а люди ці—Господні діти. Він народив їх в іншому світі, і вони прийшли сюди, бо Господь хотів, щоб вони прийшли¹¹.

Ми вважаємо, що ви [місіонери] матимете грандіозний успіх, бо ми відчуваємо й знаємо: ви були покликані Богом. Мудрість людська ніколи не могла б придумати таку роботу, як ця. Мене вражає, коли я думаю про її велич. Я можу сказати, що саме ця робота необхідна в цей час, і я відчуваю, що ви зануритеся в цю роботу всією своєю душею. Розвивайте в собі те ставлення, яке мав Ісус, кажучи, що Він не може нічого робити, крім того, що Батько Йому дав робити [див. Іван 5:30].

Не звертайте уваги на свої труднощі й очевидні втрати; не турбуйтеся про власні інтереси—і ваш успіх буде грандіозним та прекрасним, і вся Церква буде відчувати наслідки вашої роботи.

Не звертайте увагу на байдужість декого з людей, серед яких працюватимете, і на невеличкі розчарування, які приходитимуть до вас; Дух Господній буде з вами і ви будете впливати на настрій людей, яким служитимете, і вам вдасться побороти їхню байдужість; ... ви будете вдоволені зробленою роботою, яку вас було послано виконувати. ...

Ви маєте всю повноту повноваження, наданого вам, але вам не потрібно всім говорити про нього. Ви побачите, що про нього не потрібно говорити; Дух Господній буде підтверджувати його, і люди будуть відчувати, що ви маєте це повноваження, і це підтвердження та почуття будуть вказувати на ваше повноваження.

Ви зустрінете людей, які думатимуть, що знають більше за вас, але якщо ви будете виконувати свій обов'язок так, як вам

було рекомендовано, то ще до того, як ви залишите їх, вони відчують, що ви маєте трішечки більше, ніж вони, і що ви благословили їх та допомогли їм. ...

Старайтеся бути дружніми з людьми, до яких вас послано. Смирення, яке ви виявляєте, і Дух Господній, Який перебуває з вами, вказуватимуть на вашу відповідність посаді, яку вас було покликано зайняти. Старайтеся зрозуміти людську природу і дійте відповідно, щоб зробити кожного—щасливим і все—прийнятним. ...

Є шлях до серця кожної людини, і це ваша справа—знайти цей шлях до сердець тих, до кого ви покликані ...

Серцем відчуваю, що маю сказати: “Нехай Бог благословить вас!” Перед тим як вирушити на місію, ви будете рукопокладені, і ми будемо молитися і щиро турбуватися про вас. Будьте лагідні серцем і смиренні. Коли ви дивитесь на слухачів, у вас можуть бути два мотиви, що надихатимуть вас; перший—це те, що ви можете гарно говорити і справити на присутніх хороше враження як оратор; і другий—це запитання, що може виникати: “Для чого я тут?” Щоб сіяти зерна життя в серцях своїх слухачів. Тому у своєму серці вам слід помолитися: “О Господи, нехай буде так; нехай у мене буде сила, що прийде через Твого Духа, щоб торкнутися сердець цих Твоїх людей”. Отак коротко помолитися—це все, що потрібно зробити старійшині. Це все, що вам потрібно зробити. “Дай мені сказати щось, аби спасти ці душі”. Це те, що Перше Президентство ... і всі ваші брати бажають, щоб ви робили¹².

Звертайте увагу на те, щоб ваша духовна броня блищала. Я переконуюся: коли мої матеріальні справи цілком відкладено вбік, тоді моє око—єдиноспрямоване до духовного. Моліться, брати, і не думайте, що піст може зашкодити. ... Надмірно не жартуйте, [і] будьте обережні, щоб не засмутити Духа. На своїй місії я зрозумів, що після двох чи трьох тижнів я міг не згадувати про домівку і Дух Божий підтримував мене. Дух веде до свободи і веселості, однак не надто веселиться. ... Продовжуйте завжди молитися, щоб ви могли мати Духа Божого, щоб Він був на вас—з голови до ніг¹³.

Старійшини, що працюють у винограднику, ніколи не повинні забувати, що вони—посланники небес, що вони несуть хорошу й радісну новину народам, які не знають Господа. ...

Коли пророк Джозеф Сміт послав перших старійшин за кордон, він передбачав, як їх будуть сприймати люди, і сказав їм, що порівняно мало людей будуть приймати їх як Божих слуг, маси ж будуть відкидати їх і мало звертатимуть уваги на їхнє послання. Від початку часу було багато Божих слуг, і нас мають задовольняти результати відданої праці, навіть якщо нам вдасться привести до пізнання істини лише кількох людей. ...

Я сподіваюся й молюсь, щоб жодний старійшина, який працює, ... не забував про себе настільки, щоб стати йому здобиччю принад світу. Існує лише один безпечний шлях, щоб уникнути таких принад, і шлях цей—відвернутися від зла, так, навіть від самої видимості зла. Спокуса в тому чи іншому вигляді буде виникати перед ними. Це—справа противника нашого спасіння; справа ж старійшин Ізраїля—не піддатися спокусі, а щоб успішно це робити, вони повинні тримати себе незаплямованими від світу. ... Якщо вони будуть розвивати належне ставлення до своєї місії і любитимуть її, будуть усвідомлювати важливість свого високого покликання в Христі Ісусі і житимуть в такому ж дусі, то вони будуть здатні стояти як провідники і спасителі людей, відблискуючи світло небес, і не будуть вони такими, як інші люди; але якщо вони перейдуть на бік ворога і приймуть дух світу, то їх буде позбавлено їхньої сили і вони стануть такими, як інші люди, придатними лише на те, щоб повернутися додому і відчувати той самий смуток, що й інші невдахи, і змушувати серця дорогих їм людей ридати через те, що вони опинилися в такому стані. ... Наскільки вони будуть постійно прагнути наближатися до Господа у смиренні, з оком, єдиноспрямованим до Його шани й слави, бажаючи у своїх серцях спасіння душ людських і роблячи все для них можливе, щоб привести ці душі до спасіння, настільки вони будуть отримувати невимовну радість за свою роботу, виконану в тілі, і, зрештою, вони з Батьком і Сином стануть причасниками того надзвичайно великого й чудового, що для смертного не можливо ні уявити, ні збагнути¹⁴. [Див. рекомендації 4 і 5 на сс. 245–246].

Наші серця радіють, коли ми допомагаємо іншим отримати повноту євангелії.

Зі свого боку, ... ми відчуваємо, що для виконання цієї роботи потрібно буде мати й виявляти багато терпіння, віри, старанності, завзятості і довготерпіння; а в деяких з міст, ... в яких тисячі людей врешті-решт отримали Євангелію, мало пройти багато місяців, здавалося, безплідної праці, перш ніж люди звернули належну увагу на ці принципи й почали їх дотримуватися. ... У деяких [випадках] заради цього довелося працювати не лише місяці, а, можливо, навіть роки; однак ми відчуваємо впевненість, що завдяки вірі, молитві, праці і Господнім благословенням ми таки пройдемо й подолаємо всі ці труднощі, щоб вшанувати й прославити Бога; і крім того, ми й самі будемо мати задоволення від того, що *виконали свій обов'язок*, і очистили свій одяг від крові всіх людей¹⁵.

Перед тим, як вирушити до Італії, у мене була [одна] нагода відвідати Манчестер, Мексфілд, Бірмінгем, Челтенхем, Лондон, Саутхемптон і конференції на півдні [в Англії]. ... Я мав задоволення зустрітися з багатьма людьми, яких привів до Церкви [вісім років тому]; і мені не потрібно вам казати, що зустрітися знову з цими людьми було справжньою радістю, про яку завжди так чудово думати. Апостол Іван у свій час зауважив: “Ми знаємо, що ми перейшли від смерти до життя, бо любимо братів”. [1 Івана 3:14]. Ця любов, що зародилася в серцях місіонерів-старійшин нашої Церкви до людей землі, які є для них певною мірою чужинцями, і в серцях цих людей до старійшин, які несуть їм Євангельське послання,—це вже само по собі є свідченням, достатнім, аби переконати чесних серцем, що ця любов походить з божественного джерела і що Бог—з нами. Це священне й святе почуття, пробуджене в нас Святим Духом, уже відрізняє нас як громаду від решти людської сім'ї; це почуття буде й надалі змінювати цілий світ і переконуватиме невіруючу людину, що Бог—не тільки Батько усіх нас, але й що ми—Його друзі й слуги¹⁶.

Я присвятив своє життя служінню Господу; я поклав на жертвенний оltар самого себе і *все*, що маю, аби я міг вшанувати

Його, належним чином виконувати Його волю і поширювати принципи життя серед дітей людських. Розмірковуючи над минулим і спостерігаючи, як дивовижно рука Господня відкривала переді мною шлях і як Він сприяв мені в усьому, що стосувалося цих місій, навіть більше, ніж я міг сподіватися на це, я відчуваю себе вдвоє сильніше підбадьореним, щоб рухати цю роботу далі; словами й справді не передати глибини вдячності мого серця за Його благословення. На тих братів і святих, чия щедрість душі і зацікавленість у роботі Бога були особливо виявлені в їхньому служінні на цих місіях, нехай з такою ж щедрістю проляються благословення Всевишнього; і коли після багатьох років вони почують приємний голос тисяч і десятків тисяч тих людей, що прославляють Всемогутнього за світло одкровення, тоді їхні серця також сповняться радісним усвідомленням, що й вони брали участь у здійсненні цього чудового викуплення.¹⁷ [Див. рекомендацію 6 на с. 246].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Прочитайте сс. 235–237 і подумайте над відповідями Лоренцо Сноу на запитання “Чому я тут?” Як саме це запитання може вплинути на всіх членів Церкви, коли ми маємо можливості ділитися євангелією?
2. Поміркуйте над порадою Президента Сноу, вміщеній у підрозділі, що на початку с. 238. Подумайте про те, як ви можете дотримуватися цієї поради, щоб допомогти комусь стати справді щасливим.
3. Президент Сноу розповів, на які жертви йшов він та інші люди, щоб ділитися євангелією (сс. 238–240). Які приклади ви бачили, коли люди йшли на жертви, щоб ділитися євангелією? Чому, на вашу думку, люди готові йти на такі жертви?
4. Як можуть запевнення на сс. 241–242 допомогти місіонерам повного дня? Як можуть вони допомогти кожному з нас,

коли ми ділимося євангелією? Як ми можемо скористатися цими вченнями, аби допомогти комусь, хто вагається стосовно служіння на місії?

5. Проглянувши пораду Президента Сноу на сс. 241–243, подумайте, як вона стосується життя всіх членів Церкви. Наприклад: Що, на вашу думку, означає “не турбуйтеся про власні інтереси”? Як саме ми можемо “знайти шлях до кожного людського серця”?
6. Прочитайте останній абзац цього розділу, в якому Президент Сноу каже про тривалу радість, яка приходить від місіонерської роботи. Коли ви відчували радість місіонерської роботи? Чому нам іноді потрібно бути терпеливими, перш ніж повною мірою відчути цю радість?

Відповідні уривки з Писань: Алма 26:1–8, 35–37; УЗ 12:7–8; 18:10–16; 84:88

Допомога вчителю: “Попросить учнів вибрати якийсь один з підрозділів і прочитати його про себе. Запропонуйте їм зібратися в групи по двоє-троє з тих, хто вибрав той самий підрозділ, і обговорити вивчене” (с. їх цієї книги).

Посилання

1. Journal and Letterbook, 1836–1845, Church History Library, 33; див. також “The Grand Destiny of Man,” *Deseret Evening News*, July 20, 1901, 22.
2. “The Grand Destiny of Man,” 22.
3. В Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 48.
4. “Letter from President Snow,” *Millennial Star*, Sept. 12, 1901, 595.
5. *Deseret News*, May 15, 1861, 82.
6. *Deseret News*, Mar. 11, 1857, 3; в оригіналі с. 3 невірно позначена як с. 419.
7. В “Scandinavians at Saltair,” *Deseret Evening News*, Aug. 17, 1901, 8.
8. В “Laid to Rest: The Remains of President John Taylor Consigned to the Grave,” *Millennial Star*, Aug. 29, 1887, 549.
9. В “Report of the Funeral Services Held over the Remains of Daniel Wells Grant,” *Millennial Star*, June 20, 1895, 386.
10. В Conference Report, Apr. 1901, 2–3.
11. *Deseret Weekly*, May 12, 1894, 637.
12. “Instructions to Missionaries,” *Improvement Era*, Dec. 1899, 126–29; Лоренцо Сноу дав цю пораду братам, які були нещодавно покидані служити місіонерами для Спілки взаємного удосконалення. Його проповідь була вміщена в *Improvement Era* з поясненням, що це була “цікавито слухна порада й настанова кожному, хто трудиться у цій справі”.
13. В Journal History, Apr. 9, 1862, 4.
14. “Letter from President Snow,” 595–96.
15. “The Malta Mission,” *Millennial Star*, June 5, 1852, 237.
16. “Letter from President Snow,” 595.
17. “Address to the Saints in Great Britain,” *Millennial Star*, Dec. 1, 1851, 365.

Царство Боже рухається вперед

“Це—справа тих, хто зобов’язався займатися [Божою] роботою, щоб її поширювати й рухати вперед. ... Якщо треба зробити крок уперед, то його необхідно зробити”.

3 життя Лоренцо Сноу

У 1844р., під час виконання завдання на сході Сполучених Штатів, Лоренцо Сноу дізнався про мученицьку смерть пророка Джозефа Сміта і його брата Гайрума. Він сказав: “Звістка про цю жахливу подію, звичайно ж, прийшла цілком несподівано і так глибоко мене вразила й так прибила горем, що словами цього не передати”. Виконуючи вказівки Кворуму Дванадцятьох Апостолів, він зробив всі необхідні приготування, щоб повернутися додому в Наву, Іллінойс¹.

Пізніше він згадував: “За життя Джозефа дехто вважав, що ця Церква не може досягти успіхів, якщо її вестиме не він, і коли настав час, що він пішов як мученик з цього світу у світ духовний, святі по всьому Божому царству надзвичайно розхвилювалися. Його смерть була несподіваною. Їм важко було зрозуміти, як тепер усе буде. Тоді відповідальність [вести Церкву] перейшла на Кворум Дванадцятьох Апостолів; і завдяки Божим благословенням, які були дані їм, і духу натхнення, який перебував у їхній душі, і під проводом Всемогутнього, царство рухалося вперед”².

Другий Президент Церкви, Бригам Янг, помер у 1877 р., він вів Церкву впродовж 33 років. Старійшина Лоренцо Сноу, на той час член Кворуму дванадцятьох, знову став свідком зміни в земному провідництві Церкви. Згодом він сказав, що Президент

*Президент Сноу свідчив про Відновлення євангелії,
яке було здійснене через пророка Джозефа Сміта.*

Янг “пішов з життя майже несподівано. Навряд чи святі були готові до цього. Але все одно Боже царство і далі рухалося вперед”³.

Коли в 1887 р. помер Джон Тейлор, третій Президент Церкви, старійшина Сноу запевнив святих: “Тепер Господь вважає за доцільне покликати з цієї сцени страждань, з цієї сцени мук нашого любого брата, Президента Тейлора; а Церква й далі рухається вперед”⁴.

У 1898 р., майже через 11 років після цього запевнення, яке Лоренцо Сноу дав святим на похороні Президента Тейлора, такого запевнення потребував уже він сам. У той час він служив президентом Кворуму дванадцятьох. Президент Уілфорд Вудрафф служив Президентом Церкви; його здоров'я погіршувалося й погіршувалося. Президент Сноу знав, що, відповідно до встановленого порядку зміни провідництва в Церкві, у разі смерті Президента Вудраффа, головувати в Церкві доведеться йому. Одного вечора він особливо ясно відчув, якою важкою є ця відповідальність. Розмірковуючи над своєю неготовністю взяти на себе провідництво в Церкві, він зайшов у кімнату в Солт-Лейкському храмі, щоб помолитися на самоті. Він просив Бога зберегти життя Президента Вудраффа, однак і пообіцяв, що буде виконувати будь-який обов'язок, якого вимагатиме від нього Бог.

Президент Вудрафф помер 2 вересня 1898 р., невдовзі після тієї палкої молитви президента Сноу у храмі. Президент Сноу перебував у Бригам-Сіті, що за 60 миль (100 кілометрів) на північ від Солт-Лейк-Сіті, коли отримав звістку про це. Він зібрався і того ж вечора поїхав потягом у Солт-Лейк-Сіті. По приїзді він знову пішов у храм, щоб там, в окремій кімнаті, помолитися. Він усвідомлював свою невідповідність такій посаді, проте висловив свою готовність виконувати Господню волю. Він просив настанов і чекав на відповідь, але відповідь так і не прийшла. Тож він пішов з кімнати.

Вийшовши у великий коридор, він отримав відповідь—і запевнення,—якого прагнув. Перед ним стояв воскреслий Спаситель, Який сказав йому, що саме потрібно робити. Пізніше Президент Сноу розповів про цю подію своїй онуці, Еліс Понд.

Еліс записала ту розповідь, яку почула від свого дідуся у Солт-Лейкському храмі:

“У великому коридорі, що вів до целестіальної кімнати, я йшла на кілька кроків попереду дідуся, коли він зупинив мене і сказав: “Зачекай хвилинку, Еллі, я хочу тобі щось сказати. Ось саме тут Господь Ісус Христос явився мені, коли помер Президент Вудрафф. Він наказав мені негайно реорганізувати Перше Президентство Церкви, а не чекати, як це було після смерті попередніх Президентів, і стати наступником Президента Вудраффа”.

Дідусь зробив ще один крок до мене і, простягнувши свою ліву руку, сказав: “Він стояв ось тут, приблизно в трьох футах [в метрі] над підлогою. Здавалося, що Він стояв на плиті з чистого золота”.

Дідусь розповів мені, якою славетною є зовнішність Спасителя, і описав Його руки, ноги, обличчя і прекрасні білі шати—усе такої неземної білизни і яскравості, що він ледве міг дивитися на Нього.

Тоді [Дідусь] підійшов ще на крок, поклав свою праву руку мені на голову і сказав: “А тепер, онучко, я хочу, щоб ти запам’ятала, що це—свідчення твого дідуся, сказане тобі його власними вустами, що він дійсно бачив Спасителя тут, у храмі, і говорив з Ним лицем до лица”⁵.

Розмова Президента Сноу зі Спасителем була священним підтвердженням істини, яку він знав уже впродовж багатьох років—Ісус Христос є головою Церкви. Натхненний цією істиною, Президент Сноу неодноразово свідчив, що Церква, попри будь-який спротив, буде розвиватися і далі. Він висловив свою вдячність за привілей брати участь у подальшій роботі Господа в останні дні. У жовтні 1898 р., під час генеральної конференції, на якій його було підтримано як Президента Церкви, він сказав: “Давайте вирішимо у своєму серці, давайте у своїй душі свідчити Господу, що ми до наступної генеральної конференції станемо кращим народом, більш об’єднаним народом, ніж є сьогодні. Такими повинні бути почуття і рішучість кожного чоловіка і кожної жінки, присутніх зараз на цьому урочистому

зібранні. Я відчуваю в серці, що старатимуся бути більш відданим інтересам Божого царства і досягненню Його цілей, ніж був у минулому”⁶. [Див. рекомендацію 1 на с. 257].

Учення Лоренцо Сноу

На виповнення пророцтва, Господь відновив на землі Свою Церкву.

Як слуга Бога, я свідчу про Його волю стосовно дев'ятнадцятого століття, яку було відкрито через одкровення. Її було повідомлено Його власним голосом з небес, особистим явленням Його Сина і служінням святих ангелів. Він наказав усім людям повсюди покаятися, відвернутися від своїх лихих шляхів та неправедних бажань, охреститися для відпущення своїх гріхів, щоб вони могли отримати Святого Духа і могли спілкуватися з Ним. Він розпочав роботу викуплення, про яку сповіщали всі святі пророки, мудреці і провидці всіх віків і всіх народів⁷.

Мормонізм, як називають справжню релігію святих останніх днів, не претендує на те, щоб бути чимось новим і стосуватися виключно цього покоління. Він заявляє про себе як про первісний план спасіння, який був установлений на небесах ще до існування світу і який відкривався людині в різні епохи. Ми, як народ, справді віримо в те, що цю релігію сповідували Адам, Енох, Ной, Авраам, Мойсей та інші давні достойники—кожний у свою чергу, кожний у свій розподіл. ... Мормонізм, коротко кажучи,—це первісна християнська віра, яку було відновлено, це давня Євангелія, яку було повернуто знову—у цей час, у час введення останнього розподілу, що передує Тисячоліттю і завершує роботу викуплення, що стосується цієї планети⁸.

Ми можемо бачити руку Всемогутнього, що встановлює царство, про яке було сказано багато віків тому пророком Даниїлом,—царство, яке буде міцніти й розширюватися, поки не заповнить усю землю [див. Даниїл 2:44], коли світло і знання будуть настільки поширені, що не буде необхідності людям казати одне одному: “Пізнай Господа!” Бо всі знатимуть [Його], від малого їхнього й аж до великого їхнього” [див. Єремія 31:34]; і коли Дух Господній буде зливатися на всю плоть такою мірою,

“Брати і сестри, Бог встановив Свою Церкву і Своє Царство на землі задля користі й благословення людської сім’ї”.

що їхні сини і їхні дочки будуть пророкувати, їхні старі ба-читимуть сни, а їхні юнаки—видіння [див. Йоїл 3:1], і коли не буде чинитися нічого лихого, що б шкодило чи руйнувало на всій святій горі Господній [див. Ісає 11:9]⁹. [Див. рекомендацію 2 на с. 257].

**Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів
будується на надійному фундаменті, і вона буде
рухатися вперед, попри будь-який спротив.**

Брати і сестри, Бог встановив Свою Церкву і Своє Царство на землі задля користі й благословення людської сім'ї, щоб направляти їх шляхом істини, готувати їх до піднесення в Його присутності та до Його славетного пришествя і Його царства на землі. Його цілі будуть досягнуті попри всі вияви спротиву, які тільки можуть виявлятися злочестивими людьми і силами темряви. Усе, що ставатиме на шляху цієї роботи, буде зметене. Ніщо не зможе протистояти Його могутності, а все, що Він постановив, буде повністю виконано і досконало завершено. Любов Бога до Свого народу буде тривати й залишатися з ними, і вони будуть перемагати в Його могутності¹⁰.

А тепер скажіть, що це царство можна знищити! ... Ну звісно ж, це так само можливо, як вам можливо зірвати зірки з небесної тверді або збити місяць чи сонце з їхніх орбіт! Зробити цього ніколи не вдасться, бо це—робота Всемогутнього¹¹.

Боже царство рухається вперед з силою й могутністю, з грандіозним і чудовим успіхом¹².

Ця робота відбувається на надійному фундаменті, бо встановлена на скелі віків. ... Не залежно від того, що хтось зіб'ється зі шляху і зазнає краху своєї віри, Церква буде рухатися вперед¹³.

Ця Церква вистоїть, бо вона—на міцній основі. Вона встановлена не людиною, не завдяки вивченню Нового чи Старого Завіту, не завдяки вивченому в коледжах чи семінаріях—вона прийшла прямо від Господа. Господь показав це нам, відкриваючи через Святого Духа світло та істину, і кожна людина може отримати Цей Самий Дух.

... Він дає нам знання про те, що нам слід робити, оскільки ми з готовністю присвячуємо своє життя [Богу], а не чинимо всупереч цьому знанню. Він відкриває нам таємниці цілестіального царства, і Він постійно сповіщає нам про те, чого ми ніколи не знали до цього. Це знання і розум постійно збільшуються в нас.

... Ми отримали надто багато знання, аби нам завадили в досягненні наших цілей. Нехай ті, хто хоче переслідувати і подолати мормонізм, продовжує робити свою роботу. ... Наша ж робота—зростати у пізнанні Бога, виконувати заповіді Бога, бути вірними і продовжувати з року в рік посилюватися й ставати все більше й більше досконалими¹⁴. [Див. рекомендацію 3 на с. 257].

Ми—Божий народ, і Він буде захищати нас, коли ми йдемо вперед і робимо все, що Він вимагає.

У багатьох випадках ... там, де знищення Божого народу здавалося неминучим і не видно було шляху для втечі, ... несподівано ставалося те чи інше, що було підготовлено для їхнього спасіння і перешкоджало неминучому знищенню. Ми бачимо це у випадку ізраїльтян, яких вів Мойсей. Коли вони дійшли вже до Червоного моря і єгипетське військо з тилу загрожувало їм знищенням, здавалося, у них не було вже шляху втекти, але в ту мить, коли їх необхідно було звільнити, дивіться, цей шлях з'явився і вони були врятовані [див. Вихід 14:10–25].

Так було і так завжди буде з нами. Якими б дуже великими не здавалися наші труднощі, все одно нам буде надано можливість врятуватися, якщо ми й самі будемо виконувати обов'язки, покладені на нас як Божих дітей. Але у майбутньому може виникнути необхідність—і я хочу наголосити на цьому—для декого зі святих діяти так, як Естер, цариця, і бути готовими пожертвувати все і всім, що вимагатиметься від їхніх рук, задля порятунку святих останніх днів.

Перш за все ми повинні знати: ми—Божий народ. ... Це наша справа—вийти вперед, як вийшла Естер, і бути готовими ризикувати всім заради спасіння народу. Приймаючи таке нелегке завдання, Естер сказала: “Якщо я загину, то загину”. [Див. Естер

4:3–16]. ... Але народ Божий не загине. Завжди в гущавині знайдеться баран для їхнього порятунку [див. Буття 22:13]. ...

... Господь сказав: “Я постановив у Своєму серці, ... що Я випробую вас в усьому, чи перебуватимете ви в Моєму завіті, навіть до смерті, щоб вас було знайдено достойними. Бо якщо ви не перебуватимете в Моєму завіті, ви не достойні Мене”. [Див. УЗ 98:14–15]. У нас є заради чого жити; у нас є заради чого померти. Але справа не в смерті. Є спасіння й життя, якщо Божий народ—ті, хто себе називає послідовниками Господа Ісуса Христа,—будуть виконувати Його заповіді і чинити те, що є прийнятним в Його очах. У наміри Всемогутнього не входить дозволити знищення Свого народу. Якщо ми будемо чинити правильно і будемо виконувати Його заповіді, Він справді врятує нас у кожній важкій ситуації¹⁵. [Див. рекомендацію 4 на с. 257].

Зараз для нас час упокоритися перед Богом і завершити роботу, яку Він довірив нам.

Це—справа тих, хто зобов'язався займатися Його роботою, щоб її поширювати й рухати вперед, ... без нарікань і примушень; якщо треба зробити крок уперед, то його таки необхідно зробити¹⁶.

Тепер для святих останніх днів настав час упокоритися перед Всемогутнім. ... Тепер для святих останніх днів настав час зрозуміти, чого вони зобов'язалися дотримуватися; тепер для святих останніх днів настав час покаятися у своїх гріхах і безглуздях і звертатися до Всемогутнього, щоб від Нього могла прийти допомога; ... щоб ми могли рухатися вперед і завершити велику роботу, ввірену нашій опіці¹⁷.

Ми залучені до Божої роботи. Наші перспективи—чудові, однак давайте завжди пам'ятати, у кожній справі своїх рук, що ми—слуги Бога і виконуємо Його волю. Нехай наша цілісність не слабне, а наша віра нехай постійно міцніє у всі роки нашого життя. Мене задовольнятиме місце, де Провидіння поставить мене діяти, і я питатиму Господа, що я можу зробити, аби допомогати у побудові Божого царства на цьому місці, і проситиму допомогти мені заробити на утримання моєї сім'ї¹⁸.

Ми можемо зростати у знанні й силі і збільшувати свою здатність будувати Боже царство на землі, своєю старанністю, своєю смиренністю й вірністю завітам, які ми склали¹⁹.

Через нашу необізнаність і не повне розуміння шляхів Господа та Його цілей може виявитися, що у своєму подальшому марші для здійснення програми, поставленої перед нами, ми іноді доходимо до якогось місця, щоб зупинитися на перепочинок, але справа в тому, що за цією програмою такий перепочинок не передбачено і не може бути передбачено, а треба, щоб люди продовжували свою роботу, довірившись Божим обіцанням.

... Нехай же кожна людина буде вірною й дуже старанною у виконанні Божих заповідей і зміцнюється у бажанні чинити добро оточуючим; і якщо, згадуючи про минуле, ми виявимо, що не робили точно так, як підказували нам наші совість і обов'язок, то давайте виправдаємося перед Богом і людиною, щоб ми могли підготуватися до кожної можливої події. Давайте трудитися й далі, щоб будувалися храми і будинки поклоніння; давайте продовжувати навчати [своїх] дітей і вести їх у страху Господньому, і давайте й надалі нести Євангелію дальнім народам. ...

Це—Божа робота, і Він спрямовує її курс і прогрес на землі, і ця робота завжди повинна займати найважливіше місце в наших думках; і йдучи шляхом обов'язку, ми безсумнівно можемо залишатися вірними, непохитними і рішучими у досягненні своєї мети і тим самим показати світу нашу віру й відданість принципам істини, які відкрив Бог. ...

Є велика ймовірність того, що Господь може допустити, щоб ми опинилися в дуже важкому становищі, яке вимагатиме великої жертви з рук Його народу. Питання до нас: "Чи принесемо ми ту жертву?" Ця робота—робота Всемогутнього, і благословення, на які ми сподіваємося і які були обіцянні, прийдуть тільки після того, як ми перевіримо себе і витримаємо тяжкі випробування. Я не намагаюся сказати цьому народу, що перед ними є або перед ними немає тяжких випробувань, через які їх буде покликано пройти; питання до мене—чи підготовлений я, щоб отримати й правильно використати кожне благословення, яке

Господь призначив для мене і для Свого народу; або, з іншого боку, чи підготовлений я, щоб принести кожную жертву, яку Господь може вимагати від моїх рук? Я б не дав і попелу від спаленої житньої соломи за будь-яку релігію, заради якої не варто було б жити і заради якої не варто було б вмерти; і я б не високо оцінив людину, яка не бажає пожертвувати всім заради своєї релігії.

Що ж, те, що я [кажу] одному, те кажу усім: “Йдіть далі! Йдіть далі, здобудьте спасіння від Господа і не стійте на місці”²⁰. [Див. рекомендацію 5 нижче].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Ознайомтеся з розповідями, що на сс. 247–251. Що, на вашу думку, означають слова, що Царство Боже рухається вперед? Що саме допомогло вам побачити рух Царства Божого вперед?
2. В останньому абзаці на с. 251 Президент Сноу згадує чотири пророцтва зі Старого Завіту. Як ці пророцтва збуваються сьогодні?
3. Уважно прочитайте учення Президента Сноу про рух Церкви вперед, що відбувається попри будь-який спротив (сс. 253–254). Як можуть ці вчення допомогти нам у випадку, коли люди переслідують нас за нашу релігію? Як познався якийсь спротив на вашому свідченні?
4. Проаналізуйте другий і третій абзаци підрозділу, який починається на с. 254. Якщо б від нас вимагалось йти на якісь жертви, то чого ми можемо навчитися від Естер? У таких ситуаціях як, на вашу думку, допоможе нам знання, що “ми—Божий народ”?
5. В останньому підрозділі цього розділу Президент Сноу радить членам Церкви будувати Боже царство там, де Господь ставить їх. Як саме батьківські старання вдома

допомагають будувати Боже царство по всій землі? Як можуть будувати Боже царство домашні вчителі і візитні вчительки?

Відповідні уривки з Писань: Матвій 24:14; Етер 12:27; Мороній 7:33; УЗ 12:7–9; 65:1–6; 128:19–23

Допомога вчителю: “Часто буває корисним після проведення попереднього уроку обдумати план проведення наступного. Можливо, відразу після проведення уроку у вас найкраще складатиметься думка про тих, кого навчаєте, про їхні потреби й уподобання” (*Навчати—немає покликання величнішого*, с. 97).

Посилання

1. Див. Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 79–82.
2. В “Laid to Rest: The Remains of President John Taylor Consigned to the Grave,” *Millennial Star*, Aug. 29, 1887, 549.
3. В “Laid to Rest: The Remains of President John Taylor Consigned to the Grave,” 549.
4. В “Laid to Rest: The Remains of President John Taylor Consigned to the Grave,” 549.
5. Alice Pond, в LeRoi C. Snow, “An Experience of My Father’s,” *Improvement Era*, Sept. 1933, 677; див. також переписку між старійшиною Джоном А. Уідтсоу та Ноа С. Пондом, чоловіком Еліс Армеда Понд за 30 жовт. 1945 р. та 12 лист. 1946 р., Бібліотека історії Церкви. Еліс було трохи більше двадцяти років, коли вона отримала ендаумент і була запечатана до свого чоловіка і коли Президент Сноу розповів їй про подію, що сталася з ним у храмі.
6. В Conference Report, Oct. 1898, 55.
7. “Greeting to the World by President Lorenzo Snow,” *Deseret Evening News*, Jan. 1, 1901, 5.
8. “‘Mormonism’ by Its Head,” *Land of Sunshine*, Oct. 1901, 252.
9. *Deseret News*, Jan. 24, 1872, 597.
10. *Deseret Semi-Weekly News*, Oct. 4, 1898, 1.
11. *Deseret News*, Jan. 24, 1872, 598.
12. *Deseret Weekly*, Nov. 4, 1893, 609.
13. *Millennial Star*, May 12, 1890, 293; з детального переказу виступу Лоренцо Сноу на генеральній конференції у квітні 1890 р.
14. В Conference Report, Apr. 1900, 3–4.
15. *Deseret News*, Nov. 22, 1882, 690.
16. *Deseret News: Semi-Weekly*, June 27, 1882, 1.
17. *Deseret News*, Nov. 22, 1882, 690.
18. В Journal History, July 11, 1865, 2.
19. *Deseret News*, May 15, 1861, 82.
20. *Deseret News: Semi-Weekly*, June 27, 1882, 1.

Ми маємо любити Бога більше, ніж ми любимо світ

“Ми маємо досягти ... вищого рівня: ми маємо любити Бога більше, ніж ми любимо світ”.

3 життя Лоренцо Сноу

Невдовзі після того як Лоренцо Сноу був охрищений і конфірмований в Кертленді, Огайо, багато святих останніх днів, у т.ч. й деякі провідники Церкви, повстали проти пророка Джозефа Сміта. За словами Лоренцо Сноу, це відступництво було розпалене спекуляцією, або, іншими словами, надзвичайно ризикованими оборудками, до яких вдавалися люди, сподіваючись швидко розбагатіти. Засліплені жагою тимчасових багатств світу, ці люди відверталися від вічних благословень евангелії.

Майже через 50 років Президент Сноу, служачи тоді президентом Кворуму Дванадцятьох Апостолів, виступав перед групою святих останніх днів у Логані, Юта. Він розповів їм про тяжкі випробування, свідком яких був у Кертленді, і попередив, що подібні випробування можуть невдовзі прийти й до них. “Швидко наближається випробування, і ви, можливо, будете випробовані так, як ще ніколи не випробувалися,— сказав він.— Але все, що нам потрібно зробити тепер,— це виявити свої помилки й слабкості, якщо вони в нас є. Якщо ми не були вірними у минулому, давайте відновимо свої завіти з Богом і вирішимо, завдяки посту й молитві, що здобудемо прощення своїх гріхів, щоб Дух Всемогутнього міг перебувати з нами, щоб нам, можливо, вдалося врятуватися від тих могутніх спокус, що наближаються. Збираються темні хмари. Ви бачите, до чого призвів цей дух спекуляції у Кертленді. Тож пам’ятайте це застереження”¹.

Навіть після отримання чудових духовних проявів в Кертлендському храмі багато святих у Кертленді впали у відступництво.

Оскільки застереження Президента Сноу стосується святих останніх днів і сьогодні, то більшу частину його проповіді, промовленої до святих у Логані, було вміщено в цей розділ. Він сказав: “Можливо, кілька слів стосовно нашого становища у той час [в Кертленді] якоюсь мірою послужать нам у майбутньому—дадуть нам кілька корисних уроків”². [Див. рекомендацію 1 на с. 266].

Учення Лоренцо Сноу

Якщо люди дозволяють мирському заповонити їхні розум і серце, вони повертаються спиною до вічних принципів.

Я дуже ясно пам’ятаю неспокійні часи, які ми переживали тоді в Кертленді ... , де жив Божий пророк, де Бог особисто, Сам Ісус, Син Божий, явився і показав Себе у Своїй славі. Він стояв над поручнями кафедри Храму, який заповідано було збудувати. Під Його ногами була плита з чистого золота, кольором, наче бурштин. Його волосся було біле, наче чистий сніг. Його обличчя сяяло яскравіше самого сонця. Його голос був немов шум потоку води. [Див. УЗ 110]. Це дивовижне явлення відбулося в храмі, зведеному на Його честь. Я був у Кертленді у той час, коли ми переживали події, які, як я іноді думаю, ось-ось мають повторитися. Обставини, в яких опинилися святі останніх днів у той час, за своєю природою були якимись особливими; принаймні вони по-особливому впливали на людей. ... У той час дух спекуляції заповонив думки людей цієї країни. Відбувалися грошові спекуляції, банківські спекуляції, спекуляції землею, спекуляції земельними ділянками в містах, спекуляції в дуже багатьох інших сферах. Той дух спекуляції виник у світі й захопив серця святих, як та могутня хвиля або “гуркіт великої води”, і багато хто не встояв, і відступив³.

Дехто з них [святих у Кертленді] взялися спекулювати; вони забули про свою релігію, вони забули про принципи, відкриті їм, і багато хто з них не встояв і захопився духом тих часів і втягся у спекуляцію. Виникли труднощі, а з ними—заздрість та розбрат,—і Господь, Якого вони цим засмучували, навів

розорення на них, і серед них вже не було єдності в цьому поселенні, і вони розділилися на групи⁴.

А саме ж незадовго до цього великого відступництва Господь пролив на цей народ такі чудові благословення. Надзвичайною мірою були надані дари Євангелії—багатства вічності. Ангели відвідали їх. Син Божий, як я перед цим сказав, говорив зі Своїми слугами. Під час освячення Храму народ отримав благословення, які були просто дивовижними. У цей час, багатий на Божу прихильність, я й сам відвідував різні збори, що проводилися у Храмі. У нас були збори молитви і збори свідчень, і ті свідчення, які могли приносити брати і сестри, були чудовими. Вони пророкували, вони говорили різними мовами і тлумачили мови—і це їм вдавалося надзвичайною мірою. Ці благословення в Кертленді отримали майже всі люди. Їхні серця тоді були вірними [Богу]; вони відчували, що могли б пожертвувати усім, що мають. Вони відчували себе так, наче вони майже вже перебувають у присутності Бога, і це було природним мати таке відчуття завдяки таким дивовижним чинникам.

Усі ці благословення та багато інших, які в мене немає часу перелічити, були у святих останніх днів якраз перед тим, як дух спекуляції почав охоплювати серця людей. Можна було б припустити, що після отримання цих прекрасних [божественних] проявів жодна спокуса не зможе подолати святих. Але вона подолала, і вона розсіяла їх, як це й сталося, на всі чотири сторони.

Як це не дивовижно, але цей дух спекуляції охопив Кворум Дванадцятьох Апостолів і сімох президентів сімдесятників; справді, у Церкві не було такого кворуму, якого б більшою чи меншою мірою не охопив цей дух спекуляції. Наслідком посилення цього духу стала роз'єднаність. Брати і сестри почали паплюжити одне одно і сваритися між собою, оскільки не співпадали їхні інтереси.

Чи опиняться в такому становищі святі останніх днів, до яких я зараз звертаюся? Боюся, що це становище наступає, але наскільки воно позначиться на вас, не мені казати. Однак ви опинитеся в ньому; і, можливо, просто необхідно, щоб ви в ньому опинилися.

... Тоді в Кертленді половина кворуму апостолів піддалася цьому лиховісному впливові. Саме ця спекуляція, ця любов до золота—бога цього світу, призвела до такого сумного наслідку. І якщо вона так вплинула на тих, хто мав вище священство на землі, то як же тоді вона могла вплинути на нас, тих, хто, можливо, не мав того розуму, тієї інформації і того досвіду, що мали вони? ...

Ось ви, ви—хороші люди. ... Бог любить вас. Він захоплюється вашою праведністю, і Йому не хотілося б побачити те, що ... було в Кертленді. У цьому немає потреби. Ми тримаємо у своїх руках силу, щоб зберегти себе від того, що розділило святих у Кертленді і пододало половину з Дванадцятьох. Господь не бажає, щоб в ці останні дні такі події повторилося знову⁵.

Святим останніх днів слід бути набагато мудрішими й розумнішими, щоб не потрапити у подібні пастки. Бо це не веде до добра. Нікому не піде на користь, якщо відвернутися від цих прекрасних принципів і того, що було отримано від вічних світів,—відвернутися від цього—і вплутатися в жалюгідні справи світу й присвятити себе їм. Це не піде нам на користь. Які б спокуси не прийшли до нас або якими б вони не були в нас тепер, ми повинні уважно ставитися до історії минулого і не дозволяти собі піддатися їм, інакше нам доведеться дуже жалкувати⁶. [Див. рекомендацію 2 на с. 266].

**За звітом ми зобов'язалися відділити себе від
мирського і присвятити себе Божому царству.**

Бог цього світу—золото й срібло. Світ поклоняється цьому богу. Люди всю силу вбачають в них, хоч і не хочуть визнавати цього. Тож так задумано, так є за Божим провидінням, щоб святі останніх днів показували, чи набули вони стільки знання, мудрості й Божої сили, щоб не бути здоланими богом цього світу. Ми повинні дійти у своєму розвитку до цієї точки. Ми також маємо досягти іншого стандарту, вищого рівня: ми маємо полюбити Бога більше, ніж ми любимо світ, більше, ніж ми любимо золото чи срібло, і полюбити свого ближнього, як себе самих⁷.

Якщо ми ... не живемо за завітами, що уклали, а саме: використовувати свій час, таланти і здібності для побудови Божого царства на землі, тоді які ж в нас є підстави очікувати, що ми встанемо в ранок першого воскресіння як причетні до цієї великої роботи викуплення? Якщо ми у своєму характері, звичках і справах наслідуємо ... світ, тим самим ототожнюючи себе зі світом, то чи вважаєте ви, мої брати, що Бог дасть нам благословення, які ви бажаєте успадкувати? Я кажу вам: ні, Він не дасть! ... Ми повинні будувати себе в праведності небесній і посадити у своє серце праведність Божу. Сказав Господь через пророка Єремію: "Дам Закона Свого в середину їхню, і на їхньому серці його напишу, і Я стану Богом, вони ж Мені будуть народом!" [Єремія 31:33]. Ось що Господь намагається зробити, і Він цього доб'ється від нас, якщо ми підкоримося Його волі⁸.

Я дякую Богові за те, що в ці часи загнивання та злочестивості у світі ми маємо святих і праведних чоловіків та жінок, які можуть присвятити ті надзвичайні таланти, які їм дав Бог, для Його прославлення і звеличування. Більш того, я можу сказати, що є тисячі чеснотних і шанованих чоловіків і жінок, зібраних Господом з-поміж народів, які також готові присвятити свій час і таланти, аби допомогти в завершенні роботи Бога заради інтересів Його дітей⁹. [Див. рекомендацію 3 на с. 267].

**Ми наслідуємо приклад Спасителя,
якщо відмовляємося проміняти слави
вічності на багатства світу.**

Ви можете припустити, ... що на вашому життєвому шляху виникатимуть перепони, які стануть перевіркою, чи будете ви жити за найвищими стандартами, і в декого з вас, можливо, виникне спокуса зійти зі шляху істини й честі і, подібно до Ісава, відмовитися від слав вічності заради кількох скороминучих моментів задоволення та отримання насолоди [див. Буття 25:29–34]; ось тоді ... ухопіться за можливість, щоб постаратися наслідувати приклад нашого Спасителя: коли Йому було запропоновано славу цього світу за те, що Він зробить нерозсудливий вчинок, Він відповів Своему спокуснику: "*Відійди, сатано!*" [див. Матвій 4:5–10]¹⁰.

Як і багатий юнак, що розмовляв зі Спасителем (див. Матвій 19:16–22), дехто й сьогодні спокушається і відвертається від нужденних.

Думаючи про життя, я розумію, що у порівнянні з вічністю цей світ—короткочасний; що наш інтелект, божественність, яка є в нас, завжди існували, вони ніколи не створювалися і завжди існуватимуть упродовж усієї вічності [див. УЗ 93:29]. З огляду на ці факти, нам як розумним істотам було б добре усвідомити: це життя закінчується за короткий час, а потім настає життя, яке є вічним; і наскільки ми виконували заповіді, настільки ж ми маємо перевагу над тими, кому цього не вдалося зробити¹¹.

Євангелія об'єднує серця всіх її прихильників; вона не робить різниці між людьми, вона не знає різниці між багатими й бідними; ми всі об'єднані в одне ціле, щоб виконувати обов'язки, які нам дісталися. ... А тепер дозвольте мені поставити таке запитання: “Хто має щось із мирського майна, що дійсно й насправді міг би назвати своїм власним?” Я б на таке не наважився, я—лише управитель над цим малим і я відповідальний перед Богом за використання і застосування його. Святі останніх днів отримали закон євангелії через одкровення від Бога, і цей закон настільки просто написаний, що зрозуміти його можуть усі. А

якщо ми розуміємо й усвідомлюємо свої зобов'язання, які взяли на себе стосовно нього, увійшовши в завіт через хрищення для відпущення гріхів, то ми повинні дуже чітко усвідомити: той закон вимагає, щоб ми *перш за все* прагнули царства Божого і щоб наші час, таланти й здібності присвячувалися його інтересам [див. Матвій 6:33; 3 Нефій 13:33]. Якщо буде не так, то як ми можемо сподіватися, що коли ця земля стане місцем перебування Бога і Його Сина, успадкувати вічне життя і жити та правити з Ним?

Хто скаже, що багатії або ті, в кого є багато талантів, мають кращі надії чи перспективи успадкувати ці благословення, ніж бідні або ті, в кого є лише один талант? Як я розумію, людина, яка працює у крамниці або є кравцем, теслею, чоботарем чи представником будь-якої іншої професії і яка живе відповідно до закону Євангелії, яка чесно та вірно служить у своєму покликанні, має таке ж саме право на отримання цих та всіх благословень Нового і Вічного Завіту, як і будь-яка інша людина; завдяки своїй відданості, вона матиме престоли, владарювання і влади, у неї буде дітей як зірок на тверді небесній або піску на морському березі. Хто, я запитую, має якусь грандіознішу перспективу, ніж ця?¹². [Див. рекомендації 3 і 4 далі].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Подумайте над розповіддю на сс. 259–261. Що з мирського призводить до того, що людина забуває свою релігію? Як нам задовольняти свої матеріальні потреби, але не бути подоланими мирським?
2. Поміркуйте над підрозділом, що починається на с. 261. Як наша любов до Бога допоможе нам не допустити, щоб мирське подолало нас?

3. Президент Сноу навчав, що ми вступили у завіт, щоб “використовувати свій час, таланти і здібності для побудови Божого царства на землі” (с. 263–264). Подумайте, як ви можете дотримуватися цього завіту.
4. Прогляньте останній підрозділ цього розділу. Як саме дотримання істини може допомогти нам дотримуватися своїх завітів? “У порівнянні з вічністю цей світ—короткочасний”. Ніхто не може “дійсно й насправді” назвати своїм власним щось із мирського майна.

Відповідні уривки з Писань: Матвій 6:19–24; Іван 17:15; 1 Івана 2:15–17; Кн. Якова 2:13–19; Мормон 8:35–39; УЗ 38:39; 63:47–48; 104:13–18

Допомога вчителю: Обговорення в невеликих групах дає “можливість якомога більшій кількості учнів взяти участь в уроці. Ті учні, які переважно неактивні на уроці, можуть ділитися своїми ідеями в невеликих групах, чого вони не зробили б перед усім класом” (*Навчати—немає покликання величнішого*, с. 159).

Посилання

1. *Deseret Semi-Weekly News*, June 4, 1889, 4.
2. *Deseret Semi-Weekly News*, June 4, 1889, 4.
3. *Deseret Semi-Weekly News*, June 4, 1889, 4.
4. *Deseret News*, Apr. 11, 1888, 200; з детального переказу виступу Лоренцо Сноу на генеральній конференції у квітні 1888 р.
5. *Deseret Semi-Weekly News*, June 4, 1889, 4.
6. *Deseret News*, Apr. 11, 1888, 200.
7. *Deseret Semi-Weekly News*, June 4, 1889, 4.
8. *Deseret News: Semi-Weekly*, Jan. 23, 1877, 1.
9. *Deseret Semi-Weekly News*, June 4, 1889, 4.
10. B Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 486.
11. *Brigham City Bugler, Supplement*, Aug. 1, 1891, 2.
12. *Deseret News: Semi-Weekly*, Jan. 23, 1877, 1.

Переходячи через штат Айова, сім'я Сноу отримала допомогу від людини, якій вони допомогли за день до цього.

Чинити добро іншим

“Розвивайте в собі дух милосердя; будьте готові зробити для інших більше, ніж ви сподівалися б отримати від них, якби вони були на вашому місці”.

З життя Лоренцо Сноу

Лоренцо Сноу та його сім'я входили до групи святих останніх днів, які першими залишили Наву, Іллінойс. Разом з іншими сім'ями вони в лютому 1846 р. попрямували на захід штату Айова. Погодні умови зробили їхній перехід важким—день у день вони потерпали від дощу, снігу та грязі.

Одного дня під час цієї подорожі до сім'ї Сноу звернувся по допомогу чоловік з їхньої групи. Лоренцо Сноу написав у своєму щоденнику, що чоловік, який “попросив дозволу поставити свою валізу у мій фургон, сказав, що вже просто не може її нести далі”. Фургон був “просто таки забитий поклажею і, здавалося, ми в нього поскладали все, що тільки змогли”,—пригадував Лоренцо. Однак, як додав він: “Я все ж дозволив йому покласти валізу у фургон і йти далі разом з нами”.

Наступного вечора в сім'ї Сноу сталося те, що Лоренцо назвав “дуже неприємною подією”: у фургоні зламалася вісь. Він розповідав: “Лив дощ, і [було] досить холодно. Ми, не гаючись, напнули свій намет [і] розпалили велике багаття з гілок гікорі [це рід північноамериканської ліщини]. ... Стояло багато води, була глибока грязюка, і щоб підійти до фургона, нам потрібно було брести по цьому багні. ... На той час ми були приблизно за п'ятнадцять миль (24 км) від табору і за дев'ять чи десять миль (14 чи 15 км) від найближчого помешкання; ніхто з нас не був

механіком, тому перспективи полагодити наш фургон були дуже необнадійливими”.

Несподівано допомога прийшла від чоловіка, якому вони допомогли за день перед цим. “Я журився над своєю невдачею,— розповідав Лоренцо,—і тут він підійшов до мене і сказав, що його ремесло—робити вози і він може дуже легко полагодити мій фургон. ... Як тільки дозволила погода, брат Уілсон (таким було прізвище вищезгаданої особи) почав працювати і зробив колісну вісь, що була набагато кращою за ту, яку я зламав. Наш фургон був полагоджений; ми залишили місце, де перебували впродовж кількох днів через дощ і грязюку”.

Для Лоренцо Сноу цей випадок став ще одним цінним уроком про служіння й дружбу. Він написав у своєму щоденнику: “Допомагаючи в одному, ми часто отримуємо допомогу в іншому”¹. [Див. рекомендацію 1 на с. 275].

Учення Лоренцо Сноу

Ми—діти одного Небесного Батька, і нас було послано в цей світ чинити добро одне одному.

Ми походимо від одного Батька, [Який існує] в целестіальних світах. ... Якби ми знали одне одного, як повинні були б знати, ... то наше співчуття було б набагато більшим, ніж воно є тепер, і одним з бажань кожної людини було б дізнаватися, як вона могла б чинити добро своїм братам, як вона могла б пом'якшити їхнє страждання і зміцнити їх в істині, як [вона могла б] прогнати темряву з їхнього розуму. Якби ми розуміли одне одного й ті стосунки, в яких ми в дійсності знаходимося одне з одним, то між нами були б інші почуття; але це знання можна отримати, лише коли ми отримуємо Духа життя і коли бажаємо зміцнювати одне одного у праведності².

Ми були послані в цей світ чинити добро іншим; і чинячи добро іншим, ми чинимо добро самим собі. Ми ніколи не повинні випускати цього з виду: чоловік по відношенню до своєї дружини, дружина—до свого чоловіка, діти—до своїх батьків, а батьки—до своїх дітей. Завжди існує нагода чинити добро одне одному³.

Я молюся Богові, в ім'я Ісуса, щоб ви і я старалися кожний день ставати трішечки вірнішими, щоб ми старалися бути сьогодні трішечки кращими, ніж вчора, щоб ми старалися і мали трішечки більше любові і прихильності до своїх ближніх, бо нам сказано, що закон і пророки стоять саме на цьому—“Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією своєю думкою”. [Див. Матвій 22:37–40]. “Усе, чого тільки бажаєте, щоб чинили вам люди, те саме чиніть їм і ви”. Це відповідає закону і пророкам. [Див. Матвій 7:12]. Є принципи, які нам слід і необхідно засвоїти. ... Ми повинні бути друзями скрізь і кожному. Немає такого святого останніх днів, який ненавидить світ; навпаки, ми—друзі світу, ми зобов'язані ними бути—настільки, наскільки люди в цьому зацікавлені. Ми повинні навчитися поширювати своє милосердя і роботу задля користі всього людства. Місія святих останніх днів—не просто тримати милосердя для самих себе, а розповсюдити його за кордонами, оскільки його необхідно поширити на все людство⁴.

Будьте чесними, справедливими і милостивими, виявляйте благородність і благочестя в усіх своїх намірах і рішеннях—у всіх своїх вчинках і справах. Розвивайте в собі дух милосердя; будьте готові зробити для інших більше, ніж ви сподівалися б отримати від них, якби вони були на вашому місці. Прагніть бути великими, не за мірками світу, а в очах Бога, і бути великими ось в цьому розумінні: *“Люби Господа Бога твого всім своїм серцем, усією своєю могутністю, розумом і силою, і люби свого ближнього, як самого себе”*. Ви повинні любити людство, бо вони ж ваші брати, діти Божі. Старанно моліться, щоб мати цей дух добродетельності, цю широчінь думки й почуття, цю силу й здатність із запалом працювати на благо царства Месії⁵. [Див. рекомендацію 2 на с. 275].

**Наше щастя збільшується, якщо ми
допомагаємо знаходити щастя іншим.**

Ми повинні мати в собі сильне бажання чинити добро іншим. Ніколи не думайте надто багато про самих себе. Добро неодмінно прийде до нас, якщо ми до певної міри зосереджуємо свої думки на інших і стараємося зробити інших щасливішими

і наблизити їх трошечки ближче до Господа. Якщо у вас трішки похмурий настрій, озирніться навколо і знайдіть когось, хто в гіршому становищі, ніж ви; підійдіть до нього і з'ясуйте, що в нього за проблема, а потім спробуйте вирішити її з мудрістю, якою вас наділяє Господь; і ви одразу ж помітите, що ваша похмурість зникла, ви відчуєте світло, відчуєте, що вас супроводжує Дух Господа, і все, здається, так і сяє⁶. [Див. рекомендацію 3 на с. 275].

Якщо ми спершу піклуємося про інтереси інших, ми й самі швидше стаємо кращими.

Серед найкращого, про що може думати молодий чоловік або молода жінка, намагаючись стати великою людиною,—допомогти й іншим також стати великими людьми і просто виділяти трохи часу, щоб удосконалювати інших. Найкращий шлях удосконалити самих себе—невпинно чинити добро іншим. Пам'ятайте про це постійно⁷.

Навчаючись будь-чого, людина має постійно працювати над цим, і навчившись одного, вона має братися за інше та продовжувати працювати, щоб стати в цих справах майстром, а їй ніколи не стати майстром у тій чи іншій справі, якщо вона не буде ділитися з іншими людьми знаннями, яких вона набуває. Нехай вона йде працювати і нехай збирає своїх друзів і з бажанням передає їм те знання, яке отримала, і тоді вона починає відчувати себе обізнаною в тому, чого б вона ніколи не дізналася, якби не дотримувалася цього курсу навчання і передання іншим знань, якими володіє. Кожний, хто був шкільним вчителем, добре зрозуміє мене в цьому питанні. ...

Нехай будь-яка людина пам'ятає: є інші люди, які перебувають у темряві і які не набули такого знання, такої мудрості і такого розуму, як вона; і нехай ця людина вділить від того знання, того розуму і тієї сили своїм друзям і братам, оскільки вона має цього більше, ніж вони, і завдяки цьому вона скоро побачить, що її розум став гострішим, і що світло й знання, які вона здобула, будуть швидше збільшуватися й примножуватися. ...

“Нехай ваші думки будуть направлені на те, щоб зрозуміти інтереси оточуючих вас друзів та подбати про ці інтереси”.

Якщо ви хочете заслужити дружбу і прихильність з боку своїх друзів, то йдіть трудитися і підтримайте їх тим світлом, яке ви отримали, пам'ятаючи про благословення, що прийшли від Бога, і чинячи так, ви робите тільки те, що повинна робити кожна людина. ...

Отже, людина, щоб здобути для себе найвищі і найвеличніші благословення, щоб здобути схвалення Всемогутнього і щоб постійно зростати у всьому, що стосується праведності, повинна робити все якомога краще. Нехай вона йде трудитися й буде готова жертвувати заради блага своїх друзів. Якщо вона хоче розвиватися, найкращий принцип, за яким вона може досягнути цього,—розвивати і зміцнювати своїх друзів. ...

... Нехай ваші думки будуть направлені на те, щоб зрозуміти інтереси оточуючих вас друзів та подбати про ці інтереси, і там, де це у ваших силах принести користь своїм друзям,

приносьте її, і роблячи так, ви побачите: те, що потрібно вам, прийде до ваших рук швидше, ніж якби ви тільки те й робили, що трудилися, аби здобути це для себе, не враховуючи інтереси своїх друзів. Я знаю, що це хороший і важливий принцип⁸. [Див. рекомендацію 4 на с. 275].

**Якщо ми жертвуємо заради блага інших,
ми відчуваємо в собі небеса.**

Нам просто потрібно відчути, ... що, крім нас самих, є ще й інші люди; нам слід заглянути в серце інших людей і зрозуміти їхні почуття, і стати праведнішими, ніж ми є тепер.

... Потрібно жертвувати собою заради інтересів тих, з ким ми пов'язані. Ми можемо бачити це на прикладі і Спасителя, і брата Джозефа, і нашого Президента [Бригама Янга]. Ісус, брат Джозеф і брат Бригам завжди були готові жертвувати всім, що мають, заради блага людей; саме це дає брату Бригаму силу перед Богом і перед людьми, це—почуття самопожертвування, яке він весь час виявляє. Це ж стосується й інших; якою мірою вони готові жертвувати заради інших, такою ж мірою вони наближаються до Бога, і благословення вічних світів посилаються їм; саме вони здобудуть не лише права цього світу, але й благословення вічності. Якою мірою ви ... жертвуєте одне заради іншого, такою ж мірою ви будете успішними в усьому, що є від Бога. Тож, якщо ви хочете відчути в собі небеса і себе на небесах, ви повинні мати бажання триматися того курсу, що й ангели, які тепер на небесах. Якщо ви хочете знати, як зростати, то я скажу вам: збільшуючи в собі благочестя.

... Люди можуть мати небеса навколо себе будь-де. Нам слід старанно трудитися заради цього; ми повинні трудитися і встановлювати небеса на цій землі, всупереч всьому злу, що оточує нас, всупереч дияволам, що оточують нас, і всупереч злочестю, що існує,—всупереч усьому ми маємо йти трудитися й встановлювати небеса на цій землі.

Людина ніколи не зможе насолоджуватися небесами, якщо тільки не навчиться, як їх досягнути і як діяти за небесними принципами. Візьміть кількох людей і згадайте, в яких обставинах

вони знаходилися 20 років тому, ... коли вони мали якусь радість, якийсь мир, якість щастя, хоч і перебували тоді в несприятливих для них обставинах. Тепер вони вже змогли забезпечити собі і сприятливі умови, і земні блага, які задовольняють їхні матеріальні бажання й потреби, але якщо в них немає друзів, якщо вони не відчують прихильності своїх братів, то вони—нешасні, і нещасні набагато більше, ніж були 20 років тому.

... Нехай Господь благословить вас, брати і сестри. Думайте про сказане, і давайте любити одне одного й жити так, щоб облагороджувати одне одного тією мірою, якою Господь дасть нам мудрість і здібності та зміцнить нашу довіру одне до одного⁹. [Див. рекомендацію 5 нижче].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Розгляньте розповідь на сс. 269–270. В яких випадках ви бачили, що “допомагаючи в одному, ми часто отримуємо допомогу в іншому”?
2. Президент Сноу нагадував нам, що ми всі—діти Бога (сс. 270–271). Як це знання має позначатися на наших взаєминах? Які можливості надає Товариство допомоги жінкам чинити добро іншим людям? Які можливості надає кворум священства чоловікам чинити добро іншим?
3. Подумайте над останнім абзацом на с. 271. Чому наше щастя збільшується, якщо ми допомагаємо знайти щастя іншим? Як батьки можуть допомогти дітям засвоїти цю істину?
4. Чому, на вашу думку, ми зростаємо в мудрості, ділячись своїми знаннями з іншими? (Деякі приклади див. на сс. 272–274). Що з власного досвіду вказало вам на істинність цього принципу?
5. Уважно прочитайте підрозділ, що починається на с. 274. Чому, на вашу думку, прості вияви служіння мають силу

наблизити нас до небес? Розмірковуючи над посланням цього розділу, подумайте, як ви можете зробити свій дім місцем, більш схожим на небеса.

Відповідні уривки з Писань: Матвій 25:31–45; Лука 6:36–38; Мосія 2:17; 4:14–27; УЗ 81:5; 82:3

Допомога вчителю: “Краще вибрати кілька гарних ідей і провести глибоке обговорення і глибоке вивчення, ніж у шаленому темпі намагатися навчати кожного слова з посібника. ... Спокійна атмосфера абсолютно необхідна для того, щоб Дух Господа був присутнім у вашому класі” (Див. Джеффри Р. Холланд, “Навчати і вчитися в Церкві”, *Ліягона*, черв. 2007, с. 59).

Посилання

1. Journal of Lorenzo Snow, 1841–1847, Church History Library, 39–42.
2. *Deseret News*, Jan. 28, 1857, 371.
3. B Conference Report, Apr. 1899, 2.
4. *Salt Lake Daily Herald*, Oct. 11, 1887, 2.
5. B Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow* (1884), 486–487.
6. B Conference Report, Apr. 1899, 2–3.
7. *Improvement Era*, July 1901, 714.
8. *Deseret News*, Mar. 11, 1857, 3; в оригіналі с. 3 невірно позначена як с. 419.
9. *Deseret News*, Mar. 11, 1857, 4.

Пророк Джозеф Сміт

“Я знав Джозефа Сміта як чесну людину, як людину істини, честі й відданості, готову пожертвувати всім, що він мав, навіть самим своїм життям, аби засвідчити небесам і світу, що він свідчив людській сім’ї про істину”.

З життя Лоренцо Сноу

“Можливо, серед живих тепер знайдеться лише кілька людей, які б так близько знали Джозефа Сміта, пророка, як знав його я,—сказав у 1900 р. Президент Сноу.—Я часто був з ним. Я приходив до нього додому, сидів за його столом, спілкувався з ним в різних обставинах і зустрічався з ним приватно, щоб отримати пораду”¹.

Крім таких особистих взаємин, Лоренцо Сноу бачив Джозефа Сміта і на людях—у його служінні в якості друга святим і в якості Пророка Відновлення. Він розповів про збори, які відвідав Джозеф Сміт в частково збудованому храмі в Наву. Пророк вийшов на подіум у супроводі священника іншої деномінації. У того священника був “надзвичайно урочистий вигляд. Коли казалось щось, що викликало радісне пошвавлення чи сміх серед людей, [він] залишався абсолютно незворушним, не реагуючи на це навіть зміною виразу свого обличчя”. На відміну від нього, Джозеф Сміт “почував себе того ранку дуже радісно” і перед початком зборів зробив коментар, який “викликав сміх серед людей”. “Після початку зборів,—розповідав Лоренцо,—підвівся Президент Сміт, і я ніколи не чув, щоб він говорив з більшою силою, ніж тоді. Люди були в захваті, він був сповнений Духа Божого і говорив з великою переконливістю й дуже красномовно”².

Пророк Джозеф Сміт був "Божою людиною, сповненою рішучості виконувати своє покликання".

Хоч на Президента Сноу і справляло враження те, що він переживав у присутності Джозефа Сміта, усе ж його свідчення про місію Пророка ґрунтувалося не на цих враженнях. Він неодноразово заявляв, що отримав своє свідчення від Святого Духа. Він казав: “Те, що [Джозеф Сміт] був людиною істини й честі, ні в мене, ні у будь-кого іншого, хто знав його, не викликало жодного сумніву ні на мить. Однак, коли я йшов проповідувати принципи цієї Євангелії, я ніколи не покладався виключно на знання, одержані від нього чи будь-кого іншого; проте я вірив його словам, які приходили до мене як слова істини, що передавалися мені від натхненного Божого мужа. ... Дух Божий, Святий Дух, Який можуть отримати й мати всі люди, ... підтвердив істинність сказаних ним мені слів, і вони стали для мене знанням такого роду, яке не може дати чи забрати жодна людина”³. [Див. рекомендацію 1 на с. 285].

Учення Лоренцо Сноу

**Коли Джозеф Сміт отримав своє
божественне покликання, він був чистим,
щирим, чесним молодим чоловіком.**

Джозеф Сміт, якого обрав Бог, щоб розпочати цю роботу, був бідним і неосвіченим; він належав до непопулярної християнської деномінації. Він був простим юнаком, чесним, у всіх відношеннях, цілісним, незнайомим з хитрістю, підступністю та софістикою, до яких вдавалися політики та релігійні лицеміри для досягнення своїх цілей. Як і Мойсей у давнину, він відчував всю свою невідповідність і непідготовленість для такого завдання—стати релігійним реформатором та зайняти найбільш непопулярну позицію—боротися проти поглядів і віровчень, що існували впродовж століть і відстоювалися та підтримувалися найбільш обізнаними в теології людьми; але Бог покликав його визволити бідних і чесних серцем з усіх народів з їхнього духовного і мирського рабства [поневолення]. І Бог пообіцяв йому: кожний, хто прийме його послання і виконає сказане—охреститься для відпущення гріхів, маючи чисті наміри,—зможе отримати божественні одкровення й повинен отримати Святого Духа,—ті самі благословення Євангелії, які були обіцяні й

отримані через Євангелію, коли вона проповідувалася давніми апостолами. І це послання, це обіцяння мало бути чинним скрізь і для кожного, куди б не приносили його старійшини, посланці, яких уповноважив Бог. Так казав Джозеф Сміт, неосвічений, простодушний, звичайний, скромний, чесний хлопець⁴.

Уперше я побачив пророка Джозефа Сміта, коли мені було приблизно вісімнадцять років. Це сталося у 1832 р., десь восени. Пройшла чутка, що Пророк збирається провести збори в Гайрумі, округу Портейдж, штат Огайо, а це було приблизно за дві милі (три кілометри) від дому мого батька. Оскільки я вже чув багато чого про нього, то в мене виникла дуже велика цікавість і я подумав, що міг би скористатися з цієї нагоди, щоб побачити й послухати його. І ось я разом з кількома членами сім'ї мого батька вирушив до Гайрума. Коли ми прибули туди, на великому тінистому місці було вже повно людей; там перебувало майже сто п'ятдесят чи двісті людей. Зібрання вже розпочалося, і Джозеф Сміт стояв у дверях дому [Джона] Джонсона і, дивлячись на присутніх, промовляв до них. Слухаючи його виступ, я критично оцінював його зовнішність, його одяг і манеру поведінки. Говорив він в основному про власний досвід, особливо про відвідування ангела, приносячи переконливе й могутнє свідчення про ці дивовижні прояви. Спершу він, здавалося, почував себе трохи невпевнено, [затинався] і говорив дещо тихим голосом, але потім в ньому почала відчуватися велика переконливість і могутність, здавалося, усі присутні відчували, що він був чесним і щирим. Безсумнівно, саме так це вплинуло на мене і викликало враження, які не зникають і по цей день⁵.

[Уперше тоді] дивлячись на нього і слухаючи його, я подумав собі: людина, яка приносить таке чудове свідчення, яке приніс він, і яка має таке обличчя, яке було в нього, навряд чи могла бути лжепророком⁶. [Див. рекомендацію 2 на с. 285].

**Усе своє життя пророк Джозеф був чесною
і високоморальною людиною.**

Джозеф Сміт, пророк, з яким я багато років був особисто знайомий, наче зі своїм братом, я знаю, був людиною цілісною, відданою інтересам людства і вимогам Бога в усі дні, які йому

було відведено прожити. Ніколи не було людини, яка була б більш цілісною і відданішою інтересам людства, ніж пророк Джозеф Сміт⁷.

Я знав Джозефа Сміта як чесну людину, як людину істини, честі й відданості, готову пожертвувати всім, що він мав, навіть самим своїм життям, аби засвідчити небесам і світу, що він приніс істину людській сім'ї⁸.

Я знав його як Божу людину, сповнену рішучості виконувати своє покликання,—людину, чия цілісність не могла заперечуватися, і яка була чесною у всіх своїх справах. Ніхто з тих, хто знав його так близько, як я, не міг знайти в ньому жодної провини; його моральність також була безсумнівною. ... Я свідчу про чудовий характер Брата Джозефа Сміта, про його чесність, його відданість, його вірність, його щедрість і доброзичливість як людини і як Божого слуги⁹. [Див. рекомендацію 2 на с. 285].

Джозеф Сміт, не бувши лицеміром, брав участь в простих розвагах, а також навчав з силою Божою.

Я регулярно відвідував ... збори у Храмі і чув, як Пророк говорив про найважливіші принципи. Коли він був сповнений Святого Духа і говорив наче голосом архангела і сповнювався Божою силою, то весь сявав і його обличчя просто світилося. ...

Іноколи він говорив жартома, а іншим разом—пояснював таємниці царства. Зміна була настільки помітною, що, здавалося, він наче піднімався в небеса, говорячи до людей, які були на землі, а потім знову повертався до більш знайомих матерій. ...

Джозеф Сміт завжди був природним і надзвичайно спокійним, його ніколи не могли збентежити чи роздратувати ні люди, ні те, що було навколо. Багато хто із священників навідувалися до нього, сподіваючись застати його зненацька і знайти в ньому якусь провину, але він і на самоті, і серед людей завжди поведився однаково. Його ніколи не можна було звинуватити у лицемірстві. Він знаходив час для різноманітних корисних фізичних розваг і не вважав непристойним грати у м'яча, бігати наввипередки чи займатися будь-якими іншими фізичними розвагами на відкритому повітрі. Один священник, перебуваючи вдома у

*Джозеф Сміт знаходив радість, віддаючись
“простим розвагам” із сім’єю та друзями.*

Пророка, випадково глянув у вікно й побачив, як Пророк бореться на подвір’ї зі своїм другом. Цей та інші приклади простих розваг переконали того священика в чесності Пророка і його цілковитій свободі від лицемірства. ...

В іншому випадку Джозеф Сміт грав у м’яча з кількома молодими чоловіками в Наву. Коли його брат Гайрум побачив це, то захотів зробити зауваження і навіть докорити, кажучи, що така поведінка не личить Господньому Пророку. Пророк відповів лагідним голосом: “Брате Гайрум, моя гра з цими хлопцями у таку безпечну гру, як ця, ніяк не зашкодить мені, а навпаки, вона принесе їм радість і притягне їхні серця ближче до мене”¹⁰. [Див. рекомендацію 3 на с. 285].

Зміцнений Святим Духом, Джозеф Сміт збільшував свою духовну могутність і свій вплив.

Джозеф Сміт, великий пророк, не був освіченою людиною, коли Бог вибрав його і повідомив йому про його місію. Господь дає духовні дари і знання неосвіченим, і велич царства стає відомою їм силою Святого Духа, і вони поступово набувають великого знання про Божі справи¹¹.

В останні роки свого життя Джозеф Сміт досяг великої сили і впливу на тих, хто був з ним. Цей факт став мені просто очевидним, коли я повернувся з місії в Європі. Я помітив і навіть сказав йому про те, що він дуже змінився відтоді, як я востаннє бачив його, і що він став більш сильним і переконливим. Він погодився з цим і сказав, що Господь ще більше вділив йому Свого Духа.

Одного дня він скликав разом братів з [Кворуму] Дванадцятьох апостолів та інших видатних старійшин Церкви, щоб призначити їх для виконання різних завдань і місій. Кожний сидів і чекав з великим хвилюванням, щоб почути слово Пророка стосовно їхніх майбутніх обов'язків. Вони відчували, що знаходяться у присутності надзвичайної людини. Перебуваючи у Кертленді, Пророк, здавалося, ще не мав такої сили і влади, ... але за останні роки він настільки зміцнився в Господній силі, що люди відчували це. Так відбувалося і в згаданому випадку. Старійшини усвідомлювали його надзвичайну силу. “Брате Бригам,—сказав він,—я хочу, щоб ви поїхали на схід і зайнялися справами Церкви у східних штатах, а брат Кімбол буде вас супроводжувати”. Повернувшись до іншого, він сказав: “Ви зверніть увагу на видання наших матеріалів”,—і так кожному він призначив конкретну місію; усі сприйняли його слово як думку Господа. ...

Пророк мав силу справляти дивовижне враження на всіх, хто спілкувався з ним. У ньому було щось таке, що проникало в їхнє серце. Особливо це спостерігалось тоді, коли брати отримували від нього завдання йти й проповідувати Євангелію. Натхнення, що йшло від нього, заволодівало їхніми душами, а його слова проникали якнайглибше у саме їхнє єство. Вони любили його, вірили в нього і були готові робити все, що б він не вказав,

для просування Божої роботи. Уже самою своєю присутністю він сповнював їх силою, а свідченням про свою місію пророка викликав у них трепет. У світі є багато людей, які мають дар виявляти надзвичайну дружелюбність і сердечність, які відчуває кожний, хто зустрічається з ними. Я й сам зустрічав багатьох таких людей, однак я ніколи не зустрічав іншої людини, в товаристві якої відчував би такий особливий і могутній вплив, який відчував, перебуваючи у присутності пророка Джозефа Сміта. Це відбувалося завдяки великому наділу Святого Духа, який він мав; просто потиск його руки міг дати людині відчуття всю повноту цього впливу, і будь-яка чутлива натура могла знати, що вона потискає руку якоїсь незвичайної людини¹². [Див. рекомендацію 4 на с. 285].

**Кожний з нас може отримати свідчення
про те, що Джозеф Сміт був пророком і що
євангелію було відновлено через нього.**

Усім своїм серцем, маючи чесний намір дізнатися істину, я прийняв послання [Джозефа Сміта]—я підкорився цьому вченню й отримав, у найвідчутніший і найзадовольняючий спосіб, божественний прояв—обіцяне благословення—знання про цю роботу. Чи тільки я є свідком? А як бути із досвідом тисяч людей, до яких я тепер звертаюсь? Чи не є ви також свідками?¹³

У чому полягає наше свідчення? А ось у чому: що це розподіл повноти часів; що ангел, якого бачив Іван Одкровенитель (Богослов), літав серед неба і мав проповідувати вічну Євангелію мешканцям землі і кожному людові, і племені, і язичку і народові; що цей ангел явився і відновив Євангелію на землі, а Джозеф Сміт був знаряддям, через яке відновлення відбулося [див. Об'явлення 14:6]¹⁴.

Джозеф Сміт підтвердив, що Петро, Яків та Іван відвідали його і передали йому владу виконувати святі обряди Євангелії, завдяки яким кожному чоловіку і кожній жінці, що мають чесне серце, обіцяно Святого Духа і досконале знання доктрини¹⁵.

Джозеф Сміт був уповноважений відкрити шлях і запровадити план, за яким людина могла отримати знання про це, щоб нам

не потрібно було залежати від свідчення пророків чи свідчення давніх апостолів, чи свідчення апостолів сучасних днів, чи Книги Мормона або будь-чого, що було зроблено чи сказано, але щоб ми могли знати це самі. Це знання—знання особисте¹⁶.

Я знаю, що Джозеф Сміт був справжнім пророком живого Бога. Я свідчу, що він бачив Бога і Його Сина Ісуса Христа та розмовляв з Ними. Господь дав мені це живе свідчення, і воно палає у моїй душі з моменту, як я отримав його. Тепер я даю його всьому світу. Я свідчу всьому людству не лише про те, що Джозеф Сміт був посланий Богом і що робота, яку було започатковано через нього,—це робота Бога, але й попереджаю всі народи землі про провіщення, зроблені Пророком, і найурочистіше свідчу: я знаю, що вони правдиві¹⁷. [Див. рекомендації 5 і 6 на сс. 285–286].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Уявіть собі подію, описану на сс. 277–279. Як ця розповідь характеризує Джозефа Сміта?
2. Прочитайте, як Президент Сноу описує характер Джозефа Сміта (сс. 279–281). Як саме, на вашу думку, характер Джозефа Сміта допомагав йому бути знаряддям в руках Господа?
3. Як ви ставитеся до того, що пророк Джозеф знаходив час для “простих розваг”, або що ви думаєте про це? (сс. 281–282). Як нам переконатися, що наші розваги сприяють, а не заважають нашій здатності бути сповненими Святого Духа?
4. Як саме Джозеф Сміт “поступово набував великого знання про Божі справи”? (Деякі приклади див. на сс. 283–284). Що ми можемо робити, щоб наслідувати приклад Пророка, коли прагнемо зростати духовно?
5. Прочитайте повністю перший абзац розділу, який починається на с. 284 так, наче це Президент Сноу говорить безпосередньо вам. Як би ви відповіли на його запитання?

- б. Проаналізуйте підрозділ, що починається на с. 284. Під час яких пережитих вами подій вам необхідно було самим знати, що євангелія відновлена через пророка Джозефа Сміта? Яку б пораду ви дали члену своєї сім'ї чи другу, які хочуть отримати таке свідчення?

Відповідні уривки з Писань: УЗ 1:17; 5:9–10; 35:17–18; 135:3; Джозеф Сміт—Історія 1:1–26

Допомога вчителю: “Коли хтось ставить запитання, то розгляньте його, запрошуючи інших дати на нього відповідь, а не самим відповідати на нього. Наприклад, можна сказати: “Це запитання цікаве. Що думає про це решта?” або “Може хтось відповісти на це запитання?” (*Навчати—немає покликання величнішого*, с. 64).

Посилання

1. В Conference Report, Oct. 1900, 61.
2. “Reminiscences of the Prophet Joseph Smith,” *Deseret Semi-Weekly News*, Dec. 29, 1899, 1.
3. *Deseret News: Semi-Weekly*, Mar. 9, 1886, 1.
4. *Deseret News: Semi-Weekly*, Mar. 9, 1886, 1.
5. “Reminiscences of the Prophet Joseph Smith,” 1.
6. “The Grand Destiny of Man,” *Deseret Evening News*, July 20, 1901, 22.
7. В Conference Report, Apr. 1898, 64.
8. *Millennial Star*, Nov. 25, 1889, 738; з детального переказу виступу Лоренцо Сноу на генеральній конференції у жовтні 1889 р.
9. *Millennial Star*, June 27, 1895, 402.
10. “Reminiscences of the Prophet Joseph Smith,” 1.
11. В Journal History, Nov. 14, 1898, 4; з детального переказу виступу Лоренцо Сноу на конференції колу Бокс-Елдер у листопаді 1898 р.
12. “Reminiscences of the Prophet Joseph Smith,” 1.
13. *Deseret News: Semi-Weekly*, Mar. 9, 1886, 1.
14. *Deseret News*, Nov. 22, 1882, 690.
15. *Deseret News: Semi-Weekly*, Mar. 9, 1886, 1.
16. *Deseret News*, Nov. 22, 1882, 690.
17. “Reminiscences of the Prophet Joseph Smith,” 1.

Роздуми про місію Ісуса Христа

*“Усі ми залежимо від Ісуса Христа, від Його
пришестя у світ, бо це Він відкрив шлях,
щоб ми мали мир, щастя й піднесення”.*

З життя Лоренцо Сноу

У жовтні 1872 р. Президент Бригам Янг дав завдання своєму першому раднику, президенту Джорджу А. Сміту, здійснити подорож частиною Європи і Близького Сходу. Президент Янг і його другий радник, президент Деніел Х. Уеллс, у листі до президента Сміта написали: “Ми хочемо, щоб ви на місці з’ясували, які є тепер можливості—або де вони можуть бути—для представлення Євангелії в різних країнах, які ви відвідаєте”. Ця подорож мала завершитися на Святій Землі, де президент Сміт “освятить і присвятить цю землю Господу”. Президенти Янг і Уеллс написали: “Ми молимося, щоб ви були збережені в цій подорожі і перебували в мирі та безпеці, щоб ви могли бути рясно благословенні словами мудрості і здатністю вільно висловлюватися у всіх ваших розмовах стосовно Святої Євангелії, розвіюючи упередження і сіючи зерна праведності серед людей”¹. Президент Сміт взяв з собою невелику групу святих останніх днів, в неї увійшов і старійшина Лоренцо Сноу, який тоді був членом Кворуму Дванадцятьох Апостолів. Сестра старійшини Сноу, Елайза Р. Сноу, яка служила на той час генеральним президентом Товариства допомоги, також була в тій групі.

Під час подорожі старійшина Сноу часто писав листи, описуючи в них географію місцевостей, будівлі та звичаї й умови життя людей. Але коли він з напарниками прибув до Святої Землі, тон його листів змінився. Його думки були звернені до

“Ми свідчимо цілому світові, що завдяки божественному одкровенню, так, саме завдяки проявам Святого Духа, ми знаємо, що Ісус є Христос, Син Живого Бога”.

Божого Сина, Який за багато віків до цього часто бував у цих місцях. Наприклад, він написав, що відчував у лютому 1873 р., коли їхня група прибула в Єрусалим:

“Одна година їзди, ... і ми вже в Єрусалимі. Ми попрямували до височини [або пагорба], зійшли на неї і почали пильно дивитися на “Святе Місто”, на Єрусалим. Праворуч була гора Сіон, місто Давидове. А ліворуч була вражаюче висока, на вигляд пустинна, Оливна гора, де часто бував наш Спаситель, це було місце, на якому востаннє стояли Його священні ноги перед тим, як Він вознісся у присутність Свого Батька. Ці привабливі історичні місця, з якими були пов’язані священні події, надихають на вражаючі та урочисті думки й роздуми. Так, це Єрусалим! Тут Ісус жив, навчав і був розп’ятий, тут Він вигукнув: “Звершилось!” і, схиливши голову, помер! Повільно і в роздумах ми сходили звивистою дорогою вниз, ... і увійшли в місто”².

Побувавши на річці Йордан, старійшина Сноу написав: “Коли ми напилися з її солодких і свіжих вод та омилися в її священній течії, ми в думках і роздумах повернулися у дні свого дитинства, коли для нас звичною справою було вчитуватися у Священні Писання, де описувалися важливі події, що відбувалися в цій місцевості—уринок про ізраїльтян, коли течія в річці зупинилася, як тільки священники, що несли на плечах священний ковчег, ступили у стрімкий потік; про те, як Ілля, розділивши води, перейшов по сухому руслу на протилежний берег і був забраний з цієї рівнини на небеса вихорем; про Єлисея, як він повернувся, взяв плаща Іллі, що спав з нього, та й вдарив по воді, кажучи: “Де Господь, Бог Іллі?”, і це було втретє, коли вода в Йордані розділилася. Однак інша подія, пов’язана з цим місцем, викликала набагато більший інтерес—хрищення нашого Спасителя, про яке сказано у Писаннях: “Іван ходив, проповідуючи у пустині юдейській, і Ісус прийшов з Галілеї до Йордану, щоб христитись від нього” [див. Матвій 3], і ми були на місці або неподалік нього, де відбувалися ці пам’ятні події, стоячи на березі, дивлячись на вузьку долину, омиваючись у тому самому потоці, який тихо свідчить про ті грандіозні події”³. [Див. рекомендацію 1 на с. 294].

Учення Лоренцо Сноу

Ісус Христос прийшов у цей світ, щоб виконати волю Батька і відкрити нам шлях до миру, щастя і піднесення.

Ця евангелія представлялася у світі в різні часи. Про неї повідомляли пророки. Вони ясно й чітко розуміли, що Ісус був агнцем, заколеним ще до закладин світу [див. Об'явлення 13:8; Мойсей 7:47], і що в належний час Він явиться дітям людським, що Він загине за їхні гріхи і буде розіп'ятий, щоб здійснити план спасіння⁴.

Коли Ісус лежав у яслах, безпорадне немовля, Він не знав, що Він є Сином Бога і що в минулому Він створив землю. Коли Ірод видав свій наказ, Йому не було нічого відомо про це; у Нього не було сили врятуватися; і [Йосип з Марією] втекли з Ним до Єгипту, щоб зберегти Його від наслідків того наказу. ... Він зростав і дорослішав, і в процесі Його зростання Йому було відкрито, Ким Він був і для якої мети Він прийшов у світ. Йому стало відомо, яку славу і силу Він мав перед тим, як прийти у світ⁵.

Ісус, поки ходив тут по землі, виконуючи Свою місію, казав людям, що Він чинить дива серед них не Своєю власною силою і не Своєю власною мудрістю, а Він тут для того, щоб виконати волю Свого Батька. Він прийшов не прагнути слави людей і не пошани людей, а прагнути шани і слави Свого Батька, Який послав Його. Сказав Він так: "Я прийшов у Ймення Свого Отця, та Мене не приймаєте ви. Коли ж прийде інший у ймення своє, того приймете ви". [Іван 5:43].

Тож особливістю Його місії і її відмінністю від інших місій було те, що Він прийшов не шукати слави і шани людей, а шукати шани і слави Свого Батька, і виконати роботу Свого Батька, Який послав Його. Саме в цьому й криється секрет Його успіху; саме в цьому й криється секрет успіху кожної людини, яка працює за тим же принципом⁶.

Ісус Христос, Син Божий, був поставлений колись в умови, в яких від Нього вимагалось докласти найбільших зусиль, щоб

*Нафркінці 1872 р.—на початку 1873 р. старійшина
Сноу разом з іншими подорожував по Святій Землі.*

виконати необхідне для спасіння мільйонів дітей Бога. Це вимагало найбільших зусиль і рішучості, які необхідно було виявити ще перед тим, як Син Божий зміг пройти через невимовні страждання, принести Себе в жертву, яка була необхідною⁷.

Ісус, Син Божий, був посланий у світ, щоб ви і я могли отримати ці надзвичайні благословення. Він мав принести велику жертву. Вона вимагала всіх Його сил і всієї Його віри, яку Він міг в собі зібрати, щоб звершити те, що Батько наказав Йому. ... І Він виправдав надію, хоч випробування були настільки тяжкими, що на Ньому виступила кров, ніби піт. ... Те, що Він відчував, просто неможливо передати. Він Сам каже нам, як це ми знайдемо записаним в 19-му розділі книги Учення і Завіти, що Його страждання були настільки тяжкими, що змусили навіть Його “тремтіти від болю і кровоточити кожною порою, та страждати і тілом, і духом— і Я хотів, щоб Я міг не пити з цієї гіркої чаші і відсахнутися”. Але Він постійно казав у Своему серці: “Батьку, не Моя, а Твоя нехай станеться воля!” [Див. УЗ 19:15–19]⁸.

Усі ми залежимо від Ісуса Христа, від Його пришествя у світ, бо це Він відкрив шлях, щоб ми мали мир, щастя й піднесення. І якби Він не доклав тих зусиль, ми ніколи не могли б отримати ці

благословення і привілеї, які гарантовані нам в євангелії, завдяки посередництву Ісуса Христа, завдяки зусиллям, які необхідно було Йому докласти. ...

Хоч Він і приніс Себе в жертву і виконав Свою частину плану викуплення людей, усе ж без праці самих людей, спрямованої на єдність між Ним і ними, їхнє спасіння ніколи не здійсниться⁹.

Ми цілком розуміємо, що Ісус Христос перебував тут в тілі і що Він отримав те тіло і тепер перебуває в тілі прославленому, і що ми маємо право на таке ж благословення, таке ж піднесення і таку ж славу¹⁰. [Див. рекомендації 2 і 3 на с. 295].

Ісус Христос відвідав землю в останні дні і відкрив небесні істини для нашого спасіння.

Та Істота, Яка перебувала на Небесах, Яка царювала там до сотворіння світу, Яка створила землю і Яка у середині часів зі-йшла, щоб удосконалити і спасти те, що Нею створено, явилася мені в цьому віці¹¹.

Ми свідчимо цілому світові, що через божественне одкровення, саме через прояви Святого Духа, ми знаємо, що Ісус є Христос, Син Живого Бога, і що так само як Він являвся апостолам давнини, після того як встав з гробниці, Він явився Джозефу Сміту особисто, і Він відкрив йому небесні істини, якими людство може бути спасеним¹².

Було двоє людей у Кертлендському храмі, що Його бачили. ... Син Божий, Який був убитий юдеями, явився їм, і вони сказали: "Завісу було знято з нашого розуму, і очі нашого розуміння було відкрито. Ми побачили Господа, Який стояв над поручнями кафедри перед нами". ... Під Його ногами було чисте золото. Його обличчя сяяло яскравіше сонця. Його голос був немов шум великої води. Це був голос Єгови, Який казав: "Я перший і останній. Я Той, Хто живе. Я Той, Кого було вбито. Я ваш заступник перед Батьком. Ось, ваші гріхи прощено вам. Ви чисті переді Мною; отже, підійміть свої голови і радійте. Ви побудували цей дім у Моє ім'я. Я прийму цей дім, і Я проливатиму Мій Дух на тих, хто виконує Мої заповіді, і Я не стерплю, щоб цей святий дім було осквернено. [Див. УЗ 110:1-8]. Це був голос Тієї ж Самої

особи, якою знехтували юдеї, і Цю особу там бачили. Тепер я знаю, що це є істинним, як істинним є Бог. Але народи землі не відають про це—про те, що Ісус, Син Божий, прийшов і явився людям, зодягнув їх повноваженням проповідувати Євангелію й обіцяти Святого Духа всім, хто повірить цим принципам і буде дотримуватися їх та отримає знання про істинність їх¹³. [Див. рекомендацію 4 на с. 295].

Спаситель прийде знову, і ми повинні підготуватися до Його пришествя.

У нас є свідчення про Христа, про те, що Він йде на землю царювати¹⁴.

Настане час, і прийде Ісус, і Він явиться серед нас, як і тоді, коли Він явився серед юдеїв, і Він буде їсти й пити з нами і розмовляти з нами, і розкриє таємниці Царства, і розкаже нам те, про що тепер не дозволено говорити¹⁵.

Якщо ви їдете в потязі, то поки сидите спокійно і на своєму місці, він везтиме вас туди, куди ви хочете приїхати; але якщо ви зіскочите з потяга, то це буде небезпечно, і вам, можливо, доведеться довго чекати, поки прийде інший потяг. Так само й з нами: якщо ми живемо правильно, виконуємо свою роботу, то рухаємося вперед, до своєї мети, і якщо ми дотримуємося своїх завітів, виконуємо роботу Бога і досягаємо Його цілей, то ми будемо підготовлені на той час, коли Ісус, Син Божий, прийде в честі й славі, і дасть усім тим, хто виявився вірними, всі благословення, на які вони сподівалися, і в тисячу разів більше. ...

... Я кажу святим останніх днів: якщо хтось із вас спить, прочитайте слова Спасителя, сказані Ним, коли Він перебував на землі, про десять дів, п'ятеро з яких були мудрими і набрали оливи у свої каганці, і коли прийшов Молодий, то тільки половина дів була готова зустріти Його [див. Матвій 25:1–13; Уз 45:56–59]. Давайте ж не дозволимо, щоб так сталося з нами, святими останніх днів. Стараймося бути вірними вічним завітам, які ми уклали, і будьмо вірні Богу. Нехай Бог благословить святих останніх днів і пролле на них Свій Дух. Будьте ж віддані своєму Богу, своїй сім'ї, поведіться мудро в усьому і працюйте

*Президент Сноу закликав святих наслідувати приклад
п'яти мудрих дів з притчі Спасителя про десятьох дів.*

на користь Божого царства, і давайте не опинимося серед нерозумних дів, а виявимося гідними бути серед тих, які будуть увінчані як царі і цариці і царюватимуть у вічності¹⁶. [Див. рекомендації 5 і 6 на с. 295].

Рекомендації для вивчення і навчання

Візьміть до уваги ці ідеї, вивчаючи розділ або готуючись до навчання. Додаткові пропозиції див. на сс. vii–x.

1. Замисліться над словами Президента Сноу про відчуття, які в нього виникли на Святій Землі (с. 289). Чому, на ваш погляд, його думки і роздуми стали “вражаючими та урочистими”, коли він перебував там? Як ми можемо розвивати в собі такі ж почуття до Спасителя, навіть не відвідуючи Святу Землю?

2. Уважно прочитайте підрозділ, що починається на с. 290, роздумуючи про те, що Ісус Христос зробив для вас. Розмірковуючи над бажанням Спасителя “прагнути шани і слави Свого Батька”, подумайте, що вам потрібно робити, щоб виконувати Божу волю.
3. На с. 290 Президент Сноу ділиться “секретом успіху”. Як цей секрет допомагає вам?
4. Прочитайте підрозділ, що починається на с. 292. Як ваше свідчення про Ісуса Христа впливає на ваше життя? Подумайте, як саме ми можемо виконувати свою частину роботи, щоб ділитися свідченням про Ісуса Христа зі світом. Наприклад, що ми можемо зробити, щоб поділитися своїм свідченням зі своєю сім'єю? з тими, хто служить домашніми вчителями або візитними вчительками? з нашими сусідами? з людьми, яких ми зустрічаємо кожний день?
5. Як ми можемо підготуватися до Другого пришествя Ісуса Христа? (Кілька прикладів див. на сс. 293–294). Як ми можемо допомогти в цьому іншим?
6. Як вчення Президента Сноу вплинуло на ваше свідчення про Ісуса Христа? Знайдіть способи, щоб поділитися своїм свідченням з членами сім'ї та іншими людьми.

Відповідні уривки з Писань: Лука 12:31–48; 2 Коринтянам 8:9; 2 Нефій 2:7–8; 25:23, 26; Алма 7:11–13; УЗ 35:2; Джозеф Сміт—Історія 1:17

Допомога вчителю: “Попросіть учнів вибрати якийсь один з підрозділів і прочитати його про себе. Запропонуйте їм зібратися в групи по двоє-трьох з тих, хто вибрав той самий підрозділ, і обговорити вивчене” (с. ix цієї книги).

Посилання

1. Лист Бригама Янга і Деніела Х. Уеллса до Джорджа А. Сміта, в *Correspondence of Palestine Tourists* (1875), 1–2.
2. В *Correspondence of Palestine Tourists*, 205.
3. В *Correspondence of Palestine Tourists*, 236–237.
4. *Deseret News*, Jan. 24, 1872, 597.
5. В Conference Report, Apr. 1901, 3.
6. *Deseret News*, Dec. 8, 1869, 517.

7. B Conference Report, Oct. 1900, 2.
8. *Millennial Star*, Aug. 24, 1899, 531.
9. *Deseret News*, Mar. 11, 1857, 3; в оригіналі с. 3 невірно позначена як с. 419.
10. *Deseret News*, Nov. 22, 1882, 690.
11. B Journal History, Apr. 5, 1884, 9.
12. *Deseret News: Semi-Weekly*, Jan. 23, 1877, 1.
13. *Millennial Star*, Apr. 18, 1887, 245.
14. *Deseret News*, Apr. 11, 1888, 200; з детального переказу виступу Лоренцо Сноу на генеральній конференції у квітні 1888 р.
15. B Conference Report, Apr. 1898, 13–14.
16. *Millennial Star*, Apr. 18, 1887, 244–46.

Перелік ілюстрацій

- Обкладинка: *Лоренцо Сноу*, художник Уїллард Клаусон; мармуровий папір © Artbeats.
- Сторінка vi: Фотографію надано з люб'язного дозволу Бібліотеки історії Церкви.
- Сторінка 2: Гравюру надано з люб'язного дозволу Бібліотеки історії Церкви.
- Сторінка 5: Фотографію надано з люб'язного дозволу Бібліотеки історії Церкви.
- Сторінка 8: Фрагмент з гравюри *Перше Президентство і Кворум Дванадцятьох Апостолів, 1853 р.*, художник Фредерік Хоукінз Пірсі.
- Сторінка 14: *Корабель до Сіону*, художник Глен С. Хопкінсон. © Glen S. Hopkinson. Копіювати заборонено.
- Сторінка 16: *Лоренцо Сноу благословляє пораненого чоловіка*, художник Брайен Колл. © Brian Call.
- Сторінка 19: *Піонери у критих фургонах*, художник Мінерва Тейчерт. Надано з люб'язного дозволу Музею історії Церкви.
- Сторінка 38: *Лоренцо Сноу*, художник Льюїс Ремсі. Надано з люб'язного дозволу Музею історії Церкви.
- Сторінка 44: Фотографію надано з люб'язного дозволу Бібліотеки історії Церкви.
- Сторінка 48: *Іван христить Ісуса*, художник Гаррі Андерсон. © IRI.
- Сторінка 52: *День П'ятидесятниці*, художник Сідні Кінг. Надано з люб'язного дозволу Музею історії Церкви.
- Сторінка 62: Фотографія Френка Хелмріча. © 2009 Frank Helmrich.
- Сторінка 64: *Лоренцо Сноу молиться*, художник Брайен Колл. © Brian Call.
- Сторінка 74: Фотографія Уільяма Ерлі Коула.
- Сторінка 76: *Уільям Клаф і Алма Сміт благословляють Лоренцо Сноу*, художник Сем Лоулор. © Sam Lawlor.
- Сторінка 78: Фотографія Стіва Бендерсона. © 2000 Steve Bunderson.
- Сторінка 86: Фотографія © Corbis.
- Сторінка 91: *Апостол Павло*, художник Джефф Уорд. © Jeff Ward.
- Сторінка 96: *Проповідь на горі*, художник Карл Генріх Блох. Використано з дозволу Національного історичного музею у Фредеріксборзі, Гіллерад, Данія.
- Сторінка 100: *Авраам на рівнинах Мамре*, художник Грант Ромні Клаусон, за мотивами картини Гаррі Андерсона. © IRI.
- Сторінка 110: Фрагмент з картини *Шугер-Крік, 1846 р.*, художник Грегорі Сіверс. © Gregory Sievers.

- Сторінка 113: Малюнок Петера О. Хенсена в щоденнику Гебера Ч. Кімбола.
- Сторінка 127: *Йона*, художник Роберт Т. Барретт. © Robert T. Barrett.
- Сторінка 154: Фрагмент картини *Христос в Гефсиманії*, художник Генріх Гофман. Надано з люб'язного дозволу С. Harrison Congou Co., Inc.
- Сторінка 159: *Мойсей розділяє води Червоного моря*, художник Роберт Т. Барретт. © 1983 IRI.
- Сторінка 170: Фотографія Айвена Ортіза Понса. © 2002 Ivan Ortiz Ponse.
- Сторінка 184: *Він помазав очі сліпого чоловіка*, художник Уолтер Рейн. Надано з люб'язного дозволу Музею історії Церкви.
- Сторінка 192: Фотографію надано з люб'язного дозволу Бібліотеки історії Церкви.
- Сторінка 206: *Вихід з Наву*, художник Глен С. Хопкінсон. © Glen S. Hopkinson.
- Сторінка 210: Фотографія Стіва Бендерсона. © 2006 Steve Bunderson.
- Сторінка 216: Фотографія © Getty Images.
- Сторінка 222: *Відновлення Мелхиседекового священства*, художник Уолтер Рейн. © IRI.
- Сторінка 248: *Перше видіння*, художник Мінерва Тейчерт. Надано з люб'язного дозволу Рея М. і ЛаФонда Поуп Холл. Копіювати заборонено.
- Сторінка 252: *Джозеф Сміт молодший отримує одкровення*, художник Деніел А. Льюїс. © 2007 Daniel A. Lewis.
- Сторінка 260: *Явлення Господа у Кертлендському храмі*, художник Дел Парсон. © 2001 IRI.
- Сторінка 265: *Христос і багатий молодий чоловік*, художник Генрі Гофманн. Надано з люб'язного дозволу С. Harrison Congou Co., Inc.
- Сторінка 268: *Лоренцо Сноу та його сім'я отримують допомогу в дорозі*, художник Сем Лоулор. © Sam Lawlor.
- Сторінка 278: *Джозеф Сміт*, художник невідомий. Це зображення друкується з люб'язного дозволу Community of Christ Archives, Індепенденс, Міссурі.
- Сторінка 282: *Джозеф грається зі своїми дітьми*, художник Роберт Т. Барретт. ©1991 Robert T. Barrett.
- Сторінка 288: *Христос у червоній мантії*, художник Мінерва Тейчерт. © IRI. Надано з люб'язного дозволу Музею історії Церкви.
- Сторінка 191: *Єрусалим*, художник Джеймс Фаермен. Надано з люб'язного дозволу Музею історії Церкви.
- Сторінка 294: *Притча про десятьох дів*, художник Ден Берр. © IRI.

Алфавітний покажчик

А

- Англія
місія Лоренцо Сноу в, 10–17,
227–228, 229
подорож Лоренцо Сноу до,
183–185
Апостоли, обов'язки, 21

Б

- Батьки
дотримуватися принципів життя й
спасіння, 138
заохочують до любові й доброти в
сім'ї, 136–137
навчати дітей платити десятину,
171–172
потрібно подавати приклад дітям,
137–139
Див. також Сім'я
Благополуччя, відданість у забезпе-
ченні, інших, 232–233
Бог Батько
визнання Його руки в усьому хоро-
шому, що ми робимо, 160
виконання волі, 155–157
готує дивовижне для вірних, 146
захищає Свій народ, 254–255
з допомогою, ми можемо виконати
все, що вимагається, 185–187
Ісус Христос виконував волю,
290–292
потенціал стати такими, як, 85–92
прагнення слави, гарантує успіх,
155–157
усі люди—діти, 270–271
Бригам-Сіті, Лоренцо Сноу в, 25–26

В

- Вальденси, 21–24, 215–217
Вигук Осанни, 144–146
Випробування
Господь зміцнює нас, щоб висто-
яти, 117–118
готують нас до целестіальної
слави, 114–116
дають нам можливість показувати
Божу любов, 116–117
допомагають нам наблизитися до
Бога, 118–119
залишатися вірними під час,
111–114, 116–117
знаходити радість під час, 92–94,
111–114
Святий Дух допомагає нам витер-
піти, 80–82
Відновлення
було пророковане, 251
відбулося через Джозефа Сміта,
219–221, 284–285
свідчення Лоренцо Сноу про,
284–285
Відступництво
в Кертленді, Огайо, 259–261
є наслідком любові до земних
благ, 261–263
Віра
виконання доручень з, 200–201
дар Духа, 76–79
збільшує духовне знання, 65–66
збільшується завдяки старанням,
66–68
набуття, зміцнює характер, 129

пов'язана з хрищенням і конфірмацією, 51–52
Вічність, слава її, більша за багатства світу, 264–266
Воля Бога, прагнення дізнатися і виконувати, 155–160

Г

Гай, Джозеф, зцілений завдяки благословенню, яке дав Лоренцо Сноу, 217–219
Гора Пісха
Лоренцо Сноу головує в, 20, 111–114
розваги в, 111–114
Гордість, приклад церковних провідників, 227–229

Д

Десятина
батьки і вчителі мають подавати приклад у сплаті, 171–172
діти мають бути навчені платити, 171–172
для сплати за утримання храмів, 169–170
звільняє Церкву від боргу, 33, 167
Лоренцо Сноу був натхненний проповідувати про, 32, 163–165
не є важким законом для розуміння і життя за ним, 167–169
освячує землю, 170–171
сплата, приносить духовні і матеріальні благословення, 170–171
усі святі останніх днів мають платити повну, 163–165, 167–169
Десять дів, притча про, 293–294
Дженсен, Елла, повернулася до життя завдяки благословенню, даному Лоренцо Сноу, 27–28
Дисципліна, вимагається, щоб ставати досконалими, 101

Дім. Див. Сім'я

Діти

дорогоцінний спадок, 134
мають навчатися закону десятини, 171–172

Довіра

до Бога, 180, 183–185
до Господніх обіцянь, 255–257

Доля вірних, 85–89

Друге пришествя Ісуса Христа, 293–294

Дружба

вимагає старання з обох сторін, 210
з представниками інших віросповідань, 238

Духовні дари, прагнення, 222–224

Є

Єдність

виникає, коли ми служимо одне одному, 208–212
в сім'ях, 208–209
готує нас до перебування в Божій присутності, 213
показує світу Господній характер, 207–208
приносить світло і розуміння, 213
робить нас могутнім народом, 213
у кворумах та організаціях, 207–209
у Церкві, 207–209

Ж

Жертвування

вимагається від місіонерів, 238–240
задя інших людей, 212, 274–275
зроблене з Божою допомогою, 187–189
може вимагатися Господом, 255–257
необхідне для матеріального спасіння, 254–255

щоб виконувати храмову роботу,
149–150

Жінки, у Господній роботі, 175
Див. також Товариство допомоги

З

Завіти

- дотримання, приносить радість,
202
- дотримання завітів хрищення,
приносить благословення, 57–59
- недотримання, 263–264

Занепадання духом, подолання, 103,
180

Знання

- ділитися, з іншими, 272
- збільшення духовного, 65–66
- набуття духовного, вимагає зу-
силь, 66–68

Див. також Навчання

І

Істина, дар Святого Духа веде до
всієї, 76–79

Ісус Христос

- висвячення наперед, 114–116
- глава Церкви, 249–251
- місія, 290–292
- молиться, щоб усі були одним,
207–208
- народження, 290
- підкорення волі Батька, 155–157,
290–292
- піднесення завдяки, 89–92, 290–292
- прийде на землю правити,
293–294
- приклад, як не піддаватися споку-
сам, 264
- приклад служіння у священстві, 196
- прощення завдяки спокутній
крові, 56–57
- свідчення про, 63, 194–195,
292–293

Спокута, для всіх людей, 196

хрищення, 53, 289

являється Лоренцо Сноу, 28,
249–251

являється у Кертлендському храмі,
261, 292–293

К

Кворум Дванадцятьох Апостолів, по-
кликання Лоренцо Сноу в, 20–21

Кворуми, єдність у, 208–209

Кертлендський храм

- благословення під час освячення,
262
- Ісус Христос являється в, 143, 261,
292–293

Клафф, Уільям, допомагає врятувати
життя Лоренцо Сноу, 73–75

Конфірмація. *Див.* Святий Дух

Л

Лихо. *Див.* Випробування

Любов

- до Бога більша, ніж до світу,
263–264
- місіонерів до людей, 244–245
- одне до одного, 208–213, 270–271
- у місіонерській роботі, 240

М

Мальта, служіння Лоренцо Сноу на,
193–194

Мета життя, 161

Милість, 183

Милосердя

- виявлення всім, 270–271
- члени Товариства допомоги вияв-
ляють, 177–178

Мир

- Святий Дух може приносити,
79–80
- через Ісуса Христа, 290–292

Місіонерська робота

допомагає іншим отримати благо-
словення євангелії, 238–240
жертвування заради служіння,
238–240, 244–245

і любов до ближніх, 244–245
отримання Господньої допомоги
в, 235–237

порада, як служити, 241–243
приносить добру й радісну но-
вину, 241–243

причини для служіння на місії
повного дня, 238

радість від участі в, 237, 244–245
служіння в якості посланників
небес, 241

члени Церкви беруть участь в,
194–195

Місія в Італії, Лоренцо Сноу органі-
зовує, 21–24, 215–217

Н

Навернення

завдяки зміцненню віри, 65–68
Лоренцо Сноу, 7, 61, 63–64
починається з отримання свід-
чення, 65

Навчання

вимагає наполегливості, 40–42
вірою, 39–40
Духом, 43–46
повторення є корисним у, 42–43
Див. також Знання

Наступництво у Президентстві,
247–251

Небесний Батько. *Див.* Бог Батько

О

Обряди

виконуються священством, 56–57,
219–221
за померлих, 146–149
приносять вічні дари і благосло-
вення, 56–57

Одкровення

допомагає у труднощах, 76–78
смирнення необхідне для, 83
Церква будується на скелі,
77–79

Освіта

важливість, для Лоренцо Сноу,
3–4, 39–42
вимагає віри, зусиль і наполегли-
вості, 40–42
через Духа, 42, 65–66

П

Переслідування, не знищать Церкву,
253–254

Петтен, Девід У., свідчить Лоренцо
Сноу, 1, 3

Писання, навчають про наш боже-
ственный потенціал, 89–92

Піднесення

можливе завдяки Ісусу Христу,
290–292
потенціал для, 87–92, 135–136

План спасіння

євангелія—це, 251
Життя і смерть Ісуса Христа є
частиною, 290–292
установлений ще до початку світу,
251

Покаяння

виправляє помилки, 103–106
для тих, хто не платить десятину,
169
пов'язане з хрищенням і конфірма-
цією, 51–52
сприяє нам самим, 128

Покликання

виконання потребує Господньої
допомоги, 157–160, 183–185
усі важливі у Божій роботі,
196–200
шанування, 196–200

Послух

Божій волі, дає силу, 157–160
приносить благословення, 50–51

Постійний еміграційний фонд,
205–207

Праця

виконання, довірена нам, 255–257
де Господь ставить нас, 183
заради користі друзів, 272–274

Приклад

красномовний вчитель, 232
подають батьки, дітям, 137–139
Спасителя мають наслідувати про-
відники і вчителі, 230–232

Провідники

наказано пасти Господніх овець,
229–230
не повинні прагнути власного
вшанування, 227–229
повинні делегувати свої обов'язки
іншим, 232
повинні служити з любов'ю,
230–231
повинні турбуватися про благопо-
луччя інших, 227–233
потребують проводу від Духа,
232–233

Прощення, 212**Р****Радість**

відданість справі істини прино-
сить, 202
стійкість у труднощах, 92–94,
118–119

Радість, служіння Богу з, 200–201

Робота Господа

може бути важкою, 202
нам потрібна Божа допомога, щоб
виконувати, 189
приносить процвітання, 189
приносить радість, 202

С**Свідчення**

є хорошим початком, 65
про Джозефа Сміта і Відновлення,
284–285
про Ісуса Христа, 64, 194–195,
292–293

Святий Дух

веде до всієї істини, 76–79
веде нас вперед, 82–83
відкриває Божі справи, 79–80
впливає на серця зацікавлених
Церквою, 240
готує нас до цілестіальної слави,
80–82

дар, надається тими, хто має від-
повідне повноваження, 56–57
дар, пов'язаний з вірою і покаян-
ням, 51–52

допомагає в особливих обстави-
нах, 73–75, 80

допомагає нам виконувати обо-
в'язки, 80–82

допомагає нам витримати випро-
бування до кінця, 80–83

надає пораду, 79

надається через рукопокладання,
53–56

підказки, врятували життя Ло-
ренцо Сноу, 73–75

приносить мир і щастя, 79–80

провід, веде до благословень,
57–59

спонукає членів Церкви служити
на місії, 240

як наш друг, 79, 82–83

Священство

відновлено через Джозефа Сміта,
219–221

допомагає нам знайти щастя, 221
направляє й удосконалює нас, 221
носії, мають дотримуватися прин-
ципів праведності, 222–224

- носії, мають прагнути духовних дарів і використовувати їх, 222–224
- носії, мають служити іншим, 222–224
- носії, працюють із сестрами Товариства допомоги, 177–179
- повноваження, надане з небес, 219–221
- Сімейна історія, жертвування для її ведення, 149–150
- Сім'я
- благословення, доступні для всіх вірних, 135–136
 - гарний вплив Товариства допомоги на, 178
 - єдність в, 136–137, 208–209
 - запечатуються в храмах, 147
 - проповідування євангелії в, 137–139
 - священні й вічні стосунки в, 134–135
- Слава Бога, думки єдиноспрямовані до, 189
- Служіння в Церкві
- віддане й енергійне, 200–201
 - допомагає іншим отримати спасіння, 195–196
 - кожне покликання є важливим, 196–200
 - нелегке, але приносить радість, 202
 - Товариство допомоги надає можливості для, 178–179
- Див.* Служіння іншим
- Служіння іншим
- благословення приходять від, 269–272
 - використання талантів у, 232
 - дозволяє нам мати небеса в собі, 274–275
 - перевірка особистих мотивів у, 227–229
 - робить нас щасливішими, 271
 - удосконалення самих себе через, 272–274
- Див. також* Служіння в Церкві
- Смирнення
- необхідне, щоб мати Духа, 82–83
 - необхідне для виконання цієї роботи, 255–257
 - провідникам потрібне, 232–233
- Сміт, Алма Л., допомагає врятувати життя Лоренцо Сноу, 73–75
- Сміт, Гайрум, мученицька смерть, 247
- Сміт, Джозеф
- божественне покликання, 279
 - був щирим юнаком, коли його було покликано, 279–280
 - висока моральність, 280–281
 - зміцнював свою духовну силу й вплив, 283–284
 - Лоренцо Сноу вперше бачить, 280
 - Лоренцо Сноу і, 277–279
 - любив прості розваги, 281–282
 - мученицька смерть, 247
 - не був лицеміром, 281–282
 - промовляє із силою у храмі Наву, 277
 - свідчення Лоренцо Сноу про, 279, 284–285
 - священство було відновлене через, 219–221
- Сноу, Елайза Р. (сестра Лоренцо Сноу)
- другий генеральний президент Товариства допомоги, 175
 - не мала дітей, 135–136
 - супроводжувала Лоренцо Сноу в поїзді на Святу Землю, 287–289
- Сноу, Лоренцо
- бажання служити на місії повного дня, 235–237
 - благословляє на зіцлення Еллу Дженсен, 27–28

- благословляє на зцілення пораненого стюарда на кораблі, 14–17
 благословляє на зцілення хлопчика-вальденса, 217–219
 веде святих у Бригам-Сіті, 25
 веде святих у поселення Гора Пісха, 20
 виступає на заході Товариства допомоги, 175
 відвідує Святу Землю, 287–289
 відповідає на заклик Бригама Янга до членів Церкви виправитися, 123–124
 встановлює Церкву на Мальті, 193–194
 вступає у множинний шлюб, 18
 дитинство, 3–4
 досвід, пов'язаний з Джозефом Смітом, 277–279
 дружить з провідними діячами інших релігій, 31–32
 залишає гроші дружині Бригама Янга, 11
 засновує місію в Італії, 21–24
 збирає внески для Постійного еміграційного фонду, 205–207
 звеличує священство, 123–124
 здобуває свідчення, 6–7
 Ісус Христос являється, 28, 249–251
 і храмова робота, 26–27
 місіонер повного дня, 7–17, 21–24, 73–75, 215–217
 навершення, 6–7, 61, 63–64
 навчає закону десятини, 32–34, 163–167
 освіти, 4–6
 отримує допомогу від чоловіка, якому допоміг, 269–270
 переживає шторм на шляху до Англії, 183–185
 підтриманий як Президент Церкви, 249–251
 під час місії на Гавайських островах йому врятовано життя, 73–75
 покликаний у Кворум Дванадцятих Апостолів, 20–21
 посилає лист до провідників священства в Лондоні, 227–229
 прагне знання, 3–4, 39–40
 розповідає про перші труднощі й успіхи, які він мав у виступах перед людьми, 97–99
 спостерігає, як проходить зустріч його сім'ї, 133–134
 стає Президентом Церкви, 29–30
 хрищення, 6, 49
 Сноу, Олівер (батько Лоренцо Сноу), 3–4
 Сноу, Розетта Леонора Петтібоун (мати Лоренцо Сноу), 3–4
 Спекуляція, дух її, привів до відступництва у Кертленді, 261–263
 Спокуси
 Господь зміцнює нас, щоб не піддатися, 117–118
 залишатися вірними у, 116–117
 місіонери тримаються далі від, 243
 не піддатися спокусам, 261–263
 храмова робота допомагає нам протистояти, 149–150
 як уникати, 259–261
 Спротив, не знищить царство, 253–254
 Суєтність
 відвертає нас від вічних принципів, 261–263
 відмова розміняти слави вічності на, 264–266
 застереження проти, 259–263
 наше відокремлення від, 106–107, 185–187, 263–264

Т

Таланти

притча про, 197–198
 провідники використовують,
 інших, 232

Терпіння, необхідне для вдоскона-
 лення, 101

Тисячоліття, храмова робота під час,
 149–150

Товариство допомоги

більше можливостей для служіння,
 178–179
 гарний вплив у сім'ях, 178–179
 допомагає членам Церкви досяг-
 нути цілестіальної слави, 180
 зміцнює матерів, 178
 міся, 177
 подає приклад милосердя і спові-
 дування чистої релігії, 177
 працює з носіями священства,
 177–178
 рухає вперед Боже царство,
 177–179

У

Удосконалення

заповідь прагнути, 99–101
 покаяння вимагається для, 103–106
 потрібні небесні допомога й під-
 тримка для досягнення, 99–101
 приходять через нещастя, 114–116
 у нашій сфері, 101–102
 щоденний процес, 103–106, 107–108

Успіх

послушність веде до, в Божій
 роботі, 200–201
 приходять завдяки виконанню
 Батькової волі, 155–160

Успіху, секрет, 290

Учителі

набираються знання, навчаючи
 інших, 272

навчають дітей платити десятину,
 171–172
 повинні служити з любов'ю, 230
 потребують проводу Духа, 42,
 230–231

Х

Характер

збереження праведного, 129–130
 Писання навчають про вдоскона-
 лення, 126–127
 покаяння зміцнює, 129
 праведний, наближає нас до Го-
 спода, 129–130
 розвивається поступово, 127–129
 розвиток належного, 124–126

Храми

благословення від служіння в, 150
 важливі для Лоренцо Сноу, 26–27
 виконання основної роботи під
 час Тисячоліття, 149
 входження з чистим серцем в, 150
 готують нас для протистояння
 спокусам, 150
 дають нам можливість бути спаси-
 телями, 149
 жертвування заради роботи в, 149
 запрошення приходити в, 146
 і обряди за померлих, 146–149
 місця, де можна дізнатися про
 Божі благословення, 146
 сім'ї запечатуються в, 147

Хрищення

виконується до надання дару Свя-
 того Духа, 51–52
 виконується зануренням, 53–56
 виконується належним повнова-
 женням, 56–57
 дотримання завіту, приносить
 благословення, 57–59
 Ісуса Христа, 53, 289
 Лоренцо Сноу, 6, 49
 необхідне для відпущення гріхів,
 51–52, 54–55

Ц**Царство Боже**

- відданість, 263–264
- не може бути знищеним, 255–257
- побудова, 255, 264–266
- постійний розвиток, 247–251
- прагнути перш за все, 263–264
- члени Товариства допомоги рухають вперед, 177–179
- Див. також* Служіння в Церкві; Церква Ісуса Христа

Целестіальне царство

- Святий Дух готує нас до, 80–82
- старання заради, 92

Целестіальний закон, установлення в нашому житті, 202**Церква Ісуса Христа**

- побудована на надійному фундаменті, 253–254
- рухається вперед, незважаючи на спротив, 247–251, 253–255
- Див. також* Боже царство; Служіння в Церкві

Ш**Шлюб**

- вічний, для тих, хто не одружилися чи не вийшли заміж в цьому житті, 135–136
- вічний, до нього слід заохочувати, 134–135
- вічний, у храмах, 146–147
- єдність думок в, 136–137
- Товариство допомоги закликає до вірності у, 178

Щ**Щастя**

- гарантоване через Ісуса Христа, 290–292
- життя у світлі Святого Духа приносить, 79–80
- збільшується, коли ми допомагаємо іншим знайти, 271
- прийняття євангелії приносить, 238
- приходить через священство, 221
- у стражданнях, 111–114

ЦЕРКВА
ІСУСА ХРИСТА
СВЯТИХ
ОСТАННІХ ДНІВ

